

Ľubomír Stanček

Všetchné dni s Božím Slovom

3/3

- od pondelka 18. týždňa po sobotu 34. týždňa

Ľubomír Stanček

**VŠEDNÉ DNI
S BOŽÍM SLOVOM**

Od pondelka 18. týždňa po sobotu 34. týždňa

III. diel

Vydal
Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka
Spišská Kapitula –Spišské Podhradie

Cenzorský posudok:

IMPRIMATUR:

Poľanovce 26.4. 1996

ThLic. Alojz Frankovský

Spišská Kapitula 4. 5. 1996

Č. 54/1996

Mons. Doc. ThDr. František Tondra,
sídelný biskup spišský

P. prof. Ľubomír Stanček, PhD., CM

Jazyková úprava: Júlia Kubicová

Grafická úprava: Júlia Kubicová

ISBNBN 80-7142-042-5 (súbor)

ISBN 80-7142-045-X (3. zv.)

ISBN 80-7142-043-3 (1. zv.)

ISBN 80-7142-044-1 (2. zv.)

Pondelok po 18. nedeli v Období cez rok

Mt 14,13-21

Vzácné nasýtenie i dnes

Kto spoznal bolesť hladu tela a duše, rozhodne povie, že bolesť hladu duše je tvrdšia.

Dnešná udalosť sa odohráva po smrti Jána Krstiteľa, predchodcu Pánovho. Keď sa Ježiš dopyčul o jeho smrti, utiahol sa na púste a osamelé miesto. Iste chcel v duchu prežiť bolesť nad Jánovou smrťou a modliť sa. ale zástupy sa o ňom dozvedeli a šli za ním. Ježiš neutekol pred nimi. Bolo mu ľúto najmä chorých, ktorí boli medzi nimi a uzdravil ich.

Zástupy pri Ježišovi zabúdali na všetko. Nasycovala ich Ježišova prítomnosť, jeho slová a nič iné pre nich momentálne neexistovalo. Ani blížiaci sa večer im nepripomenul, že je potrebné starať sa o pokrm. Tu nastáva starostlivý rozhovor medzi učeníkmi a Ježišom, ktorý sa končí zázračným rozmnožením piatich chlebov pre päťtisíc mužov okrem žien a detí.

Ježiš bol osobnosťou, ktorá priťahovala a zjednocovala zástupy. Je to veľká pravda, nesmierna skutočnosť, ktorú prežívame aj my sami, keď sa zhromažďujeme okolo kňaza, ktorý slúži svätú omšu, ktorý nám sprítomňuje Ježiša Krista. Kristus je stále prítomný vo svojej Cirkvi, najmä v liturgických úkonoch.

Prítomný je v obete svätej omše, a to v osobe toho, kto ju slúži. Je ten istý, ktorý sa obetoval na kríži a teraz sa obetuje prostredníctvom kňaza a je prítomný v Eucharistii. Je prítomný vo svojom slove, lebo Boh sám hovorí, keď sa číta Písmo.

A napokon je prítomný aj vtedy, keď sa Cirkev modlí a spieva, pretože povedal: „*Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi*“ (Mt 18,20).

Teda keď prichádzame do kostola a slávime Eucharistiu, neplníme len povinnosť, ktorej sme schopní sami od seba, ale tu sa deje niečo v nás a s nami, čo nás uschopňuje vykonať túto úlohu, toto poslanie.

Bolo by dobré, keby sme si toto pri každej svätej omši uvedomili. Niektorí raz povedal, že by mohol pri miernom jarnom daždi počuť, ako rastie tráva. Je ale oveľa pravdivejšie, že „ušami“ svojho veriaceho srdca počas slávenia Eucharistie môžeme „počuť rásť Cirkev“, pretože Eucharistia a slávenie svätej omše naozaj vytvára Cirkev a veľké spoločenstvo duší.

Opustiť oltár, kde sa slávi svätá omša, znamená opustiť živého Ježiša, ktorého mám pri sebe. Keď niekto miluje, či nie je presvedčený, že čas, ktorý strávi s milovaným, je dobre využitý? Či nie je čas strávený s Ježišom najlepšie využitým časom?

Všade, kde je svätá hostia, je živý Boh, je náš Vykupiteľ práve tak skutočne prítomný ako vtedy, keď hovoril k zástupom a rozmnožoval chleby.

Bratia a sestry, nevymeškajme nikdy vlastnou vinou svätú omšu a sväté prijímanie! Prijímanie je viac ako život, viac ako všetky poklady sveta, viac ako celý vesmír. To je Boh sám. To je Ježiš Kristus.

Viera a sväté prijímanie sú opravdivým putom lásky, ktoré Boh dal ľuďom, aby znovu utvorili pôvodnú jednotu ľudskej rodiny, ktorá bola prvým hriechom naštrbená. Nijaký človek, nijaká myšlienka, nijaká spoločná potreba alebo obava nemôže utvoriť trvalú a životnú jednotu medzi ľuďmi tak, ako ju môže utvoriť a zabezpečiť viera a život v Kristovi. Preto pozdvihnime svoj pohľad k spasiteľnej hostii a prosíme o milosť jednoty v láske.

Modlime sa:

Pane, nasycuj naše duše svojím Telom a Krvou, aby sme posilnení vytrvali v konaní dobra, uchránili sa hriechu, a tak si získali zásluhy pre život večný. Amen.

Utorok po 18. nedeli v Období cez rok

Mt 14,22-33

Sila viery

Na svojich prechádzkach ste sa iste zastavili pred obchodom so starožitnosťami. Je módou zbierať starý nábytok, staré žehličky, tanieri, lustra a iné predmety. Po oprave a vyčistení je človek na svoju zbierku hrdý a teší sa z nej.

A preto sa nedivte, keď pán Ježiš Petrovi vyčíta, že zapochyboval. Ktovie, ako to s ním bolo. Veď aj dnes mnohí ľudia pokladajú vieru za vlastníctvo starých, za prežitok doby.

Vieme, že Pán Ježiš nasycoval zástupy chlebom a rybami. Keď sa rozišli, Ježiš odišiel modliť sa na osamelé miesto. Apoštoli nasadli na loďku a podľa Ježišovho pokynu sa odplavili na druhý breh. Nevedeli, kde sa Ježiš utiahol. Tu sa zvečerilo, zotmelo a nastala búrka. Rozbúrené vlny sa dvíhali a malá loďka sa potápala.

Apoštoli sa báli. Boli smelí, ale teraz ostali sami na mori. Ich Majster tu nebol. Nevedeli si poradiť. Naraz zbadali, že ktosi sa k nim približuje a kráča po vlnách. Zľakli sa. Domnievali sa, že je to mátoha, morský príznak. Báli sa ho viac ako vln, vetra, búrky, bleskov. ale spoznali Ježišov hlas: „*Vzchopte sa! To som ja, nebojte sa!*“ (Mt 14,27). Peter sa chcel presvedčiť: „*Pane, ak si to ty, rozkáž, aby som prišiel k tebe po vode*“ (Mt 14,28). Šiel a vlny sa poddávali, a utvorili bezpečný chodník. Keď však vietor silnejšie zavial, zľakol sa. Vlny sa opäť dvíhali a on sa začal topiť. Strácal vieru a zúfalo volal: „*Pane, zachráň ma!*“ (Mt 14,30). „*Maloverný, prečo si pochyboval?*“ (Mt 14,31). A Peter sa zachytil podávanej Ježišovej ruky.

Tak je to s každým, kto by chcel čo len na chvíľu zapochybovať, či naozaj všetka múdrosť, ktorú Ježiš hlása, je pravdivá a či nám pomôže.

Viera má veľký vplyv na život. Cirkev hľadá a buduje vzťah medzi vierou v Boha a evanjeliom, medzi skutočným, plným a bohatým životom.

Francúzski biskupi prehlásili: - Najhlbšia príčina všetkých deformácií je v úbohosti viery. – Čo všetko sa dá skryť za slabosť našich úbohých slov! Koľko nevedomosti, strachu, dobrej vôle a nepriznanej úzkosti srdca je v nich utajená. Často sa o viere rozpráva ako o nejakej veci, ktorú máme celú alebo len tak napoly.

Pojem – mať vieru- je nesprávny. Viera nepatrí k tomu, čo máme, ale k tomu, čím sme. Vieru nemám, ale buď som veriacim, alebo neveriacim človekom.

Denne sa stretávame s ľuďmi, ktorí sú navonok krásni, smelí ako Peter apoštol, ale pri najmenšom náraze stávajú sa duševne chorí, strácajú vieru, pochybujú, a napokon predsa prídu k chybnému záveru, že viera je len pre ostatných.

Prečo práve ja, ktorý som plný života, by som sa mal obmedzovať, dodržiavať príkazy a nežiť naplno to, čo mi dáva tento život?

Bratia a sestry, nejedna žena je silnejšia ako apoštol Peter. Na pokojnú loďku jej života neraz naráža oveľa silnejšia vlna, búrka. No ona sa nepoddá, lebo vie, že viera to je život!

Viera nie je chorobou, ktorú môžeme niekde „chytiť“.

Vieru sme nedostali ani do kolísky, ani pri krstiteľnici.

Viera nie je určenou konštrukciou, stavbou, z ktorej keď odstrániš základný kameň, celá sa zrúti.

Viera je život!

Viera je to, čo ťa udrží, čomu patríš, čo ťa chráni.

Viera tebou disponuje.

Viere nemôžeme vymedziť hranice. Preto ju musíme chrániť, stále ju posilňovať, aby rástla, bola vždy živá.

Jedine **viera** nás oslobodzuje od otroctva, ktoré je často životným údelom neveriacich.

Bratia a sestry, búrky, vlny a blesky prichádzajú aj v našom živote. Často sme z nich nešťastní. Niekedy sa stáva, že i tá najmenšia vlna, ktorá prichádza, aby nás obmyla, aby naša viera ostala čistá, často táto vlna zachytí celého človeka, ktorý pod jej náporom stráca vieru.

Povedzme si úprimne, koľkých takáto búrka oddialila od kostola! Koľkí ostali doma namiesto toho, aby posilnili svoju vieru účasťou na svätej omši. ale my sa nemusíme pri nich zastavovať. Stačí, ak sa spýtame sami seba: Aká je moja viera? Ako vieme reagovať na všetky nárazy, vlny blesky proti našej viere? Nezostaneme náhodou mlčať, ak sa nadáva na náboženstvo, Cirkev, Sv. Otca? Vieme si svoju vieru vyznať všade kde sme, alebo ju zatajíme?

Keď nebudeme odolávať všetkým nátlakom, ktoré proti viere sú, náš život nikdy nebude pokojný. Lodka nášho života sa ponesie po rozbúrenom mori a tam sa už nikdy nezachráni.

Ak sa odkloníme od Krista, sme stratení!

Jedinou našou záchranou je Ježiš Kristus. ak sa s ním dokážeme celkom spojiť, ak ho dokážeme nazvať svojím bratom a priateľom, podá nám svoju pomocnú ruku. Keby sme sa ale chceli od neho odvrátiť, stratíme sa. Ježiš nás do priateľstva nútiť nebude. Jedine Ježiš nás zachráni na rozbúrenom mori nášho života.

Nemôžeme súhlasiť s tým, že viera je len pre starých. Chceme predsa žiť moderne. A to, čo bolo niekedy staré – nábytok, žehlička, taniere, všetky starožitnosti – je predsa moderné.

Tak isto aj viera je stále moderná a patrí nenahradiťne do nášho moderného života.

Amen.

Streda po 18. nedeli v Období cez rok

Mt 15,21-28

Ešte raz o sile viery

Možno ste si aj vy neraz povzdychli: Dokedy toto bude ešte trvať? Zapnete rádio či televízor a zistíte, že sa v nich útočí proti viere. Zoberiete do rúk knihu alebo časopis a opäť útoky proti viere. Neraz pod týmto tlakom mnohí zapochybujú, ba niekedy sa nám naša viera zdá aj zbytočnou.

Evanjelium nám ponúka posilu. Ježiš Kristus sa pozerá na vieru celkom ináč. Ak niečo u ľudí chválil, tak to bola viera, ba nešetřil slovami obdivu. On, ktorý sa díval s obdivom na mohutné piliere chrámu, rovnako vedel obdivovať aj prejav silnej viery. Viera v očiach Ježiša Krista musela byť niečím cennejším a vzácnejším, než mohutná stavba chrámu.

Prečo si Ježiš tak vysoko cenil u ľudí dar viery?

Odpoveď by sme si mohli dať hneď. Ježiš videl do ľudí hlbšie a poznal najdokonalejšie aj vnútro človeka. Vedel, že ak niečo dokáže človeka pozdvihnúť, tak je to predovšetkým viera.

Tomuto Ježišovmu pohľadu na človeka začína dávať za pravdu aj moderná psychológia. V oblasti tejto vedy sa v poslednom čase urobili mnohé zaujímavé objavy.

Vedci zistili, že prevažná väčšina chorôb je psychického pôvodu: z negatívnych predstáv, zo strachu, z beznádejnosti, zo straty zmyslu života...

Vedci urobili zaujímavý pokus, ktorým chceli poukázať, ako strach dokáže ovplyvniť živý organizmus. Vedľa klietky s myšou postavili klietku s kocúrom. Čakali, ako myš bude reagovať na prítomnosť svojho úhlavného nepriateľa. aký bol výsledok? Hoci myš náležite krmili, aj tak po niekoľkých dňoch zahynula. Zahynula od strachu.

Na druhej strane vedci hovoria, že kladný postoj k životu, optimizmus, správny životný cieľ a hlavne viera dávajú človekovi silu do života.

Akou silou dokáže byť viera v srdci človeka, o tom hovorí z vlastnej skúsenosti nemecký vedec Hans Lindemau.

Mnoho ľudí pred ním sa pokúšalo preplávať Atlantický oceán v malej lodičke. Ani jednému sa to nepodarilo. Cesta trvala 70 dní a mnohí ju nezvládli. Totiž, keď boli sami na lodke okolo 50 dní, začali mať halucinácie. Zbláznil sa.

Lindemau hovorí:

- *Zahynuli preto, lebo nemali pevnú vieru.*

A začal sa sám pripravovať na túto cestu. Jeho príprava spočívala v tom, že za pol roka každý deň posilňoval svoju vieru. Neustále si opakoval:

- *Ja to dokážem!*

Týmito cvičeniami nadobudol takú silnú vieru, že sa rovnala istote presvedčenia. A on to skutočne dokázal! Presedel sám v lodičke plných 70 dní, a nezbláznil sa.

Aj keď sa jedná o ľudskú vieru, jeho slová majú veľkú vážnosť.

O čo viac dokáže viera nadprirodzená, viera v Boha! S touto vierou dokáže človek oveľa viac, než preplávať na lodičke oceán. S vierou v Boha dokážeme bezpečne a bez strachu preplávať oceán života. Keď máme vieru, nemôže sa nám nič zlého stať.

Keď nám viera chýba, podobáme sa rozladeným husliam, na ktorých ani najlepší hudobník nedokáže zahráť. Kto nestojí o vieru, podobá sa pokazeným husliam, na ktorých sa nedá hrať. Boh môže účinkovať len v takom srdci, v ktorom je viera. Preto Ježiš žiadal vieru od každého, komu išiel pomôcť svojou božskou mocou: Veríš, že ti to môžem urobiť?

Veriť v Boha znamená mať neochvejnú dôveru v neho, nech by sa prihodilo čokoľvek!

Ako to vyzerá s našou vierou? Niekedy sme svedkami slov: Ach, koľko som sa len namodlila k Pánu Bohu, a nechce ma vypočuť! Takúto modlitbu Boh sotva vypočuje, pretože jej chýba viera. A čo je naša modlitba bez viery? prázdne táranie. Viera dáva modlitbe silu a účinnosť.

Začnime sa aj my pozeráť na vieru ako na skutočný klenot. Ona nám dáva silu do života. Naopak, strach, pesimizmus, beznádej a nevera nás okrádajú o duševné sily. To sú opravdivé biče ľudstva.

Aj dnešná veda potvrdzuje blahodarné účinky viery na duševnú rovnováhu človeka. Potvrdzuje to aj výrok z knihy *A k o p r e ž i ť s t r e s y*. autor v nej tvrdí zaujímavú vec:

Darujte niekomu vieru a zdesaťnásobíte jeho ľudské sily!

Ježiš teda právom vyzdvihoval u ľudí vieru. Viera je sila, ktorá nám pomáha dostať sa cez všetky prekážky a predlžuje náš život až do nekonečna.

Amen.

Obrátim pozornosť na nástupcu Krista – Petra

Niektorí majú pri štúdiu taký zvyk, že hlavné a dôležité vety si podčiarknu farebnou ceruzkou, a to preto, aby si ich lepšie zapamätali. Odborníci z oblasti psychológie vravia, že aj knihy by sme mali čítať s ceruzkou v ruke. Zdôvodňujú to tým, že podčiarknuté vety sa lepšie zaznačujú aj v ľudskej pamäti. Dokonca vravia, že aj samotné čítanie kníh s ceruzkou v ruke je pozornejšie, pretože pomáha lepšie sústrediť myseľ.

Čo by sme mohli teda podčiarknuť z evanjelia? Ktorá veta sa vám zdá najhlavnejšia a najdôležitejšia? Zaiste by sme všetci podčiarkli vetu Pána Ježiša: „**Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu**“ (Mt 16,18). Týmito slovami ustanovuje Pán Ježiš Petra za hlavu Cirkvi, za svojho zástupcu na zemi.

Svätý Cyprián, biskup v Kartágu v Afrike, píše o jednote Cirkvi tieto krásne slová: Pán Ježiš po svojom zmŕtvychvstaní hovorí Petrovi: „*Pas moje ovce!*“ (Jn 21,17).

Na ňom jedinom stavia svoju Cirkev a jemu ukladá pásť svoje ovce. A hoci dal po svojom zmŕtvychvstaní všetkým apoštolom rovnakú vládu; „*Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás. Prijmite Ducha Svätého. Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané*“ (Jn 20,21-23), predsa na zvýraznenie jednoty zariadil, aby sa začínala od jedného. Je daný primát Petrovi, aby sa ukázala jedna Cirkev a jeden stolec.

Poukazuje sa aj na jedno stádo, ktoré všetci apoštoli pasú v jednomyselnej zhode. Túto jednu Cirkev Duch Svätý opisuje ústami Pána vo Veľpiesni hovoriac: „*Ale iba jediná je holubička moja, moja čistá, jediná dcéra matky, miláčik svojej rodičky*“ (Pies 6,9).

Či možno veriť, že zachová vieru ten, kto nezachováva túto jednotu Cirkvi, kto sa Cirkvi protiví a robí napriek, kto opúšťa stolec Petra, na ktorom je postavená Cirkev?!

To sú slová pre všetkých nás na hlboké zamyslenie. Slová sv. Cypriána platia pre všetky generácie.

Môžeme sa poučiť z minulosti. spomeňme si a 16. storočie v Anglicku. Kráľ Henrich VIII. pre svoj roztopašný život odohnal od seba právoplatnú manželku Katarínu, s ktorou mal päť detí. Chcel si zobrať mladšiu a krajšiu milenkú Annu. Písal do Ríma, aby pápež vyhlásil jeho prvé manželstvo za neplatné. Pápež Klement VII. jeho nezmyselnú prosbu neprijal. A znova potvrdil jeho prvé manželstvo. Kráľ sa rozhneval na pápeža, odtrhol sa r. 1534 od Ríma a sám sa dal vyhlásiť za hlavu anglickej cirkvi. Celé Anglicko sa odtrhlo od spojenia s Rímom pre vzdorovitosť kráľa a tento rozkol trvá až dodnes.

To, čo urobil Henrich VIII. v minulosti, v obmenách sa deje i v prítomnosti. Na jednej strane väčšina kresťanov počúva na každý hlas zástupcu Krista a keď vydá niektorú encykliku či apoštolský list, nie všetci v ňom vidia prejav starostlivosti najvyššieho Pastiera o svoje stádo na zemi. Stáva sa, že po vyhlásení nejakého učenia, ktoré sa týka viery a mravov, zdvihne sa vzdorovitý hlas aj z radov veriacich. Kritizujú a neraz sa vysmieľajú zo slov pápeža.

Prečo je to tak? Sv. Ignác napísal, že v jeho hlase zaznieva nebo, a nie zem. A niektorí kresťania hlas neba neradi počúvajú, pretože zmýšľajú pozemsky, nemajú zmysel pre veci duchovné či nebeské. Keď hovorí nástupca Petra, hovorí a prekladá vôľu Krista.

Kto z nás si toto uvedomí do dôsledkov? Kto sa nad tým zamyslí? My kresťania by sme mali obdivovať a ctíť si úrad pápeža. Máme myslieť rovnako ako Gregor VII., ktorý hovorí,

že pápež je jediným človekom, ktorému všetky národy majú bozkávať nohy. Ukážme aj v ťažkých časoch vernosť tomu, ktorý má meno „Peter“.

Čím viac je Svätý Otec kritizovaný a pohŕdaný, tým viac má byť v našich srdciach uznania pre jeho poslanie. Čím viac sa stretávame s nedocenením jeho slov, tým viac ho máme poslúchať. Čím viac je nenávidený, tým viac ho máme milovať.

Pamätajme, že práve vďaka našej osobnej vernosti Petrovi patríme do tej Cirkvi, ktorá má cez všetky veky nepremožiteľný prísľub: „... a pekelné brány ju nepremôžu“ (Mt 16,18).

Amen.

Piatok po 18. nedeli v Období cez rok

Mt 16,24-28

Boh je spravodlivý

Zaiste poznáte znak anglických kriminálnych filmov. Kopulu veľkej budovy, v ktorej sídli povestný Scotlandyard, okrášľuje obrovská socha mytologickej bohyně Temidy.

Postava má zaviazané oči, v jednej ruke drží váhy a v druhej meč. Táto bohyně v celej svojej kráse je toho hodná. Jej prívlastky dokonale odkrývajú naše ľudské chápanie spravodlivosti.

Temida zaobchádza so všetkými rovnako. Je nestranná. Hovorí o tom páska previazaná cez oči. spravodlivosť sa stará, aby úzkostlivo vyvrátila všetko za i proti. Symbolom toho je váha v ruke Temidy.

Spravodlivosť konečne odmeňuje alebo trestá, čoho symbolom je meč bohyně.

Pod spravodlivosťou rozumieme veľmi široko označované zachovávanie rovnosti v medziľudských vzťahoch, zvlášť v prípade mienok a názorov.

Na túto myšlienku nás upozorňuje evanjelista Matúš slovami evanjelia: „**Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca so svojimi anjeli a vtedy odplatí každému podľa jeho skutkov**“ (Mt 16,27).

Zadívajme sa teraz na našu, ľudsky chápanú otázku spravodlivosti očami viery, ako to učí Boh.

Boh si želá to, čo je základná nota v celom zjavení: Spojenie človeka s Bohom, aby došiel k najvyššiemu šťastiu, ktorým je vykúpenie. K tomuto cieľu nás vedie pomaly, po etapách.

Začína od Abraháma, pokračuje cez opustenie Izraelitov, Egypt, ďalej cez zmluvy, ktoré uzavrel s vyvoleným národom na vrchu Sinaj, cez návraty po zradách až po Ježiša Krista, v ktorom Boh prehovoril najvýraznejšie. Znamením tohoto veľkého prímeria je kríž na Kalvárii.

História vykúpenia je vec neukončená. Milosť Božia sa neustále prejavuje. Spravodlivosť Božiu je treba konečne vidieť v kontexte spojenectva Boha s ľuďmi. A na to nemáme zabúdať.

V tomto kontexte boli vyjadrené zásady spravodlivosti Krista. Počuli sme ich v reči na hore v zákone nového kresťanského zákonodarstva... (por. Mt 5,17-6,18).

Ježiš v tejto reči porovnáva spravodlivosť v našom ľudskom poňatí so spravodlivosťou v spojení s Bohom v kľúčovej vete: *Ak vaša spravodlivosť nebude väčšia ako spravodlivosť zákonníkov a farizejov, nevojdete do nebeského kráľovstva*“ (Mt 5,20). Vzdelanci v Písme i farizeji boli v ľudskom chápaní skutočne spravodliví. Nerobili zlo, nekradli, a predsa Kristus

autoritatívne a rázne zisťuje: Ak naša spravodlivosť nebude väčšia než tých ostatných, nedosiahneme spasenie. Nemôžeme sa spoliehať na rovnosť: Daj, aby si dostal.

U Ježiša spravodlivosť znamená oveľa viac: Daruj, odpusť, daj ešte viac, dávaj všetko, daruj seba samého...

Môžeme to povedať aj inými slovami, že v očiach Božích je spravodlivosť neoddeliteľná od lásky. Na tomto je položená zmena a uchvacujúco pekná spravodlivosť nám zvestovaná cez Ježiša Krista.

Pochopili sme, že spravodlivosť Krista je spätá s milosťou. Kristus ľudskú dokonalosť zdokonalil, dáva jej dynamický charakter, otvára ju k širším perspektívam v láske.

Jedna z hlavných právd hovorí: Boh je spravodlivý Sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých tresce. Môžeme povedať, že Boh je spravodlivý skrze lásku a v láske, v ktorej si nachádza miesto ako u najlepšieho Otca, zároveň je odmena i trest.

Spravodlivý Boh za dobré odmeňuje. Pán Ježiš túto pravdu vyslovil a vysvetlil v mnohých podobenstvách o talentoch: „*Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho pána*“ (Mt 25,21). Ježiš učí, že najprv budú odmenené najmenšie dobré skutky. Spomeňme si na slová o pohári vody: „*a kto by dal piť jednému z týchto maličkých čo len za pohár studenej vody ako učeníkovi, veru, hovorím vám: Nepríde o svoju odmenu*“ (Mt 10,42).

Na konci svojho života svätý Pavol nachádza potešenie v slovách: „*Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval. Už mám pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi v onen deň dá Pán, spravodlivý sudca; a nielen mne, ale aj všetkým, čo milujú jeho príchod*“ (2 Tim 4,7-8).

Keď je nám ťažko uprostred rôznych ťažkostí zachovať vernosť Bohu, pripomínajme si slová Pána Ježiša, ktoré sú plné nádeje: „*... radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi. Tak prenasledovali aj prorokov, ktorí boli pred vami*“ (Mt 5,12).

Keď cisár Napoleon konal prehliadku svojej armády, zastavil sa pred jedným nízkym dôstojníkom, ktorého tvár bola posiat jazvami. Pozorne sa pozrel na neho a spýtal sa:

- *Bol si v bitke pod Ulm?*
- *Áno, bol.*
- *Bojoval si pri Austerlize?*
- *Bojoval!*
- *Pri Jene?*
- *Tiež!*
- *Pri Smolensku?*
- *Áno!*
- *Pri Drážďanoch?*
- *Bojoval!*
- *Dobre, si mojím kamarátom.*

A Napoleon mu odovzdal patričné hodnostné označenie.

Aká bude naša radosť, keď sa raz ocitneme pred spravodlivým Bohom a budeme mu môcť smelo odpovedať na jeho otázky:

- *Zúčastňoval si sa v nedeľu a v prikázané sviatky na sv. omšiach?*
- *Áno.*
- *Spovedal si sa často a dobre?*
- *Áno.*
- *Pristupoval si ku svätému prijímaniu?*
- *Áno.*
- *Pomáhal si chorým a chudobným?*

- Áno.
- Bránil si svoju vieru, keď bola ohrozená?
- Áno.

A vtedy vám udelí odmenu, večnú spásu. „*Podťe, požehnaní môjho Otca, zaujmú kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta*“ (Mt 25,34).

Boh však zlých trestá, a to je druhá stránka pravdy o Božej spravodlivosti. Kristus, ktorý preukázal ľuďom veľa dobra, je aj Bohom trestajúcim: „Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale dušu zabiť nemôžu. Skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu, i telo zahubiť v pekle“ (Mt 10,28).

Častejšie hovorí hrozné slová: „*Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci...*“ (Mt 23,13). Keď príde koniec sveta, odplatí každému podľa jeho skutkov.

Ak nás Boh karhá, robí to ako najlákavejší Otec, aby nás upozornil na zlo a uchránil pred najväčším nešťastím a to je večné zatratenie.

Musíme si uvedomiť, že ako veriaci ľudia máme byť nasledovníkmi Boha. Ako členovia Cirkvi máme byť jeho žiakmi. Byť žiakom Krista znamená toľko, že musíme ísť za ním, kráčať v jeho šľapajach, čiže byť spravodlivými.

Svätý Peter píše slová: „*Podľa jeho prísľubu očakávame nové nebo a novú zem, na ktorých prebýva spravodlivosť*“ (2 Pt 3,13).

Očakávanie Božieho kráľovstva nás však nesmie viesť k nečinnosti. Kráľovstvo Božie je okolo nás, je budované naším úsilím, keď dbáme o vzrast spravodlivosti v duchu Kristovom. Treba si tiež pamätať, že spravodlivosť Božia zjednotená s láskou označuje konkrétnu službu pre človeka, v ktorom máme vidieť samého Krista, a to všade a v každej chvíli.

Spomeňme si, čo urobil Kristus pri Poslednej večeri. Stal sa sluhom pre svojich apoštolov a to prikázal robiť aj im.

Spravodlivosť v očiach Krista znamená aj radostné rozdávanie sa. Skutky apoštolské opisujú Cirkev v prvých dobách kresťanov takto: „*Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné*“ (Sk 2,44). V prvých časoch nebolo núdze, pretože sa vedeli podeliť.

Učenie Ježiša Krista ukazuje veľké perspektívy pre Cirkev i každého z nás vo všetkých oblastiach života.

Byť spravodlivým, to neznamená pozeráť len na seba, prípadne rovnomernosť, vážiť, merať, ale povzniesť sa vyššie: poslúžiť, podeliť sa, rozdávať sa.

A toto si prosíme dnes pri svätej omši, veď tu sa za nás obetuje Ježiš.

Amen.

Sobota po 18. nedeli v Období cez rok

Mt 17,14-20

Čo spôsobuje nedostatok našej viery?

Prednedávnom som sa započúval do rozhovoru detí, ktoré mali detské silácke reči. Malý Janko poznamenal:

- *Keby som mal silu ako otecko, dokázal by som to aj ja! ale keď budem veľký, aj ja to dokážem!*

Prečo spomínam túto myšlienku? Často sme aj my dospelí ako deti. Máme silácke reči a často povieme: keby, keby... Ten chlapec vyrastie, ale čo dospelí? Chlapec získa silu. U nás veriach sa tiež dá a má hovoriť o sile, ktorá je i hlavnou myšlienkou evanjelia. Apoštoli sa pýtali Pána Ježiša: „**Prečo sme ho nemohli vyhnáť my?**“ (Mt 17,19). Nevedeli totiž

uzdraviť námesačného chlapca. A vtedy im Pán Ježiš povedal: „**Pre svoju malú vieru... Ak budete mať vieru ako horčičné zrnko...**“ (Mt 17,20).

Apoštolí nemohli uzdraviť chlapca, pretože nemali dostatočne silnú vieru. Evanjelista Matúš poukazuje, aký veľký dôraz kladie Pán Ježiš na našu vieru. Aká by mala byť, aby mohla pôsobiť na veci pre ľudský rozum nemožné – ako je uzdravenie nevyliciteľne chorého, či premiestniť horu na iné miesto. Učeníci majú mať vieru aspoň takú, ako je horčičné semienko. To znamená vieru, ktorá je navonok nepatrná, ale vo vnútri silná, ktorá sa rozvíja vo väčšej dôvere v Boha a opiera sa stále viac a viac o neho. Takáto rozvinutá viera to nie je nejaký začiatkový súhlas rozumu a presvedčenia, že Pán Boh má pravdu, ale to je viera, ktorá sa osvedčila v skúškach, v utrpení, v chorobe, keď bola nedocenená, neuznaná i prenasledovaná. Kto sa v takýchto situáciách osvedčí, ten dokáže všetko vložiť do rúk Boha. Ten má vieru, ktorá je schopná urobiť viac, ako je hory prenášať.

Prečo je naša viera v živote tak málo účinná? Prečo tak málo dokáže? To preto, lebo sme ju nerozvinuli, neurobili sme ju silnou v páľave skúšok, prekážok a neurobili sme ju akousi riadiacou pákou, volantom v našom živote.

Často môže o nás platiť prirovnanie, že sme ako vodič – začiatovník, ktorý kľúčovite drží v ruke volant. Je neskúsený. V našom prípade si máme uvedomiť, že je tu ktosi, kto má viac skúseností, kto je najlepší znalec a to je náš Boh. Prenehajme teda na neho svoje starosti a posadíme sa vedľa neho ako spolujazdec.

Prvoradou povinnosťou kresťana je rozvíjať vieru. A to nielen vo chvíľach, keď sa cítime dobre, ale vždy a za všetkých okolností naučiť sa dôverovať Bohu. S Bohom ako so svojím sprievodcom, radcom a učiteľom dokážeme úspešne absolvovať i ten najťažší úsek nášho života.

Dôverujme v Boha! Nehovorme: keby bola iná doba, iné okolnosti, iné veci. Pán nás chce mať tu, v tejto dobe, za týchto okolností. Tu a teraz musíme zveľaďovať a upevňovať svoju vieru.

Dieťa môže dorásť a zmocniť. Bude silné ako jeho otec a už nepovie: keby, keby...

Aj my sa naučme vždy a všade dôverovať Bohu, a nepovedzme: keby, keby, preto. Boh je predsa vždy s nami!

Amen.

15. 8. Nanebovzatie Panny Márie

Lk 1,39-56

Mária sa ponáhl'a na cestu

Sviatok Nanebovzatia Panny Márie je jeden z najkrajších, ak vôbec nie najkrajší sviatok Panny Márie, keď za svoju službu bola vzatá do neba.

Mali sme svoje pracovné a rodinné povinnosti, a predsa sme sa na toto stretnutie pripravovali a tešili. Preto môžeme smelo povedať Panne Márii: Mária, Matka naša, tu sme, aby sme pri pohľade na teba načerpali síl, pookriali a smelšie znova vykročili k cieľu, ktorý nám dnes svojím sviatkom ukazuješ.

Evanjelista Lukáš poznamenáva: „**V tých dňoch sa Mária vydala na cestu a ponáhl'a sa do istého judejského mesta v hornatom kraji**“ (Lk 1,39).

V dome Zachariáša a Alžbety sa začala služba Márie, ktorá pokračovala cez Betlehem, Egypt, Nazaret i ďalšie mestá a dedinky. Jej služba pokračovala ďalej, keď zomrel jej Syn,

odišiel k Otcovi, keď si ju apoštol Ján vzal k sebe, ako si to prial Pán Ježiš na kríži, keď povedal: „*Hľa, tvoja matka!*“ (Jn 19,27). A svojej matke povedal: „*Žena, hľa, tvoj syn!*“ (Jn 19,26).

Ján potom odišiel do Efezu, kde ohlasuje učenie svojho Majstra. Tu prežila s ním zvyšok svojho života i Panna Mária. Mesto malo v tej dobe okolo 200 tisíc obyvateľov. Panna Mária žila neďaleko Efezu a ako tvrdí tradícia, nazývalo sa to Mária Meryem Ana. Stojí v zalesnenom údolí, v príjemne tienenom prostredí. Je to jednoduchá kamenná stavba, vedľa ktorej pod holým nebom je postavený oltár. Na ňom sa slúžia sväte omše. Prichádzajú sem nielen katolíci, ale aj veriaci iných vierovyznaní. Niektorí však tvrdia, že Panna Mária ako 63-ročná zomrela v Jeruzaleme, kde dokonca záujemcom ukazujú aj jej domnelý hrob.

Vráťme sa však do Efezu k Meryem Ane. V Efeze sa v roku 431 konal koncil, ktorý uznal Pannu Máriu za Bohorodičku a súčasne potvrdil, že Panna Mária prišla do Efezu s apoštolom Jánom, miláčikom Pána Ježiša a že tu aj zomrela. Tvrdia to aj prastaré sýrske texty z 10. – 13. storočia.

Katarína Emmerichová, ktorá zomrela v roku 1824, mala zvláštne vízie. Pri týchto chvíľach opísala presne miestnosti a ich zariadenie, ale aj miesto na úbočí hory pri Efeze, kde stál pôvodne domček. Katarína Emmerichová, pravda, nikdy na tomto mieste nebola. Na základe jej vízií vedci skúmali skutočne označované údolie a našli tam zrúcaniny antického objektu, ktorý svojím pôdorysom zodpovedal víziám. Išlo o budovu, ktorá mala základy postavené už v prvom storočí po Kristovi a bola dostavaná v byzantskom období. Bola to kopulovitá kamenná stavba, v pôvodnom pôdoryse jednoduchá, v priebehu storočí viackrát renovovaná. Domček má malú predsieň, z ktorej sa vchádza do hlavného priestoru ukončeného apsidou. V nej je postavený jednoduchý oltár. Bohoslužobné predmety sa dnes uchovávajú vo vedľajšej miestnosti, v ktorej bola údajne spálňa Panny Márie. Tiež sa vie, že lokalita bola obývaná ľuďmi niekoľko storočí.

V minulosti tu ortodoxní Gréci vždy 15. augusta slávili deň smrti Panny Márie. Dnes na okolí Gréci nežijú. Boli odsunutí po grécko-tureckej vojne. Napriek tomu sa však pri domčeku slúžia 15. augusta kresťanské bohoslužby. Turci, ktorým dnes lokalita patrí, sú zhovievaví. Aj Turci uznávajú Pannu Máriu ako matku proroka Ježiša. Preto neboli Turci ani proti tomu, aby v roku 1967 navštívil Efez aj Svätý Otec Pavol VI. Môžeme povedať, že Mária ukončila svoju pozemskú púť v Efeze. To však nie je vec viery a nie je potrebné ku spásu našej duše, ale veríme, e Panna Mária bola po svojej smrti vzatá s telom a dušou do neba. Jej život, služba Pánu Ježišovi bola odmenená hneď po smrti a toto čaká každého z nás, keď vytrváme v konaní dobra a v plnení vôle Božej.

V nádhernom hymnickom speve Panna Mária spomína to, čo sa ne jej živote páčilo Bohu: Zhliadol na poníženosť svojej služobnice. Za toto jej slobodne, vedomo a dobrovoľne prijaté gesto sa jej Boh rozhodol dať tú najväčšiu a najkrajšiu odmenu, akú si vieme vôbec predstaviť.

Jej život nebol prechádzkou v kvetinovej záhrade, ale bol plný bolesti, odriekania a obetí. Preto môžeme v nej vidieť skutočne každý svoj vzor a príklad hodný nasledovania. Aj keď ju Boh pre zásluhy svojho Syna ochránil od dedičného hriechu, Mária musela tvrdo znášať ľudskú zlobu, aby spolu so svojim Synom sa stala pre nás spoluvykupiteľkou. Cirkvi si je vedomá jej významného postavenia a úcty Boha voči nej a na jej príhovor už obdržala nejednu milosť a požehnanie. Aj napriek tomu sa jej neklaníme ako Bohu, ale si ju len uctieame. Jej Syn ju vzal do neba s telom i dušou, bola „nanebovzatá“.

Hoci dnešný sviatok je novšieho dáta, keď pápež Pius XII. v roku 1950 na sviatok Všetkých svätých ju vyhlásil za „nanebovzatú“, je pre nás veriacich ako záväzný článok viery.

Vtedy v dogmatickej bule *M u n i f i c e n t i s s i m u s D e u s* Sv. Otec zdôvodnil, že celé učenie Písma sa opiera o to, že Panna Mária bola s telom i dušou vzatá do neba. Kto dobre pozná Sväté Písmo, nemôže sa zbaviť dojmu, že Panna Mária stojí veľmi blízko Ježiša a je s ním úzko spkojená. Preto sa zdá priam nemožnosťou, že tá, ktorá žila len a len pre neho a slúžila mu svojím životom, že by bola od neho odlúčená. Pán Ježiš ukončil svoje poslanie zmŕtvychvstaním a nedovolí, aby telo tej, ktorá mu dala život, podľa hlo zákonu rozpadu.

Keď sa zahľadíme na sochu Panny Márie, máme vo svojom vnútri pocit, že jej oči a ruky, ktoré sú zdvihnuté mierne do výšky, akoby chceli osloviť i nás: Pozri aj ty viac hore! Nájdi si čas viac sa dívať za hranicu svojho života ....

Často sme snád' Panne Márii i ublížili svojou nevšímavosťou, povrchnosťou, neláskou. Koľko urážok vypovedali ústa človeka na adresu našej Matky, a to často bez príčiny. Chýba nám cit, alebo sme zlomyseľní?

Otrasný prípad zo súčasnosti:

Mladá rodinka si kúpila závesy na okná. Pokiaľ mladý otec pripravoval veci, ich malý trojročný synček stačil niečo z nich postríhať. Otec ho tak zbil po rúčkách, že mu ich museli amputovať v nemocnici.

A chlapček sľubuje:

- Ocko, keď mi narastú rúčky, ja už budem dobrý.

A ocko sa doma obesil...

Naša nebeská Matka nám odpúšťa. Znova a znova. Je ochotná ako jej Syn znova nám uveriť, keď jej sľubujeme, že sa polepšíme, vrátíme sa na správnu cestu života. A my sme často ako otec tohoto dieťaťa. Ubližujeme jej mrzačíme jej čistotu, jej lásku a pritom vrháme sa do nešťastia, z ktorého vidíme ten najhroznejší koniec. Zadívajme sa preto na našu Matku správnym pohľadom. Dôverujme jej príhovoru, zverme jej svoje plány i bolesti. Nasledujme jej životný príklad.

Zamyslime sa a prežime slová: Nebolo ešte počuť, že by ten, kto sa pod jej ochranu utiekal a o pomoc prosil, alebo o príhovor žiadal, že by bol opustený...

Slúžme si navzájom medzi sebou. Slúžme si vo vedomí, že táto naša námaha bude raz odmenená, a to vstupom do večnej blaženosti s osláveným telom a dušou.

Tešme sa, že patríme k verným synom a dcéram Cirkvi.

Amen.

Pondelok po 19. nedeli v Období cez rok

Mt 17,22-27

Chráňte sa pohoršenia

Nie vždy a nie každý z nás má pochopenie pre toho druhého. Stáva sa, že keď nepoznáme situáciu, okolnosti, dôvody, vieme sa pohoršiť či pozastaviť nad správaním druhého. Preto je potrebné správne sa v danej chvíli zachovať a neunáhliť sa.

Pán Ježiš v evanjeliu oznamuje apoštolom, že Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí. Oni ho zabijú, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych. Pán Ježiš tiež káže zaplatiť Petrovi poplatok chrámu za seba i za neho.

Dnešná predpoveď Pána Ježiša o tom, že bude trpieť, je v poradí už druhou. Pri prvej sa na počínaní Pána Ježiša pohoršil Peter, ktorý mu povedal: *“Nech ti je milostivý Boh, Pane!*

To sa ti nesmie stať!“ (Mt 16,22). Vtedy ho Pán Ježíš otvorene pokarhal: „Chod’ mi z cesty, satan! Na pohoršenie si mi, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!“ (Mt 16,23).

Peter už mlčí. Poučil sa, že keď chce k niečomu vážnemu zaujať stanovisko, musí vec poznať. I napriek tomu, že svoje umučenie Pán Ježíš už druhý raz predpovedá, apoštoli sa veľmi zarmútili. Nechápu, prečo by ich Majster mal trpieť a potom vstať z mŕtvych. Snáď tieto slová vyvolali u apoštolov myšlienku, že keď sa zničí to, čo učí Pán Ježíš, tým zanikne aj ich poslanie. Pravda, až o niečo neskôršie, keď Pán Ježíš vstane z mŕtvych a oni sa rozpamätajú na tieto jeho slová, pochopia ich zmysel a význam. Pán Ježíš ich chcel chrániť od pohoršenia, keď ho uvidia, akou potupnou smrťou zomiera, aby zostali pevní a nepohoršili sa.

Druhá časť evanjelia hovorí o platení chrámovej dane. Každý člen židovskej spoločnosti za čias Pána Ježíša od svojho dvadsiateho roku bol povinný platiť každoročne daň za Jeruzalemský chrám a tamojšie bohoslužby pol šikla, to znamená dve crachmy.

Peter podľa slov Pána Ježíša v rybe nájde statér, čo znamená štyri drachmy, teda jedným statérom zaplatil za obidvoch. Tento poplatok sa vyberal na Veľkú noc. Niektoré kruhy poplatok odmietli platiť. Preto otázka adresovaná Petrovi vyberačom chrámovej dane je opodstatnená. Tento postoj vyberača dane nám hovorí aj o Petrovom postoji v kruhu Ježišových učeníkov. Zaiste aj tento muž považoval Petra za hlavu skupiny učeníkov. Pretože nechce na svojho Pána nič dopustiť, odpovie bez dlhého uvažovania, že dane platí. Myslel to dobre, len zle to dopadlo. Niečo podobné zažije Peter ešte neskôršie, keď v dobrom úmysle bráni v Getsemanskej záhrade Pána Ježíša a mečom odťne Malchusovi ucho. Peter koná z vnútornej lásky k spasiteľovi, ale bez uvažovania a v skutočnosti nie v duchu svojho Majstra.

Preto správy apoštola Matúša by nás mali pohnúť k radosti, že neprehliadol ani chyby apoštola Petra, ale zaznačil ich. Aj k nám je potom ľahšie, keď sme si vedomí, že z času na čas aj my sa dopúšťame chýb a omylov z lásky k Pánu Ježíšovi, a to vtedy, keď konáme z lásky často rýchlo, bez väčšieho uvažovania a premýšľania.

Nielen Petra, ale i nás Ježíš vyzýva k premýšľaniu, keď nám kladie priamo cez naše svedomie, cez Sväté písmo, ale i cez ďalšie osoby podobné otázky, aké dostal Peter. Je jasné, že mocní tohto sveta požadujú dane iba od svojich poddaných, nie však od svojich. Nebeský Kráľ ako pán chrámu teda tiež nebude vyžadovať chrámovú daň od svojho jednorodeného Syna. Uvedomme si, ako nádherne tu Pán Ježíš vyzdvihuje svoj synovský podiel k Otcovi. A na tomto sa podieľajú aj Pánovi učeníci, ktorí sa z Božieho poddanstva vykúpením stali jeho slobodnými synmi. Preto hovorí Pán Ježíš o synoch, ktorí sú oslobodení od daní.

Pán Ježíš chcel Petrovi pomôcť, a preto mu poradil, aby sa chytil ryby a tým sa vyhol prípadnému pohoršeniu u vyberača daní. Pán Ježíš používa svoju moc a stáva sa zázrak. Tento zázrak dokazuje nielen moc Pána Ježíša, ale i jeho hodnotu.

Dôverujme vždy Bohu! Máme však používať aj svoj rozum, schopnosti a nadanie. Nedať nikomu pohoršenie, ani sa ho nebáť. Musíme sa snažiť poznať okolnosti, aby sme mali jasnejšiu predstavu a dostali sa k spravodlivému úsudku.

Buďme vždy opatrní v každom našom slove i v zmýšľaní o druhých. Dajme si pozor tiež aj na svoje správanie.

Amen.

Utorok po 19. nedeli v Období cez rok

Mt 18,1-5;1012-14

Nie je dieťa ako dieťa

Neraz sa stáva, že zmýšľanie dieťaťa podceníme mysliac si, že keď je malé, veci nerozumie, že je neskúsené a podobne. A často je to aj pravda. A predsa, aj na deťoch sa môže poučiť ten, kto si myslí, že je múdry.

Aj nám Pán Ježiš hovorí: „**Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva...**“ (Mt 18,3).

Úryvok z evanjelia sa začína zaoberať cirkevnou hierarchiou. Na túto tému Matúš zozbieral viac výrokov Pána Ježiša.

Vieme, že apoštoli sa dohadovali, ktorý z nich je prvý. Keď Pán Ježiš ustanovil Petra za hlavu apoštolov, oni sa dohadujú. Pán Ježiš preto odsudzuje takéto zmýšľanie, pretože tu sa jedná o sebecké presadzovanie sa. A od toho ich chce Pán Ježiš oslobodiť. Používa pritom prirovnanie dieťaťa, ktoré práve stojí vedľa neho. Apoštolom tak vysvetlil jasnú vec, že ten, kto sa chce dostať do nebeského kráľovstva, musí byť ako dieťa. Dieťa si je vedomé svojej malosti. Najtypickejšou vlastnosťou dieťaťa je, že potrebuje pomoc druhého a je na nej celkom závislé.

Ale ako sa stať dieťaťom, keď som už dospelý? Ježiš poukázal na dieťa. Každý by si mal na dieťati všimnúť niečo cenné, a to čistý a úprimný vzťah k druhému. V kráľovstve nebeskom neexistuje žiadna veľkosť, ku ktorej by sa človek mohol prepracovať z vlastných síl, ale iba z pokorného prijatia nezaslúženej milosti a uprednostnenie Božou láskou.

Všetci dobre vieme, že vyvyšovanie sa a žiarlivosť už veľa prekazili v práci na kráľovstve Božom! Svätí boli vždy tými najpokornejšími, pretože vedeli, čo je milosť. Pre nás to znamená toľko, že si máme uvedomiť, že pravý učeník sa nesmie tlačiť do popredia, ale svoju úlohu musí vidieť aj v tom, aby sa rytiersky ujal maličkých, a to nielen detí, ale všetkých slabých, ktorých svet tak surovo často prehliada. Veď pohľad na Pána Ježiša je pohľad na maličkého, ktorý prichádza na svet ako dieťa. A nielen to. Aj pohľad na kríž hovorí o „malom Kristovi“.

Text jasne a vážne hovorí, že kto sa nestane znova dieťaťom, kto radikálne nezačne žiť nový život, ten sa do nebeského kráľovstva nedostane.

Aký je nový život? Je to dar Boží. Človek ho musí prijať ako pravdu a lásku od Pána Boha. Ak uzná svoju závislosť na Bohu a naplní ju vierou a láskou, je to ten nový život. Stane sa akoby malým dieťaťom závislým na Bohu, odkázaným na jeho pomoc. A tým sa zároveň stáva najväčším v Božom kráľovstve. To preto, že am platia iné zákony ako na tomto svete. Kto je vo svete malý, pred bohom je veľký. A naopak, kto si myslí, že je vo svete veľký, pred Bohom je malý. Preto aj predstavení Cirkvi si musia uvedomiť, že pred svetom majú byť malí, ak chcú byť pred Bohom veľkí. Preto ten, čo riadi, musí sa dať riadiť samým Bohom. A tak popredné miesto v Cirkvi zohráva poslušnosť.

Učme sa mať nielen správny vzťah k deťom, ale učme sa od nich, aby smel mali správny vzťah k Bohu.

Amen.

Streda po 19. nedeli v Období cez rok

Mt 18,15-20

Nádherná a užitočná služba

Jeden druhému si môžeme pomôcť dobrou radou, poučením, povzbudením. Ako pomoc máme chápať aj napomenutie a my veriaci by sme si to mali zvlášť ceniť.

na túto službu nás upozorňuje a napomína dnešné evanjelium: „**Keď sa tvoj brat prehreší proti tebe, chod'...**“ (Mt 18,15).

Pán Boh dobre poznal svoje dielo – človeka. Dal mu rozum a slobodnú vôľu, ale vedel i to, že tieto dary človek nesprávne využíva, alebo nechce využívať.

Dnešné evanjelium však pohľadom na naše nedostatky môžeme nazvať lekciami Božej zhovievavosti. Pán Ježiš bude raz i naším Sudcom, pred ktorým sa budeme zodpovedať nielen za talenty, nadanie, ale aj za postoje jeden k druhému, pretože z evanjelia priam cítime, že nesmieme sa držať falošne hesla: „Čo ťa nepáli, nehas!“

Áno, Boha máme vidieť ako milosrdného, ale zároveň aj ako prísneho Sudcu. Tieto dve vlastnosti Boha si máme uvedomiť práve vtedy, keď sa v našom prostredí objaví hriech. S hriechom nesúhlasíme, to je samozrejmé, ale nesmieme opovrhnuť ani hriešnikom. Voči hriešnikovi máme zaujať stav milosrdenstva.

Diskrétnosť medzi štyrmi očami – to nie je len pravidlo slušnosti, ale i rada Pána Ježiša. Keď vinná stránka je rozumná a súdna, prizná si svoju chybu a je najlepšie, keď sa vráti z kratšej cesty. Keď však neposlúchne, musí si uvedomiť, že tu musí zasiahnuť autorita. Už nie sám, ale je potrebné prijať aj svedkov.

Tento príkaz poznali Židia aj z úst Mojžiša, ktorý mu dal sám Boh. Neposlúchnutie za prítomnosti svedkov, hlavne ak je vec vážna, má sa zverejniť, a to podľa prípadu. Opatrne, aj keď prísne, ale s láskou. Keď ani toto neprijme, musí sa siahnuť k prísnyim opatreniam, ale aj v tomto prípade sa nechávajú pootvorené dvierka, pretože posledný súd nepatrí človeku, ale Bohu. Spomeňme si na kajúceho sa lotra.

Pri týchto úvahách zaiste vás napadla myšlienka: Čo modlitba, sebazápor, obeta za druhého? Správne. toto sú prostriedky, ktoré by sa mali odohrávať súčasne, pretože tu sa nejedná len o vonkajšie veci, ale u veriacich a u človeka vôbec, jedná sa predovšetkým o spásu jeho nesmrteľnej duše! Preto sa pri spytovaní svedomia zastavme aj pri deviatich cudzích hriechoch: mlčať pri hriechu iných; zastávať hriech iných; netrestať hriech iných...

Pravda, musíme myslieť aj na opak, keď aj nám sa bude vyčítať hriech. Nebolo by na škodu, keby sme sa v modlitbe obrátili na Pána Boha o pomoc, keď sa sami ocitneme v takejto situácii, aby sme boli ochotní prijať napomenutie. Je to veľká vec – vedieť si pripustiť, prijať napomenutie, nezostávať zatvrdlivý.

Modlitba v jednom i v druhom prípade zohráva vážnu úlohu. Pán Ježiš nám ju preto doporučil slovami: „*Ak budú dvaja z vás na zemi jednomyselne prosiť o čokoľvek, dostanú to od môjho Otca, ktorý je na nebesiach*“ (Mt 18,19).

aj iné si môžeme odniesť z tejto úvahy. Častejšie sa vracajme k slovám, ktoré nám adresoval náš spovedník. Častejšie sa nad nimi zamyslíme, znova znova ich prehodnotíme. Často si spytujme naše svedomie, našu hlavnú chybu.

Pomoc v materiálnej oblasti si vime vážiť i oceniť uznaním. Ale pomoc duši sa často podceňuje, považuje sa za čosi menej, a predsa je to veľká pomoc!

Amen.

Štvrtok po 19. nedeli v Období cez rok

Mt 18,21-19,1

Správny pohľad na odpustenie

Môžeme povedať, že ľudská povaha, ľudská prirodzenosť je už raz taká, že skôr nám bijú do očí chyby iných ľudí ako naše vlastné nedostatky. Počujeme alebo čítame o veľmi vážnych priestupkoch proti Božím zákonom, čítame o krádežiach, o vraždách, o vojnách, o manželskej nevere. Popri týchto vážnych nedostatkoch, ktoré vidíme na iných ľuďoch, naše vlastné chyby nám pripadajú celkom malé, nepatrné a naša vina proti Bohu sa nám javí ako zanedbateľná.

Takýto pohľad na ľudí akoby nám dával právo hnevať sa na tých, čo sú v našich očiach ďaleko pod nami, odsudzovať ich počinanie, pohrdáť nimi.

Ježiš Kristus však takémuto pohľadu na svet urobil koniec. Podobenstvom o dvoch sluchoch povedal, že voči Bohu sme všetci dlžníkmi, ktorí nedokážu splatiť svoj dlh. Boh však na našu jednoduchú prosbu nám všetko odpúšťa. Žiada však, aby sme aj my tak jednali a odpúšťali blížnemu hoci i 77-krát.

Aby sme mohli lepšie porozumieť Ježišovmu podobenstvu, žiada sa, aby sme uviedli jednu udalosť z biblie. V nej sa uchovala jedna pieseň, ktorú spieval bezbožný a pyšný Lamech, potomok Kaina. Spieval ju svojim dvom manželkám:

Ada a Leta,
naslúchajte reči mojej,
počujte hlas môj, ženy Lamechove.
Zabijem muža, ktorý ma poraní
a mládenca, ktorý ma udrie.
Sedem ráz bude pomstený Kain.
Lamech však 77-krát.

Číslo **sedem** v Biblii znamená úplnosť. Odpustiť sedemkrát znamená neustálu ochotu odpúšťať. V Starom zákone Boh si vyhradil sedemnásobnú pomstu pre toho, kto zabije Kaina. Lamech si vyhradil 77-násobnú pomstu. Vidíme, ako v prvom hriechu sa zlo a nepravosť úžasne rozmnožili. Rástlo takpovediac, geometrickým radom. Proti tejto lavíne bolo možno postaviť len rovnako veľkú hrádzu dobra. Odpustiť 77-krát znamená neohraničenú ochotu odpúšťať. Iba takto možno zastaviť lavínu zla.

V nás sa však niekedy bráni prirodzenosť, keď máme niečo blížnemu odpustiť: Tomu jamám odpustiť? Ved' to by nebolo ani spravodlivé! to, čo on vykonal, na to ja nemôžem zabudnúť a ja mu to raz spočítam! Aj takto rozprávajú kresťania! Pritom si ani neuvedomujú, akého strašného rúhania sa dopúšťajú.

Dlh prvého sluha voči pánovi je taký veľký, že žiadny sluha ho nemôže zaplatiť. 10 000 talentov je na dnešné pomery asi 24 miliónov mariek. Ježiš však náročky použil takúto závratnú sumu.

A takýmto dlžníkom voči Bohu je každý človek. Ako je to možné? snád' vám napadne: Ved' sa ani nepamätám, že by som sa nejako vážne previnil voči bohu. A predsa. aj ten najmenší hriech je tak veľkou urážkou Boha, že človek to nemôže splatiť.

Veľkosť urážky sa počíta nielen podľa toho, čo vykonáme, ale aj podľa toho, koho urazíme. Je rozdiel, či urazíme kamaráta, rodičov, alebo hlavu štátu. Veľkosť urážky stúpa podľa hodnoty osobnosti.

Boh je nekonečný, preto každá urážka Boha, hoci aj celkom malá, je nekonečná.

Podobne je rozdiel, či nám povie zlé slovo neznáma predavačka, alebo vlastná matka. Teda urážka je závislá aj od vzájomného vzťahu. Od lásky, ktorú má osoba voči nám. Boh nás miluje nekonečne. Preto je také strašné uraziť boha, lebo nás nesmierne miluje. A Boh nám každú túto urážku odpustí na jednoduchú prosbu. Táto veľkosť Božej lásky má človeka priviesť k tomu, aby aj on bol ochotný neustále odpúšťať druhým. Ak však človek odmietne jednať podľa vzoru, ktorý dal Boh, Boh použije pre neho vlastné miery. Božie miery znamenajú nekonečné milosrdenstvo. Ak človek neodpustí, potom ani Boh mu nemôže odpustiť. V Ježišových slovách o treste môžeme cítiť predzvesť večného zatratenia.

A teraz sa na chvíľu zastavme a prenesme sa do každodenného života. Máme opravdivú kresťanskú lásku? Alebo ešte stále zmýšľame ako pohania, ktorí nič nevedia o veľkosti Božej lásky?

Rozdiel medzi pohanskou a kresťanskou láskou krásne vysvetľuje Gilbert Chesterton vo svojom vrcholnom diele *O r t o d o x i a*.

Rozumný pohan by povedal, že sú ľudia, ktorým je možno odpustiť a ľudia, ktorým nemožno odpustiť. Otrokovi, ktorý ukradne trochu vína, bolo možné sa zasmiať, ale otrok, ktorý zradil svojho dobrodincu, mohol byť aj zabitý a prekliaty ešte aj po smrti. Pokiaľ bolo možné odpustiť sám čin, bolo možné odpustiť aj človekovi. A bolo to celkom rozumné.

Kresťanstvo tu zasiahlo prudko, akoby ranou meča a oddelilo jednu vec od druhej. Oddelilo previnenie do previnilca. Previnilcovi máme odpustiť 77-krát. Previnenie nesmieme odpustiť vôbec. Musíme sa hnevať viac ako predtým na krádež, a predsa musíme byť ku zlodejom láskavejší. Hnevu a láske bola úplne povolená uzda.

Inými slovami povedané: Hriešnik musíme nenávidieť, ale hriešnika milovať.

Takto zachádza s nami Pán Boh. Niet hriešnika, ktorému by Boh nebol ochotný odpustiť. Uveriť v túto veľkosť Božej lásky je prvou požiadavkou obrátenia a svätosti. Dávajme si preto pozor, aby naša kajúcnosť, naša spoveď nebola len túžbou byť v poriadku. Ísť na spoveď znamená ísť bližšie k Bohu a milovať ho. Ísť si dať znovu povedať, že Boh nás miluje a začať tomu veriť.

Pred veľkosťou Božej lásky je nedôstojné hnevať sa na druhých, byť tvrdým voči ich nedostatkom a voči nim. To znamená, že ešte stále sme neuverili vo veľkosť Božej lásky a svoju spravodlivosť hľadáme len pred ľuďmi a nestojíme o Božie milosrdenstvo. Najväčším dôkazom nášho skutočného obrátenia k Bohu je ochota neustále odpúšťať iným. Takto dokážeme svetu, že sme uverili v Božiu lásku, ktorá je bez hraníc.

Amen.

Piatok po 19. nedeli v Období cez rok

Mt 19,3-12

Veľkosť manželstva

Pred pár mesiacmi mnohí z nás sme stáli pri pokladniciach kín, aby sme videli film, ktorému sa dostalo veľkej pozornosti od filmových kritikov, veď bol odmenený piatimi Oskarmi, najvyššími oceneniami. Tento film bol ocenený svojím obsahom, svojou aktuálnosťou, časovosťou, a predsa, mnohí aj po jeho zhliadnutí si zvolili tú druhú cestu: Rozvod!

Farizeji prišli za Ježišom a ten ukončil svoju odpoveď slovami: „**Preto muž opustí otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele. A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje!**“ (Mt 19,5-6).

Rozvod bol, je a bude v každej dobe a u všetkých národov spoločenským a právnym problémom, a teda i u Židov za čias Krista.

Za Ježišom prišli farizeji, aby ho pokúšali. Mysleli, že ho vyprovokujú k nepopulárnym výrokom, miereným proti rozsobášu. Kto sa totiž stavia proti manželskému rozvodu, získava si svojím postojom vždy veľa protivníkov a odporcov. Kristus však nepozera na poslucháčov a hovorí jasne a zreteľne:

„*Mojžiš vám pre tvrdosť vášho srdca dovolil prepustiť vaše manželky; ale od počiatku stvorenia to nebolo tak... Manželstvo ustanovil Boh. Nie je dobré, aby bol človek sám. Preto mu dám pomocnicu jemu podobnú*“ (Mt 19,8).

Kristus tu muža a ženu vyhlasuje za rovnoprávných. Znova sa oženiť s rozvedenou, alebo vydat' sa za rozvedeného, znamená cudzoložstvo. Kristus obhajuje pred farizejmi Bohom pôvodne zmýšľajúci poriadok manželského spolužitia. Najhlbšie tajomstvo manželstva spočíva práve v tom, že ho Spasiteľ povyšuje na sviatosť.

Svätý Pavol upozorňuje Efezanov: „*Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu....*“ (Ef 5,25).

Láska medzi manželmi je základom manželstva a rodiny.

Koncilový dokument *R a d o s ť a n á d e j* hovorí, že manželstvo a manželská láska sú povahou zamerané na plodenie a výchovu potomstva. Deti sú najvzácnejší dar! No úloha rodičov nespočíva len v tom, že darujú deťom telesný život. Rodičia sa musia pričiniť predovšetkým o zdravý rozvoj duchovného života, ktorý začal krstom dieťaťa. Pravá láska a potomstvo vyžadujú však nerozlučnosť manželstva. Nerozlučnosť manželstva je hlavnou známkou kresťanského manželstva: Čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje!

Takto musíme pozerat' na manželstvo a takto nám treba o ňom uvažovať. Dnes však pozorujeme aj iné. Je mnoho omylov a nesprávnych názorov na manželstvo. Medzi ne patria i také, ktoré tvrdia, že manželstvo je súkromná záležitosť, kde sa všetko dovoľuje. Dieťa sa pokladá za príťaž, a preto sa propagujú všetky možné prostriedky proti počatiu. Ide to až tak ďaleko, že manželstvo sa pokladá za okovy, a preto hľadá únik vo voľnej láske, zbožňujúc pritom necudné pohlavie a nahotu.

Toto všetko má za následok, že naša spoločnosť je chorá na ľahkomyselnosť v sexuálnom živote, nahromadenie sa rozvodov a na všeobecný úpadok mravov. Egoizmus, pôžitkárstvo a neviazanosť sú nepriateľmi manželstva.

Ideálne sa začína. Mladí si hovoria, že sa zamilovali na prvý pohľad. Stačí príležitosť, stretnutie, zábava, malá službička – a už o sebe snívajú, sú zamilovaní...

Manželské a rodinné povinnosti sa im javia ako rozprávka a beda tomu, kto by im chcel ento sen spochybniť. Potom sa manželstvo stáva tragédiou. Príčin je veľa. Tie, čo sa týkajú všetkého okolo nich: bývanie, stravovanie, záujem rodinných tradícií, neprispôsobilosť, nezáujem o druhého, egoizmus.... sú neraz vážne príčiny, ale často i malicherné a v neposlednej miere je tam i tretí.

Nechajme o tom hovoriť tých, ktorí toto prežili:

Vydávala som sa 17-ročná. Dnes mám 47 rokov a veľa smutných skúseností. Strašne trpím, lebo som bola oklamaná. Stratila som vieru v ľudí. V každom mužovi vidím lajdáka, alkoholika, zlodēja...

Život prináša aj horšie prípady.

V januári 1973 v Prestone na ceste sa stretli posledný raz manželia s 12-ročným synom. Obaja boli lekári. Po rozvode bolo dieťa prisúdené matke. V čase rozhovoru sa odohral koniec nedorozumení. Skončil sa zastrelením ženy. Matka je v hrobe, otec vo väzení a v srdci malého chlapca ostala navždy dráma.

Podobných drám a tragédií je mnoho. Nevznikajú náhle, ale postupne. Začína sa od tanca, rozhovorov. On je nešťastný, ona sklamaná a hľa – našli sa! Navonok akoby sa nič nezmenilo. a nevinným spôsobom pomaly povstáva tragédia ženy a detí. Deti neraz žalujú a majú právo žalovať! Má právo žalovať i spoločnosť, Cirkev i Boh.

Manželstvo nie je hračka. Je sviatosť a spoločenská inštitúcia. „Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje“ (Mt 19,6).

Určite nikto z nás nie je ideálny. V manželskom živote sa objavia krízy, preto je potrebné uvedomiť si stĺpy, ktoré manželstvo môžu chrániť. Niektorí prirovnávajú manželstvo ku svätyni. Každý chrám je vybudovaný na fundamente, základe. Manželstvo musí byť jednotou dvoch osôb, a nie tiel. Osoba nie je len telom a zmyslami, ale zároveň rozumom i vôľou. Táto jednota sa musí opierať o lásku, ktorá je trpezlivá, dobrotivá, láskavá. „Láska sa ... nevypína ... nie je sebecká ... neteší sa z neprávosti...“ (1 Kor 13,4-6).

Druhým pilierom je vzájomná služba. Každá opravdivá láska sa stáva službou. Služba otčine je opravdivý patriotizmus. Služba Bohu je opravdivé náboženstvo.

Služba je láska matky vo výchove dieťaťa. Sám Kristus prišiel na zem slúžiť a nie, aby ho obsluhovali. Keď sa stretnú dva egoizmy, vtedy býva zle. Preto vás nabádam i navádzam k rozvodu, ale nie k takému, čo ničí úsmev detí, partnera, toho, ktorého sme milovali, ale k rozvodu s ilúziami a snahami o tretej osobe! Ideálnej osoby niet! Je len v našej vízii, ale môže sa k nej priblížiť, keď prijme druhú osobu takú, aká v skutočnosti je!

Ktorýsi učenec povedal: - Ak nedokážeš vybudovať palác, postav aspoň domček. Pamätaj však, že nebude ti v ňom naozaj dobre, ak ťa neopustia palácové sny! –

Spisovateľ Štefan Králik napísal hru *T r a s o v i s k o*, ktorú sme mohli vidieť i v televízii.

Bezdetné manželstvo. Obaja rodičia túžia mať deti. Manžel však zúfalo kládol často žene otázku: Čo sme urobili, ako sme sa prehrešili, že nám Boh nedal vlastné dieťa?!

Úzkosť, skoro zúfalstvo prežívala manželka, ktorá poznala pravú príčinu, ktorú napokon povedala aj manželovi. Ako slobodná čakala dieťa, ktoré sa ale nemohlo narodiť. Násilne mu vtedy zastavili život. A následok? Nemohla mať viacej detí!

Myslíte si, že je to len románový výmysel? Nie! Život píše nejednu takúto tragédiu. A myslíte si, že tie telesne a duševne postihnuté deti v ústavoch sú svedectvom a dôkazom

zdržanlivého života? Nie! Rodičia by si mali spytovať svoje svedomie. Niektorí pre rozkoš a neviazanosť, pohodlie a voľnú lásku na celý život ukrátili a ožobráčili svoje vlastné deti!

Svet musí pochopiť a pochopiť musia i tí, čo chcú uzavrieť manželstvo, ale i tí, ktorí v ňom žijú, že manželstvo je veľká milosť, sviatosť! Manželstvo nie je živočíšne splynutie, ktoré keď prestane vyhovovať jednému, tak je už koniec. Manželstvo až vtedy nadobudne krásu a hodnotu, keď sa preň musia prinášať obete. Keď bude viac vidieť jeden druhého ako seba.

„Mojžiš vám pre tvrdosť vášho srdca dovolil prepustiť vaše manželky...“ (Mt 19,8) povedal Ježiš farizejom, keď im vyčítal ich podlosť, faloš a pretváрку.

Tvrdosť v našich rodinách musí vystriedať prvotná láska, horlivosť, neha, a nie nenávisť, vypočítavosť a zloba.

Premietnime si všetci dnes film o našej rodine. Zaslúžil by si ocenenie Oskara? Dokázal by niečo dobré povedať svetu?

Amen.

Sobota po 19. nedeli v Období cez rok

Mt 19,13-15

Manželstvo a deti

Čítal som o psovi, ktorý po úmrtí svojho pána tiež zdochol. Našli ho pri hrobe svojho domáceho. Zaiste pri čítaní tejto správičky sa mnohí pousmiali. Ale tento pes nám môže byť vzorom a príkladom vo vernosti.

Slovo vernosť ani dnes nestratilo na význame. Sme svedkami, že sa vypláca vernostný podiel tým, čo určitý čas pracovali v jednom podniku a podobne.

V poslednom čase sme však svedkami neprijemnej veci, že slovo vernosť stráca na krásu, význame, a to či už vo vernosti manželskej alebo rodičovskej lásky. Zdalo by sa, že slová, ktoré sme počuli v evanjeliu z úst samého Krista, už akoby neplatili, alebo boli rezervované len pre vyvolených.

Čo chcel Pán Ježiš povedať apoštolom slovami: „**Nechajte deti a nebráňte im prichádzať ku mne**“ (Mt 19,14).

Je to problém veľmi vážny. To si uvedomovali aj farizeji, a preto Ježišovi predostreli túto otázku, či smie muž prepustiť manželku.

Ježiš odpovedal historicky, ale i teologicky. Skúsme zachytiť priebeh jeho vysvetľovania.

Najprv sa zastavme pri **historickej** otázke. Farizeji sa odvolávali na Mojžiša a na jeho povolenie ohľadom rozlukového listu. No vysvetľovali si ho po svojom. Pripomínali Ježišovi, že boli i také prípady, keď sa to robilo rýchlo – prípad cudzoložstva. Ježiš to potvrdil, ale zdôraznil, že to boli len výnimky. Mojžiš, zaťažovaný nezvyčajnými okolnosťami života, najmä počas putovania púšťou, povolil mužovi prepustiť ženu. Pán Ježiš však hneď zdôraznil, že tomu tak od počiatku nebolo. Od začiatku tomu bolo ináč. Vtedy, keď Boh stvoril človeka a umiestnil ho v raji, vtedy ustanovil jediné manželstvo medzi mužom a ženou, teda jedným mužom a jednou ženou a toto sa nemohlo zrušiť, preto

povedal: „*Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele*“ (Ef 6,31) a pripája vysvetlenie: „*Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje*“ (Mt 19,6).

Historické vysvetlenie Pána Ježiša môžeme chápať v tej línii, že niečo iné jeprikázanei Božie a niečo iné je ľudská krehkosť a slabosť. Pán Ježiš neodsudzuje ľudskú slabosť, ale akoby chcel povedať, že človek je iba človekom, ale nemôže zmeniť večné právo Boha. To zaväzuje všetkých ľudí po všetky časy. Skrze toto právo nás chce poučiť, že manželstvo je jeden nerozlučiteľný zväzok.

Cirkev dnes s veľkým smútkom pozerá na rozbité a nešťastné manželstvá a v rámci svojich možností sa im snaží pomáhať. Nemôže však zmeniť to, čo vo svojej láske amilosti rozhodol sám Boh. Prosí Boha o lásku a milosrdenstvo pre tých, ktorí tejto posily najviac potrebujú.

Odpoveď **teologická**. Pán Ježiš vidí vyliečenie z tohto problému iba v praktizovaní jednej čnosti a tou je LÁSKA.

Láska je najdokonalejšia forma manželstvo. Kto hľadá posilu v tejto čnosti, posilňuje manželstvo. Kto je verný tejto láske, ten bude šťastný. Láska v manželstve, ako všetko na svete, podlieha istému vývoju.

V láske rozlišujeme štyri etapy:

1. Láska ohnivá ako vulkán horúca

Táto láska viac chce, ako môže a musí byť vždy na začiatku manželstva. Vlastne o ňu sa opierajúc, môže byť manželstvo uzavreté. Takáto láska to nie je len pozeranie sana seba, ale pozeranie sa do seba. To znamená vedieť dávať seba samého.

Sv. Augustín to pekne vyjadril sloami: - Kto miluje, ten dáva. Kto viac dáva, ten viac miluje a ktonajviac miluje, tennajviac dáva, lebo dáva seba samého. – Ak manželia dávajú seba sebe, to je vtedy tá skutočnosť, že sa skutočne milujú.

2. Láska rodičovská

Táto láska nastáva vtedy, keď do rodiny príde dieťaťko. Vtedy nasleduje ľahšie presunutie lásky zo seba na dieťa. Manželia menej pozerajú na seba a viac na svoje plody lásky. Vtedy predmetom plnej lásky je rodina. Ona je a skutočne bude trvalá, ak bude budovaná na tejto čnosti.

Preto je potrebné položiť si otázku ešte pred uzavretím manželstva: Som skutočne zamilovaný do snúbenice? viem skutočne milovať rodinu? Túžim po nej? Chcem mať skutočne svoju vlastnú rodinu. ak áno, tak zostaň spokojný.

3. Láska mužská

Musíme počítať, že v tom čase prídu ťažkosti, môžu prísť nezhody a nepríjemnosti, ale ak je tam skutočne láska, ona všetko prekoná. V tom čase je potrebné viac sa modliť o vytrvanie v láske. Boh takúto modlitbu zaiste vypočuje.

4. Láska zrelá

Túto lásku môžeme prirovnáť k zapadajúcemu slnku. Slnko slabšie hreje, ale je a pokračuje. Láska sa vtedy prejavuje veľkou starostlivosťou o dobro, zdravie a šťastie druhého partnera. Takáto láska predbieha uvažovanie dopredu a zastavuje sa pri tom, ako by tej druhej strane-partnerovi uľahčila život. To je v plnom zmysle slova dôkaz vernej lásky.

Predstavme si priestrannú halu Rex v Turíne, ktorá je preplnená. Koná sa tu verejná dišputa o rozvode. Na tribúne sa vystriedali už viacerí rečníci. Prítomné obecenstvo je rozdelené na dve skupiny: jedni sú za rozvod, druhí proti.

Katolíci rečníci sa odvolávajú na Evanjelium. Jeden z rečníkov ostro proti nim vystúpi. Vraj, čo si tento židovský mysliteľ spred dvetisíc rokov namýšľa vnucovať svoje prežité idey ľuďom atómového veku!

Vášnivú reč preruší predseda zhromaždenia:

- *Prosím, prešlo desať minút! Prosím o slovo ďalšieho.*

Do diskusie sa prihlásil mladý univerzitný študent Albert Pruma. Pevným hlasom a so žiariacimi očami prehlasuje:

- *Verím v toho Ježiša Krista, ktorý prišiel pred dvetisíc rokmi, aby priniesol posolstvo pravdy! A verím aj v jeho Evanjelium, pretože táto pravda je od Boha. Bez nej náš svet by sa bol už dávno sal obrovským blázincem, alebo klietkou s divými zvermi. Čo sa týka rozvodu, pýtam sa seba samého a všetkých tu prítomných: Keby ste sa mali ženiť, vzali by ste si radšej za manželku rozvedenú, alebo ženu, ktorá verí v Ježiša Krista?!*

Burácajúci potlesk zhromaždenia odmenil odvahu mladého študenta.

Mal by som aj ja odvahu takto svedčiť o Kristovi?

Láska je najlepším liekom na všetky choroby a nedokonalosti manželského života. Preto keď je medzi manželmi skutočná láska, nie je tam miesto na slovo rozvod. Keď je jej nedostatok, nedostatok lepidla, ktoré rodiny spája, cementu, ktorý ju spojuje, tepla, ktoré ju zohrieva, nastupuje súmrak rodinného života. A je vecou cti každého člena rodiny, partnerov, detí, priateľov a spoločnosti urobiť všetko, aby nedochádzalo k takým beznádejným situáciám, aby sme im vedeli predchádzať, zabraňovať, bojovať proti nim.

Cirkev dáva na to osvedčený a účinný liek: modlitbu. Veď sa modlíme: ... odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom...

Svätý Otec Ján Pavol II. pri jednom príhovore novomanželom povedal: - Ak vaša láska má prísť šťastne k záveru, denne sa za seba modlite. –

Prosme dnes vrúcne Boha, aby v našom okolí bolo čo najmenej rodín, v ktorých by zapadlo slnko lásky, ktoré by zahalil mrak samolásky a egoizmu, aby náš národ sa vždy tešil šťastiu a láske našich kresťanských rodín.

Amen.

Pondelok po 20. nedeli v Období cez rok

Mt 19,16-22

Cítiť núdzu svoju i núdzu blížneho

Pred pár rokmi sme mohli v našich kinách vidieť film talianskeho režiséra Passoliniho *Evanjelium svätého Matúša*.

Celý film predstavuje Ježiša ako revolucionára, tvrdého a nekompromisného človeka, ktorý prevracia stoly v chráme a vášnivo odhaľuje farizejov. V jednej scéne je Kristus znázornený celkom ináč. Láska a smutne hovorí o boháčoch, ktorých mu je naozaj ľúto.

Ježiš v evanjeliu pozrel s láskou na mládenca, ktorý zachovával predpisy a povedal mu: „Ak chceš byť dokonalý, chod', predaj, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad vnebi. Potom príď a nasleduj ma! Keď mladík počul toto o sebe, odišiel smutný, lebo mal veľký majetok“ (Mt 19,21-22).

Pozrime sa pozorne namladíka. S elánom pribehol k Ježišovi. Bol zaiste sympatický. Ježiš sa na neho s láskou pozrel. Mladík sa už celý videl v nebi, veď tomu nasvedčujú i jeho slová: „*Učiteľ, čo dobré mám robiť, aby som mal večný život?*“ (Mt 19,16). Ježiša volá dobrým, zachováva prikázania a Ježiš namiesto pochvaly nečakane, vidiac mu do duše, hovorí: „... *chod', predaj, čo máš... Potom príď a nasleduj ma!*“ (Mt 19,21).

Predstavme si údiv apoštolov a najmä Judáša, keď Pán požaduje takú obeť. Nechá odísť človeka, ktorý sa chcel ku nim pripojiť. Zaiste chcel sa stať ich spoločníkom, Ježišovým žiakom. Čakajú, že Ježiš ho zavolá späť. On však pokračuje: „*Bohatý ťažko vojde do nebeského kráľovstva*“ (Mt 19,23). Potom pokračuje prirovnaním, ktoré je v skutočnosti nemožné: „*Lahšie je ťave prejsť cez ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva*“ (Mt 19,24). V ich srdciach sa javí zdesenie: „*Kto potom môže byť spasený?*“ (Mt 19,25). Peter vyznáva: „*Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou*“ (Mt 19,27). A Ježiš im dáva vysvetlenie: „*a každý, kto pre moje meno opustí domy alebo bratov a sestry, alebo otca a matku...*“ (Mt 19,29).

Pre toto evanjelium nikdy nebola priaznivá doba. Nebolo by lepšie nečítať ho, preskočiť priekopu? Je to príloha revolučné a ten, čo nemá nič, nemá čo stratiť.

Kristus nebol ani jedno, ani druhé. On – bohatý stal sa pre nás chudobným. Narodil sa v maštali a prišli sa mu pokloniť králi.

Kristus v dnešnom svete je však realista. Áno, peniaze a boháči majú v dnešnom svete otvorené dvere. Bohatstvo zaslepuje oči ľudí. Človek, ktorý má peniaze, začne si panovačne trúfať, nevidí, že všetko má svoje hranice, len nie Boh. Dejiny nás učia, že boháči stratili všetko, nezostalo po nich nič, len ston utláčaných, slzy, plač, hnev.... Bohatstvo zapríčiňuje i dnes nejeden prevrat, vojnu, machinácie, infláciu, kdrádež...

Každý človek raz príde o všetko. Nič si neodnesie na druhý svet, iba to, čo má ukryté vo svojom srdci, čo mole nezožerú, hrdza nezničí, zlodej neukradne.

Toto evanjelium sa čítana celom svete. Aký bude mať ohlas? Dotkne sa vôbec niekoho z nás?

Kto je vlastne boháčom podľa Ježiša? Ten, čo má mesačný príjem tri-štyritisíc korún? alebo ten, čo má na vkladnej knižke stotisíc? Alebo ten, čo vlastní auto, dom, chatu?

Dajme však pozor. Ježiš nehovorí o tých, čo majú v moci peniaze, ale o tých, čo sú v moci peňazí. Hovorí o tých, čo majú dôveru a lásku v peniazoch. Nepatrím aj ja aspoň tajne medzi nich? Nedávam prednosť mamone pred Bohom? Koľko bratov a sestier dnes nie je v kostole len pre mamonu a nedožičia si oddychu! Koľko bratov a sestier sa dostalo do takej situácie, že všetko vsadia do sačky, športky! Možno náhodne vyhrajú, ale viac prehrávajú. Hrá sa však ďalej, týždeň čo týždeň. Nikto po dnešnom evanjeliu od teba, brat, sestra, nečaká, že predáš dom, auto a rozdáš majetok chudobným. Ale aj to sa môže stať a Boh to zaiste odmení! Ale Boh od väčšiny z nás chce počuť a vidieť ako sa stavíme ku svojmu, alebo chcenému bohatstvu. Je dôležité, aby sme evanjeliu rozumeli. Je nutné občas sa zastaviť a prekontrolovať si svoj vzťah k peniazom, k majetku. Vkladná knižka nebude tvojím pasom do neba! Nevymýšľaj argumenty proti Ježišovi z dnešného evanjelia, ale vstúp do svojho trezora srdca a prekontroluj svoj obsah!

Obdivujeme genialitu tých, ktorí sa vzdali doslova všetkého materiálneho a plne sa zverili Bohu, od ktorého očakávajú všetko, čo potrebujú.

Je toto evanjelium utópia? Aj v dnešnej dobe existujú ľudia, ktorí pochopili Ježišovu výzvu.

V našich kníhkupectvách vyšla kniha od Singrid Undsetovej Kristína Vavrincová.

Je to konvertitka. Stala sa kresťankou. Švédská akadémia v novembri 1928 udelila Singrid Undsetovej Nobelovu cenu za literatúru, predovšetkým za jej mohutné obrazy zo života stredovekého severu.

Jej priateľ, dominikán otec Alby o tom povedal:

- *Odpoveď Singrid Undsetovej na udelenie Nobelovej ceny hovorí o jej veľkosti: Na oltár Panny Márie v dominikánskom kostole v Oslo položila vavrínový veniec Nobelovej ceny. Finančnú čiastku darovala na pomoc zostarnutým spisovateľom, druhú časť rozdelila v prospech úchylných detí a tretiu venovala pre výchovu detí z rodín spisovateľov. Pre seba si nenechala vôbec nič. Žila v chudobe a zomrela mimo svojej vlasti prenasledovaná fašizmom.*

Prvé čo napadne človeku, ktorý nepochopil evanjelium je, že takí ľudia sú blázni, biele vrany. sú to ľudia, ktorí nerozumejú svetu, ako mu nerozumel ani Kristus. ale nezabudnite, že to neboli boháči, ktorí obrátili svet k dobrému, ale žobráci, ako napríklad: sv. František Assiský, Filip z Néry, Vincent de Paul a dnes Matka Tereza v Indii a iní.

On, ktorý vidí na dno každej duše, vie, ako bohatstvo zväzuje ruky, aká je to záťaž. Stačí sa pozrieť po našich rodinách. V koľkých je nepokoj pre bohatstvo! Ak medzi príbuznými je dlhoročná nezhoda, tak na jej pozadí je veľakrát bohatstvo, dedičstvo, majetok. A žijú v nezhode dlhé roky aj napriek tomu, že denne sa modlia **O t ě n á š...**

Preto nebuďme ako deti, ktoré sa hrajú na smetisku, vyberajú si farebné sklíčka, opatrujú ich ako poklady a sú schopné sa pre ne aj pobiť.

Vezmime si k srdcu poučenie, ktoré sme počuli. Starajme sa o to, čo je dôležité v našom živote. Milujme Boha a blížneho, aby sme dosiahli večný život. Nezálež, či máme tučnú alebo chudú peňaženku. Snažme sa, aby nám nezaplnila srdce. Celé naše srdce musí byť rezervované jedine Bohu, ktorého musíme nadovšetko milovať. To, čo máme je od Boha a má nás viesť k Bohu. Nedovoľme, aby to, čo máme, nás zotročovalo, ale aby sa nám stalo schodíkom, ktorý nám umožní dosiahnuť priateľstvo s Ježišom v tomto živote a večnú blaženosť v nebi.

Prosme o poznanie skutočnej hodnoty vecí, aby sme nepriľnuli k tomu, čo nás zatvrdí, že sa nedokážeme rozdeliť s inými a čo nás natoľko zaťažuje, že nebudeme schopní vojsť do kráľovstva Božieho.

Amen.

Utorok po 20. nedeli v Období cez rok

Mt 19,23-30

Pozvanie ku kresťanskej dokonalosti

O učenom gréckom filozofovi a učencovi Archimedesovi sa hovorí, že vyslovil aj tieto slová: - Dajte mi jeden pevný bod, o ktorý by som sa mohol oprieť a ja vám pohnem zem na iné miesto. –

Takýto pevný bod si pýtal od Krista aj bohatý muž z evanjelia, aby si pomocou neho zabezpečil večný život. Obrátil sa na Krista s otázkou: „**Učiteľ, čo dobrého mám robiť, aby som mal večný život?**“ (Mt 19,16).

Vzápätí mu Ježiš odpovedá tým, že najprv mu vysvetlí, kto je dobrý a v celku je to dobrota.

Vysvetlí mu, že existuje **relatívna** a **absolútna dobrota**.

Relatívne dobrý je každý človek, ktorý druhému dopraje, je zdvorilý, slušný a úctivý k druhým ľuďom.

Absolútne dobrý je len Boh!

Možno bohatý mládenec spoznal, že hovorí s Bohom, že môže vidieť a počuť o mnohých nepochopiteľných veciach a udalostiach. Došiel k tomu sám svojím pozorovaním. V každom prípade Ježiš je pre neho vzor dobroty, dokonalosti, svätosti. Preto sa k nemu obracia s prosbou, ako upriať svoj život, aby si zabezpečil večný život.

Pán Ježiš mu dáva dve odpovede. Hovorí: „*Ale ak chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania!*“ (Mt 19,17). A hneď mu Pán Ježiš vymenuje príkazy z druhej tabule, ktorú dostal Mojžiš na hore Sinaj:

„*Nezabiješ! Nescudzoložíš! Nepokradneš! Cti otca svojho i matku svoju! Nebudeš krivo svedčiť!*“ (Mt 19,18-19). Tieto príkazy sú postavené tak, že ich má človek zachovávať vzhľadom k druhému človeku.

Príkazy z prvej tabule zaväzovali človeka vo vzťahu k Bohu.

Od toho, ako budeme tieto príkazy zachovávať, čiže ako budeme nažívať s inými ľuďmi tu na zemi, bude závisieť aj naša odmena. Tieto slová môžeme porovnať s kázaním Pána Ježiša na hore, kde prítomným povedal: „*Podťe, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. Lebo bol som hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som pocestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne*“ (Mt 26, 34-36).

Za toto všetko obdržíme večný život, pretože čo sme spravili svojim blížnym, spravili sme samému Kristovi. V rozhovore s bohatým mládencom Pán Ježiš povedal negatívne veci, ktorých sa máme chrániť. V tomto prípade hovorí, čo treba robiť, aby človek dosiahol večný život. Pán Ježiš chce, aby sme vedeli, že večný život závisí od nás a od toho, ako sa budeme správať jeden k druhému.

Pod vplyvom týchto slov urobme si spytovanie svedomia, pretože zo slov Pána Ježiša vyplýva, že do neba sa veľmi ťažko dostanú egoisti, ľahostajní voči druhým, nežičlivci a tí, ktorí pestujú samolásku. Snažme sa, aby sme pri poslednom súde mohli povedať s mládencom z evanjelia: „*toto všetko som zachoval*“ (Mt 19,20).

Preto sa dnes pýtajme: Čo nám je ešte potrebné? Vlastne už nič. Ale mohli by sme predsa niečo: Zmeniť svoj postoj k svetu, zmeniť svoj vzťah k materiálnej závislosti. Pán Ježiš na to poukázal slovami: „*Ak chceš byť dokonalý, chod', predaj, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!*“ (Mt 19,21). Pozor, tieto slová nemôžeme chápať doslovne. Znamenajú asi toto: Nestaň sa otrokom materiálnych záležitostí! Sú málo hodnotné a sú pominuteľné. Iba Boh je nepominuteľný. Boh je večný. Toto neporozumel bohatý mládenec, preto zosmutnel a odišiel. Oveľa viac bol smutný Ježiš, pretože človek odišiel, lebo neporozumel a všetko sa rozbilo na dočasných a nepodstatných veciach.

Aké poučenie nám z toho vyplýva? Materiálne veci majú slúžiť človeku, ale človek nesmie byť nikdy ich otrokom.

Kristove slová: „*Ak chceš... chod', predaj, čo máš, rozďaj chudobným...*“ (Mt 19,21) nemáme chápať doslovne. Pánu Ježišovi tu nejde o skutočné a absolútne zrieknutie sa materiálnych vecí, ale predovšetkým o to, aby sme sa nedostali do ich moci. Materiálne veci by nikdy nemali stáť v ceste k večnému životu, pretože raz skutočne príde chvíľa odchodu z tohoto sveta a my si neodnesieme nič z toho, čo sme vlastnili na tomto svete. Vlastne nie sami, ale pôjdu s nami naše dobré skutky.

Pripomeňme si slová Pána Ježiša, ktorými poukázal na nesmrteľnosť duše: „*Ved' čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, ak svojej duši by uškodil? Alebo za čo vymení človek svoju dušu?!*“ (Mt 16,26).

V minulom storočí žil v Poľsku slávny rabín Hofetz Chaim. Raz ho navštívil americký turista. Keď videl jeho skromnú izbičku a v nej plno kníh a iba jeden jednoduchý stolík a stoličku, spýtal sa ho:

- *Rabín, kde je váš nábytok?*
- *A váš je kde? – spýtal sa prekvapeného Američana.*
- *Ved' ja som tu len na návšteve. Ja iba prechádzam tadiaľto.*
- *Aj ja, - odvetil rabín.*

Krátka, ale pravdivá odpoveď.

Všetci sme tu na zemi iba na návšteve, hovorí Sväté písmo. Naša pravá vlasť a domovina nie je tu na zemi, ale v nebi. Preto by sme sa mali správať ako pútnici. Skúsený cestovateľ si berie na cestu len to najpotrebnejšie. Vie, že zbytočné veci by mu boli iba na ťarchu a prekážali by mu v ceste. Žiaľbohu, mnohí ľudia si tak počinajú, ako keby mali na tejto zemi žiť večne. Horúčkovite pracujú, aby si nadobudli čím viac hodnotného blahobytu. Niet divu, že im neostáva ani minútka času na Boha a na svoju dušu. a často ani na užívanie toho, čo si nadobudli. Predčasne zomierajú a nechávajú tu na zemi všetko, čo si krvopotne nadobudli. Je to múdra životná zásada? Isteže nie! Buďme preto skromní a vedzme sa zaobísť s málom, lebo nie je dôležité to, čo človek má, ale to, čím je!

Vieme, že Pán Ježiš je majstrom vo formovaní duchovného života pre tých, ktorí ho nasledujú. Pán Ježiš sa nevyhýbal odpovediam pri vysvetľovaní svojho učenia. Poďakujeme mu, že nám ukázal cestu do neba a vedie nás najistejšou cestou; cestou Božích prikázaní, sebazáporov a celkového zjednotenia s ním.

Amen.

Streda po 20. nedeli v Období cez rok

Mt 20,1-16

Pane, idem

Okolo odmeňovania bolo, je a bude veľa názorov. U nás je zásadou, že ten, čo dlhšie vykonáva svoju prácu, má právo aj na vyššiu odmenu. Často sa však stáva, že táto zásada je nesprávna. Každý, kto odmeňuje, mal by všetko nestrannne zvážiť.

Pred niekoľkými rokmi zahraničná firma začala u nás stavať hotel. Sľubovala vysoké odmeny. Veľa ľudí zmenilo zamestnanie vo vidine vysokého zárobku. Pri prvej výplate však u mnohých zavládlo rozčarovanie nad nízkou výplatom. Išli sa sťažovať. Všetkých, ktorí sa sťažovali a boli nespokojní s odmenou, zhromaždili do jednej miestnosti. Nespokojnosť a nadávky prestali, keď im premietli film, ktorý natočil agent firmy o tom, ako pracovali. Nástup do práce, desiata, obed, postávanie. Nakoniec to dopadlo ako v dnešnom evanjeliu.

„Priateľu, nekrivdím ti. Nejednaj si so mnou za denár?“ (Mt 20,13).

Naše náboženstvo učí, že Boh je spravodlivý. Často to aj hovoríme: Šťastie, že je jedna spravodlivosť – Boh, ktorý nepozná konexie, protekcie. Boh dá raz každému to, čo si

zaslúžime. Veríme, že Boh je aj večný. Tak lepšie pochopíme slová o hospodárovi a najatých robotníkoch. U Boha nie je minulosť, prítomnosť či budúcnosť. U Boha je nekonečne teraz. Z tohto pohľadu pozerajme aj na podobnosť. Slová „hneď na úsvite“ chápeme, že to je vec času človeka. Úsvit môže byť začiatkom nášho života, detstvo.

Boh si nás povolal k svojej oslave, k práci v jeho vinici teraz – v 20. storočí. Nemáme sa čo trápiť, že sme sa nenarodili skôr alebo neskoršie. Naše ráno je dnes. Odmenu nám sľúbil v podobe denára.

Pán však vyšiel aj okolo deviatej a zazrel iných záhaľčivo postávať na námestí. Povedal im: „*Chod'te aj vy do mojej vinice a dám vám, čo bude spravodlivé*“ (Mt 20,4). A oni šli.

Toto pozvanie platí pre tých, ktorí nie z vlastnej viny nenastúpili na úsvite, ale keď ich Pán povolal, hneď šli. Historicky to môžeme vysvetliť takto: Kresťanstvo sa šírilo pomaly. Cirkvi je misijná. A nebola to ich vina, že nepoznali učenie Ježiša Krista, ale môžeme to povedať aj takto: Rodičia neodovzdali učenie Ježiša svojim deťom. Deti dorástli, počuli pozvanie a dali sa Ježišom najat' do vinice, stali sa jeho vyznávačmi.

Hospodár vyšiel aj okolo dvanástej hodiny a urobil podobne.

Často sme prekvapení nad návratmi do Cirkvi a dotyční sami nevedia vysvetliť, čo sa s nimi odohralo, a to v nejednom prípade rýchlo a naraz, ako napríklad u Andrého Frosáda.

Hospodár však vyšiel aj okolo piatej popoludní. bolo to tesne na konci dňa. Nebola už páľava. Blížila sa noc, odpočinok, čas vyplácania dennej mzdy.

Čo nám hovoria slová: smrť, koniec, vyúčtovanie? O Bohu hovoríme ako o veľkej Láske. Boh vo svojej nekonečnej láske dáva možnosť sa spamätať i tesne na konci života. V hodine dvanástej. Mnohí sa vedia totiž celý život vyhovárať. Možností a okolností nájsť si slová na výhovorku je veľa. ale keď človek prijme pozvanie, hoci v poslednom okamžiku, je zachránený. Ale ako vieme, že je to posledné pozvanie? Veď to posledné môže byť i v živote s plným zdravím, síl, a predsa môže byť posledné.

V životopise Jána Vianneyho čítame príbeh, v ktorom sa žena sťažuje kňazovi, že roky sa modlila za svojho manžela, aby aspoň pred smrťou sa zmieril s Bohom, a nestalo sa tak. Muž tragicky zahynul pádom z mosta do rieky. Kňaz ju vtedy potešil slovami:

- *Netrápte sa pani, váš manžel nie je zatratený. Potrebuje však veľa modlitieb. Je v očistci.*

Prekvapená pani si pýtala vysvetlenie. Sv. Ján Vianney mal zvláštnu milosť od Boha, že videl do duší ľudí a hovorí žene, že jej manžel pre jej modlitby dostal od Boha veľkú milosť a pri páde z mosta stačil oľutovať.

Na konci je vždy odmena, alebo trest. Je to logické a je to aj správne a spravodlivé. Veríme v pravdu Božiu, že : Boh je spravodlivý Sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých trestá.

V evanjeliu si však uvedomme to, čo nevedeli prijať tí, ktorí od rána znášali páľavu a horúcosť dňa v práci u hospodára, že aj oni dostávajú takú istú plácu ako tí, ktorí pracovali len jednu hodinu. Odpoveď dostali v slovách: „*Priateľu, nekrivdím ti. Nejednal si sa so mnou za denár?*“ (Mt 20,13).

Bratia a sestry, nezjednali sme sa za odmenu v nebeskom kráľovstve? Áno. Nesmieme pozeráť na tých, čo prichádzajú medzi nás neskoro na sklonku života, po hriechne prežitom živote a podobne. Každého z nás bude súdiť Boh. Starajme sa preto, aby sme žili tak, ako si to praje on. A ak sa cítime dobrí, tešme sa a radujme, keď medzi nás príde brat či sestra, hoci len hodinu znášať prácu v Cirkvi. Nepozerajme na nikoho krivým okom! Nedopusťme sa takej nerozumnosti, že by sme dali zlý príklad slovom. Veď často sa títo čakajúci bratia a hanbia a boja práve nás, kresťanov. Oni si často myslia, že kresťania postupujú tak, ako oni často

postupovali vo svojom živote: nevideli nikoho a nič, len seba a svoj záujem. Kresťania musia žiť podľa Kristovho učenia.

Spomeňme si na podobenstvo o zablúdenej ovečke. Vtedy povedal Pán Ježiš slová:

„Tak bude aj v nebi väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, ktorí pokánie nepotrebujú“ (Lk 15,7).

Spomeňme si na láskavého otca, ktorý odpúšťa mánotratnému synovi...

A vari je tu medzi nami niekto, kto by chcel opraviť učenie Ježiša Krista? Vari Boh sa mylí?

Ježiš chce byť bratom pre nás všetkých. Nikoho nevylučuje zo svojej priazne.

Uvedomme si však aj myšlienku: Ako pracujem, keď som sa dal najat' hoci aj ráno? Je moja práca hodná odmeny spomínaného denára? Veď ulievať sa, alebo špekulovať, nemusí sa vyplatiť. Ovocím dnešného uvažovania môže byť myšlienka, že naše spoločenstvo urobí všetko preto, aby ten, kto príde medzi nás náhodne, alebo prejaví záujem začať hoci už podľa nás neskoro, že ho prijme medzi seba a budeme sa tešiť, že môže byť o jedného v nebi viac.

A nebuďme ani takí, že by nás prirovnali k tým, ktorí pracovali na stavbe zahraničnej firmy a museli im premietnuť film, kde sami seba videli v pravom, ale veľmi zlom svetle.

Od toho nech nás ochráni Boh.

Amen.

Štvrtok po 20. Nedeli v Období cez rok

Mt 22,1-14

Pozvanie na kráľovskú svadbu v nebi

Svet a doba sa menia, no čosi zostáva. Narodenie nového človeka a prijatie sviatosti manželstva s patričnou svadobnou hostinou – to sú dva krásne momenty v živote ľudí, ktorí berú život skutočne vážne. a zaiste každý z nás bol už prizvaný k takýmto príležitostiam, alebo aspoň mal možnosť vidieť maličkú kartu, vloženú do svadobného oznámenia, na ktorej je zlatými písmenami vyrytý nápis: Srdečne Vás pozývame...

Aj Ježišove slová sú pre nás všetkých krásnou pozvánkou na každodennú, alebo aspoň týždennú hostinu lásky, ktorou je svätá omša. Každá svätá omša je prípravou na večné stretnutie s Bohom na záverečnej kráľovskej svadbe v nebi.

ak ste sústredene počúvali, zaiste vám neunikla myšlienka z podobenstva: „**Svadba je pripravená, ale pozvaní jej neboli hodni. Chod'te preto na rázcestia a všetkých, čo nájdete, zavolajte na svadbu**“ (Mt 22,8-9).

Zdôraznil som: všetkých! Prečo?

Boh totiž chce, aby každý človek dosiahol spásu svojej nesmrteľnej duše. Lenže ako vidíme z evanjelia, nie každý zaujal k Božiemu pozvaniu rovnaké a k tomu ešte kladné stanovisko.

Ako prví boli pozvaní k spásu príslušníci židovského národa. Pretože ho odmietli vlastnou vinou, boli pozvaní pohania. Boh necháva slobodu vôle, dáva možnosť slobodne sa rozhodnúť. Lenže prílišná starosť o pozemské veci dokáže človeka tak zaujať, že nemá čas pre vyššie záujmy a stráca spásu, a to len pre nezriadenú lásku k časným záujmom.

Dnešný človek mnohokrát v obsadenom rozvrhu hodín nemá miesto pre modlitbu a bohoslužbu. Avšak opravdivý kresťan musí a má mať čas pre Božie veci. Mal by mať lásku a silu k tomu, aby obetoval i materiálne hodnoty, ak je to potrebné, pre Božie záujmy.

Ježišovo pozvanie je neodkladné: „*Vyjdi rýchle a ... prived' sem...*“ (Lk 14,21). Pokladáme ho za prvoradé poslanie, my kňazi, vy rodičia a vychovávatelia, pozývať srdečne na hostinu, alebo sme len chladní správcovia vo svojom povolani? Dokážeme povedať tým, ktorí stoja bokom, že ich tiež pozývame k radostnému spoločenstvu, alebo im azda predkladáme kresťanstvo ako súhrn nepríjemných zákonov a povinností?

Pozor! Pozvanie nie je nútenie! Mylne sa nazdávajú niektorí naivní kresťania, že snád Boh pošle k jednotlivcom krutých poslov nešťastia, nemoci, veľkých starostí či smrť. Alebo že na svet zošle vojny, zemetrasenia, nákazlivé choroby a iné pohromy, aby prinútili jednotlivcov a svet k obráteniu. Boh týmito znakmi vždy varuje a napomína, niekedy trestá, ale nikdy nenúti!

Azda hlavnou chybou z našej strany pri zanedbávaní spásy je prevrátené poradie životných hodnôt. Je to zanedbávanie vyšších Božích darov preceňovaním nižších vecí Božieho stvorenia.

Neposlušnosť k slovám Pánovým: „*Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo... a toto všetko dostanete navyše*“ (Mt 6,33) je trestuhodným prehliadnutím Boha a jeho pozvania. Keď Boh volá, musí ustúpiť všetko ostatné, i dobré, i bohumilé svetské veci.

Koľko výhovoriek som doteraz vyhľadával, aby som len mohol odmietnuť Božie pozvanie k modlitbe, k pokániu, k Eucharistii, k dobročinnosti?!

Do ktorej z týchto piatich kategórií ľudí by som sa asi zaradil? Dobré rozlišuj!

1. kategória: **Ľahostajní kresťania**

Nie sú zásadne proti Cirkvi, ani proti náboženstvu, ale vraj, nemajú čas a záujem o „také veci“. Majú iné starosti a k tomu toľko práce s rodinou, obchodom, so starostlivosťou o zdravie, o odpočinok...

V dnešnej dobe ustavičného zhonu je to veľmi početná skupina.

2. kategória: **Povrchní kresťania**

V podobenstve sú označení ako mužovia bez svadobného rúcha (por. Mt 22,11-13). títo sa nestarajú o opravdivé vnútorné presvedčenie. Patria k nim tzv. nedelní kresťania, ktorí sa vo všetné dni chovajú ako pohania. Sú suchými ratolesťami na viničnom kmeni Kristovom.

3. kategória : **Bojovní bezbožníci**

Sú to nešťastní a výslovní nepriatelia Cirkvi, ktorí sú zobrazení ako vrahovia hostiteľov v podobenstve (por. Mt 22,6-7).

Evanjelium je podľa ich presvedčenia ópium ľudstva. Kresťanská mravouka je zasa oslabovaním národných síl. Viera je vraj mocenským prostriedkom tmárov pri udržiavaní ľudstva v podruží vládnúcich vrstiev. V boji proti náboženstvu je im každý prostriedok dobrý: klamlivé slová, tendenčná tlač, proticirkevné zákony, polícia. Ich hlavnou metódou je rozleptávanie cirkevnej jednoty a dôvery k predstaveným Cirkvi prostredníctvom kresťanských kolaborantov a taktického striedania korbáča a zhovievavosti. Ich cieľom je likvidácia kresťanstva.

4. kategória: **Ľudia – kresťania túžiaci po spásе**

Sú to ľudia milí Bohu i ostatným ľuďom, ktorí sú si vedomí vlastnej nehodnosti a vďačne prijímajú Božie pozvanie. Napríklad v koncentračnom tábore si väzni podávali tajne počas

práce sv. prijímanie zabalené v odpadových papieroch, či v krabičkách od acylpyrínu. Riskovali korbáč, samotku, hlad a možno i život. Prečo sa neodvolávali na právo uchovať si život či zdravie? Prečo idú v niektorých mestách na rannú svätú omšu robotníci z nočných smien, hudobníci, šatniarky, kabaretisti, vodiči autobusov a vlakov, čašníci i policajti a iní noční zamestnanci, hoci by sa mohli ľahko ospravedlniť, že potrebujú nutný odpočinok? Preto, lebo pochopili slová Písma: „*Blahoslavený, kto bude jesť chlieb v kráľovstve Božom!*“ (Lk 14,15).

5. kategória: **Šťastní ľudia – kresťania**

je to posledná skupina ľudí bohatých na lásku a pripravených k svadobnej hostine...

Zjednotíme sa teda v správnom pohľade na Ježišove pozvanie a zoberme na seba úlohu stavebného lešenia, ako o tom hovorí mníchovský kardinál Joseph Ratzinger. Lešenie nie je síce cieľom stavby, ale bez lešenia nemožno postaviť veľkú budovu. Niet teda žiadneho dôvodu, aby boli jednotlivé časti lešenia pyšné a ctižiadostivé. Oni musia slúžiť a nič iného. Jedine takto budeme schopní zaujať správny postoj k božiemu pozvaniu na kráľovskú svadbu v nebi.

A keď budete niekedy držať v rukách kartičku so slovami: Srdečne Vás pozývame..., spomeňte si na slová z evanjelia: „*Svadba je pripravená...*“ (Mt 22,8) a neodmietnite pozvánku na záverečné posedenie, lebo to bude fakticky jediné a večné stretnutie so všemohúcim Bohom.

Amen.

Piatok po 20. nedeli v Období cez rok

Mt 22,34-40

Nezaškodí si zopakovať

Hovorí sa, že ako sa pýtaš, takú dostaneš odpoveď. Poznáme rôzne spôsoby kladenia otázok. Od nich záleží aj odpoveď.

Farizeji tiež položili Ježišovi otázku vystavujúc ho skúške. Odpoveď nechceli. Chceli len získať dôvody na obvinenie. Vieme tiež, aké pohnútky viedli tých, ktorí otázky kládli. Ježiš pozná ich falošnosť, a preto odpovie v „inej rovine“. Poukazuje na niečo iné. lepšie povedané – na základ a vrchol. A tak dáva odpoveď na všetky otázky.

Veľa kresťanov sa môže ľahko nájsť v tomto dialógu. Ako často formulujeme otázky podobne! Nejde nám o podchytenie Ježiša v slove, vystaviť ho skúške, o potvrdenie nášho názoru? Nebolo by lepšie, keby sme priložili ucho k srdcu utrápenej ľudskosti a započúvali sa radšej do ťažkostí, ktoré ľudstvo ukrýva? Vtedy by sme totiž spoznali, že človeku najviac je potrebné nie podchyťovanie v reči, ale učiť sa pravde, slobode, ale najmä láske.

Láska. Toto slovo je tak často používané, ale aké rôzne sú prejavy lásky! Je tu otázka: Je dnes ešte potrebné hovoriť o láske? Ved' aj tak nepovieme nič nové! To je pravda. To však znamená, že na tému láska máme viac konať, ako hovoriť!

Preto slová z evanjelia máme čím viac uplatňovať v praxi: „**Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou!**“ (Mt 22,37). „**Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!**“ (Mt 22,39).

A ešte jedno: „*Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás*“ (Jn 13,34).

Príkladom, ako sa máme navzájom milovať, je sám Ježiš Kristus. Práve o láske je potrebné dnes hovoriť, pretože ľudia pohrdajú a umlčujú lásku. Láska bola nahradená egoizmom, utlmená nenávisťou a ľahostajnosťou. Láska prestala byť dnes obdivovaná.

Čo je vlastne láska?

Láska je dar, ktorý sa rozdáva!

O láske môžeme hovoriť tam, kde sa jedná o dar.

Boh je láska. On tak miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal za nás. Tam, kde nie je dar, tam nie je nič. Ani svet, ani človek, ani láska.

Milovať znamená **dávať stále zadarmo**, bez ohľadu na osobu, bez pohľadu na zásluhu, bez pohľadu na vďačnosť, na uznanie, na náhradu, to znamená dávať zadarmo, a to tak, ako otvára brány svoje srdce...

Milovať znamená **rozdeľovať**. Rozdeľovať a rozmnožovať, rozdeľovať a spájať, rozmnožovať mnohonásobne, spájať alebo so zemou, krížom rozprestretých ramien, byť chlebom každodenným, jednoduchým ako obyčajný chlieb, dobrým ako teplý chlieb a nenahraditeľným pre hladujúce ústa človeka.

Milovať znamená **zabúdať na seba**. Milovať je reč ťažká a namáhavá. Milovať je reč ťažká, lebo láska – to nie je len cit. Dôkazom citu je jedine sympatia a spolicútenie. Láska sa odlišuje od sympatie a spolicútenia. Líši sa predovšetkým tým, že je hlbšia. Tamtie objímu len povrchne, láska preniká a mení celý život. Lásku nemožno ničím vysvetliť, lebo láska je čímsi viac než hodnota milovaného človeka.

Pozrime sa, otec Maximilián Kolbe dal život za otca detí. Matka Tereza sa stará o neznámych. Príbeh lásky máme aj u nás z konca prvej svetovej vojny.

Hlavný židovský rabín prikázal, aby si Židia ctíli pamiatku mŕtveho katolíckeho kňaza Alexandra Oppitsa, ktorý bol farárom v Michalovciach.

Bolo to na konci prvej svetovej vojny. Pri obsadzovaní Michaloviec bol jeden vojak zastrelený civilom. Na výstrahu vedenie vojska dalo príkaz, že musí byť zastrelený jeden civil. Ten strašný los padol na Žida Mojžiša Deutscha, otca šiestich detí. Keď sa o tom dozvedel katolícky kňaz, išiel na veliteľstvo a prosil o milosť pre tohoto Žida. Keď neuspel, ponúkol svoj vlastný život za neho, hoci on bol katolícky kňaz. Správanie tohto kňaza sa dotklo vojenského vedenia a prepustilo nielen Žida, ale aj kňaza.

Hľa, do akých výšok dokáže priviesť láska k blížnemu! Čím sa to všetko dá vysvetliť? Láске sa nedá porozumieť bez viery, lebo láska je dar. Láska vyplýva z Boha.

Farizeji kladli otázku, aby Ježiša podchytili v reči. My sa však pýtajme ako žiaci Pána Ježiša: Pane, ako máme žiť, aby sme vydávali svedectvo o tebe? Blažení sú tí, čo si kladú takúto otázku.

Amen.

Sobota po 20. nedeli v Období cez rok

Mt 23,1-12

Nielen hovoriť, ale aj konať

Keď sa pozorne pozrieme okolo seba, ale predovšetkým do vlastného života, musíme priznať, že sa veľa rozpráva, ale málo koná podľa slov, ktoré hovoríme. Takéto správanie nie je pre veriaceho človeka ct'ou. Veď často môžeme počuť kritické hlasy: - Vodu káže a víno pije! – A inde: - Lekár, uzdrav najprv sám seba! –

Ťažko sa nám počúvajú kritické slová, keď sa to týka nášho egoizmu, keď naše slabosti sú nám príjemné.

Bratia a sestry, Ježiš veľmi ostro zaútočil v evanjeliu na učiteľov Písma a farizejov: **„Všetko, čo robia, konajú iba preto, aby ich ľudia videli...”** (Mt 23,5).

Sú pyšní a dvojtvárni. Hovoria krásne slová, ale sami ani len prstom nechcú pohnúť, aby žili podľa toho, čo hovoria. Kristus ich odsudzuje a hrozí im trestom: **„Kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený“** (Mt 23,12).

Zastavme sa a pouvažujme nad týmito slovami Pána Ježiša.

„Kto sa povyšuje, bude ponížený“ (Mt 23,12).

Pyšný Lucifer. Už na samom začiatku stvorenia sveta bola potvrdená táto pravda, že Boh sa pyšným protiví. Aké veľké postavenie mal Lucifer! Naplnený pýchou, že niečo znamená, povedal Bohu bezočivo: „Non serviam!“ – „Nebudem slúžiť!“ boh potrestal pýchu Lucifera. Archanjel Michal ho vyženie do večného zatratenia.

Spomeňme si na Goliáša v boji s Dávidom. Boh sa pyšným protiví. Pred táborom Izraelitov stojí mocný Filištinec. Vedomý si svojej sily a naplnený pýchou tupí rúhavými slovami svojich protivníkov. Tu sa postaví proti nemu mladý, neskúsený Dávid, ktorý celú svoju nádej vkladá do rúk Boha, a nie do zbrane. Pokorne prosí Boha o pomoc a víťazstvo. I padol pyšný Goliáš a jeho pádom rozpadla sa i namyslenosť a pýcha Filištíncov.

Do tretice niečo z histórie na tému: Boh sa pyšným protiví. Napoleon rýchlo prišiel až ku Moskve. Ovládla ho pýcha. Prikázal raziť mince na pamiatku víťazstvo. Na jednej strane bol jeho obraz a na druhej nápis: Tvoje je nebo a moja je zem. Zrovnal sa s Bohom. Jednu túto mincu poslal cárovi. Ten na hlavu Napoleona kázal vyryť nápis: Môj je bič, tvoj je chrbát. Boli to prorocké slová, lebo na Napoleona prišla pohroma.

Boh sa pyšným protiví. Príkladov môžeme nájsť dosť nielen v histórii, ale aj v dnešnom živote, možno i v našom súkromí.

Poučenie: Pýcha sa obráti vždy proti pyšnému človeku.

„Kto sa ponízuje, bude povýšený“ (Mt 23,12).

Veľký vzor vidíme v Panne Márii. Nepoškvrnenú si vybral Boh za matku svojho Syna. Vidíme jej pokoru pri anjelovom zvestovaní, keď jej archanjel Gabriel oznamuje, že si ju Boh vyvolil: „*Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova*“ (Lk 1,38). Ona, služobnica, necíti sa hodnou, aby Najvyšší ju poctil takou milosťou. Vie však, že vôli Božej sa nemôže protivíť, a preto hovorí: „... *nech sa mi stane podľa tvojho slova*“ (Lk 1,38). Táto pokora bola vysoko vyzdvihnutá. Stala sa nevestou Ducha Svätého, matkou Syna Božieho.

Iný vzor vidíme u Jána Krstiteľa. Boh dáva pokorným svoju lásku. K Jánovi prichádzali obyvatelia Jeruzalema i zo širokého okolia, aby ho počúvali a dali sa pokrstiť krstom pokánia. ale Ján zostáva skromný. On vie, že sa musí umenšovať. Hovorí: „*Ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi*“ (Lk 3,16). A tohoto Jána Ježiš vyzdvihuje: „... *medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nie je nik väčší ako Ján*“ (Lk 7,28).

Túto vlastnosť pokory a poníženosti vidíme u všetkých svätých. Spomeňme si aspoň na jedného: Ján Mária Vianney, farár z Arsu. Jeden z najúbohejších kňazov. Kňazom sa stáva len z akejsi milosti, pretože nespraví skúšky. Jeho pokora ho preslávila na celom

svete. Ľudia prichádzajú zo všetkých strán do Arsu, aby sa vyspovedali u Jána. Jánova pokora porazila nejednu dušu, ktorá bola pyšná.

Boh sa pyšným protiví, ale pokorným dáva milosť. V skutočnosti veľký človek je pokorný! Pýcha sa nepáči Bohu, lebo je klamstvom. Pýcha sa nepáči ani ľuďom, lebo iných ponizuje a seba vyvyšuje.

Veľkí ľudia sa skutočne vyznačovali pokorou. Spomeňme si na vedca svetového mena – Pasteura. Keď zomrel, jeho spolupracovník Dr. Roux povedal: - tisíce matiek sú mu vďačné za život svojich detí. To je ten, ktorý objavil sérum proti besnote. Pasteur bol človek skutočne učený, ale i pokorný. –

A nielen on.

Boh sa pyšným protiví, ale pokorným dáva svoju milosť.

Modlime sa:

Ó, Bože, daj nám Ducha pokory, aby sme si boli vedomí svojej ľudskej biedy, našich hriechov, aby sme sa nevyvyšovali nad nikoho a vedomí si svojej vlastnej nehodnosti velebili tvoje sväté meno.

Amen.

Pondelok po 21. nedeli v Období cez rok

Mt 23,13-22

Pán Ježiš vyslovuje: „Beda!“

Jednou z nepekných vlastností človeka je pokrytectvo a prefíkanosť. Takýto človek je nepríjemný a problematický.

Pán Ježiš ostro pranieuje takýchto ľudí: **„Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci“** (Mt 23,13).

Pokrytcom je človek, ktorý vie niečo nariadovať, ale pritom to sám neplní alebo niečo hlása, a podľa toho sa neriadi. toto sa vzťahuje na vodcovské skupiny učených vyvoleného národa, farizejov a zákonníkov. ak sa stalo, že farizeji presunuli náboženstvo do celkom vonkajších znakov.

Modlitebnými remienkami si pripevňovali z Písma na čelo a na ruky. Strapcami na odeve zdôrazňovali svoju vernosť Zákonu. Veľmi si priali, aby ich ľudia oslavovali a dávali im úctu. Práve týchto „zbožných“ tak ostro a priamo pokarhá Pán Ježiš: Beda!

Pán Ježiš najviac odsudzoval pokrytectvo, a preto sedem ráz vypovie svoje: Beda!

Prvé – Beda! máme pochopiť takto:

Farizeji a zákonníci zneužili svoju učiteľskú moc, pretože ako učitelia Zákona majú nielenže správne vysvetľovať Zákon, ale aj podľa neho žiť. Vidíme však, že to neplnia, a tak sebe aj iným zatvárajú nebeské kráľovstvo. Povymýšľali množstvo predpisov a príkazov, a tak ani ľudia dobrej vôle to nemôžu splniť. Táto prísnosť potom vedie ľudí k ľahostajnosti a nakoniec k nevere. Oni si pritom mysleli, že keď sa budú snažiť horlivo privádzať pohanov k Mojžišovmu zákonu, splnia všetko. Opak bol však pravdou. Svojím nezmyselným výkladom odvádzali od Zákona.

Druhé – Beda! bolo pre ich ďalšiu zlú vlastnosť, ktorou je dvojtvárnosť. Aj keď získali novoverca, práve svojou dvojtvárnosťou ho odrádzali od plnenia príkazov, ba stávali sa ešte horšími.

Tretie – Beda! –

bolo im venované pre neplnenie príkazov a ich zaslepenosť. Považovali sa za vodcov národa. Vyhlasovali, že poznajú cestu do Božieho kráľovstva, a nepoznali ju. Práve preto ich nazýva Ježiš slepcami, slepými vodcami.

Správnosť tohto oslovenia dokazuje niekoľkými príkladmi. Farizeji umožnili ľuďom prisahať, čo bolo v Zákone veľmi prísne zakázané. aby sami neboli prisahou viazaní, povymýšľali rôzne veci, ktoré, vraj, oslobodzujú od prísahy. Takto nesprávne postupovali k pravému výkladu prísahy, pretože prísaha to je volanie Boha za svedka. Tam nezáleží na forme, vyjadrení, ale predsa na úmysle. To znamená, že Židia, farizeji a zákonníci nebrali za previnenie myšlienku. Pre nás už myšlienka podľa výkladu Pána Ježiša je previnenie proti Zákonom. Preto kto prisahá, musí si uvedomiť, že tu sa čosi deje nielen navonok, ale i vo vnútri.

Neplatí to – Beda! – aj nám?

Nie sme snád' tiež pokrytci?

Nerozchádzajú sa naše slová s našimi skutkami?

Často si musíme spytovať svedomie a zistiť, či nedochádza aj u nás k akejsi rozpoltenosti. Teda: Iné slová a iné skutky. Čiže naše myslenie má byť jednotné so skutkami.

Rodič posielal dieťa na svätú omšu, a sám nejde. Vedúci sa správa na pracovisku ako neveriaci, a v nedeľu ide na tretiu dedinu do kostola na svätú omšu. Pred cudzími je anjel, a pred svojimi diabol...

Musíme si aj v tomto pospytovať svedomie, či sme svojím životom nedali zlý príklad, neodviedli niekoho od Pána boha svojím povrchným správaním, ľahostajnosťou a pretvárkou.

Pri pravidelnom spytovaní svedomia nemali by sme sa venovať len záporným veciam, ale máme hľadať a do nášho života vovádzať to pozitívne. Predstaviť si, kde a čo nás čaká. Ako kresťania si máme napláňovať niečo, čo môže obohatiť nás i druhých. Ste predsa v určitom zmysle učiteľmi a takýmto prístupom aj svetlým prínosom. Musíme si uvedomiť, že dvojtvárnosť môže narobiť nepríjemnosti na oboch stranách.

Aj keď sa naše vnútro necíti dotknuté slovami – Beda! – budme však vďační za ne a nech nás usmernia ku konaniu dobra.

Amen.

Utorok po 21. nedeli v Období cez rok

Mt 23,23-26

Čo je potrebné, a čo sa nemusí

Často obdivujeme krásu domov zvonka. Niektoré majú svojský štýl, je to zvláštnosť tohto kraja i to, že ľudia si potrpia navonok. No vnútro je často pravý opak.

toto môžeme prirovnať aj ku správaniu sa farizejov a zákonníkov, ktorým Pán Ježiš vyslovuje v evanjeliu dva razy: Beda!

Pán Ježiš vyslovuje dvakrát: „**Beda!**“ Prečo? Pre nezhodu v živote farizejov a zákonníkov medzi ich vnútrom a vonkajším životom.

Vodcovia národa sa dostali do takého stavu, že pre ich učenie bolo na prvom mieste vonkajšie správanie. Inými slovami ich duchovný život, vzťah k Zákonom zostal len na povrchu. Preto Ježišovo „beda“ patrí ich vonkajšiemu plneniu prikázaní. My vieme, že Pán Ježiš odpovedal jednému z nich na otázku: „*Učiteľ, ktoré prikázanie v Zákone je najväčšie? Milovať budeš Pána, Boha svojho... a svojho bližneho ako seba samého*“ (Mt 22,36-39).

O obidvoch prikazoch vedeli, ale táto skupina ľudí však namiesto toho, aby si všimala napríklad sociálnu otázku, venuje sa len tomu, čo sa im zdá ako najlepšie. Stávalo sa, že vedeli prinášať obete, predpísané desiatky z mäty, rasce, kôpru, ale zabudli, čo potrebovalo ich okolie ešte viac. Nevenovali pozornosť spravodlivosti, milosrdenstvu a vernosti. áno, oni prinášali predpísané obete, ale ich vnútro, ktoré skrývalo voči bližným a núdnym nelásku, ostalo hluché. Bolo by pre nich krajšie a lepšie, keby sa boli rozdelili s chudobnými a núdnymi.

Tento postoj Pána Ježiša nám jasne hovorí, že vnútorné zmýšľanie je viac ako obradná čistota, že zákon lásky je vyšší ako liturgické kultové predpisy.

V každom náboženstve je veľké nebezpečenstvo, že časom sa hlavné zásady pokryjú, zanesú čímsi nedobrym, zakryje sa ich podstata. Preto musíme byť opatrní a časom je potrebné zamyslieť sa nad podstatou, aby sme vedeli správne v živote rozlišovať. Je tu vážne nebezpečenstvo, že aj tzv. dobrí kresťania môžu zostať len na povrchu duchovného života, a to ich nielenže po čase prestane uspokojovať, ale skôr-neskôr odpadnú.

My sme predsa povolani k niečomu krásnemu, a to nielen na pohľad, ale aj k hĺbke... Preto vieme, že sa bojuje proti zvykovosti, tradícii len navonok, pretože to neobohatí. Prídu prvé skúšky a ukáže sa plytkosť. duchovný život prinesie veriacemu vtedy úžitok a obohatenie, keď vie pre svoju vieru priniesť i obete. Vie si nájsť čas, vie sa zrieknuť, chce niečo viac ako len to, čo sa musí a má.

Preto si nesmieme zakladať len navonok – veď sa modlíme! Ale aká je tvoja modlitba? Je pravidelná? Sústredená? Je to podľa teba skutočný rozhovor? Nehanbil by si sa za takýto rozhovor, keby si ho viedol s niekým vedľa seba? A čo dôstojnosť a držanie tela? Alebo účasť na svätej omši. Viem si nájsť na ňu nielen čas, ale viem sa pred jej začatím vžiť do prostredia? Viem si kontrolovať počas nej myšlienky, držanie tela? viem si uvedomiť, že to nie sú len vonkajšie gestá, slová, ale aj čosi z tej vnútornej, úžasnej a skrytej sily? Nerobím len preto službu blížnemu, aby mi on raz vrátil? viem v pomoci druhému vidieť prejav lásky ku Kristovi, ktorý je v každom človeku?

Pán Ježiš vystríhal farizejov a zákonníkov, že viacej dbali na vonkajšok a ich vnútro ich nezaujímalo.

Teda všimajme si svoje vnútro aspoň toľko, koľko času venujeme svojmu vonkajšku.

Deň má 24 hodín. Koľko minút z nich si nájdem pre Boha? Ach, keby to bolo 24 minút! Počas nich sa dá pomodliť jeden ruženec, ráno a večer tie najzákladnejšie modlitby: Otče náš, Zdravas a Sláva. Nesmieme to chápať matematicky, ale pre nás viac má a musí závažiť láska. Tak si praje sám Ježiš.

Chceme, aby aj o nás platili slová, že zvonka je to všetko krásne, pekné, ale vo vnútri to už tak pekné nie je? Nie! Práve naopak, o kresťanoch má platiť, že zvnútra ich život je krajší, pretože navonok sú skromní, netúžia po kráse, sláve a uznaní, lebo to je márnosť, to je kvet, ktorý vädne a usychá. Amen.

Streda po 21. nedeli v Období cez rok

Mt 23,27-32

Vážny pohľad na život

Je chybou, že človeka často hodnotíme podľa jeho zovňajška. Áno, môže nám mnoho napovedať, ale pri hodnotení aj tak musíme byť opatrní. Z histórie vieme, že napríklad preoblečený cár Peter prešiel Európou, ba často takto chodil i po vlasti medzi svojimi, a to mu pomohlo získať správny postup v jeho vladárení.

Máme však aj skúsenosti, že nie vždy za elegantným oblečením a šatami najmodernejšieho strihu sa skrýva aj krásne vnútro, číry charakter a čestný človek.

Pán Ježiš znova vyslovuje zákonníkom svoje „**Beda!**“ a dodáva: „... **lebo sa podobáte obieleným hrobom...**“ (Mt 23,27).

Na jar, v čase veľkonočných sviatkov, bielili Židia svoje hroby vápnom. Pohľad na takto čerstvo natreté a čisté hroby zvonka bol krásny, ale tento náter nič neubral na tom, čo skrývali. Vo vnútri i naďalej zostal pach hniloby, pozostatky človeka.

Ku takýmto hrobom prirovnal Pán Ježiš farizejov a zákonníkov, ktorí sa navonok zdajú byť čistí a spravodliví, no vo vnútri sú plní pokrytectva a nepravosti. Ich pokrytectvo spočíva v tom, že ich vonkajšie skutky nezodpovedajú vnútornému zmýšľaniu.

Ďalšie – Beda! – teda v poradí už siedme, vyslovuje vtedy, keď vidí počínanie, ako sa dištancujú od smrti prorokov, ktorých príčinou sú ich otcovia a predkovia. Pritom im Pán Ježiš chce tým povedať, že ich správanie je ešte horšie, pretože oni vinu svojich predkov svojím správaním dovršujú. Prenasledujú novodobých prorokov, ohlasovateľov Evanjelia. Spomeňme si, že to bol Ján Krstiteľ a čoskoro to bude i sám Ježiš, po ňom diakon Štefan, všetci apoštoli okrem Jána, tiež aj milovaní vyznávači Krista, ktorých budú vraždiť a vrahovia si budú myslieť, že robia dokonca dobre.

A tak Ježišovo – Beda! – im právom patrí, pretože sa tým sami usvedčujú, že sú synmi vrahov starých prorokov, a nie sú nič lepší ako ich otcovia, ale ešte horší.

Text evanjelia v našom živote často vyzerá nasledovne:

Pokrytec ukazuje navonok svoje skutky, že je kresťan katolík a k tomu ešte dobrý, ale v jeho vnútri je opak. Je naplnený nenávisťou, nespravodlivosťou, je krutý a zlý.

Chápeme, že hodnota človeka sa nemeria podľa vonkajšieho zdania, ale podľa jeho vnútra, veľkorysosti a úprimnosti. Takto si uvedomujeme, že čo sa nenachádza vo vnútri, vonkajšok nezachráni.

Veď z čoho vzniká všetko zlo, nenávisť, nepriateľstvo a násilie? Predsa z vnútra človeka. Sme zodpovední za všetko zlo, ktoré nielen vykonáme, ale s ním i súhlasíme, ktoré pripustíme, ktorému nezabráname.

Príslovie hovorí: „Svet je taký, aké sú jeho národy. Národy sú také, aké sú mestá a dediny. Mestá a dediny sú také, akí sme my“.

Akí teda sme? Čo je v nás?

Pán Ježiš v tomto evanjeliu nám chce poukázať, aby sme začali s nápravou sveta u seba samých. Ponúka nám svoje učenie lásky, pokoja, a to je základ k budovaniu lepšieho spoločenstva v nás a okolo nás.

Sv. Augustín hovorí: - Keď to môže ten, keď to dokáže onen, prečo nie ty, Augustín? –

Ježiš nás vyzýva, aby sme nastúpili na cestu opravdivej svätosti, pretože on je svätý a len svätí môžu byť jeho priateľmi, jeho bratmi a sestrami. To znamená tí, ktorí vo svojom vnútri nosia boha a z ich vnútra vyžaruje láska navonok.

Reklama hovorí, že šaty robia človeka. Čože je ale z toho, keď pod najmodernejšími šatami úžasného strihu a farby sa skrýva pokrivený charakter?

Áno, treba zachovať slušnosť i navonok, ale predovšetkým si máme uvedomiť, že je potrebné pracovať na svojom duševnom zdokonalení a posväcovaní.

Amen.

Štvrtok po 21. nedeli v Období cez rok

Mt 24,42-51

Pán Ježiš nás vyzýva bdieť a byť pripravení

Životná prax nás učí, že každá dôležitá práca si vyžaduje, aby bola vykonávaná v spojení s čnosťou **bedlivosti**.

Šofér bdie za volantom; strážnik bdie, aby zabránil vlámaniu a krádeži; lekár bdie v pohotovostnej službe, aby chránil ľudské životy; rodičia bdejú pri výchove dieťaťa, aby ho správne pripravili na život...

Aj Pán Ježiš nás dnes upozorňuje na túto čnosť slovami: „**Bdejte teda, lebo nevíte, v ktorý deň príde váš Pán**“ (Mt 24,42).

Tieto slová Pána Ježiša sú tak vážne, že ich význam si má uvedomiť každý človek, a to tým viac ten, ktorý verí, že život tu na zemi sa nekončí smrťou.

Rozjímali sme o prísnom odsúdení vodcov židovského národa, keď na ich adresu Pán Ježiš povedal: Beda! A toto evanjelium na to nadväzuje, pretože ním nás Pán Ježiš upozorňuje na blížiaci sa, ale istý súd, na stretnutie s ním ako Bohom-Sudcom. Nikto z ľudí nevie, kedy tento okamih nastane, a práve preto si máme osvojiť čnosť bedlivosti.

Význam bedlivosti vysvetľuje v **troch podobenstvách**.

V prvom z nich hovorí o pripravenosti. Opisuje zloděja, ktorý prišiel kradnúť, ale majiteľ-hospodár bdie, a tak si ochráni majetok.

Tak aj kresťan musí byť stále pripravený a musí bdieť, pretože nevie, kedy sa bude musieť postaviť pred tvár svojho Sudcu. Možno to bude vo dne, možno v noci.... Preto by nás malo zaujímať, ako sa pred Boha postavíme.

Druhé podobenstvo nám poukazuje práve na to, že sa máme pripraviť na toto stretnutie prezieravým životom. Hovorí o vernom a múdrom služobníkovi, ktorý si svedomite plní svoje povinnosti a keď príde majiteľ, a nájde ho takto si počínať, urobí zo svojho sluhu správcu svojho majetku.

Pre veriaceho človeka to znamená, že sa nemá trápiť nad tým, kedy príde Pán, ale má byť stále pripravený, pretože vie, že jeho Pán raz skutočne príde. Preto venuje svojej práci pozornosť, lebo pochopil, že toto je najistejšia záruka, najistejší spôsob, ako sa pripraviť na príchod Boha-Sudcu. Takéto správanie mu dodáva pokoj a radosť.

V treťom podobenstve Pán Ježiš poukazuje na negatívny príklad zlého sluhu, ktorý si počína nerozumne, pretože práve tú noc, keď si je istý tým, že jeho pán nepríde, stáva sa pravý opak. Pán príde, nájde neporiadok, za čo nepoctivého sluhu právom trestá.

Toto podobienstvo nás pouča, aby sme si nedovolili povedať: som mladý, zdravý, mám pred sebou veľa povinností, mám predpoklad, že to ešte nebude tak skoro, budem mať čas na prípravu, tak si ešte niečo užijem. Pán však príde a toto nerozumné správanie by sa nemuselo šťastne skončiť. Náhlý príchod Pána Ježiša môže odkryť nesprávne konanie. Horšie na tom bude, že sa už nebude dať nič napraviť, na nič vyhovoriť, nič ospravedlniť, pretože človek vie, čo je povinnosťou „správcu“ tu na zemi. Tu nie je nič naveky, ale len na určitý čas, ktorý mu je určený jeho majiteľom-Bohom.

Keď premýšľame nad týmito podobienstvami, uvedomujeme si vážnosť slova bedliť. Je to správne. Veď toto chce dnes do nášho srdca vložiť Pán Ježiš. Bud' pripravený! Bedli, lebo nevieš dňa ani hodiny! Keď si toto často pripomenieme, hoci pritom môžeme cítiť aj strach, je to zároveň aj bázeň pred týmto stretnutím, vždy je to len v náš prospech, na náš úžitok, a teda i pootvorená brána do stavu blaženosti.

Nechajme teda silne pôsobiť tieto slová na náš rozum a city a presvedčíme sa o ich správnosti.

V praxi nás môžu tieto slová ale vrhnúť aj na kolená vo sviatosti zmierenia. Svätá spoveď ako dar od Pána Ježiša je zároveň odpustením nášho doterajšieho nesprávneho konania ako správcu, alebo je povzbudením, aby sme ako dobrí správcovia vytrvali, keď sme sa doteraz snažili plniť to, čo nám bolo uložené majiteľom-naším Bohom. Znova a znova sa presviedčame, že učenie Pána Ježiša chce moderného veriaceho človeka posilniť, obohatiť a už tu na zemi mu dať pocítiť kúsok neba v jeho živote. Preto malý sebazápor nám len a len prospeje a prinesie úžitok.

Tak ako si vyžadujú rôzne práce bedlivosť, či už u šoféra, strážnika, lekára, rodiča, tým viac si toto musíme uvedomiť všetci vo vzťahu k posledným veciam nášho života.

Amen.

Piatok po 21. nedeli v Období cez rok

Mt 25,1-13

Ako sme pripravení?

Medzi vážne otázky, ktoré sa vyslovujú v súvislosti s blížiacou sa zimou či koncom roka, patrí i táto: Ako ste pripravení? Túto otázku často kladú redaktori cestárom, ktorí majú na starosti údržbu ciest v zimnom období.

Podobne sa pýta Pán Boh aj nás: Ako ste pripravení?

V evanjeliu odzneli tieto slová. O polnoci sa strhol krik: „**Ženích prichádza, vyjdite mu v ústrety!**“ (Mt 25,6).

Tieto Ježišove slová odzneli v čase, keď Ježiš poučoval zástupy v tichu hory. Krátko predtým poukázal na konanie dvoch mužov. Jedného z nich nazval nerozumným, pretože svoj dom staval na piesku. Druhého nazval rozumným, pretože sa rozhodol postaviť dom na skale. Zástupy porozumeli. Dom na skale vydržal príval vôd a silu vetra, kým dom postavený na piesku sa zrútil.

Múdry sú tí, ktorí počúvajú Evanjelium a uskutočňujú ho. Nerozumní sú tí, ktorí tieto slová počúvajú, ale podľa nich nekonajú. Jedni si prinášajú so sebou olej, druhí iba prázdne nádoby. Olej je v živote žité Evanjelium. Kto nemá žiadny olej, neprináša so sebou nijaké skutky.

Vážnosť týchto slov Ježiš vložil do príjemného ovzdušia svadobnej hostiny. Svadba samotná je niečo príjemné a nielen samotná rodina, ale všetci pozvaní sa na ňu pripravujú. Ježiš poukazuje na to, že keď sa vieme tešiť a radosť na príjemné udalosti, ktoré trvajú len chvíľku, o čo viac by sme sa mali zodpovednejšie pripravovať na radosť, ktoré nebudú mať konca.

Často posúdime človeka, ktorý nepremýšľa. Zastavujeme sa nad počínaním takýchto ľudí a neraz sa spýtame: - Človeče, kde si mal rozum?! –

Podobne i nerozumné panny vzali si síce lampy, ale olej si nezobrali. Nepripravili sa. Hľa, aká nezodpovednosť!

V duchu týchto Kristových slov o rozumných a nerozumných pannách pouvažujme sami o sebe. Keby nás niekto nazval hlupákom a nerozumným človekom, dokázali by sme sa s ním súdiť a hnevať, alebo by sme si to aspoň vyprosili. Ale čo keď raz odznejú z úst samého Boha?! Aby sme nepočuli slová ženícha z evanjelia: „*Veru, hovorím vám: Nepoznám vás*“ (Mt 25,12).

Všimnime si tie panny, ktoré Ježiš chváli. Zaiste ich to stálo námahu vziať a zadovážiť si dostatok oleja do svojich nádob. ale vyplatilo sa im to. Odmena ich neobišla.

Čo to znamená pre nás? Všetci chceme byť rozumnými sluhami, ktorých Kristus chváli: „*Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým*“ (Mt 25,23). Ježiš vložil do našich sŕdc vzácny dar – dar viery. Tou našou lampou, ktorá má byť stále pripravená, ktorá má svietiť, je naša viera. Čím viac si uvedomujeme jej veľkosť, krásu, tým viac jej svetlo rastie. Iba zlodej vyhladáva tmu pri krádeži, aby ho nebolo vidieť.

Ale Kristus hovorí: „*Vy ste svetlo sveta...*“ (Mt 5,14).

Všetci musia vidieť naše svetlo viery. Kto neverí vždy, kto verí len vtedy, keď mu to prináša výhody, nemôže byť múdrou pannou. Dnešný neveriaci svet sa kriticky pozerá na nás, kresťanov. Keď neuvidí skutky našej viery, nikdy nezatúži nastúpiť do našich radov, zjednotiť sa s nami. Svietiace lampy v rukách panien to sú naše prežívané dni v sporení s Bohom.

Koľko oleja je v mojej zásobe, Aký je stav v mojej duši? aký postoj nám k modlitbe, k sviatostiam, k svätej omši, k bratom a sestrám?

Pripravený kresťan je šťastný kresťan. Taký sa nestrahuje o zajtrajšok. Nebojí sa potupy, výsmechu. Neskrýva si tvár pred potupou a slinou. Svoju dušu často odovzdáva Otcovi. Vždy znova a znova. Život bez Boha, bez viery je nezmysel, šialenstvo. Život plný viery nám ukazujú rozumné panny. Dnešné storočie je presiaknuté neverou, tmou. a preto sa vás pýtam: Kto má vrátiť svetu radosť, stratenú vieru, ak nie práve my? My, ktorí sa udierame na hrud', že sme kresťania! Ak chceme odísť skutočne šťastní, urobme vážne rozhodnutie. Byť vždy pripravení! Ženích neprichádza, som zdravý, mladý, smrť je ešte ďaleko, ale som pripravený.

Všetci zaiste poznáte spisovateľa Cronina. Viete ako prišiel k viere? Zvláštnym a zaujímavým spôsobom.

Ako mladý lekár pôsobil v jednej baníckej osade. Jedného dňa vybuchol v bani plyn a pod zemou zostala skupina 14 baníkov. Kým záchranné čaty robili, čo bolo v ich

silách, celá osada sa horúčkovite modlila a prosila Boha o pomoc. Po piatich dňoch sa záchrancovia dostali k baníkom. Všetci boli veľmi prekvapení, že na tvárach baníkov nebolo vidieť žiadne stopy zúfalstva, ba naopak. Vychádzali na povrch so spevom: Pane, naša pomoc od vekov....

Keď to mladý lekár Cronin uvidel, nechcel tomu ani veriť. Na otázku, kto im dal toľko odvahy, odpovedali:

- *Viera v Boha, ktorý nás miluje!*

Vtedy Cronin, ktorý neveril ani v Boha, ani v ľudskú dušu, začal premýšľať, študovať a modliť sa. Po rokoch hľadania našiel Boha. Dal sa pokrstiť a stal sa kresťanom.

Hľa, jednoduchí ľudia a dokázali zapáliť lampu mužovi, ktorý si myslel, že už viac nepotrebuje nikoho.

ani my ničím mimoriadnym neoplývame. Nepýšime sa ničím iným, len ak v krížoch Ježiša Krista. Či nechceme aj my zapáľovať, dávať radosť druhým? ale najprv musíme my svietiť! Každý musí vidieť, že sme pripravení. Musíme vedieť rozoznávať hodnoty v našom živote.

Zodpovední sa často vyhovárajú na tých druhých; cestári na dodávateľov, nadriadení na podriadených, podriadení na nadriadených, a to len preto, že neurobili všetko, čo bolo v ich silách, a nepripravili sa.

a čo my kresťania?

Sme pripravení?

Je všetko v poriadku s našou vierou?

Amen.

Sobota po 21. nedeli v Období cez rok

Mt 25,14-38

Zamyslenie

Misionár rozpráva:

- *Organizovali sme duchovné cvičenia. Na ich realizáciu sme potrebovali aj nejaké prostriedky, ktoré si museli účastníci platiť sami.*

Keď sa dozvedeli čiastku, jedno dievča ostalo smutné. Odkiaľ zaobstarať peniaze? Mám si ich pýtať od rodičov? Nemožné! Otec do kostola nechodí a matku také veci nezaujímajú. Ona vidí len kaderníctvo, klenoty a domácnosť. ako sa len tešila, že bude môcť stráviť v tichu s Kristom, ktorého tajne navštevovala v kostole!

Keďže sme vedeli, že je viacero detí, ktoré sú v podobnej situácii, vyzvali sme deti, aby napísali, kto koľko môže prispieť na pomoc spolužiakom. Na lístočkoch boli príjemné i menej príjemné odpovede. Jedna mi ale spôsobila veľkú radosť. Mám iba päť korún a nič viac. Pracovala som, aby som si ich zarobila. Prosím vás, zoberte ma so sebou!

Tých päť korún rozhodne získalo ďalších päť korún.

Práve sme počuli jedno z najdôležitejších podobenstiev. Je možné, že akonáhle ste po prvých vetách zbadali, že sa číta podobenstvo o talentoch, prestali ste už ďalej vnímať. Veď to už poznáte. A tak ste začali blúdiť v myšlienkach. Premýšľali ste o tom, kde sa pôjdete

dnes zabaviť, čo dnes dáva televízia, či sa podarí múčnik podľa nového receptu, čo je to za osoba vedľa mňa, čo robia moji doma....

A práve o tomto podobenstve by sme mali častejšie meditovať. Lebo veľmi ľahko sa môže stať, že si budeme žiť spokojne v presvedčení, akými sme dobrými kresťanmi a na Božom súde sa ukáže opak! Boží meter a náš nie sú rovnaké. My sa posudzujeme z iného hľadiska, ako nás bude posudzovať Boh. V čom je ten rozdiel, to sa dozvedáme práve z evanjelia.

Zvykneme sa porovnávať, posudzovať s inými a neposudzujeme sa podľa toho, čo do nás vložil Boh. Komu dal päť talentov, od toho čaká viac ako od toho, kto dostal len dva alebo jeden. Od toho, čo dostal jeden, očakáva, že vráti aspoň niečo.

Bratia a sestry, tu zaiste Kristus prestal a pozrel sa na svojich poslucháčov. Mnohým to stačilo. Chcel tým povedať: Beda ti, brat, sestra, čo si dostal i ten jeden talent, a aj ten si zničil!

Si spokojný sám so sebou? Žiješ v usporiadanej rodine? Tvoj kolega sa už druhýkrát rozvádza – a ty sa už vyvyšuješ! Hneď si myslíš, že ty si lepší a myslíš si, že tvoja spokojnosť je na mieste? Ale je celkom možné, keby si poznal jeho životné cesty, keby si vedel všetko, čo on v živote zažil, keby sa to dalo vyjadriť v dajakých mierach, čo dostal od Boha on a čo si dostal ty, a teraz by sa k tomu pripojili tvoje a jeho chyby, možno by to vyšlo v tvoj neprospech! Ty si mal asi lepších rodičov ako on, nemal si takých zlých priateľov ako on. Slovom, dostal si viac milostí ako on. Jeho škandály sú verejne známe, a preto je pokornejší. Uvedomuje si svoju slabosť, čím sa stáva disponovanejším na nejaký veľký obrat v živote. Možno v poslednej chvíli. A možno tak úprimne, že to vyváži všetko negatívne v jeho živote. Zatiaľ čo ty vo vedomí vlastnej mravnej výšky sa stávaš nekritickým a možno ani nezbadáš, ako sa v tebe rozrastá sebeckosť, zlomyseľnosť a predovšetkým pýcha, ktorá ti zahľadá zrak, ktorá ťa podvádza, alebo obracia tvoj pohľad na ligotavý zovňajšok a skrýva zapáchajúce vnútro.

Je naozaj ťažko pozeráť sa na seba Božími očami a spoznávať, čo práve očakáva Boh odo mňa. Bez Božej milosti by to nebolo ani možné. Ten sluha v podobenstve jasne videl, aké talenty dostal. ale tie naše sú také nekonkrétne. Človek je náchylný k tomu, aby sám seba nesprávne hodnotil. Niečo precení, niečo podcení. Niektorí sa cítia ukrátení, ak cítia menej fyzických síl a ten zasa posudzuje toho, že nemá taký dobrý postreh. A z takého jednostranného hodnotenia vlastných schopností potom vyplýva to, že človek nevyužíva a zakopáva svoje talenty, ktoré dostal. Povie si: Keby som mal toľko peňazí ako tamten, koľko ľudí by som nimi obdaril! Ale nemám. A týmto konštatovaním končí jeho spytovanie svedomia o láske k blížnemu. A vôbec mu nenapadne, že má šikovné a zdravé ruky, že môže podať pomocnú ruku pri stavbe, že má zdravé nohy a môže ísť za tým priateľom, s ktorým sa hnevá, že má dar vyjadrovania a premárni ho v zbytočných a nikam nevedúcich debatách, že má peknú postavu, a nie aby sa pritiahol ku Kristovi a povedal, že aj mladého potrebuje Kristus, ale naopak, on ide a Kristovi sa otočí chrbtom až do času, keď jeho čelo pokryjú vrásky a vlasy zbelejú.

Jeden muž rozpráva:

- Minulý rok som bol v kúpeľoch. Denne som so svojím spolubývajúcim pristupoval k svätému prijímaniu. Priateľ ma len tak náhodou pozval do kostola. Dal som si do poriadku svoju dušu, získal pokojnú myseľ a s tým sa mi navrátilo aj telesné zdravie.

Môžeme povedať, že tento kúpeľný priateľ využil svoj talent a spomínaný brat, pacient svoj talent vykopal, zanechal strach pred prísnyim správcom.

Otec, matka, aj ty, malý môj priateľ, blížii sa koniec prázdnin. O chvíľu sa otvoria brány škôl. Dospelí sa vracajú k svojim povinnostiam. Nebolo by dobre vrátiť sa aj ku Kristovi a ak som ho cez prázdniny zanedbal, aby som ho znova našiel? Zveľaďujme svoje talenty!

Amen.

Pondelok po 22. nedeli v Období cez rok

Lk 4,16-38

Odmietnutie Ježiša

Akí sme často smiešni! Cudzieho prijmeme, vypočujeme ho, zatlieskame mu, hoci je to nižšej kvality, hodnoty, a to len preto, že je cudzí. Svojho neprijmeme, hoci je uznávaná osobnosť. A tak to bolo i s Ježišom.

Evanjelium nám opisuje zakončenie verejného vystupovania Ježiša v Nazarete. Táto udalosť mala veľmi dramatický priebeh. Všimnime si ju bližšie, a to z hľadiska Panny Márie. Evanjelium o nej síce nič nehovorí, ale môžeme celkom oprávnene predpokladať, že bola pri tej dráme osobne, veď bývala v Nazarete.

Pán Ježiš sa vrátil do svojho mesta po dlhšom pobyte v Judsku a v Jeruzaleme, kde po prvý raz vystúpil ako učiteľ, prorok a divotvorca. Chýr o ňom ho predišiel a jeho krajanovia boli dosť prekvapení tým, čo počuli. Veď poznali Ježiša mnoho rokov a okrem veľkej poctivosti, nábožnosti a statočnosti, nikdy na ňom nič mimoriadneho nezbadali. Boli teda oprávnene veľmi zvedaví na neho.

Panna Mária zaiste z ich slov a správania vycítila, že majú voči Ježišovi nedôveru a opovrhujú ním. Na jednej strane sa tešili, že Učiteľ, ktorý začína byť slávny, preslávi aj ich mestečko, no na druhej strane však neverili, že ten jednoduchý remeselník by vedel niečo veľké dokázať.

Panna Mária mala najprv veľkú radosť, že má zasa svojho milovaného Syna doma. Obnovili sa všetky tie krásne chvíle, ktoré s ním prežila v nazaretskom domčeku počas jeho skrytého života. Znova mu mohla pripraviť jedlo, opraviť šaty a najmä rozprávať sa s ním, počúvať jeho krásne vysvetľovanie hlbokých božích tajomstiev. Do tejto povznášajúcej radosti sa však už začínala miešať skrytá bolesť a obava. Vedela totiž, že Ježiš je prisľúbený Vykupiteľ, že bude musieť veľa trpieť. Mala akúsi predtuchu, že toto utrpenie sa začne už tu v Nazarete.

Prišla sobota a všetci sa ponáhľali na bohoslužby do synagógy, lebo vedeli, že pri tej príležitosti Ježiš prehovorí. Bývalo totiž zvykom, že predstavený synagógy požiadal o vysvetlenie Svätého písma najvýznamnejšieho prítomného rabína, čiže učiteľa. V hlavnej miestnosti boli síce prítomní len muži, ale aby ženy neboli úplne pozbavené Božieho slova, dovoľovali im počúvať vo vedľajšej miestnosti, oddelenej oponou, takže ich nebolo vidieť. Medzi ženami pravdepodobne sedela i Panna Mária a v napätom očakávaní sledovala hlasy spoza opony.

Po odspievaní žalmov a po odriekaní obvyklých modlitieb, predstavený synagógy požiadal Ježiša, aby povedal niekoľko slov k vysvetleniu Svätého písma.

Ježiš sa postavil na vyvýšené miesto pred celé zhromaždenie. Keď mu podali zvitok, prečítal nahlas to miesto, kde prorok Izaiáš predpovedal príchod Vykupiteľa. Potom bolo chvíľu ticho. Oči všetkých sa upreli na Ježiša. Predstavme si P. Máriu, ktorá nevidela tieto tváre, ale pozorne počúvala každý šum, aby mohla vybadať, čo sa asi tam odohráva.

Potom začal Ježiš svoju kázeň.

Najprv povedal, že čas príchodu Vykupiteľa už nastal. To sa rodákom páčilo. Veď akoby aj nie? Bola to dávna túžba všetkých ľudí, aby Vykupiteľ čím skôr prišiel. Evanjelista hovorí, že všetci mu prisviedčali. Panne Márii sa trochu ul'avilo: Chvála Bohu, že nie sú proti nemu! Potom však začal Ježiš robiť narážky na to, že tým prisľúbeným Vykupiteľom je on sám. Zaiste im to nepovedal hneď, ale ich postupne na to pripravoval. No niektorí začali nahlas šomrať: Či ťa nepoznáme? vari nie si ty Jozefov syn? Taký bedár! Pannu Máriu pichlo pri srdci.

Pán Ježiš ale pokračoval.

Nezmiernil svoje tvrdenia, ale naopak, vrhol im do tváre ostré výčitky. Nezaslúžia si, aby im Boh poslal proroka, lebo prorok nebýva vzácny vo svojej vlasti. Bohu sú niekedy milší pohanovia, ako bola vdova zo sidonskej Sarepty a sýrsky Náman. to už bolo priveľa! Ich, pravoverných Židov, považovať za horších od pohanov! Nastal krik. Panna Mária stúpila: Bože, čo sa robí? Domyslela si to a zhrozená vyšla von. Vidí, ako Ježiša zúrivi ľudia strkajú pred sebou až po kraj priepasti. Chceli ho zhodiť a zahádzať kamením.

Ježišova hodina však ešte neprišla.

Dovolil, aby s ním zle zaobchádzali, ale nedovolil, aby ho zabili. Zrazu sa obrátil. Vyšla z neho akoby z neba tajomná sila a nikto sa ho viac neopovážil dotknúť. Prešiel pomaly pomedzi nich a odišiel. Panna Mária si vydýchla. Odvtedy Ježiš do Nazareta nechodil a ubytoval sa u svätého Petra v Kafarnaume, ktoré sa stalo jeho mestom.

Táto nazaretská udalosť je poučná pre kresťanov v tom, že nepriať Ježiša znamená vždy veľkú škodu. Koľko dobrodení a milostí by boli Nazaretčania dostali, keby neboli Ježiša odohnali! Vieme, že Ježiš mal rád svoju vlasť.

Nech nás táto udalosť posilní v dôvere v Božiu pomoc a nech nás povzbudí, aby sme ochotnejšie prijímali Kristovo učenie, ktoré prináša milosť a Božie požehnanie.

Nedopušťme, aby učenie Pána Ježiša nám zovšednelo!

Amen.

Utorok po 22. nedeli v Období cez rok

Lk 4,31-37

Kto pochopí toho, čo učil ako ten, čo má moc?

Veľa ráz sme už v živote okúsili, aké slabé je naše ľudské slovo. Voláme o pomoc a náš hlas nemôže preraziť cez múry izby, zaniká vo vzduchu po niekoľkých metroch. Nik nás nepočuje. Naše volanie je bezmocné.

Alebo pri práci chceme odtisnúť kameň, rozkazujeme, ale naše slová sú bezmocné. Nič sa nehýbe. ani to lístie na strome sa nimi nepohne.

No ešte slabšie, bezmocnejšie je naše slovo, keď má preniknúť do srdca druhého človeka. Ako často sa stáva, že povieť niečo podobrotky svojmu dieťaťu, prosíte ho, sľubujete mu,

rozkážete mu – a oni nič! Vaše slová sa vrátia k vám hluché, nevypočuté, bezmocné. ale môže to byť aj opačne. Úprimné prosby dieťaťa sa bezmocne odrážajú od tvrdého sebeckého rodičov.

Práve na pozadí tejto každodennej skúsenosti vynikne sila Božieho slova.

Evanjelium rozpráva o učení, ktoré má moc, nad ktorým žasli všetci prítomní. Ježiš v kafarnaumskej synagóge svoje učenie dokázal skutkom, keď oslobodzuje človeka od nečistého ducha.

Hlavným bodom úryvku z evanjelia je pojem moci. Ježišova moc sa ukázala v slove a v čine.

V popredí záujmu nie je posadnutý, ale Ježiš, na ktorého ukazuje i sám posadnutý: „*Viem, kto si: Boží Svätý*“ (Lk 4,34).

Boží Svätý je v Starom zákone prorok, neskôr sa spája s postavou očakávaného Mesiáša. Touto udalosťou nie je odhalené Ježišovo tajomstvo, ale hovorí o blízkosti čohosi očakávaného, ale netušeného vo svojej skutočnosti. V prípade Ježiša tvorí slovo a čin jednotu.

Pavol apoštol neskôr o tom píše Korinťanom: „*Moja reč a moje ohlasovanie nespočívali v presvedčivých a múdрых slovách, ale v prejavoch Ducha a moci, aby sa vaša viera nezakladala na ľudskej múdrosti, ale na Božej moci*“ (1 Kor 2,4-5).

A Solúnčanom Pavol o učení Pána Ježiša hovorí: „*Lebo naše evanjelium neprišlo k vám iba v slovách, ale aj v moci a v Duchu Svätom a v celej plnosti*“ (1 Sol 1,5). Preto nezáleží len na tom, čo Ježiš učil a robil, ale na tom, kto je.

Keď je naše slovo také slabé, odkiaľ má potom svoju pevnosť a stálosť náš život, celý ľudský rod, ba celý život?

Musí tu byť mocné slovo, božie slovo, ktorým povstalo všetko a ktoré riadi všetko.

Boh sa zjavuje svojmu ľudu ako Mocný vo svete, ako Mocný v dejinách. No najväčším prejavom jeho moci je jeho láska. V láske sa prejavila sila Božieho slova. Taký bol i jeden z prvých zážitkov jeho učeníkov z evanjelia.

Ježišovo slovo má moc nad prírodou, nad chorobou, nad nečistými duchmi, nad hriechom i smrťou. Preto sa všetci divili:

„*Čo je to za slovo, že mohutnou silou...*“ (Lk 4,36).

Dnes s odstupom dvoch tisícročí sme šťastní, že patríme medzi tých, ktorým sa dostalo tohto poznania jeho lásky. Do tohto radu patria i naši slovenskí vierozvestovia – svätí Cyril i Metod. Priniesli nám učenie, ktoré má ovplyvniť náš život, formovať ľudské charaktery. Moc, ktorá sa prejavil v láske učenia Ježiša Krista, spôsobila, že Cyril opúšťa ako ambiciózny učenec svoju katedru, poslucháčov a vedu. Metod pod vplyvom poznania moci učenia zanechá milovaný Olymp. Spoločne opúšťajú svoju vlasť – Solún a priateľov, lebo moc Ježišovho učenia lásky a v ich prípade má premeniť na nových poslov, apoštolov radostnej zvesti pre Veľkú Moravu.

Príslovie hovorí. „Slová hýbu, príklady priťahujú“.

Ježiš Kristus ukázal svoju moc nielen slovom, ale i skutkami. Podobne Cyril slovom, príkladom, obetami, cestami a Metod i väzením, hovoria, že Kristovo učenie je učením, za ktoré sa oplatí namáhať, prinášať strádania a nebať sa obetí.

Cítite, bratia a sestry, že Kristove učenie v tých, ktorí mu uverili, má svoju silu? Tak ako Dvanásti, aj ďalší a stále noví hlásatelia učenia lásky, sú svedkami moci nad chorobami, nečistým duchom, hriechom a smrťou.

V tomto týždni máme sviatok sv. Pavla Miki a spoločníkov, japonských mučeníkov. Tak Japonsko, ako i Veľká Morava ich mali.

Pavol Miki má len 33 rokov. Je študentom a pripravuje sa na kňazstvo. Svoju prvú svätú omšu však neslúži pri oltári, ale v „túžbe“ na kríži. Slúži ju za rodný kraj. Ukrižovali ho, lebo šírili náuku Ježiša Krista. Umieral v rokoch, v ktorých zomieral na kríži i Spasiteľ.

Zomierali, lebo sa vraj, dopustili vlastizrady. 5. februára 1597 na vršku pri Nagasaki zomrelo 17 mladých mužov, medzi nimi traja dvanásťroční chlapci, miništranti: František, Tonko a Matej. Čo urobili? Uverili slovám Pána Ježiša. On ich učil milovať bez rozdielu každého. Priateľov i nepriateľov.

Na kríži sa Pavol modlil:

*Ďakujem Pánovi, že som na kríži.
Odpúšťam cisárovi a jeho radcom.
Vám, drahí rodáci, odkazujem:
Niet inej cesty do neba k spáse,
ako je cesta kresťanov.
Všetkých žičím, aby spoznali život Ježiša Krista...*

Hoci kopija katov prerušila kázeň na kríži, ostalo po ňom niekoľko vieroučných spisov. A ako sa správali tí najmenší?

Pýtajú sa:

- Kde je môj kríž? Ktorý je môj kríž?

Symbolom kresťanstva je kríž:

Rameno do výšky – hore k Bohu,
rameno do šírky – smerom k blíznym.
Na kríži bola pribitá najsilnejšia láska – Spasiteľ.

Bola to moc, ktorá vychádza z učenia Ježiša Krista, ktorá priviedla Pavla Miki a spoločníkov k svedectvu viery mnohých, ktorí ich videli zomierať, ktorí i po storočiach ich pohnutým príkladom nastupujú na cestu viery.

Preto sa nám ponúka príležitosť pomôcť Sv. Otcovi pri budovaní mieru v ľudských srdciach a vo svete cez mládež. Skúste to, prosím, všetci podľa svojich schopností a možností.

Rodičia vzorom a príkladom pri plnení si každodenných všedných povinností. Spoločným čítaním Svätého písma a uvažovaním o ňom.

Vy, chlapci a dievčatá, väčším záujmom o duchovný život, o potreby a záujmy Cirkvi.

My všetci svedomitejším plnením kresťanských povinností, vážnejším a hlbším prežívaním učenia Ježiša Krista.

Rok viery splníme každý tak, ako dokážeme prijímať učenie, ktoré je silné a ktoré môže premeniť i náš život. Pán Ježiš často končí poučenie:

„Kto má uši na počúvanie, nech počúva!“ (Mt 11,15).

Modlime sa, bratia a sestry,

aby dnešné Božie slovo preniklo do našich srdiec a zažalo to, čo bolo chladné, prinieslo svetlo tam, kde bola už tma, posilnilo tam, kde rástla beznádej, a tak i my sa staneme svedkami učenia, ktoré má moc.

Amen.

Streda po 22. nedeli v Období cez rok

Lk 4,38-44

Ježišova starosť o človeka

Snáď si ani nevieme predstaviť život bez bolesti a utrpenia. Hovorí sa, že kto netrpel, nevie pochopiť trpiacich a chorých. Spoločnosť na celom svete vynakladá značné sumy na zmiernenie a predchádzanie bolesti ľudského tela. Bolest' je tak stará, ako človek pozná hriech, pretože je jeho následkom. Boh však neprestal milovať človeka. Už pri opustení raja sľúbil, že pošle Vykupiteľa.

Pri čítaní evanjelia sa dozvedáme, že Ježiš prichádza na svet pre všetkých, aby všetkým hlásal Božie kráľovstvo. Jeho činnosť je misijná. Preto nechce účinkovať len v okolí Kafarnauma, ale ako sme dnes čítali, odpovedá apoštolom: „**Aj iným mestám musím zvestovať Božie kráľovstvo, lebo na to som poslaný**“ (Lk 4,43).

Tieto slová hovoria o veľkej starostlivosti Ježiša o všetkých ľudí.

Pán Ježiš musel mnohým pomôcť. Cítíme to aj zo slov svätého Marka evanjelistu, ktorý nie je v stave opísať všetko a uspokojí sa len s poznámkou: „*I uzdravil mnohých, ktorých trápili rozličné neduhy, a vyhnal mnoho zlých duchov....*“ (Mk 1,34).

Výraz „mnoho“ hovorí sám o sebe. Keď premýšľame o týchto slovách z evanjelia, akoby sv. Pavol z druhého čítania ich chcel doplniť poznámkou: „... *stal som sa sluhom všetkých, aby som čím viacerých získal*“ (1 Kor 9,19).

Taktiež službu Pána Ježiša pre všetkých môžeme prirovnať k službe nevoľníka, neslobodného človeka, ktorý bez odpočinku, bez odmeny, často bez uznania pracuje pre druhých. Pán Ježiš netúžil, ani nehľadal uznanie od ľudí. Ba naopak, často uzdraveným prísne prikazuje, aby nikomu o tom nehovorili. Jeho zaujímal iba človek, ktorý potreboval jeho pomoc a nič viac.

Môžeme to vyjadriť aj takto: Ježiš má starosť o telo, ale i o dušu človeka. Vidíme, že cez uzdravené telo túži sa dostať do ľudskej duše.

Uzdravenie svokry Šimona Petra, o ktorom sme čítali, nie je len akési ľudské gesto. Svojím konaním chcel čosi viac. Ježiš vychádzal zo situácie, že každému človeku, bez skúmania kto je a čím je, sa má pomáhať. Nestačí len položiť ruku na plece a povedať potešujúce slovo: Nech ťa boh poteší, ale treba skutočne človeka potešiť. Máme mu konkrétne pomôcť a nenechať ho jeho vlastnému osudu.

Tým naplníme slová Ježiša: „*Lebo bol som hladný a dali ste mi jesť; ... bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma*“ (Mt 25,35-36).

Môžeme povedať, že aj na nás sa vzťahujú slová: „*Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili*“ (Mt 25,40).

V krátkosti môžeme povedať, že veriaci kresťan, ktorého viera je živá a ktorý skutočne žije z viery, nemôže žiť bez toho, aby si nepovšimol v praxi konkrétnu pomoc druhému, keď ho vidí v núdzi. Kresťan by nemal robiť rozdiel v tom, kto potrebuje pomoc, čo je to za človek, lebo Ježiš jasne hovorí, že čokoľvek urobíme bližnému pre Krista, robíme akoby samému Kristovi.

Ježišovi ide predovšetkým o dušu človeka. Upozorňujú nás na to Markove slová: „*I uzdravil mnohých... a vyhnal mnoho zlých duchov*“ (Mk 1,34).

Vyháňanie zlých duchov, hoci sa to týkalo konkrétnych ľudí, má pre nás byť upozornením k vážnemu zamysleniu sa. Ono je symbolom smutnej skutočnosti. Mnohí totiž potrebujú vyhnúť zo srdca nie zlých duchov, ale treba ich oslobodiť od slabostí, vášní, hriechnych

návykov, lebo ak v ich srdci má zvíťaziť Kristus a jeho evanjelium, musí najprv dôjsť k očisteniu, k odstráneniu toho, čo tam nepatrí. Toto nám prikazuje robiť, aby sme budovali v našich srdciach, ale i v srdciach svojich blížnych, kráľovstvo Božie. Ježiš na to prišiel na svet, aby presvedčil ľudí o tom, ako mu záleží na záchrane nesmrteľných duší. Táto záchrana sa začína oslobodením sa od zlého. A na to je často potrebný dobrý príklad, dobré slovo či povzbudenie od druhého.

My veriaci sa máme aj na to pripraviť. Potrebujeme jeden druhého. Vzájomná spolupráca a príklad nám pomôže prežiť náš život plnšie. Ako sa človek dobre cíti v prítomnosti takého človeka, ktorý nie je egoista, ktorý sa vie tešiť i smútiť spolu s ním, ktorý nepozná definíciu „niečo za niečo“, ale pre pomoc blížnemu vie zabudnúť na seba...

Máme mnoho takých príkladov. Spomeňme si na Matku Terezu, Don Bosca, Vincenta de Paul, Dcéry kresťanskej lásky – vincentky, ktoré sa starajú o chorých, chudobných, a to bez nároku na odmenu tu na zemi. Vedia pomôcť telu, ale aj duši. Aj keď netúžia po sláve a uznaní, predsa ich obdivuje aj neveriaci svet. Matka Tereza je nositeľkou Nobelovej ceny, ale aj iných vyznamenaní na svete.

Sv. Vincent bol chudobný, a predsa o ňom hovorili, čo bola aj pravda, že bol najbohatším človekom, pretože vedel jednou rukou prijíma a druhá to hneď darovala, a to tam, kde to bolo najviac potrebné.

Áno, život si nevieme predstaviť bez bolestí a utrpenia. Sme ľudia nielen moderní, ale i veriaci, a preto si uvedomme ešte viac svoje poslanie aj v tejto oblasti.

Buďme si viac bratmi. buďme ľudskejší, neohraničujme sa, že to sa netýka mňa, lebo dnes môže potrebovať niekto teba a zajtra ty iného, a to nielen po stránke telesnej a materiálnej, ale aj po duchovnej.

A keď toto pochopíme v praxi, tak dnešné evanjelium a naša úvaha nebola stratou času, ale veľkým prínosom pre náš život.

Amen.

Štvrtok po 22. nedeli v Období cez rok

Lk 5,1-11

Povzbudzujme sa v láske k Cirkvi

Život človeka môžeme prirovnať k lodičke na mori. Musíme nasadnúť na nejakú loď, aby sme šťastne preplávali na druhý breh, na koniec nášho života – k večnosti. Takou loďou je pre nás katolícka Cirkev, do ktorej sme nasadli pri svätom krste.

Sme však na správnej lodi? Evanjelium nám hovorí, že áno. Kristus vstúpil do jednej z lodí, ktorá patrila Šimonovi a z nej vyučoval.

Nemyslíme si, že to bola náhoda! Pozrime sa, za akých okolností to Kristus urobil. Zástupy ľudí sa valili za ním, lebo túžili po Božom slove. Aby ho nezatlačili do vody, aby ho mohli lepšie rozumieť, Ježiš nasadá do Petrovej loďky a z tejto plávajúcej kazateľnice učí.

Dnes je touto Petrovou lodičkou katolícka Cirkev. Aj dnes z nej učí Kristus.

Neraz sme svedkami slov: Viera ako viera. Náboženstvo ako náboženstvo, veď všetci veríme v jedného Boha. Keby toto platilo, Kristus by si nebol vybral loďku sv. Petra, ale bol by jednoducho vyhlásil, aby ľudia verili čomu chcú, len aby verili a všetko bude v poriadku. Ale Kristus toto nikdy a nikde nepovedal. Je pravda, že ani sám Peter a ani prítomní hneď

tomu nerozumeli, prečo si Kristus vybral práve Petrovu loďku. Porozumeli tomu až potom, keď povedal Petrovi: „Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva“ (Mt 16,18-19). A neskôršie mu túto moc odovzdal slovami: „Pas moje ovce!“ (Jn 21,15-17). Týmito slovami Ježiš priamo ustanovil sv. Petra za kormidelníka svojej Cirkvi. Cirkev teda môže zachrániť každého, kto počuje jej hlas, kto v nej žije, pristupuje ku sviatostiam, v ktorých nám sám Kristus podáva svoju milosť potrebnú k spáse.

Medzi mnohými náboženstvami sveta musíme teda vidieť svätú Cirkev, ktorú ustanovil sám Kristus a že na jej čele stále stojí priamy nástupca sv. Petra-pápež. Toto je známka jej pravosti, lebo tak si to prial a ustanovil sám Ježiš.

Preto aj cirkevný snem v Niceji už v roku 325 vyhlasuje: - Biskupovi, ktorý býva v Ríme, patrí úcta ako patriarchovi, lebo je nástupcom sv. Petra, ktorému bola daná najvyššia moc od Krista nad celou Cirkvou. –

Toto je dôvod, prečo si Kristus vybral práve loďku sv. Petra a z nej učil, aby takto dosvedčil pravosť Cirkvi, vystavenej na skale, ktorou je Peter a jeho nástupca pápež.

Svätá Cirkev je Matkou, ktorá každému človeku ponúka, aby cez ňu našiel pravé šťastie. V dejinách i v súčasnosti našlo veľké množstvo blúdiacich ľudí svoj stratený zmysel života práve v Cirkvi, v božích pravdách, ktoré neomylné hlása v Ježišovi, ktorý v nej žije.

Clemens Brentano, významný básnik 19. storočia, napísal svojej neteri:

- *Keď som sa trochu priskoro a úplne vzdal katolíckeho spôsobu života, keď som bez viery a cieľa blúdil a keď som sa v severnom Nemecku, ďaleko od Cirkvi, bez kormidla a stožiara ako voľakedy legendárny Robinson našiel na piesku, ležal som v tú noc vo veľkej duševnej trýzni a rozmýšľal som o hroznej ceste, po ktorej som sa vydal na objavy nového sveta. Znova a znova som sa spytoval, či v dlhom rade prežitých rokov jestvuje aspoň jeden bod, o ktorý by som sa mohol oprieť, kde by som mohol hľadať útočisko.*

Vtedy mi prišlo na um moje detstvo i to, ako ma zobúdzať čerstvý vzduch, keď som otvoril oči a vidaval som matku, ktorá sedela pri mojej postielke a sklonená nado mnou sa modlila. Potom vystrela ruku a urobila na čelo krížik. Táto spomienka z detstva stala sa mi oporným bodom. Oň som sa zachytil a z neho som sa snažil vyjsť do života. Veľmi som sa namáhal, aby som poskladal dokopy všetky pozostatky zabudnutých modlitieb mladosti. A to ma zachránilo! to bolo to steblo, ktorého som sa v poslednom okamihu chytil. Všetko ostatné totiž zlyhalo. Vrátil som sa do lona Cirkvi, v ktorej som našiel svoju Matku.

Dovoľme aj my, aby do našich srdiec vnikla opravdivá radosť z toho, že patríme do svätej Cirkvi. Aby sme túto radosť mohli aj opravdivo prežívať, buďme jej aktívnymi synmi a dcérami. Považujme ju za svoju Matku a Učiteľku. Často sme svedkami toho, že Cirkev je terčom všelijakých posmeškov a útokov. Právom sme hrdí na terajšieho nástupcu sv. Petra, a predsa mnohí si neodpustia rôzne poznámky a urážajú ho.

Modlime sa za Sv. Otca! Vždy záležalo na tom, čo tento prvý muž Cirkvi hovorí. A v dnešných časoch, v túto chvíľu je to mimoriadne dôležité. Veď netreba robiť ani veľkú analýzu celej problematiky. Jeho práca si vyžaduje veľa modlitby od nás. Veríme, že on je v láske Božej, že je Božím miláčikom, ako bol Peter. Koľkokrát už

o tom vydal svedectvo! Ale aj keď je Božím miláčikom, aj napriek tomu potrebuje oporu našej modlitby.

Modlime sa denne za Svätého Otca. I takýmto spôsobom ukážme, že milujeme sv. Cirkev, aby sme sa aktívnym životom v nej ako na lodi preplavili na breh večnosti.

Amen.

Piatok po 22. nedeli v Období cez rok

Lk 5,33-39

Vždy verní Bohu

V knihe Svätého písma, ktorú voláme aj knihou kníh, každý deň môžeme nájsť myšlienku, ktorá je vždy časová. Tak je to i dnes.

V dejinách spasenia sa vzťah medzi človekom a Bohom zvykol prirovnávať ku vzťahu medzi vzornými manželmi. bolo to iste preto, lebo u Izraelitov sa kládol na manželský život veľký dôraz. Ich manželstvá sa preto uzatvárali vždy s veľkou slávnosťou. Žiaľ, v prípade vernosti voči Pánu Bohu neraz sa ťažko prehrešili, a preto ich Pán neraz za to prísne karhal.

Prorok Ozeáš hovorí o jednom takom spreneverení sa Izraela proti Pánu Bohu. Bolo to vtedy, keď sa v čase kráľa Šalamúna severné kmene odtrhli od Jeruzalema. Preto na Pána Boha postupne zabúdali a klaňali sa rozličným bôžikom, ktorým ďakovali, že ich žehnajú. Prorok Ozeáš prísne napomína národ. A keď sa napokon od modiel odvrátili, Pán ich prijal späť s takou láskou, akou len dobrý manžel prijme svoju manželku. Pán im sľúbil spasu a človek bol za čias Vykupiteľa zasa zjednotený s nebeským Otcom.

V evanjeliu farizeji Ježišovi vyčítali, že jeho učeníci sa nepostia: **“Jánovi učeníci sa často postia a modlia, aj učeníci farizejov, a tvoji jedia a pijú”** (Lk 5,33).

Mojžiš predpísal Izraelitom postiť sa raz do roka. Farizeji ale nariaďovali časté pôsty. Nerobili to však z lásky k Pánu Bohu, ale len preto, aby ich ľudia obdivovali. Preto im Pán Ježiš odpovedal: *„Vari môžete žiadať od svadobných hostí, aby sa postili, kým je ženích s nimi?”* (Lk 5,34). Inými slovami: Starý zákon sa teraz končí aj so všetkými našimi falošnými predpismi. S mojou Cirkvou teraz začínam Nový zákon, ktorého základom bude spojenie duše a srdca s nebeským Otcom, a to natoľko, akoby bol s ním zosobášený. Pri takejto vážnej chvíli sa nepostíme a nezarmucujeme, lebo toto zasnúbenie je čas pre veselenie. Prídu však dni, keď im vezmú ženícha a potom v tých dňoch sa budú postiť. Kristus je teda božský ženích a Cirkev je jeho nevesta.

V skutočnosti však Cirkev – to sme my všetci, a preto svojmu nebeskému ženíchovi dlhujeme akoby manželskú vernosť.

Pri svätom krste sme sa dostali do tak úzkeho spojenia s Pánom Ježišom, akoby sa naša duša bola s Pánom naveky zosobášila. Tým sa vyplnili prorocké slová, v ktorom Pán o svojom ľude predpovedal: *„Vtedy si ťa navždy zasnúbim, za pravdu a právo si ťa zasnúbim, za lásku a zľutovanie, zasnúbim si ťa za vernosť, takže poznáš Pána”* (Oz 2,21-22).

Ježiš sa v evanjeliu nazýva snúbencom našej duše. A ako snúbenec našej duše chce sa s nami deliť so svojou láskou, so svojím šťastím a pokojom. Od nás, ktorí sme mu zasnúbení, očakáva to isté.

Svätý Pavol nalieha, aby sme si živo uvedomili, že medzi Kristom a jeho snúbenicou – Cirkvou je omnoho hlbšie zjednotenie, ako je napríklad medzi manželmi. Toto zjednotenie nie je napísané atramentom, ale je napísané samým Bohom, nie na kamenných tabuliach, ale na telesných tabuliach ľudských srdc.

Keď sme boli hriešni, sám Pán sa nad nami zmiľoval a vstúpil s nami do tak úzkeho spojenia, čo by nás malo zaväzovať, aby sme žili v pokore hlbokého uznania, v radosť a šťastí a mali by sme sa s nimi deliť aj s našimi blízkymi, s ktorými tvoríme Kristovu nevestu, svätú Cirkev.

V tomto ohľade by sme sa mali poučiť z dejín vyvoleného národa. Keď sa Pánu Bohu spreneverili a svoje zásnubné zväzky s ním roztrhli, vždy na to ťažko doplatili. Preto by sme mali žiť vždy tak, aby sme svoju jednotu zasnúbenia s Pánom nikdy neporušili, aby sme teda boli vždy len jeho.

O čom nám ale hovorí náš praktický život? Musíme si priznať, že máme v tomto ohľade mnoho slabostí. Možno navonok sa aj tvárime, že sme svojho Boha a Pána neopustili, ale vo svojom srdci sa klaniame falošným bôžikom.

Vo svojej sebaláske sa klaniame sebe, svojim rozkošiam, bohatstvu. V nedeľu ako tak si uctíme Pána, aby sa nepovedalo, ale celý týždeň sa klaniame všetkému, len nie jemu. Nemáme právo odsudzovať ľudí Starého zákona. A to najmä preto, lebo Pán nám dal omnoho viac ako im. Dal nám zjavenie v plnej miere, po ktorom oni len túžili. Pán nám dal svojho Ducha, aby nás viedol, aby nás posväcoval a aby nám dal vzrast v Božej milosti. Dal nám sviatosti, aby nás v nich jeho vzkriesený Syn duševne nasycoval, aby sme na ceste života nehladovali. Nečudujme sa preto, že za toto všetko Pán od nás očakáva oveľa viac. Očakáva našu neochvejnú vieru, vernosť a úprimnú lásku, aby naše zasnúbenie s ním bolo čo najužšie a naše šťastie najúplnejšie.

Pri každej svätej omši chce si náš Pán upevniť svoje zväzky zasnúbenia s nami, so svojou snúbenicou – Cirkvou. Žiada si preto našu plnú oddanosť a vernosť. Preto si nás povolal sem, aby sme sa mu úplne oddali, a to ešte dnes, lebo zajtra už môže byť neskoro.

Ak sa teda Pánovi úplne oddáme, aj o nás môže povedať slová evanjelia: „*Vari môžete žiadať od svadobných hostí, aby sa postili kým je ženích s nimi?*“ (Lk 5,34). Zarmucovať sa ale musia, ak ho svojou neverou stratili. Nech je vzkriesené Telo Ježišovo dnes našim slávnostným záväzkom, že sme len jeho – v starostiach i radoostiach, aby sme tak boli pripravení na jeho večnú svadobnú hostinu, ktorá sa v nebi s ním nikdy neskončí.

Siahnime preto častejšie po Svätom písme pre naše poučenie!

Amen.

Sobota po 22. nedeli v Období cez rok

Lk 6,1-5

Hodnota sviatku

Mnohokrát sa pýtajú niektorí veriaci: Môžem robiť to alebo ono v nedeľu? Smie sa to? Nebudem mať hriech? Nepohorším iných?

Pripomeňme si: Čo kedysi bolo a je Židom sobota, to je kresťanom nedeľa. Zmysel nedele a chodenia do kostola je vyjadrením úcty Najvyššiemu, že Boh človeku nie je

ľahostajný. Nedeľa má zmysel aj v tom, že sa rozvíja dobro, človek má čas na oddych, uvoľnenie napätia, ktoré je potrebné pre zdravie tela, duše a pre prácu.

Človek si je vedomý, že ako kvetinky v záhrade treba pestovať a ošetrovať, aj dobro v človekovi treba rozvíjať a pestovať. Toto je všeobecne platný zákon, o ktorom nik nepochybuje. Aj keď človek v záhrade sadí, pleje a okopáva, aj tak je am dosť buriny. To platí aj o rozvíjaní dobra v človekovi. Pestovanie dobra, úcty ku krásnym zásadám, ktoré sú základom krásnej spoločnosti, nie je nikdy zbytočné.

Nielen farizejom, ale i nám sú určené slová Pána Ježiša: „**Syn človeka je pánom aj nad sobotou**“ (Lk 6,5).

Cirkev nariaďuje, aby sa veriaci, ak je to možné, zúčastňovali v nedeľu a vo sviatok na svätej omši.

Obeta omše svätej je obnovenie obety Kristovej na kríži a je nielen pripomienkou tejto obety, pripomienkou premenenia pri Poslednej večeri, ale je zároveň výzvou pre veriacich k obetiam pre dobro a hrdinstvo v ťažkostiach, ktoré im život nadelí.

Eucharistická hostina je výzvou pre veriacich, aby sa podelili so svojimi statkami, aby sa vzájomne rešpektovali, aby tvorili jednu rodinu, ktorej členovia sa neničia, ale si roznášajú radosti a pomáhajú si. Takto chápeme účasť na svätej omši, ktorá má pokračovať v konkrétnom, všednom dni v poctivej práci, v zmierení so susedmi a príbuznými, a to je najkrajším príspevkom pre skrášľovanie života, je najkrajšou službou životu.

Čo bolo Ježišom povedané pre sobotu, platí aj pre nedeľu. Nedeľa je pre človeka, a nie človek pre nedeľu.

Niekedy sa sane, že ak človek chce predísť nesmiernym škodám, musí pracovať aj v nedeľu. to platí najmä pri zbere úrody, pri rôznych katastrofách. Jedná sa o prácu v hoteloch, v doprave, v niektorých továrňach, ktorá musí byť nepretržitá a človek musí pracovať aj v nedeľu, pretože robí na smeny.

Avšak najnovšou módou je, že sa nedeľa a sviatok ignorujú. Títo ľudia si neuvedomujú, že ignorovanie úcty k Pánu Bohu, k Božíím zákonom a k Desatoru hospodárskej prosperite neprospieva, naopak, že hriechy a nesvedomitosť hospodársku prosperitu ničia. Pestovanie krásnych zásad poctivosti, svedomitosti, pravdovravnosti, slovom čností a tiež krásne duševné kvality sú zárukou, že ľudia jeden druhému nekradnú a neklamú.

Dôvera nie je len náboženský a etický pojem, ale aj pojem hospodársky. Lebo podnik, ktorý má dôveru, že vyrába dobré výrobky, má aj miliónové zarábky.

Ignorovanie a šliapanie Božích zákonov a prikázaní je prejavom krátkozrakosti človeka, lebo úcta k týmto zákonom chráni aj toho, ktorý sa im posmieva. Niekedy sa vyslovuje názor, že v záujme náboženstva, aby si nepopudilo proti sebe mocných, treba mlčať ohľadom na krivdy, vykorisťovanie, utrpenie nevinných.

Toto je ale najväčšia zrada náboženstva, zrada Božej vôle, ktorá chráni všetkých ľudí a touto zradou náboženstvo najviac trpelo aj v minulosti.

Ked' bol svätý Šebastiám obžalovaný z toho, že je kresťanom, dal si ho zavolať sám cisár Dioklecián a povedal mu:

- Cenil som si ťa ako priateľa, a y sa mi takto odvd'ačuješ? y ma takto zrádzaš?

A Šebastián mu odpovedal:

- Veľký cisár, nemáš vernejších služobníkov ako sú kresťania. Milujeme svoju vlasť a poslúchame nariadenie cisára. Avšak veríme, že cisár nie je Bohom. Boh je vyšší ako cisár a Božie zákony chránia všetkých ľudí, aj cisára.

Cisár Dioklecián tieto argumenty nechápal, lebo si myslel, že jedine on je suverénny pán nad celou ríšou. Vyššieho pána neuznával. Zakrátko na základe tých istých princípov násilia, ktoré sám užíval, bol aj on zavraždený.

Politika násilia, šliapania Božích zákonov vedie k záhube všetkých.

Úcta k Božím zákonom, ktoré chránia všetkých ľudí, je jedinou zárukou krajšej budúcnosti a pokoja pre všetkých ľudí na svete. ale aj táto úcta sa sama nevytvorí, ale musí sa pestovať.

Svedomitosť, úcta k spravodlivosti a pravde, ktorá je základom dôvery medzi ľuďmi a národmi, sa musí tiež pestovať. Krása charakteru, bez ktorej krásna spoločnosť je nemysliteľná, sa musí taktiež pestovať. A to je krásny zmysel nedele.

Keď toto všetko ľudia bagatelizujú, nie sú jej hodní a utrpenie, ktoré z neúcty k Božím zákonom vyplýva, je len zaslúženým trestom pre ľudí. Ľudia si tvoria vlastnú filozofiu, ktorá hovie ich pohodliu, ale sa nepýtajú, či táto filozofia im prinesie požehnanie.

Duševná zdatnosť a obetavosť, ktorá je pre život človeka nesmierne dôležitá, sa tiež sama nevytvorí a práve obeta omše svätej je vhodnou školou pre pestovanie duševnej zdatnosti a obetavosti.

Amen.

Pondelok po 23. nedeli v Období cez rok

Lk 6.6-11

Ježišova láska víťazí nad pokrytectvom farizejov

Ľudská zloba už neraz priniesla nejedno utrpenie, nedorozumenie. Nevyhol sa jej ani Pán Ježiš, keď skupina farizejov ho pokladala za rušiteľa soboty.

Ježiš ako pravoverný Žid ide v sobotu do synagógy. Prichádza sem i človek s vyschnutou rukou, ktorý ani netuší, že práve okolo jeho ruky sa odohrá významná udalosť, o ktorej sa bude hovoriť až do konca sveta. Pán Ježiš mu ruku nielen vylieči, ale vypovie slová, ktoré si budeme pripomínať do konca sveta. Pýtam sa vás: „**Slobodno v sobotu robiť dobre, alebo zle, zachrániť život, alebo zničiť?**“ (Lk 6,9).

Farizeji striehli na počínanie Pána Ježiša. Ich jednanie nebolo čestné. Ježiš to vedel. Farizeji si zakladali na zachovávaní pokoja v sobotu. Množstvo ich príkazov a zákazov, ktoré sa týkali slávenia soboty, bolo viac na škodu ako na úžitok veriacim Židom. Vidíme to aj z ich nezdravého prístupu k človeku, ktorý trpí, má vyschnutú a ochrnutú ruku.

Pán Ježiš je veľmi milosrdný. Má úžasný súcit s trpiacimi. Ved' je Mesiáš. Preto chce skupine farizejov dať dôkaz, že on je Mesiáš. Uzdraví ruku chorému a tým im dá aj poučenie, že je Pánom soboty. Krátko pred touto udalosťou apoštoli cestou cez pole trhali klasy a jedli zrnká. Farizejom sa to nepáčilo, lebo bola sobota. Veľmi ťažko to

znášali, že Ježiš ruší ich príkazy a zákazy, preto v synagóge dávali pozor, či bude Pán Ježiš uzdravovať, a tak sa podľa nich dopustí rušenia sobotňajšieho pokoja.

Pán Ježiš poznal zlé zmýšľanie farizejov, a preto im kladie otázku: „*Slobodno v sobotu robiť dobre, alebo zle, zachrániť život, alebo zničiť?*“ (Lk 6,9).

Tým dostal farizejov do ťažkej situácie. Je logické, že sa ani v sobotu nemá robiť zle, ale ani zanedbávať dobro a v tomto prípade to bolo uzdravenie chorej ruky. Ježiš jedná ľudsky, ale zároveň aj ako boh a prikáže chorému: „*Vystri ruku!*“ (Lk 3,10).

A evanjelista Lukáš hovorí, že za túto porážku farizeji sa pomstia Ježišovi:

„*Ale oni, plní nerozumu, radili sa, čo urobiť s Ježišom*“ (Lk 6,11).

Vidíme tu dva smery. Pán Ježiš koná pod vplyvom lásky a farizeji pod vplyvom fanatizmu. Jeden má roztvorené ruky pre konanie dobra a druhí si ich zatvárajú. Sú ako ochrnutá ruka, nekonajú dobro. Pán Ježiš ich chce uzdraviť z pút Zákona.

Necítíme sa aj my viac viazaní predpismi zákonov ako láskou?

Evanjelium nás chce priviesť k tomu, aby sme sa nedali zotročiť predpismi, ale aby sme vždy konali v duchu lásky. Vieme, že cirkevné predpisy ustúpia pred láskou. Veď napríklad povinnosť zúčastniť sa na nedeľnej svätej omši nezaväzuje matku, ktorá má choré dieťa, alebo keď niekoho zastihne prírodná pohroma a máme povinnosť pomôcť mu aj na úkor svätej omše.

Vedieť šíriť lásku a dopriať inému, to sú skutočné hodnoty pre spásu duše.

Svätci si často kladli otázku: Čo mi to osoží pre moju nesmrteľnú dušu? a pre toto musí ustúpiť každý ľudský príkaz, nariadenie alebo rozkaz.

Prosme preto Boha, aby sme si zachovali takýto správny prístup i za sťažených okolností života.

Nech v našom kresťanskom živote nemá miesto ľudská zloba!

Amen.

Utorok po 23. nedeli v Období cez rok

Lk 6,17-19

Modlil sa celú noc

Čo robíš, brat, sestra, keď ťa čaká vážne rozhodnutie? Možno nemôžeš spať a neustále sa vraciaš v myšlienkach k udalosti, veciam, ktoré sú pred tebou. Je to samozrejme.

Aj Pán Ježiš vedel, že prišla chvíľa, kedy má vystúpiť a začať verejne učiť zástupy o svojom Otcovi a vysvetliť im svoje poslanie. Čo robil, keď sa chystal vyvolať a vybrať si zo zástupu svojich najbližších spolupracovníkov, apoštolov?

Evanjelista Lukáš, ktorý toto vedel od apoštola Pavla, píše: „**V tých dňoch vyšiel na vrch modliť sa a strávil celú noc v modlitbe s Bohom**“ (Lk 6,12).

Pán Ježiš, ako druhá božská osoba, sa vo všetkom riadil podľa vôle svojho Otca: „*Ja a Otec sme jedno*“ (Jn 10,30). Pán Ježiš vyšiel od Otca a po skončení svojej misie medzi ľuďmi sa na štyridsiaty deň po svojom zmŕtvychvstaní vrátil späť k Otcovi. Aby

jeho učenie malo na zemi šíriteľov, rozhodol sa vybrať si spomedzi nich niekoľkých, aby ich poveril touto vážnou úlohou.

Ježiš sa modlil. Celú noc sa rozprával so svojím Otcom. Po tomto rozhovore Ježiš už nie je sám. Vyvolil si Dvanástich a nazval ich apoštolmi: Šimona, ktorého pomenoval Petrom, jeho brata Ondreja, Jakuba, Jána, Filipa, Bartolomeja, Matúša, Tomáša, Jakuba, Alfejevho syna, Šimona, ktorého volali Horlivec, Júdu Jakubovho a Judáša Išariotského, ktorý sa stal zradcom.

Toto vymenovanie apoštolov nás nesmie zvädzať k tomu, že to bolo v jeden deň. Vieme, že najprv si povolal Ondreja a Filipa. Ondrej priviedol k Ježišovi Petra, Filip Bartolomeja, Jána a jeho brata Jakuba si Ježiš povolal, keď išiel okolo ich lode, na ktorej bratia opravovali siete. Matúša povolal vtedy, keď ho videl sedieť na strome. Tu chcel Lukáš zdôrazniť ich menoslov, že na nich sa rozhodol Pán Ježiš stavať ľudskú Cirkev. Preto píše: „*Zostúpil s nimi dolu a zastal na rovine i veľký zástup jeho učeníkov a veľké množstvo ľudu z celej Judey...*“ (Lk 6,17).

Toto nám hovorí o budúcom poslaní Cirkvi a jej štruktúre. Apoštoli sú vyznačení určitou hodnotou a zodpovednosťou raz viesť kresťanov.

Po apoštoloch toto poslanie preberajú tí, ktorých oni, vedení Duchom Svätým, ustanovujú namiesto seba. Spomeňme si na diakonov, z ktorých prvý zomrel Štefan. Na miesto po Judášovi nastupuje Matej. Pavol apoštol sa dostane do počtu apoštolov až po Kristovom nanebovstúpení za zvláštnych okolností pri bráne Damasku.

Je to úžasný pohyb. „Pán Ježiš vyšiel od Otca a k Otcovi sa vracia. Apoštoli vychádzajú od Pána Ježiša a idú za Ježišom.

Aj dnes, po dvoch tisícročiach, je v Cirkvi neustály pohyb. Cirkev má nových apoštolov v osobách kňazov a biskupov. Cirkev rastie a je stále mladá. To je pohyb, ktorý sa snažili zastaviť už mnohí, ale nepodarilo sa im to. Stroskotali. Dnes na nich spomínajú len historici. Ale ku Kristovi sa i dnes hlási miliarda veriacich na celom svete, na všetkých kontinentoch, vo všetkých štátoch a národoch...

Evanjelium nás upozorňuje, aby sme aj my nezabudli na ďalší rozkvet Cirkvi, aby aj nám ležali na srdci budúci pracovníci vinice Pánovej – kňazi.

Pripomínajme si to v modlitbe slovami: Pane, žatva je veľká, ale robotníkov je málo...

Noc to nie je len čas po západe slnka. Noc je často doba nevery, ľahostajnosti, zrady Boha. Vtedy veľmi prosíme, aby Boh posielal nových robotníkov do svojej vinice, nových mladých mužov a ženy, ktorí by zasvätili svoje životy len a len Kristovi.

Je to vec na zamyslenie i pre vás, milí mladí priatelia. Možno aj vás chce osloviť Pán Ježiš. Možno aj za vás sa vtedy Ježiš modlil. Možno práve vy ste boli v jeho srdci. Skúmajte svoje srdcia! Pýtajte sa sami seba, či vás Pán Ježiš neoslovuje.

A to je vážna vec. Možno i vás prechádza spánok a pýtate sa: Nie som to aj ja? Zverujte to do rúk Panny Márie.

Amen.

Streda po 23. nedeli v Období cez rok

Lk 6,20-26

Návod na šťastný život

Boli ste už niekedy u bylinkára? Nie? Tak ste fit! Ale zaiste viete o čínskom zázračnom koreni žen-šeň či švédskych bylinách. Popri hľadaní elixíru života ľudstvo nezabudlo obracať svoju pozornosť i na elixír šťastia.

Šťastie ľudského života a jeho nadobudnutie bolo neraz a ešte je aj teraz, predmetom filozofických polemík. Každé hnutie podáva zaručene najlepší recept pre šťastný život. Sami sme ale svedkami toho, ako končia mladé životy známych hercov i spevákov, pretože svoje šťastie videli v drogách a omamných jedoch.

Keď sa vrátíme do sveta rozprávok, zistíme, že obsahom každej rozprávky je získanie životného šťastia. Tak to bolo, keď sa rozpamätáte na obsah rozprávky O rybárovi a zlatej rybke. Tri želania, a mal byť šťastný!

Ale ľudské šťastie je vrtkavé a s veľkou rýchlosťou sa dokáže aj rozplynúť... A to všetko iba preto, lebo si nevieme plne zväžiť ponúkané hodnoty.

Budeme na strane pravdy, ak sa všetci zameriame na ponúkané hodnoty, ktoré Ježiš predniesol v horskej reči.

Sme ľudia. akí sme? Dobré nám robí, ak iným môžeme rozkazať, dirigovať ich, povyšovať sa nad nich, pohrdáť slabšími. Sú to vlastnosti egoistu. Priviedol už egoizmus niekoho ku šťastiu?!

Ježišova horská reč a slovo Božie nás pred takýmito degenerujúcimi sklonmi chce ochrániť. Cestu, ktorou nás vedie kresťanstvo, nie je až také jednoduché pochopiť. Tento spôsob života má mňa i ľudí okolo mňa viesť k radosti, k blaženosti a šťastiu. Ono to nie je iba iný svet, to je skutočne iný svet! Je to svet plnej a opravdivej ľudskosti, do ktorého nás vovádza kresťanstvo. Svet ľudí blažených a šťastných, a to preto, lebo v sebe ovládajú živočíšne pudy, a tak dávajú rozlet svojej plnosti v Bohu.

Učme sa preto chápať túto múdrosť života, ktorá je síce svetu na smiech, ale ktorá naučí človeka smiať sa šťastne!

Pokúsme sa pretlmočiť **Blahoslavenstvá** do dnešnej myšlienkovej a slovnej podoby:

- **Blažene** je tým, ktorí sú chudobní zmýšľaním, lebo táto chudoba ich robí slobodnými. Nemajú starosť čo a kam schovať.
- **Blažene** je tým, ktorí sú smutní pre svoje hriechy a snažia sa ich napraviť. Potom zakúsia radosť.
- **Blažene** je tým, ktorí nepoužívajú násilie. Všetko im bude darované.
- **Blažene** je tým, ktorí túžia byť lepšími ako s teraz, aby sa čo najväčšími podobali Bohu a k nemu i došli.
- **Blažene** je tým, ktorí milosrdne odpúšťajú, lebo im bude odpustené.
- **Blažene** je tým, ktorí si zachovávajú srdcia detí, lebo oni sa budú dívať na tvár nebeského Otca.
- **Blažene** je tým, ktorí milujú uzmiernenie a pokoj, pretože sami obsiahnu mier i pokoj.
- **Blažene** je vám, keď vás budú pre vieru a kresťanský život prenasledovať, lebo budete patriť medzi deti Božie.

Bývalý americký prezident Truman povedal: - Keby ľudia zachovávali pravidlá horskej reči, na zemi by iste zavládol raj. Ale ... –

Skupina asi 35 mužov zotrvala s kňazom v družnom rozhovore, ktorý bol skutočne pestrý. Kládli mu rôzne otázky, aké si len vôbec dokázali vymyslieť.

- Pán farár, hovoríte, že Boh je všemohúci. Môže Boh urobiť taký veľký kameň, ktorý by sám nezdvihol? – spýtal sa jeden muž.

No skôr, akoby pýtajúci dostal odpoveď, prihrmela ďalšia otázka:

- Prečo váš Boh, ktorý je vševediaci, stvoril človeka, aj keď vedel, že to s človekom pôjde dole kopcom?

Kňaz sa nadýchol, ale oni sa len stále pýtali a nečakali na odpoveď. Vtedy sa prihlásil o slovo najstarší pán.

- Mládenci, to, na čo sa stále vypytujete, sú hlúposti. Takýmito otázkami som aj ja otupoval kedysi svoje svedomie. Bolo to vtedy, keď som utekal pred Bohom.

Na okamih sa zamyslel, prešiel si mozolnatou rukou po čele a začal rozprávať svoj príbeh:

- Pochádzam z východného Pruska a na malom hospodárstve môjho otca som to ďaleko dotiahnuť nemohol. A vtedy sa rozletela správa, že v Porúri sa peniaze váľajú po uliciach. Len ich treba zbierať. Vybral som sa preto na cestu. No sklamal som sa. V Porúri na uliciach ležala len špina, a tak som sa ocitol v hlbokoj núdzi. Peniaze som chytro utratil a prácu som nedostal. Nakoniec som začal bývať medzi žobrákmi, ktorí ma nahovorili na krádež. Svedomie sa vo mne búrilo. ale čo mi ostávalo?!

Jedného večera som prechádzal ulicami hladný a zúfalý. Ak teraz nenájdem pomoc, ostáva mi jedna možnosť, na ktorú ma toľkí a toľko navádzajú. Naraz som začul svoje meno: - Henrich! – Už-úž som sa chcel otočiť, ale povedal som si: V tomto neznámom svete ma predsa nikto nepozná, nuž ktože by ma volal, Ved' v takom veľkom meste je predsa toľko Henrichov... a šiel som ďalej. ale to volanie sa ozvalo znova: - Henrich! – Nevšimam som si to a pokračoval som v ceste. Zreteľne som počul volať moje meno i po tretí raz. Otočil som sa.

Nieko mi mával rukou. Spoznal som ho. Chodili sme spolu do školy. Rýchle som sa rozbehol a vyliezol na voz. Keď sme sedeli vedľa seba, priateľ mi vyčítal:

- Volal som tak hlasno za tebou, prečo si sa neotočil? Ešte pár sekúnd a potom by sme sa boli sotva stretli! Vrav, ako sa ti darí?

Všetko som mu porozprával; do akej biedy som sa dostal, aj to, na čo ma nahovárajú ostatní. Kamaráta moje rozprávania dojala a pritúlil ma do svojho domu. Dal mi jesť a ošatil ma. A teraz dávajte pozor! Pochopili ste, že budúcnosť môjho života visela v týchto sekundách na vlásku? Prvé i druhé volanie som počul, ale som naň nereagoval. Keby som nezareagoval ani na to tretie, ktovie, ako by som bol dopadol vo svojom živote! Všetko závisí na tom, či volanie počujeme a ideme za ním...

Poslucháči sedeli bez dychu. Pochopili. Starec však pokračoval:

- Všetko záležalo od toho, či zareagujem aspoň na tretie volanie. A tak to bolo aj vo vzťahu k Bohu. Volal ma pri krste, ale to som ešte nechápal. Potom ma volal pri prvom svätom prijímaní a pri birmovke, ale z tohto volania som si nič nerobil. Keď ma zavolať tretí raz, tak som si uvedomil: teraz musím poslúchať! Ináč i Boh môže takto zmiznúť za rohom a už ho nikdy viac nezačujem! A tak som sa na jeho volanie obrátil. Čo som vám všetkým tým chcel povedať? To, že vôbec tu nejde o vaše „múdre“ otázky, ktoré dávate, ale ide o to, či na Božie volanie chcete reagovať a či ho chcete nasledovať.

Starec sa posadil a v miestnosti zavládlo hlboké ticho.

Povedzte, koľkokrát sme už počuli návod na šťastný, spokojný a správny život v Ježišovej horskej reči? Zareagovali sme vo svojom živote na prvé, druhé, tretie, dvadsať Božie volanie?

Neváhajme sa obzrieť. Tá cesta je tvrdá, ale je vyskúšaná vekmi a ľuďmi. Po nej prešiel i sám Ježiš.

Dnes, keď počujeme Pánov hlas, nezatvrdzujeme si srdcia, ale ich ochotne a s úprimnosťou otvoríme! Amen.

Štvrtok po 23. nedeli v Období cez rok

Lk 6,27-38

Akou mierou budete merať, takou sa nameria aj vám

Mám veľmi milú spomienku na jedného mladého otca. Takto sa rozprával so svojim 4-ročným synčekom:

- Už som ti stokrát povedal, že sa nemáš takto zašpiniť! – On mu to možno povedal stokrát, ale mu to povie ešte aj dvestokrát, lebo je pedant. ale syn sa znova zašpiní a on mu to odpustí...

Akou veľkou odmenou je pre otca, keď mu pochválite syna:

- Máš veľmi slušného, čistého a dobre vychovaného syna. – A otec až rastie.

A naopak:

- No, ty máš syna ale galgana! – A otec cíti, kam mierime. Prvý otec venoval svojmu synovi veľa pozornosti, kým druhý zo svojho srdca, zo svojej dobroty málo venoval svojmu synovi.

Všetci sa dostávame do situácie detí a Boh je tým najlepším Otcom. Nám všetkým by mohol povedať: Ty, človek, vieš, čo mi dlhuješ? Dal som za teba svojho Syna! Dluhuješ mi lásku, ktorou každý deň na teba pozerám. Ako otec som ťa krstom prijal do svojej rodiny. Uvedomuješ si moju dennú starostlivosť o teba? Uvedomuješ si svoju dlžobu? Uvedomuješ si tú obrovskú dlžobu, že môj Syn zomrel za teba, aby si ty mohol žiť?! Uvedomuješ si tú dlžobu, ktorú nikdy nebudeš môcť splatiť? Prichádzam k tebe so všetkým čo mám. Viac ti už dať nemôžem. Väčšieho a lepšieho srdca už nikdy, ale nikdy neuvidíš. Uvedomuješ si to, človek?!

Aká je naša odpoveď k tomuto nebeskému Otcovi? Pokiaľ siaha naša láska? Aká je naša láska a aká je láska nášho Otca k nám? ako myslím na neho cez deň a koľko myslí na mňa nebeský Otec? Koľko on dal už pre mňa a koľko som ja dal zaňho? Jediný Syn skončil na kríži! Čo som obetoval ja?

Áno, nikdy sa nemôžeme porovnať s nebeským Otcom. Nikdy. Nikdy a nikto z ľudí nebude mať väčšie a otvorenejšie srdce lásky ako nebeský Otec.

A nebeský Otec to vie.

Ty, človek, nemôžeš sa so mnou rovnať, a predsa musím od teba niečo vyžadovať, aby si bol môj syn! Máš u mňa veľkú dlžobu. Ty mi ju nikdy nesplatiš. Ale možno aj u teba má tvoj brat tiež dlžobu. Tak, ako ti ja odpúšťam, a môj Syn zomrel za teba, tak ty musíš odpustiť všetkým, ktorí sa previnili voči tebe!

Už nám to nevonía, však?

Ak ťa niekto udrie, bude nadávať, odpusť mu to, lebo to ja, Boh robím voči tebe. Ako ty budeš robiť svojim blíznym – mužovi, manželke, deťom alebo tým, s ktorými pracuješ, tak podobne budem voči tebe jednať i ja. Ja ťa nemôžem súdiť podľa toho, čo ty urobíš mne a ja tebe. Lebo ty by si mi to nemohol nikdy splatiť. Nemohol by si mi dať toľkú lásku, akú ja mám voči tebe. Toľkú starostlivosť, akú ja venujem tebe. Ale podľa jedného môjho merítka ťa budem súdiť, a to: či si dobrý syn, dcéra a tiež podľa toho, ako sa zachováš k tým, s ktorými žiješ.

Jeden môj známy rozprával raz o gazdovi, ktorý mal manželku a jediného syna. Gazda mal rád predovšetkým peniaze a k svojim sluhom a blízkym bol hrubý. Raz po jarmoku položil peniaze na stôl a odišiel do pivnice na víno. Malý chlapec zobral „papieriky“ zo stola

a zapálil ich. Tešil sa, ako papiere pekne horia. Keď prišiel otec a videl, čo syn urobil, v hneve položil synčekovu ruku na klát a odťal mu ju ...

Ako veľmi rýchlo sa vieme vysporiadať s tým druhým!

Horšie je, keď sa máme vysporiadať sami so sebou. Ak nám niekto vynadá, vrátime mu viacnásobne. Ak ohovára, rozmyšľame ako vrátiť.

Ale tu by sme sa mali zastaviť, lebo náš nebeský Otec volá:

Stoj, človeče, lebo ja ťa budem tak isto súdiť, ako ty súdiš svojho syna. ak si ty taký nemilosrdný k tvojmu synovi, tak vedz, že ja budem taký istý nemilosrdný k tebe. Nič iné si nezaslúžiš!

Alebo pri hneve nám môže nebeský Otec povedať: Uvedom si, človeče, čo robíš. Lebo ako ty sa hneváš s tou, tak ja sa budem hnevať s tebou. Čo ty robíš druhému, to urobím ja tebe. Preto nás vyzýva Ježiš: „*budte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec!*“ (Lk 6,36)

Aj keď to už chápeme, nemusí to znamenať, že to chceme aj takto robiť. Budeme sa môcť sledovať a pozorovať sami. Kde? No pri svojom manželovi, pri svojich deťoch, pri svojej práci. ako sa ja budem správať k tým, s ktorými žijem, tak sa bude raz správať ku mne aj môj nebeský Otec.

Ak sa ja budem dobre správať k druhému, aj keď si to nezaslúži, dobre, hoci ma ohovára, ja ho nebudem ohovárať, hoci mi aj nechce niečo vrátiť, ja mu to darujem, hoci ma udrie po líci, ja mu to nevrátim, stávam sa dobrým človekom a môj nebeský Otec to patrične aj odmení.

O čo ma dnes prosí Ježiš? Bud' taký dobrý, ako je nebeský Otec a staneš sa jeho synom a dcérou.

Amen.

Piatok po 23. nedeli v Období cez rok

Lk 6,39-42

Človek plný tajomstiev

Pri mnohých tragických udalostiach lekári často konštatujú, že keby mal postihnutý človek rýchlu pomoc, nemusel zomrieť.

Preto spoločnosť informuje, školí, ale i preveruje, či vieme poskytnúť prvú pomoc, prípadne predísť situáciám s tragickým koncom.

Veriaci človek je si vedomý, že nestačí sa starať len o telo, chrániť si život, ale že sa máme starať aj o dušu.

Pán Ježiš v evanjeliu nás informuje, vysvetľuje a vystríha pred niekoľkými chybami, ktoré by mohli spôsobiť smrť duše, a to je hriech.

Reč Pána Ježiša je krátka, ale už na prvý pohľad je to príhovor, v ktorom sa nielen apoštolom, ale i nám dostáva naraz niekoľko odporúčaní v duchu napomenutia, upozornenia, reflexií a prognóz.

Všimnime si rozmanitosť štýlu a obsahu, ktorý použil Pán Ježiš v úryvku evanjelia a vidíme, že tieto slová majú voľný spád, v ktorom cítiť jeho lásku.

1. Najprv sa krátko zmieňuje o nevidiacich, ktorí nutne padnú do jamy, ak ich vedie tiež nevidiaci.
2. Vzápätí sa dotýka vzťahov, ktoré musia byť medzi žiakom a jeho učiteľom. Žiak nie je viac ako jeho učiteľ.
3. Potom nasleduje známe a slávne prirovnanie smietky a brvna. V závere poukazuje na vzťah medzi drevom a ovocím z neho a toto všetko vzťahuje na človeka, ktorý vydá dobré ovocie v takej miere, v akom stave sa nachádza jeho srdce. Dobrý človek vydáva dobro, zlý zlo.

Toto je krátke zhrnutie, ktoré sme počuli. Každá veta nám všetkým môže mnoho napovedať. Nás však zaujíma, či medzi týmito slovami Pána Ježiša nie je nejaká jedna základná poučka, múdrosť pre nás. Okolnosti, za akých povedal Pán Ježiš tieto slová, boli neobyčajne aktuálne.

Okrem apoštolov, ktorí ho počúvali, bol tam veľký zástup ľudí z celého Judska a Jeruzalema, tiež z Týru a Sidonu (por. Lk 6,17-18). Tam odzneli slová o blahoslavenstvách, o láske k nepriateľom, o milosrdenstve a dobroprajnosti. V týchto niekoľkých vetách Pán Ježiš vyslovil svoje učenie, pričom zdôrazňuje to, čo je v jeho učení najviac prítlačlivé, čo sa najviac vyžaduje, ale i to, čo je najnutnejšie.

Tí, ktorí ho počúvali, nemohli ostať ľahostajní k tak obširnej a pravdivej reči. Zaiste v ich srdciach sa začali prebúdať rôzne reakcie. Z tohto zástupu si vyberie Ježiš základ svojej budúcej Cirkvi, apoštolov. Ježiš im pomohol ešte viac, aby mohli prijať jeho učenie, aby sa mohli stať svedkami radostnej zvesti.

Veď neraz si položili zaiste i takéto otázky: ako vlastne máme žiť toto učenie? Akými máme byť svedkami? Ako prejavovať toto učenie? Ako presvedčiť bez násilia iných a pritom si zachovať pokojné svedomie?

Zdá sa, že Pán Ježiš chce na tieto a podobné otázky dať odpoveď v evanjeliu. Vykresľuje cez naoko spleť jeho myšlienky portrét učeníka alebo duchovného učiteľa, akým je povinný byť každý, kto bol pokrstený. Niekoľko viet sv. Pavla a tiež úryvok z knihy Ekleziastikus dopĺňajú poučenie v evanjeliu. Pod vplyvom textov, ale i následných reflexií, stane sa nám učenie Pána Ježiša jasnejším, a preto kto chce byť jeho učeníkom, musí najprv sám dobre poznať túto zvesť, musí vedieť, ako sa ňou dať aj preniknúť. Toto vlastne vystihujú slová o nevidiacich, ktorí sa navzájom vedú.

Ďalšie pokračovanie evanjelia je iba opakovaním tohto učenia. Žiak nie je viac ako jeho učiteľ. Preto je potrebné, aby sa budúci učiteľ pousiloval získať okrem potrebnej právomoci i vhodné skúsenosti, ktoré mu pomôžu uspokojiť nároky jeho poslucháčov, to znamená tých, ktorí skutočne budú túžiť po pravde a obrátiť sa.

Hneď vzápätí Pán Ježiš dôkladne zobrazí, ako má vyzerat' svedok, Božie kráľovstvo a sprievodca pre druhých. Poukazuje na to známym prirovnaním o smietke a brvne.

Toto nepotrebuje podrobnejší a špeciálnejší výklad. Poučenie je tiež jasné. Aby mohol napomenúť druhých a upozorniť ich na chyby, musí si najprv on sám uvedomiť, že si nedopúšťa ešte niečoho horšieho. Preto sa musí sám najprv obrátiť, napraviť a zbaviť chyby a až potom môže poukázať druhému na jeho nedostatky. Kto chce byť majstrom, musí sa vyhnúť moralizovaniu a to, čo chce podať iným, musí najprv vidieť na sebe samom. Týmto spôsobom sa musia uberať všetky naše úsilia. Vtedy sa stane človek dobrým „drevom“, lebo

bude rodiť dobré ovocie, ktoré bude vychádzať z hĺbky srdca. Ak sa sám najprv nepozbaví chýb, dovtedy jeho i tie najkrajšie slová a najhrdinskejšie skutky, ktoré vykoná, stanú sa skôr škodlivými ako užitočnými. Podobne ako ovocie zo zlého stromu môže otráviť tých, ktorí ho jedia. Tak isto sa stane, že skôr pokazí tých, ktorí ho počúvajú. Týmto spôsobom máme porozumieť textu dnešného evanjelia.

Ale ako sa stať dobrým „drevom“? Aj na túto otázku patrí odpoveď. Pavol apoštol v Liste Korinťanom napísal: „*Ale vďaka Bohu, ktorým nám dal víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista*“ (1 Kor 15,57). tieto slová povedal apoštolom po krátkom premýšľaní o smrti, o nepriateľovi človeka, nad ktorým Pán Ježiš zvíťazil. Smrť nás môže desiť, ale jej slabosť sa ukáže vtedy, keď si definitívne a celkom uvedomíme a prejdeme od zmýšľania o pomínutelnom a zničiteľnom – k večnému a nezničiteľnému. Toto prežívame denne, a to v takej miere, ako sa v nás uskutočňuje dielo Pána Ježiša, keď sa osvedčujeme, keď je ťažké vytrvať verne v učení Pána Ježiša, ktoré je tak tvrdo rôznymi spôsobmi ohrozované.

Pavol apoštol radí: „*A tak, moji milovaní bratia, buďte pevní, neochvejní...*“ (1 Kor 15,58). Vtedy sa uskutočňuje naše očistenie vďaka našej viere. Vtedy sám Pán Ježiš robí z nás „dobré drevo“ za podmienky, že vytrváme v nádeji. On sám nás postupne oslobodzuje od náklonnosti k hriechu, ktorý nám prináša smrť.

Teda už vieme, ako sa môžeme stať „stromom“, ktorý prináša dobré ovocie, a predsa nás ešte Sväté písmo pouča, ako máme toto ovocie ukázať iným. Tak môžeme pochopiť prečítané slová z knihy Ekleziastikus. Na základe niekoľkých porovnaní autor nám ukázal, že človeka možno poznať po jeho slovách. Jeho reči poukazujú na hodnotu duše. aj známe príslovie hovorí: „Vtáka poznáš po perí a človeka po reči“.

Sokrates Scholastik píše o mníchovi Pambosie, ktorý nevedel čítať, ani písať.

Raz prišiel za istým človekom, aby sa naučil žalm. Keď počul prvý verš 38 žalmu; Budem dávať pozor na svoje správanie, aby som jazykom nezhrešil, druhý verš už nechcel počuť. Odchádzajúc povedal:

- *To mi stačí.*

Tomuto človekovi stačil jeden verš.

Zaumienil si, že sa musí naučiť prežiť tento verš. Keď sa s ním znova stretol, pýtal sa, prečo sa u neho neukázal pol roka. Dostal odpoveď, že sa ešte slová tohoto veršu nenaučil žiť vo svojom živote. Po rokoch vyhlásil:

- *Celých dvadsať rokov tvrdou prácou na sebe som sa ho učil žiť.*

Tento mních Pambosie vydal o sebe výstižnú charakteristiku, že bez Boha sme „prachom a ničím“, že človek nehreší len skutkami, ale i slovami.

Preto si dnes vyprosme silu, aby sme svoju vieru poznali a milovali, aby sme sa stali vidiacimi, ktorí príkazy nielen poznajú, ale ich aj zachovávajú. Nech učiteľ Ježiš je pre nás prvý.

Všimnem si viac svojich nedostatkov ako nedokonalostí druhého, a to všetko len preto, aby môj život priniesol zdravé plody, ktoré pri stretnutí v hodine smrti boli odmenené Ježišom, naším Spasiteľom.

Takto sa vyhneme tragickej udalosti pri našom súde a prejdeme zo života tu na zemi do života večného. Amen.

Sobota po 23. nedeli v Období cez rok

Lk 6,43-49

Hodnota zbožnosti

Častokrát si dokážeme obľúbiť a všimnúť niektorých bratov a sestry práve pre ich krásny vzťah k Bohu, blížnemu a Cirkvi. Ich správanie je krásne, citlivé a veľmi osožné. Priam sa tešíme ich správaniu. Je to zbožnosť. Oni to robia len a len pre Boha, hoci sa vedia zriecť svojho voľného času i iných vecí...

Sú aj takí, ktorí chcú byť tiež pokladaní za zbožných. Ich život, správanie a reči však vzbudzujú pravý opak. Sú viac na škodu sebe a Cirkvi. Ich zbožnosť je nesprávna, alebo až falošná.

Pán Ježiš hovorí: **„Dobry človek vynáša z dobrého pokladu svojho srdca dobro a zly človek zo zlého vynáša zlo. Ved' z plnosti srdca hovoria jeho ústa“** (Lk 6,45).

Tieto slová Pána Ježiša nás upozorňujú, že pravá zbožnosť pramení z dobrého srdca a prejavuje sa nielen slovami, ale predovšetkým skutkami.

Ved' Pán Ježiš povedal: *„Nie každý, kto mi hovorí: Pane, Pane, vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach“* (Mt 7 21).

Teda zbožnosť musí vychádzať z lásky. A láska – to nie je vypočítavosť, chvála, oslavy, uznanie, pocty za preukázané služby...

Farizeji sa často chválili tým, že sú zbožní.

Kto je však dobrý? Ten, kto má dobré srdce! Aký si vo vnútri, taký bude aj tvoj skutok. Spomeňme si na mýtnika a farizeja, ako sa modlili v chráme. Hoci farizej sa postil, dával pravidelne desiatky, jeho počínanie je ako plevy, ktoré nezavážia pred Bohom. ale pokora a poníženosť mýtnika, ktorý si je vedomý svojej slabosti, že sa bojí pozdvihnúť oči až hore, zavážia a pred Bohom majú úžasnú hodnotu.

Teda Pán Ježiš si praje, aby sme išli do hĺbky a nezostávali len na povrchu a nehovorili len tak do vetra. Preto používa prirovnanie, ktorému porozumejú i deti. To znamená, buď si človek postaví svoj život na Pána Ježišovi, a tak prežije posledný súd, alebo nie, a jeho snahy, život sa mu zrúti ako domček z karát.

Na Ježišovom učení máme stavať svoje snahy, plány, postoje, zmysel svojho života. Všetko, čo by sme stavali mimo Ježiša, hoci to je krásne a možno nakrátko tu na zemi sa zdá aj mocné, účinné a silné, všetko raz skončí krachom, sklamaním, hrôzou. Kto nestavia na Ježišovi, stavia na piesku. Prídu ťažkosti, zadujú vetry a snaha vyjde nazmar....

Kto je zbožný? Na túto otázku sa nedá odpovedať jednou vetou. Ten, kto si plní svoje náboženské povinnosti, zúčastňuje sa na svätých omšiach, modlí sa, postí, robí dobré skutky, mal by byť zbožný. ale mnohí práve týmto ľudom odopierajú zbožnosť, pretože sa to stalo pre nich len zvykom, nemajú čo robiť, alebo sú priamo pokrytcami, pretože to robia len a len pre chválu, alebo aby si ich iní všimli.

Ako to vysvetliť? Bohužiaľ sme svedkami, že u mnohých „zbožných“ ľudí je nápadný rozpor medzi ich vonkajším a vnútorným správaním. Iní sú v kostole a iní sú doma. Môže sa hovoriť o dobrom kresťanovi, hoci sa denne modlí a zúčastňuje sa na svätej omši, a pritom sa hnevá, ohovára, je lenivý a neochotný? Je toto pravá zbožnosť?

Pravá zbožnosť je vtedy, keď robíme to, čo hovoríme.

Jakub apoštol píše: *„Tak aj viera: ak nemá skutky, je sama v sebe mŕtvu“* (Jak 2,17). Preto si častejšie spytujme svedomie: Nerobíme niektoré veci len pre chválu ľudí? Pre odmenu už tu na zemi? Nerozhádzajú sa naše skutky s našimi slovami? Povzbudme sa a oduševnime

v takom konaní, ktoré nám doporučuje učenie Pána Ježiša, ktoré hlása Cirkev. Zjednotiť v dobre naše slová a naše skutky.

Učme sa od tých ľudí z nášho okolia, ktorí už pochopili slová Pána Ježiša a ich správanie je príkladom. Každý má chybu, to si budme vedomí, a preto učme sa od nich len a len dobru a krásu, ktoré majú hodnotu pred Bohom.

Amen.

Pondelok po 24. nedeli v Období cez rok

Lk 7,1-10

Viera – sila života i staroby

Život človeka sa často prirovnáva k ceste. Je cestou, ktorou každý musí ísť a privedie nás k starobe. Ja viem, dnešná doba veľmi nepraje starým ľuďom. Pred niekoľkými desaťročiami to snáď bolo trochu ináč. Starý človek bol hlavou rodu, ku ktorému sa obracali často o radu. Starý človek požíval vážnosť.

Dnes však starý človek sa dáva trochu viac do úzadia. Preto sú dnes zistené, viac ako kedykoľvek predtým, samovraždy starších ľudí. Prečo? Lebo už na jeho život nikto nemá čas a málokto vie ohodnotiť staršieho človeka. Títo ľudia však niekedy strácajú vo svojom živote to, čo by ich malo podržať. A to je dotyk s Kristom!

Príde čas, keď budeme v celom vesmíre vidieť a našimi zmyslami sa budeme môcť presvedčiť o nádhre Božej skutočnosti. aj tie časy prídu. Pán Ježiš o tom hovorí. Má to v programe, že všetko sa dovŕši v ňom ako skutočnosť veľkého, svetodejinného kráľovstva Božieho. Lenže dovtedy je človek odkázaný na jeden veľký zázrak, ktorého sme schopní, ktorý je v nás, ktorý mi dokáže priblížiť Boha do môjho života. Je to VIERA.

Pre túto cenu viery Pán Ježiš chváli stotníka, ktorý hovorí to známe vyznanie: „**Pane, neunúvaj sa, lebo nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu**“ (Lk 7,6). A Pán Ježiš na to reaguje slovami: „**Hovorím vám: Takú vieru som nenašiel ani v Izraeli!**“ (Lk 7,9).

Keď má človek vieru, nie je sám. Vo viere môže cítiť, že je ocenený a docenený Bohom. Cez ňu môže byť človek presvedčený o skutočnosti Boha viac, ako cez iné poznanie. Viera je aký dar v živote človeka, ktorý otvára pred nami nový svet, ktorý je celkom iný, ako dokážeme vnímať našimi zmyslami.

Keď človek má svoj život preteplený a zvrúcný cez vieru v Boha, nemusí sa báť o svoj koniec. Nemusí sa strachovať, že jeho dni mladosti sa krátia a že sa pomaly stáva starcom alebo starenkou, ktorí už málo vládzu. Taký človek v spojení s Bohom prežíva peknú a hlbokú jednotu.

Máme však možnosť: uveriť, alebo neveriť.

Túto možnosť mal aj maliar Vincent van Gogh. Keby sme teraz chceli kúpiť jeho obraz, nie je to možné. Nemáme toľko peňazí! Jeho diela sú dnes nepredajné, také sú vzácne.

Tento človek vo svojom živote veľa prestál. Začal predávať obrazy. to sa mu znepestilo. Stal sa kazateľom Božieho slova. Prichádza k ľuďom a pomáha im. Pozná, že Boh chce celý svet premeniť a chce ho dosiahnuť až do veľkej nádhery svojho Božieho kráľovstva. Pozná, že tento svet, hoci v ťažkostiach a bolesti sa rodí, ale rodí sa v svet krajší a lepší.

On to vie, ale uniká mu jeden moment. Vincent van Gogh svoj život nepretepluje vierou. Jeho život nedostáva dotyk s Kristom. Jeho život nie je zvrúcný vierou a uniká mu dotyk s Bohom. a to poznačuje jeho život.

Vieme si ho predstaviť, ako denne včasráno vstáva a stále kreslí. Kreslí ceruzkou tváre. Pozerá, chodí po krčmách a stále kreslí. Chce čo najkrajšie kresliť. Potom prechádza na vodové farby. Maľuje krajinky. Neskoršie maľuje olejovými farbami. Zoberie si stojan a plátno pod pazuchu, a odchádza. Ide do prírody, či je slnečné počasie, alebo mráz. Maľuje a maľuje. Maľuje celých 15 rokov. Už má veľkú hŕbu obrazov.

ale čo je pre neho veľmi skľučujúce? to, že mu nikto ani jeden obraz nekúpil. Prečo sa to stalo? Lebo maľoval iným štýlom, ako bolo dovtedy zvykom. Tento smer sa volá impresionizmus. Jeho farby sú živé, teplé, radostné. Ukazujú, čo sa deje vo vnútri človeka. Maľuje 15 rokov, a nepredá ani jeden obraz. Musí žiť z almužny. Hovorí:

- Nikto nekupuje, nikto neoceňuje môj život. Nikoho nemám, kto by mi vedel spríjemniť, pretepliť a viac zvrúčniť môj život. Nemám prečo žiť.

Vo vážnych stresových situáciách mu prebieha živo ako vo filme. Rozmýšľa o tom, čo urobil. Spomína, ako kázal ľuďom o Božích pravdách. Videl, ktorých ľudí mal rád. Cítil, ako ho všetko v živote sklamlalo, ako kreslil, a nikto nič nekúpil.

Čo všetko mu prebehlo myslou, kým si natiahol kohútik a spustil ho! Bol to v krátkosti život jedného umelca – Vincenta van Gogha.

Mohli by sme rozprávať o ďalšom. Spisovateľ Hemingway končí svoj život samovraždou. Básnik Majakovskij tiež...

Ak si človek druhého človeka všíma a ocení ho, vtedy má i silu a odvahu žiť. Ale keď tento človek vidí, že nikto mu nejde v živote v ústrety, nikto si ho nevšíma, vtedy život pre neho nemá cenu.

Keby tak tento maliar vedel prežiť dobrotu z viery a v nej by si uvedomil, že Kristus každé jeho plátno kúpil, a to nielen peniazmi, ale svojou vlastnou krvou! Tak Vincent van Gogh by vedel, že jeho plátno má hodnotu. Vedel by, že Kristus o neho stojí a každá jeho čiarka, ktorá ide na plátno z palety, je záslužnejšia, ako keby niekto kúpil všetky jeho obrazy. Mal by život zvrúcný a preteplený v radosti.

*ale tento maliar zabil v sebe hlboký zázrak viery. Nepestoval si ho. Zanedbal si to najhlavnejšie, že **uveriť v Krista** znamená **žiť v Bohu!** Preto jeho život stratil zmysel. Nedokázal sa tešiť z toho, že Kristus si všíma jeho prácu, život a že Kristovi záleží na tom, ako skončí. Svoj život si zaťažil celkom inými skutočnosťami, len nie vierou. Preto jeho život aj takto končí. Lenže, to sa jedná o maliara.*

A čo my? Koľkí starci, starenky a mladí končia samovraždou?! Smrť ich nedokáže odradiť. Najväčšiu ťažkosť vidia v živote, a nie v smrti. Chcú utiecť pred životom.

Istý pán bol úplne ochrnutý. Všetci sa čudovali, ako mohol vyjsť na povalu, postaviť sa na bedňu, zavesiť si povraz a obesť sa. Utekal pred niečím strašnejším, ako je smrť. Nemal život preteplený, zvrúcný vierou a láskou, preto nemal v sebe ten veľký zázrak dotyku Boha.

Milí priatelia, Pán Ježiš chce vidieť v našom živote takú vieru, akú mal stotník. V takejto viere sa môžeme blížiť deň čo deň k starobe a smrti. V mojej viere v Ježiša sa blíži moja spása, bez nej zatratenie.

Dnes, keď toto viem, budem prosiť o vo svojom živote o prehĺbenie a rozmnoženie veľkého zázraku viery. Zvolám ku Kristovi:

Ježišu Kriste, rozmnož v mojom živote vieru, v ktorej sa môžem dotknúť teba.

Pomôž mi, Pane, zvrúčniť cez vieru svoj život.

Prosím ťa, otepli môj život cez dotyk s tebou.

Prosím ťa dnes ako človek, ktorému sa mihnajú dni, daj mi viac viery.

Daj mi viac toho zázraku, v ktorom by som sa vedel s tebou stretať, a tak získať silu, ktorá nemá páru na zemi. Amen.

Utorok po 24. nedeli v Období cez rok

Lk 7,11-17

Nič nepodcenit'

Účasť veriacich na bohoslužbách nie je vec povrchná a bez života. Podľa toho, kto ako prežije svätú omšu, tak si aj odnáša z nej posilu do svojho života. Preto si uvedomujeme, že nestačí len byť na svätej omši, prípadne sa pomodliť, ale musíme sa zapojiť do rozhovoru s Pánom Ježišom. Dobré prežitá svätá omša sa stala nejednému veriacemu človekovi okamihom, ktorý zmenil jeho život, podobne ako to bolo aj u mŕtveho mládenca z evanjelia.

Chcete povedať, že nie sme mŕtvi? A čo tvoja duša?! Nie je v nej hriech? Možno si práve tá matka, ktorá plače nad svojím synom! Kto by spočítal tie slzy, ktoré vypadli z oka matky tu v kostole za syna, dcéru, manžela?!

Ježišove slová z dnešného evanjelia nie sú adresované len mŕtvemu mládenčovi pri bráne mesta Naim, ale všetkým nám: „**Mládenec, hovorím ti, vstaň!**“ (Lk 7,14).

Táto udalosť sa odohrala na konci prvej polovice verejnej činnosti Pána Ježiša. Bolo to vtedy, keď vzrástla popularita Pána Ježiša, keď začínala dosahovať svoj vrchol.

Zástup zatiaľ bez problémov prijíma Ježišovo učenie. Problémy prídu až neskôršie, najmä keď začne hovoriť o tajomstve Eucharistie.

Predstavme si živú a veselú skupinku učeníkov a priateľov, ktorí sprevádzajú Pána Ježiša do mestečka Naim, ktoré je vzdialené od Nazareta asi desať kilometrov. Keď majú vojsť do mesta, stretnú sa s pohrebným sprievodom. Matka odprevádza svojho jediného syna. V tejto smutnej chvíli ju doprevádza takmer celé mestečko. Pán Ježiš, pohnutý osudom ženy, ju chce potešiť. Zastavil nosičov a bez dlhých slov, bez prosby matky, bez prosenia kohokoľvek, Ježiš osloví mŕtveho: „*Mládenec, hovorím ti, vstaň!*“ (Lk 7,14).

Jednoduchšie a kratšie sa nedá vystihnúť tento príbeh o pocite všetkých prítomných. Vidíme to zo samotného komentára evanjelistu Lukáša: „*Tu sa všetkých zmocnil strach, velebili Boha a hovorili....*“ (LK 7,16).

Je to skutočne krátky príbeh, a predsa môžeme pozorovať na ňom niekoľko vecí. Najprv to, že sám Pán Ježiš sa chytil iniciatívy aj napriek tomu, že ho o to nikto neprosil. On sám chce potešiť matku-vdovu.

Ďalej si môžeme povšimnúť, že za to Pán Ježiš nechce nič. Pritom sa nám môže zdať, že preto vzkriesil chlapca, že sa nemohol pozerieť na jeho smrť a utrpenie matky. Môžeme si povšimnúť aj tú vec, že všetko koná s takou samozrejmou, akoby šlo o prebudenie zo sna.

Porovnajme to so vzkriesením iného chlapca. Prorok Eliáš vzkriesil tiež chlapca žene, ale za rozdielnych okolností. Žena zo Sarepty prijala do svojho domu proroka Eliáša. Po ťažkej chorobe jej zomiera syn. Žena pod tlakom týchto ťažkostí sa stáva akoby pomätenou. S výčitkou a prosbou sa obrátila na proroka, čo nerobí žena v Naime. Prorok sa najprv dlho modlí. Ježiš to urobil rýchlo a s akousi samozrejmou. Eliáš však ak isto ako Ježiš od matky nič nežiada. Vzkriesenie, ktoré vykonal Eliáš, bolo vykonané ťažšie ako u Ježiša. V oboch prípadoch vidíme, že ani Eliáš, ani Pán Ježiš nemohli zniesť smútok matiek.

Keď toto máme na mysli, tisne sa nám do úst otázka: Prečo sa Boh zaujímal o smútok týchto žien? Prečo bolo za čias Eliáša a Ježiša viac, oveľa viac vdov naplnených smútkom nad stratou syna? Ale i otázka, či v dejinách ľudstva nie je aj iných a väčších utrpení?

Na druhej strane ale vieme, že títo mládenci neboli celkom oslobodení od smrti. Po čase znova na nich dopadne tieň smrti, ale za iných okolností a budú smútiť iní. Preto si musíme pripomenúť, že tu sa hovorí o vzkriesení, a nie o zmŕtvychvstaní.

Je tu i takáto myšlienka. Nebolo by lepšie sa s tým smutným stavom – smrťou zmieriť a vyrovnať, a veci budú opäť v poriadku? Boh nám však chce tým ukázať, že tu sa nejedná o akési nekončiace naše vzkriesenie, bez konca predlžujúce naše dočasné jestvovanie, ale tu ide o nový život, na ktorý sa týmto životom na zemi len a len pripravujeme.

Tu sa nám dostáva dvojaké ponaučenie. Boh preberá iniciatívu, aby nás vzkriesil a to vzkriesenie, ktoré dokončí, nemá povahy života na zemi. Tu môžeme nadviazať na začiatok Pavlovho listu. Pavol rozpráva o udalosti, ktorá rozhodla o jeho obrátení a primknutí sa k Pánu Ježišovi. Vidíme, že kladie veľký dôraz na vyvolenie Božie, lebo evanjeliá tak vysoko prevyšujú zmýšľanie človeka, že ich nemohol prijať od človeka, ale od Krista. Iba on mu ich mohol zjaviť.

Zamyslíme sa nad tým, ako Pavol vysvetľuje ťažkosti, ktoré ho delili od Pána Ježiša. Výchova, ktorej sa mu dostalo a život, ktorý bol plný ambícií, mu bránili prijať Evanjelium. Zvláštne! Pavol prenasledoval Cirkev horlivo a vysoko prevýšil svojich vrstovníkov. Odchádza, aby zaistil ďalších stúpencov učenia Ježiša Krista. Patril predsa k najhorlivejším zástancom tradície otcov. Celá jeho prirodzenosť sa protiví viere v Krista.

Neskoršie Pavol opisuje svoje prvé kroky vo viere, ktoré robil bez pomoci kohokoľvek, neriadil sa vlastným rozumom, ale žil v samote tri roky v Arábii a potom sa vrátil do Damasku. Až potom sa stretol s Petrom a Jakubom v Jeruzaleme.

Presvedčame sa, že jeho obrátenie je dielom Boha. Všetko, o čo prosil Boha, dostal. Môžeme povedať, že Pavol bol vzkriesený a zároveň posilnený vo viere.

Jediný zmysel a cieľ svojho života vidí v Evanjeliu, pretože vie, že viera je účasťou na zmŕtvychvstaní Pána Ježiša a dáva mu nový život bez konca.

Obrátenie Pavla môžeme nazvať vzkriesením. Zmŕtvychvstanie sa uskutoční až po našej smrti. Vzkriesiť nás môže Ježiš do nového života pri nejakých udalostiach, keď sa vážne dotkne nášho života. Sme svedkami, že často aj dospelí prijímajú sviatosť krstu, a to dobrovoľne a na vlastnú žiadosť. Musíme si však uvedomiť, že skôr ako dospeli k tomuto rozhodnutiu, viedol si ich Boh rôznymi cestami, často si sami neuvedomovali smer a cieľ, kde ich vedie. Vidíme to i z čítaní, že Boh si sám vedie naše cesty. Preto máme svoj život brať vážne a s odovzdanosťou do vôle Božej, ktorá často je pre nás v jednotlivých udalostiach záhadná, a predsa, odovzdanosť do rúk Boha je zárukou stretnutia vo večnosti. Boh sa totiž stará o nás viac, ako si myslíme, a preto odovzdajme sa mu celí.

Text čítania nás teda presvedčil, že naša viera v Boha je naše víťazstvo, ktoré má nádhernú perspektívu a jasný cieľ.

Tým, že sme boli pokrstení, Boh prejavil o nás záujem skôr, ako sme mohli my o to požiadať, či niečo podniknúť. Boh použil našich rodičov na túto vážnu vec. Náš všedný, ale i radostný život je dôkazom, že Boh nestráca o nás záujem. Môžeme smelo povedať, že Boh chce, aby sme po smrti prišli do večného života. Uvedomujeme si preto, že dať sa celí a celkom Kristovi – je úžasný prínos v našom živote.

Aj pri tejto svätej omši má Boh záujem o každého z nás. Naše stretnutie s Kristom v Eucharistii je stretnutím živého Boha so svojím stvorením.

Amen.

Streda po 24. nedeli v Období cez rok

Lk 7,31-35

Ľahostajnosť

V dnešnej dobe sa dosť často stretávame s pojmom **ľahostajnosť**. Rodičom je ľahostajné, kde sú ich deti v noci, s kým sa priatelia, čo robia vo svojom voľnom čase, a preto v nejednom prípade vyrastie z nich aj kriminálnik.

No s ľahostajnosťou sa stretávame aj v zamestnaní, pri plnení si svojich povinností, čím sa stráca na kvalite a potom sa človek hnevá, keď za drahé peniaze si kúpi nepodarok.

S ľahostajnosťou sa môžeme stretnúť aj v oblasti viery. A to má často ešte väčšie následky, pretože tu sa jedná o večnosť.

Pán Ježiš o tom hovorí: „**Komuže prirovnám ľudí tohto pokolenia? Komu sú podobní? Podobajú sa deťom, čo vysedávajú na námestí a pokrikujú jedno na druhé. Pískali sme vám, a netancovali ste; nariekali sme, a neplakali ste**“ (Lk 7,31-32).

S ľahostajnosťou musel bojovať sám Ježiš a proti nej bojoval i predchodca Pána Ježiša, Ján Krstiteľ, pretože ich súčasníci boli spokojní sami so sebou a pritom sa nedali vyviesť na správnu cestu. Preto Pán Ježiš hovorí o nich ako o deťoch, ktoré život neberú vážne.

Život detí je často len zábava. Raz sa hrajú na svadbu a hneď vzápätí na pohreb. Nech si pritom pospevujú akúkoľvek pieseň, rozumný človek ich správanie berie ako hru, pretože sú to len deti. Dospelí sa preto nedajú vyprovokovať k slzám nad zomrelou bábikou, alebo nevýskajú od radosti, keď si malý Janko berie za ženu sestričku Marienku...

Akí vlastne sme? vidíme to i na súčasníkoch Jána Krstiteľa. Ján kázal pokánie, odriekanie a rodáci ho nazvali „bláznom“. Prišiel Pán Ježiš, ktorý často nerešpektuje rôzne povymýšľané predpisy farizejov a zákonníkov, schádza sa s hriešnikmi, neviestkami a mýtnikmi a nazvú ho preto „žráčom a pijanom“. V Jánovi vidia premrštenosť a v Ježišovom správaní prílišnú ľacnosť.

Nieto horšie pre kňaza a rečníka vôbec, keď spozoruje, že poslucháči sa bavia, driemu, nedávajú pozor a prípadne ich tváre hovoria o tom, aby už konečne prestal...

Musíme si uvedomiť, že to, čo hovorí kňaz je slovo Božie. Nehovorí sám od seba a pre seba, ale je to adresované veriacemu. Ak by sme pristupovali k týmto slovám ako deti, dopustili by sme sa veľkej nelásky a urážky voči Bohu. Seriózny prístup k Bohu vyžaduje od dospelého veriaceho človeka vážnosť priradenú tomuto poslaniu. Preto od nás sa vyžaduje spolupráca s textom, ktorý je nám predkladaný.

Aj keď často hovorí len jedna osoba a je to monológ, máme pri počúvaní sami v sebe viesť dialóg. Veď tu sa nejedná o detské zabíjanie času, ale tu ide o spásu, o večnosť a nezáleží na tom, že slovo Božie podávané kňazom, je často v nevkusnom a potrhanom obale.

Modlime sa často za kňazov, ktorí učia a vysvetľujú text svojim poslucháčom, aby Duch Svätý riadil ich myšlienky a ústa, aby im dal sil hovoriť nefalšované slová, aby budili naše ľahostajné svedomie, aby pod vplyvom ich slova rástla naša viera, nádej a láska, a tak si budovali cestu do stavu blaženosti.

Odstráňme z našich radov čo najskôr ľahostajnosť, pretože z nej môžu vyrásť ďalšie nečnosti, neduhy, ktoré sa budú veľmi ťažko odstraňovať, prípadne môžu strhnúť až na cestu zatratenia. Nevieime dňa ani hodiny, kedy nás povolá Pán, a preto nemáme právo oddiaľovať, ale musíme začať hneď. Amen.

Štvrtok po 24. nedeli v Období cez rok

Lk 7,36-50

Veľkosť Ježišovho odpustenia

Kto už prišiel do styku s trestným činom, prípadne pozná zákony z tejto oblasti, vie, že priznať sa k prečinu, ktorý človek spáchal, môže byť hodnotený miernejšie. Hovorí sa o poľahčujúcej okolnosti. Človek je aj tak potrestaný, ale už nie v hornej hranici, ktorú určuje Zákonník. Pravda, aj tu sa často hovorí o popieraní, vyhováraní sa, skrývaní. Tým si človek len sťažuje či pritážuje.

Niečo podobné poznáme aj v duchovnej oblasti. slovo hriech je známe, a predsa často počujeme: Čo je to hriech? Ja nemám žiadny hriech! Predsa som nikoho nezabil, nikomu som nič neukradol! Nemám sa z čoho spovedať....

Takéto výpovede odkrývajú názory a nesprávne postupy u ľudí. Pán Ježiš prišiel na svet len preto, aby nás oslobodil od hriechu, a predsa tomuto dnes mnohí nechcú porozumieť a pokladajú to za nepotrebné.

Tu vidíme aj krízu viery. Pre mnohých je viera a Cirkev dnes žriedlom duchovného obrodzenia. Ešte snád' povie: Verím, som kresťan, keď potrebuje službu Cirkvi, napríklad pri narodení či úmrtí, pri radostných či smutných príležitostiach. vieme však, že nevera v Boha prináša v morálnej oblasti katastrofálne následky. Lebo ak sa popierajú zákony Božie, akých zákonov sa potom máme držať?!

Ľudské zákony sú slabé a nedokonalé.

Niet Boha, niet ani strachu.

Kradni, len nech ťa nechytia.

Klam, len nech ťa neusvedčia.

Zabíjaj, len nezanechaj stopy.

To nie je hriech.

Hriech neexistuje, Boha nikto nikdy nevidel.

Žiješ len raz, preto užívaj...

Ak hovoríme o hriechu, musíme nutne hovoriť aj o odpustení. Sme ľudia slabí a nedokonalí. vieme však, že pre Kristovu smrť nám naše hriechy, pády, omyly, chyby, nedokonalosti, zanedbania dobra môžu byť odpustené. A toto odpustenie je vzpruhou začať nový život – šťastnejší, bohatší, istejší a večný.

Božie milosrdenstvo bolo nám prejavené cez Ježiša Krista. Láska Pána Ježiša k nám nepozná hranicu lásky. Miloval nás viac ako seba samého. Preto jedine on mohol povedať žene z evanjelia, ale i nám: „**Tvoje hriechy sú odpustené**“ (Lk 7,48).

Stretnutie Pána Ježiša s hriešnou ženou hovorí o veľkej zrade človeka – o hriechu, ale ešte o väčšej láske – o odpustení.

Evanjelista hovorí o tejto žene, že viedla hriešny život. Ježiš to vie, je predsa Boh. V tejto situácii však Ježiš nás chce osloviť, že jeho milosrdenstvo je úžasne veľké. Prirovnáva hriešnika ku dlžníkovi, ktorému bol odpustený všetok dlh. Je predsa samozrejmé, že ten, komu bolo viac odpustené, mal by aj viac ďakovať, čiže mal by aj viacej milovať.

Žena prichádza za Ježišom s láskou a za túto lásku sa Ježiš odpláca odpustením hriechov. O tom hovoria slová adresované Šimonovi, ktorý sa nepohoršoval na žene, o ktorej vedel, že je hriešnica, ale na Ježišovi, ktorý dovolí, aby mu preukázala svoju lásku: „*Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo veľmi miluje*“ (Lk 7,47). A žene povedal: „*Tvoje hriechy sú odpustené... Tvoja viera ťa zachránila. Chod' v pokoji!*“ (Lk 7,48-50).

Zaiste túto ženu to stálo veľa vnútorného boja, aby vošla do domu Šimona – farizeja, aby sa tam stretla s Ježišom. Nosila predsa znamenie verejnej hriešnice. Čo ju k tomu viedlo? aká

to bola sila? Ved' ľudmi bola už dávno odpísaná! Môžeme si to smelo domyslieť, že žena, vedomá si svojej hriešnosti a plná pokánia a ľútosti, o čom svedčia jej slzy, hľadala u Ježiša záchranu. Obrátila sa naňho s láskou a vierou o pomoc. Verila, že jedine Ježiš jej môže pomôcť, že on jediný v jednej chvíli ju môže pozbaviť všetkého zla, jej hriešneho života. Vedela, že aj ju miluje Ježiš, ale nemiluje jej hriech.

Keď si to všetko zhodnotíme; jej hriechy a bezhraničnú lásku Ježiša k človekovi, ktorý zomrel za naše hriechy, pridáme aj my k myšlienke hodnoty Kristovho odpustenia.

Dnes však je na tom znepokojujúce to, že veľa ľudí stratilo pocit svojej viny. Ľudia sa často vyhovávajú a ospravedlňujú. Musíme si ale uvedomiť, že keď hovoríme – nemám hriech – tak klameme sami seba a niet v nás pravdy. Musíme najprv rozbiť škrupule egoizmu, prekonať vlastnú neomylnosť a bezhriešnosť.

Sme len obyčajní hriešnici, ktorí potrebujú Ježišovu lásku a odpustenie.

Áno, musíme často prekonať nejednu prekážku a bariéru, aby sme svoje skryté a utajené hriechy vyjadrili ústne druhému človekovi – kňazovi. Ktosi povedal, že diabol hádže do cesty mnohé ťažkosti tomu, kto chce nastúpiť cestu k vyznaniu sa zo svojich hriechov. Najčastejšie je to hanba, výhovorky.

Človek len vtedy získa odpustenie, keď povie:

Moja vina! A povie to v pokore.

Nesmieme sa pýtať: Čo mi povie kňaz, čo si o mne pomyslí? Musíme vtedy myslieť na niečo celkom iné: Koho vo sviatosti zmierenia stretnem? Čo v nej obdržím?

Ježiš prišiel na svet z lásky k nám. Ustanovil sviatosť kňazstva preto, lebo nás veľmi miloval. V úprimnej ľútosti, vo vyznaní, vo Sviatosti oltárnej dáva nám sám seba.

Áno, hriech treba vyznať, odkryť a dať ho preniknúť svetlom Kristovho milosrdenstva. Vtedy nachádzame pokoj...

V knihe proroka Samuela čítame, ako hriešny Dávid hovorí Nátanovi: „*Zhrešil som proti Pánovi!*“ A Nátan vravel Dávidovi: „*Aj Pán ti odpustil hriech, nezomrieš!*“ (2 Sam 12,13).

A preto, nech by boli naše hriechy červenšie ako purpur a chytala by nás hanba, strach a úzkosť, musíme si byť vedomí, že keď sa vyznáme v pokore, jasne a zreteľne, tým viac pocítíme radosť a spokojnosť.

Jedna báseň hovorí:

Hriech, hoc najťažší keď vyznáš,
pred očami spovedníka skoná.
Ako keď stromu, keď odkryješ zem od koreňov,
hoci sú silné, vyschnú v sile slnka.

Keď teda vieme, že láska Pána Ježiša je schopná každý hriech odpustiť, je to pre nás hriešnikov úžasná myšlienka.

Či nastúpiš na cestu odpustenia, to je tvoja vec. Ba môžeš sa vrátiť aj do starých hriešnych koľají života, ale nájdeš tam pokoj?

Pánu Ježišovi na nás záleží. Viera nám dáva v tejto chvíli úžasnú silu, a to bez ohľadu na to, kto si teraz, čo si doteraz robil, ako žil, aké máš hriechy...

Ježiš ťa miluje rovnako, pretože on miluje bezhraničnou láskou. dovoľme, aby nás Kristus sprevádzal. Žime tak, aby sme mohli so sv. Pavlom povedať: „*Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus*“ (Gal 2,20).

Rozlúčme sa s myšlienkou, že ak je priznanie sa v prečine štátnych zákonov poľahčujúcou okolnosťou, tým viac to platí u Boha, ktorý je Láska. A okrem toho Pán Ježiš dáva hneď to, čo nemôže dať nikto a nikdy: pokoj, lásku a večný život.

Amen.

Piatok po 24. nedeli v Období cez rok

Lk 8,1-3

Ježiš nie je sám

Príslovie hovorí: „Nie je dobre človeku vo svete samotnému“.

Keď sme počúvali evanjelium, ktoré malo len tri veršiky, mali sme pocit, že aj Pán Ježiš o tom vedel. V evanjeliu sa spomína, že ho sprevádzali minimálne pätnásť; dvanásť apoštolov, ale aj niektoré ženy Mária, zvaná Magdaléna, Jana, žena Herodesovho správcu Chúzu, Zuzana a iné.

Ježiša nazývali počas jeho účinkovania aj potulným učiteľom. Nemal svoje stále miesto ani v synagóge, ani v Jeruzalemskom chráme. Bol akýmsi pútnikom, ktorý ide z mesta do mesta, z dediny do dediny a prináša ľuďom svoje učenie, ktoré dostáva názov „radostná zvesť“, pretože hovorí o príchode Božieho kráľovstva.

Ježiš po svojom nanebovstúpení uistil apoštolov: „*A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta*“ (Mt 28,19-20). Ježiš je zvlášť tam, kde sa ohlasuje radostná zvesť, teda sprevádza kňazov až do konca sveta všade.

Pán Ježiš je doprevádzaný nielen apoštolmi, ale aj ženami, ktoré mu svojím majetkom a službou slúžia. Keď si uvedomíme dobu, v ktorej žil Ježiš, aké boli vzťahy medzi ženami a cudzím mužom, bolo to teda čosi neslýchané, že si Pán Ježiš dovoľí, aby ho sprevádzali na jeho učiteľskej ceste aj ženy.

Týmto chcel Pán Ježiš poukázať na dve veci:

1. Žena je v Božom kráľovstve rovnoprávna s mužom.
2. Žena nie je vylúčená zo služby v Cirkvi.

Pán Ježiš sa nedržal ani v tejto veci Mojžišovho zákona. Preto na inom mieste povedal: „... *neprišiel som ich zrušiť, ale naplniť*“ (Mt 5,17).

Svojím správaním robí priam revolučnú vec, keď ženu oslobodzuje od nezdravých zákonov, volí prvú emancipáciu, ktorú ešte i dnes mnohé náboženstvá a národy nedali svojim ženám. Kresťanstvo emancipovalo ženu zákonom nerozlučiteľnosti manželstva, keď učí, že pred Bohom sú si muž i žena rovnoprávnymi partnermi. Ďalej ženám sa umožňuje prístup ku charitatívnej činnosti. Ženy obsluhujú Krista. Neskôr na Východe i Západe vznikajú zasvätenia žien a voláme ich rehoľnými sestrami. Kresťanské zrovnoprávnenie muža a ženy zachováva dôstojnosť panny, matky a svedkyne pre Krista.

Cirkev tým, že umožnila žene zasvätiť svoj život Kristovi ako rehoľná sestra, nepopiera materstvo u veriacej ženy. Je potrebné pochopiť i duchovné materstvo žien, ktoré sú zasvätené Kristovi. Zriekajú sa toho najkrajšieho, čo môže žena na zemi poznať, a to je byť matkou a manželkou. Nezriekajú sa toho násilne, ale vedome a dobrovoľne pre veci ešte väčšieho zmyslu a významu pre Božie kráľovstvo. To je veľmi vážna vec, ktorú mnohí i v Cirkvi podceňujú a nevedia pochopiť.

Na druhej strane v emancipácii sú snahy dať žene miesto, ktoré jej nedal Kristus. Pri Poslednej večeri sa spomínajú len apoštoli, a nie ženy, preto žena u nás v Cirkvi nemá a nemôže mať miesto ako kňaz. Preto aj keď v iných cirkvách už majú kazateľky, pastorky, vidíme, že v cirkvách, ktoré majú neprerušenu reťaz postupnosti, žena nie je pri oltári. Vidíme to nielen u veriacich katolíckej Cirkvi, ale ani gréckokatolíci, ani pravoslávni, či iné apoštolské cirkvi Východu nemajú ženy pri oltári.

Žena sa tým neznižuje. Naopak, svoje schopnosti, nadanie, svoju lásku k Pánu Ježišovi môže prejavíť aj v iných a tiež dôležitých miestach v Cirkvi.

Modlime sa dnes za ženské pokolenie, aby ako nositeľky života boli svojim deťom prvými svedkami viery v Ježiša Krista, aby boli svojim mužom najoddanejšími sprievodkyňami ich života.

Modlime sa aj za tie ženy, ktoré sa rozhodli zasvätiť svoje životy Bohu ako rehoľné sestry, alebo ženy v laickom apoštoláte, aby vytrvali vo svojich sľuboch a predsavzatiach, aby pamätali, že aj od nich závisí budúcnosť a večná spása mnohých duší.

Je krásne, keď sa v Cirkvi nikto necíti osamotený, nepotrebný, či neužitočný.

Amen.

Sobota po 24. nedeli v Období cez rok

Lk 8,4-15

Semeno Božieho slova

Bratia a sestry, zaiste máte doma svoju knihovničku a v nej by nemalo chýbať Sväté písmo. Prečítali ste už množstvo kníh, románov, detektíviek, ale prečítali ste aj tú knihu kníh, celú, postupne sám, alebo v rodine spoločne? Prečítali ste už celé Sväté písmo?

V evanjeliu sa hovorí o rozsievачovi, ktorý vyšiel rozsievať semeno.

Kristus aj toto podobenstvo zobral zo života. Každý toto podobenstvo pozná, a predsa, nie každý mu celkom porozumel, čo tým chcel Kristus povedať.

Kristove slová sú dnes rovnako platné ako pred dvetisíc rokmi a rovnako budú platiť do konca sveta. Mnohí sa nazdávajú, že Sväté písmo dnes už neplatí. Vyvracajú jeho hodnotu, napadajú niektoré jeho miesta z rôznych strán a pritom nepochopili vôbec nič z toho, čo chcel Kristus, Boh a svätopisci povedať. Chcú vysvetľovať Písmo, chcú byť učiteľmi Písma a nechcú poznať pravý zmysel pôvodcu týchto slov.

Slová Svätého písma môžeme porovnať k zrnu z evanjelia. Roľa – to je náš život. Zrno je stále to isté. Slová Svätého písma sú stále tie isté, len záleží na tom, kde zrno padne. Záleží len od nás, ako prijmemme slová Písma.

Čítanie Svätého písma nie je vec len taká ľahká. Niekedy sú to slová, ktoré môžeš vysvetľovať mnohými spôsobmi a pri ďalšom čítaní spozoruješ, že táto myšlienka ti ušla. Môžete si povedať, že v evanjeliu je vám všetko jasné, že nepotrebujete vysvetlenie.

A predsa by som vás upozornil, že je v ňom aj niečo hlboko tajomné. Prvé, na čo by som vás upozornil je, že Boží hlas môže byť neúspešný.

Starší oltárni bratia poznamenávajú: Za roky svojej kazateľskej činnosti som zistil, že poslucháči si vedia vybrať len to, čo sa im hodí, čo odpovedá ich názoru a potrebe. Poznáme mnoho bludárov, ktorí si vyberajú len niečo z Písma, ktorí uznávajú len to, čo sa im hodí.

Neusilujú sa o to, aby semeno padlo do úrodnej pôdy, do srdca. Ak to semeno im nevyhovuje, tak ho nechajú padnúť vedľa cesty. Tým klamú len sami seba. Prečo? Mnohí si o Bohu vytvorili v detstve predstavu a ak im ju teraz niekto naruší, nevedia ssa brániť,

dokonce ani sami pred sebou, a preto nechajú okolo seba hovoriť nepriateľov Krista. Keby úmerne veku rástlo aj naše náboženské cítenie a vzdelanie, neopovážil by sa len tak rýchlo niekto útočiť v prítomnosti kresťana na Cirkev a Boha.

Iní považujú náboženstvo a Boha za romantické blúznenie. Hovoria, že dnes je už taký svet a že môže existovať aj bez Boha.

Niektorí poznamenali: Evanjelium Ježiša je skutočne niečo pekné, ale pripadá mi to ako hudba z iného sveta, podľa ktorej sa nedá tancovať. Je to skutočne tak. Podľa Evanjelia sa nedá tancovať. Evanjelium potrebuje zásadových, a nie roztapašných ľudí. Preto padá zrno do tŕnia.

Bratia a sestry, keď pozrieme na mapu sveta, zistíme, že božie pole je stále zelené. Zrno Evanjelia i dnes nachádza úrodnú pôdu. Prináša úrodu a často to až udivuje, že práve tam, kde to najmenej čakáme.

Cirkev žije, prináša úrodu a tí, ktorí hovoria, že zanikne, musia si uznať, že sa mýlia. Cirkev je stále zelená a mladá, aj keď niektorí jej členovia sú maloverní. Prináša úrodu i napriek tomu, že kvantita klesá a rastie kvalita.

Rodičia, aj vás Ježiš vyzýva. Ak vaše deti zradili, o to viac trpezlivo seďte! Keď sa seje, nečaká sa hneď žatva. Iní sejú a iní budú žať. Som presvedčený, že tieto posledné slová padnú na najúrodnejšiu pôdu.

Semenom Kristovho Evanjelia je rozhodené. Zrno padlo. Kristus sa prihovril. Akou som ja pôdou?

Zoberme to zaprášené Sväté písmo, vyhl'adajme, vypožičajme a skúsme siať.

Amen.

Pondelok po 25. nedeli v Období cez rok

Lk 8,16-18

Bud'me svetlom sveta

Stará ľudová múdrosť dokázala oceniť malé veci, ktoré sú v podstate veľké a pre život nevyhnutné. Poznate iste všetci rozprávku *S o ľ n a d z l a t o*.

Až vtedy, keď nebolo soli, kráľ spoznal, že má väčšiu hodnotu ako zlato a dcérka mu priala naozaj dobre.

I cenu elektriny vieme oceniť až vtedy, keď sedíme po tme, alebo pri sviečke.

Aj v evanjeliu Pán Ježiš žiada od svojich učeníkov, a teda aj od nás, aby sme boli svetlom sveta. „**Nik nezažne lampu a neprikryje ju nádobou... ale postaví ju na svietnik...**“ (Lk 8,16).

Čo to znamená? Najprv si však položíme otázku: Ako je možné, že kresťanstvo, ktoré bolo založené na 12 apoštoloch, ktoré bolo pre Židov pohoršením a pre pohanov bláznovstvom – zvíťazilo? Keď sa konajú voľby, koľko programov, plagátov a schôdzí sa predtým vykoná?!

Čo mali apoštoli? Nič! Čo sľubovali? Zapri sám seba, ak ťa pohoršuje oko – vylúp ho, ak ruka – odtni ju! Miluj svojich nepriateľov! Buď pokorný a tichý srdcom. Jedno však mali a to vieru, pre ktorú sa išlo na smrť, nekompromisnú lásku a jednotu mysle. A tak sa hŕstka kresťanov stávala soľou zeme a strhávala svojím príkladom k nasledovaniu iných. to je celé tajomstvo kresťanského víťazstva nad pohanským svetom.

Svetlo sveta. Keby som sa vás opýtal, ktorý pápež začal a ktorý dokončil stavbu chrámu sv. Petra, asi to nebudete vedieť, a ani to, pokiaľ sa nezaujímate o dejiny, nemusíte vedieť.

Keď sa vás však opýtam, kto bol sv. František z Assisi, sv. Don Bosco, iste to budete vedieť. Oni a mnohí im podobní boli svojím životom, svojou láskou a obetavosťou svetlom sveta. Ukázali, aké je opravdivé a žité kresťanstvo. Svojím príkladom ukázali, ako by sa svet zmenil, aký by to bol svet – svet spravodlivosti, dobroty, bez vojen a nenávisťi, keby všetci žili podľa Evanjelia.

Dnes sa veľa hovorí aj o Matke Tereze z Kalkaty. Je to naozaj veľká žena, ocenená i poctou najvyššou – Nobelovou cenou mierou. S ňou pracujú i ďalšie stovky dievčat i žien, ktoré zasvätili život najchudobnejším z chudobných. Našu zmienku si zaslúžia i tisíce misionárov, státisíce sestier v nemocniciach, sirotincoch a v rôznych ústavoch.

Ale nezužujme príkaz dobrého príkladu len na duchovné osoby, Cirkev a kresťanstvo. To nie sú len kňazi a rehoľné sestry. to sme my všetci. Uvedomme si, že pokiaľ nami svet pohŕda, pokiaľ sa na nás pozerá nedôverčivo, pokiaľ sa nám posmieva, tak zaiste nie preto, že sa modlíme a chodíme do kostola, ale predovšetkým preto, že nežijeme ako učeníci Kristovi, že sme často zvetranou soľou, a nie sme svetlom sveta. Naša viera a náš život, naše modlitby a naše skutky sa rozchádzajú.

Mladý človek prišiel do farskej kancelárie.

- Chcel by som vstúpiť do Cirkvi, - hovorí nespomínajú. – Som bez vyznania, vieru som nikdy nepoznal. Žijem však s mojou manželkou skoro desať rokov a ona mi svojím každodenným životom ukázala kresťanstvo. Keď som bol nahneváný, ona sa na mňa usmiala, keď som si nevedel rady, alebo som mal starosti, ona jednoducho povedala, e sa bude modliť, aby mi Pán Boh pomohol. Ona s deťmi to krásne dokáže! Povie mi tak jednoducho:

- Chlapče, nie som s tebou spokojná a s tým nemôže byť spokojný ani Pán Ježiš.

- Ale ty sa predsa modlíš k bohu a vždy to pomôže.

- Tá moja žena je veľmi dobrá, a tak som si povedal, že keď je ona taká, môžem i ja byť skrze vieru lepší a šťastnejší.

to je svetlo sveta, ktoré reaguje, ale ukazuje život viery.

V núdzi sa pozná i cena soli. Našou úlohou je, aby dnešná požívateľná spoločnosť poznala cenu kresťanstva.

Aby si naši blízni uvedomili, že veriť neznamená stále sa len modliť a sedieť v kostole, ale veriť znamená radostne a zvlášť dobre žiť.

Ukážme svet – ako kedysi prví kresťania pohanom – svojimi skutkami, láskou a dobrotou radostnú zvesť evanjelia. To je naša úloha a v tom bude i naša zásluha.

Amen.

Utorok po 25. nedeli v Období cez rok

Lk 8,19-21

Význam počúvania Božieho slova

Prednádávnom som mal možnosť rozprávať sa s človekom, ktorý okrem iných nesprávnych poznámok o Cirkvi povedal i toto: - Mne už Cirkev nemôže dať nič. Sväté písmo som prečítal. Keď som bol mladší, tak som ministroval a keď budem starý a zomriem, tak ma pochovajú. –

V evanjeliu sa hovorí o tom, ako reagoval Pán Ježiš na to, keď ho jeho matka a blízki príbuzní hľadali.

Prečo ste prišli dnes na svätú omšu? Ved' je pracovný deň. Nepoviete podobne ako muž, ktorý keď má čas, chce byť pri Ježišovi, a preto ho vyhľadáva aj v pracovný deň?

Cirkev to nie sú len pokrstení bratia a sestry. to by bolo málo. Cirkev je spoločenstvo, ktoré neustále hľadá Krista. A to aj v neprikázaný sviatok.

Evanjelium nám práve toto zdôrazňuje slovami Pána Ježiša: „*Mojou matkou a mojimi bratmi sú tí, čo počúvajú Božie slovo a uskutočňujú ho*“ (Lk 8,21).

Ježiš týmito slovami poukazuje na to, že on nielenže nikoho neposiela do seba preč, nikým nepohrda, ale práve naopak, tých, ktorí počúvajú jeho slovo a zachovávajú ho, povyšuje za svojich bratov a sestry, i matky. Teda sme svedkami, že sa znova a znova má rodiť nová duchovná rodina, a to nie z tela a krvi, ani z vôle muža, ale z Boha. Tak si máme uvedomiť, že nás kresťanov spája niečo viac, ako sú rodinné vzťahy, priateľstvo. Cirkev to je spoločenstvo, ktoré prijíma božie slovo a uskutočňuje ho v láske. Tým vytvára akýsi duchovný rám, v ktorom sú všetci spojení či napojení na Krista.

Často sa stáva, že pri zmene bydliska si veľa ľudí nemôže nájsť svoje miesto v Cirkvi. Niektorí preto celkom odpadnú od boha. Nie preto, že by prestali veriť, ale je to akási ich vnútorná záležitosť. a naopak, iní dokážu ísť aj niekoľko kilometrov do svojho kostola.

Boh je predsa v každom kostole, kde sa slávi svätá omša, vysluhujú sviatosti, číta Písmo, vykladá homílie. Kristovo učenie nás spája od krstu a tvoríme spoločenstvo bratov a sestier, nech vedľa nás stojí úplne cudzí človek, ktorého nepoznáme. Kristus nás spája a zjednocuje. máme preto mať úprimnú radosť. Preto je potrebné, aby sme podľa možnosti vytvárali medzi sebou skutočné a pravé spoločenstvo, aby sme sa dobre cítili a prípadne, túto atmosféru preniesli aj na tých, ktorí stoja okolo nás. Môžeme to prejavovať držaním tela, dôstojným vystupovaním, podaním ruky a v neposlednej miere je to aj spev.

Vieme, že Panna Mária sa nenahnevala na Pána Ježiša, keď povedal tieto slová. Zaiste pocítila, ako jej Synovi záleží na každom jednom jeho poslucháčovi. Počúvať Božie slovo to nie je len zvyková záležitosť, prípadne poznámka, že pán farár bude dlho kázať, ale to počúvanie nech je radosťou každého z nás, že sme sa priblížili ešte viac k Pánu Ježišovi. Uvedomujeme si, že práve tento moment je veľmi vážny a potrebný.

Pán z úvodu úvahy sa mýlil, keď tvrdil, že jemu už Sväté písmo nič nemôže dať. Tým sa sám vylučuje zo spoločenstva bratov a sestier Pána Ježiša. Preto, keď raz zomrie, a aj keď ho pochová kňaz, či mu to bude osožné, keď za svojho života sa z tohto spoločenstva sám vylúčil?

Amen.

Streda po 25. nedeli v Období cez rok

Lk 9,31-6

Boh ich začal posielat'

Každý človek má od Boha určenú svoju životnú úlohu. Jedných si volá do stavu manželského, iných do kňazského či rehoľného, ale zostávajú i v stave slobodnom.

Sú rôzne zamestnania, funkcie, odbornosti, ale pre veriaceho kresťana je pred Bohom rozhodujúce to, kto ako splní svoje poslanie, a to bude mať vplyv aj na odmenu tu i vo večnosti.

V evanjeliu sa hovorí o rozposlaní apoštolov na ich prvú apoštolskú cestu. Je pre nás poučné, s akou vážnosťou a dôverou pristupujú a prijímajú Ježišove slová: „... **dal im silu i moc nad všetkými zlými duchmi... A povedal im: Na cestu si neberte nič: ani palicu, ani kapsu, ani chlieb, ani peniaze...**“ (Lk 9,1-3).

Zastavme sa pri týchto slovách a uvažujme. Pán Ježiš si vybral dvanásť jednoduchých mužov, ktorých vyučí v náuke, ktorú on hlásal a pošle ich na skúšku medzi rodákov.

Číslo **dvanásť** sa môže obrazne prirovnať k dvanástim kmeňom vyvoleného národa. Ježiš ich posielal po dvoch, čo u Semitov znamená, že svedectvo „dvoch“ sa chápalo ako hodnoverné.

Apoštolí poslušne šli a z neskorších správ vieme, že pri návrate sa tešili zo svojho poslania. Presvedčili sa, že pri splnení príkazu, ktorý im dal Ježiš, boli svedkami zvláštnych udalostí, ktoré sa diali ich rukami. Môžeme povedať, že boli vernými svedkami, ktorí svojím životom dosvedčujú, že sa priblížilo Božie kráľovstvo a že je potrebné navrátiť sa k Bohu a veriť v učenie Krista.

Apoštolí brali a plnili svoje poslanie od začiatku vážne a dôsledne podľa slov Pána Ježiša. Nemali sa znepokojovať o veci potrebné len pre túto zem. Apoštolí dôverovali v Boha, dôverovali jeho láske a milostiam, keď im hovorí: „*Na cestu si neberte nič...*“ (Lk 9,3).

Človek, ktorý chce plniť Ježišove poslanie, musí sa vedieť zriecť vecí, ktoré mu bránia celkom sa venovať svojmu poslaniu. Človek musí byť slobodný a len vtedy sa môže sústrediť na plnenie svojho poslania.

Vzhľadom na svoje poslanie dostali apoštolí zvláštnu moc nad nečistými duchmi a silu uzdravovať chorých. A to bola aj ich hlavná úloha. Môžeme povedať, že najprv im bolo uložené robiť skutky a potom mali vyučovať. Otázkou vyhánania zlých duchov sa v tom čase zaoberalo viacej ľudí, ale neraz bez úspechu. Apoštolom sa darilo a bolo vidieť, že robili to v mene Pána Ježiša a s jeho súhlasom. Nepoukazovali tým na svoju osobu a nehovorili, že to robia zo svojej moci, ale všetky skutky pripisovali svojmu Učiteľovi. V tom spočívala ich veľkosť.

Aj my máme takto postupovať. Sami osebe mnoho neznamenať. Všetko, čo robíme, pripisujeme Bohu. A so svätým Pavlom môžeme povedať: „*ale z Božej milosti som tým, čím som, a jeho milosť nebola vo mne márna*“ (1 Kor 15,10).

Keď si uvedomujeme túto pravdu, nebudeme sa pýšiť, ani nafukovať. Keď poznáme svoje slabosti a pomyslíme si na ne, mali by sme viac myslieť na Boha a pripodobňovať sa mu. Sme predsa jeho apoštolmi, máme plniť špeciálne ním uložené povinnosti, a to znamená, že sme boli povolani k šíreniu Božieho kráľovstva tu na zemi. Pripomínajme si, že sme neužitoční sluhovia Pána Ježiša. On koná v nás a cez nás. Všetko, čo robíme, či je to dobré, alebo zlé, ide na náš účet. Plniac si svoje povolanie správajme sa tak, aby sme nespravili hanbu ani Pánu Ježišovi, ani Cirkvi, ani sebe.

Úloha apoštolského poslania bola podložená príkazom Pána Ježiša: „*Dvanásť vyšli a volali ľudí na pokánie*“ (verš 12). Aj tu plnili vôľu Pána Ježiša, keď on sám hovoril o svojom poslaní: „*Kajajte sa a verte evanjeliu*“ (Mk 1,15).

Navrátiť sa znamená zmeniť cestu, ísť iným smerom, nedávať svojmu životu svoj smer. Toto môžeme uskutočniť v spojení so zvláštnym štýlom života. Týmto slovám dobre rozumel svätý František z Assisi, ktorého z takejto cesty chceli mnohí vrátiť. On však zanechal všetko otcovi – kupcovi. Zanechal i svoje šaty a nahého ho zaodial biskup. Takto nastúpil na cestu obetí, umŕtšovania a pokánia. Jeho priateľom sa to nepáčilo. On však už pozerá na svoj život úplne ináč. Svoj život dal Kristovi a nič nechcel, len to, čo chcel Kristus.

Ak by sme chceli iným pomôcť k návratu k Bohu, aké argumenty im predložíme? Aký je náš život? Nežijeme svoj život len podľa svojej predstavy, svojich chutí ok?

Apoštolí ohlasovali Krista a vyzývali všetkých k prijatiu jeho radostnej zvesti – Evanjelia. Preto aj my ukazujme druhým Krista a jeho veľkú hodnotu. Hovorme, a to nielen ústami, ale vlastným životom, že nie je nič hodnotnejšie a krajšie, ako je učenie Pána Ježiša! V jeho učení

nejde o nijaké ochudobnenie, ale naopak, obohacuje veľkou pravdou, ktorú môžeme spoznať už tu na zemi a sami sa presvedčíme, že večnosť musí vysoko prevýšiť naše poznanie pravdy, spravodlivosti a lásky.

Nasledujme v skutkoch počínanie apoštolov. Uvedomme si, že naše životné poslanie prekračuje hranice časnosti. Dnešný človek je viac hladný po pravde, ako túžiaci po chlebe a vode. Hovorme všade a neúnavne!

Toto evanjelium nás teda upozornilo, že každý z nás, či je to duchovný, alebo veriaci laik, alebo slobodný, vo všetkých oblastiach spoločnosti sa nachádzajúci a plniaci akúkoľvek funkciu, či zastávajúci akékoľvek miesto, nech má na mysli, že aj tam má plniť svoje poslanie moderného apoštola a šíriť učenie Krista, učenie lásky, pokoja a pravdy, a nemusí sa znepokojovať, lebo stačí, aby nič iné nechcel, len plniť vôľu Božiu...

Amen.

Štvrtok po 25. nedeli v Období cez rok

Lk 9,7-9

A chcel ho vidieť

Keď začal človek užívať svoj rozum, vždy chcel veľa vidieť, počuť, zažiť. Naša doba dosiahla taký stupeň techniky, že za niekoľko minút môžeme mať správy z opačného kúta zeme.

V jednej oblasti však môžeme vidieť kontrasty. Môžeme v nej niečo mimoriadne vidieť, počuť, zažiť, a nemáme záujem, hoci sme slobodní a v ceste nám nestojí žiadna prekážka. Je to stretnutie s Ježišom.

O Herodesovi hovoríme často s opovrhnutím, a predsa v evanjeliu nás zahanbuje, keď evanjelista Lukáš o ňom napísal, že chcel vidieť Pána Ježiša.

Herodes ako vládár sa o Ježišovi dozvedel z viacerých zdrojov. Boli to donášači, ľudia, ktorí ho obklopovali, a preto aj správy o Ježišovi sú rôzne.

Niektorí pokladali Pána Ježiša za Jána Krstiteľa, ktorého Herodes dal sťat' vo väzení, keď Jánovu hlavu ako dar si pýtala dcéra jeho nezákonnej manželky Herodiady.

Iní sa domnievali, že Ján Krstiteľ vstal z mŕtvych. Krista pokladali tiež za Eliáša, ktorý národ tak isto učil a udivoval svojimi činmi, ktoré jeho rukami konal Boh. Spomeňme si na uzdravenie syna vdovy zo Sarepty, alebo obeť na hore, keď porazil kňazov boha Bála, ktorých bolo 450 a ich obeť sa nezapálila, ale jeho.

Ďalší hovorili, že Ježiš je zaiste prorok. Počínal si rozvážne, jeho skutky boli mimoriadne. Často poukazoval na pokánie.

Keď toto všetko si vypočuje Herodes, nevie, čo si o tom má myslieť. To, že Ján vstal z mŕtvych, tomu neverí, ale keď počuje o Kristovi ako o zázračnom divotvorcovi, keď sa mu dostáva do uší nejedna správa o jeho učení, kladie si otázku: Kto je teda ten, čo o ňom počúvam také reči?

O sebe hovoríme, že sme veriaci. Máme rozum, máme i slobodnú vôľu. Môžeme však o sebe povedať, že vieme, kto je to Ježiš Kristus, Chceme sa s ním stretnúť?

Odpovede z ankety:

Ježiš Kristus je Syn Boží. Je to Boh. Vykupiteľ a Spasiteľ sveta. Druhá božská osoba. Filozof, mudrc, učenec, politik, revolucionár, ľudomil a podobne.

Ale ani jedna odpoveď celkom úplne nevystihuje otázku:

Kto je to Ježiš Kristus?

Preto sa máme snažiť spoznať lepšie učenie Pána Ježiša, zachovávať jeho príkazy, nájsť si čas, aby sme sa s ním stretli pri čítaní Svätého písma, pri slávení svätej omše, pri prístupovaní ku sviatostiam.

Je to dobré znamenie, keď cítiš, sestra, brat, že v tvojom živote áh Ježiš nie je cudzí, ale že ho hľadáš, že sa s ním chceš často stretať, že máš si s ním čo povedať v modlitbe, v rozjímaní, v meditácii, v spoločenstve, v rodine... Tvoj postoj hovorí o tom, že Kristus nielenže skutočne žije, ale že žije aj v žvojom živote. Je to veľmi krásne mať pocit, že v mojom živote je Boh!

Svätý Vincent de Paul hovorí o svojom zážitku v jednej udalosti.

Bol už kňazom, keď sa dostal ako otrok do Tunisu. Lod', na ktorej sa plavili, zajali piráti. V augustovom teple kopal zavlažovacie kanály. Nikdy sa netajil tým, že je kňaz. Pán-otrokár ho práve preto nenávidel. Vincentovi raz vraví jeho spoluotrok, Francúz:

- Tu je pravé peklo!

A Vincent mu odpovedal:

- Nie! Všade, kde je Boh, nie je peklo. A Boh je tu. Boh o nás vie.

Vincent sám nevedel, prečo naňho toto dopustil Pán Boh, ale nezúfal si, nestratil dôveru v prítomnosť Boha, a to ani vtedy nie, keď tri mesiace sa zmietal v horúčke – v malárii. Aj vtedy cítil vo svojom vnútri Boha. Otroctvo končí útekem. Neutečie sám, ale so svojím pánom-otrokárom, v ktorom pomocou jeho ženy, mohamedánky Fatmy, zobudí svedomie a prizná sa Vincentovi, že aj on bol kňazom a tiež sa dostal do otroctva. On však na rozdiel od Vincenta otroctvo nezniesol, a zradil Boha. Vyznal Alaha a po smrti jeho pána stal sa vlastníkom jeho panstva. Vincent v ňom prebudil znova svedomie a v Avione bol prijatý späť do Cirkvi.

Hľadáme Boha!

Neumlčujme jeho hlas v našom vnútri!

Aj keď vieme, že život s Bohom nie je často nič ľahké a príjemné, ale je to úžasná cena pozerajúc sa na večný život.

A preto oplatí sa často si nájsť čas na stretnutie s Kristom pri slávení svätej omše, k prístupovaniu ku sviatostiam a na modlitbu.

Amen.

Piatok po 25. nedeli v období cez rok

Lk 9,18-22

Nestačí Krista len poznať

Jeden z najväčších maliarov nášho storočia – Picasso – maľoval obrazy, ktoré na nás pôsobia zvláštne. Postavy na jeho obrazoch sú často ľudské karikatúry, ktoré majú viac tvárí, podľa ktorých vonkajšie pózy sú vážnejšie ako človek sám. Mnohí nevedia zaujať k jeho dielam správny postoj a hodnotia ich tak, že sa im nepáčia, nevedia, čo tým chcel maliar povedať.

Podobne je to aj s hodnotením života spojeného s Bohom. Mnohí toto spojenie hodnotia podľa dochádzky do kostola, či podľa ochoty pomôcť farnosti. Za veľký hriech mnohí považujú zakliatie, za nič však svoje klebety, ohováranie a zotrvávanie v hneve alebo

v nenávisti, či rozbíjanie manželstva. Vidia len jednu stranu a sami tvoria akúsi karikatúru. Dvojtvárnosť. Nekritickosť voči sebe. ale tiež aj nepoznanie seba samého.

Na túto tému hovorí i dnešné evanjelium.

Pred ľuďmi strachu a nepokoja stojí Pán Ježiš a pýta sa: „**Za koho ma pokladajú zástupy?... A vy ma za koho pokladáte?**“ (Lk 9,18-20). Pre človeka 20. storočia, ktorý pozná históriu, nie je ťažké odpovedať spolu s Petrom: „**Za Božieho Mesiáša**“ (Lk 9,20).

Nestačí však Krista len poznať. Kresťan musí chcieť viacej. Pán Ježiš ohlasoval svoje kráľovstvo. Jeho kázne počúvalo mnoho ľudí. Zázraky, ktoré konal, priťahovali zástupy. Do tohoto okamihu Pán Ježiš o sebe veľa nehovoril. o neskoršie chce vedieť, za koho ho pokladajú zástupy. Odpovede sa sypú zo všetkých strán. A vtedy Peter v mene všetkých odpovedá: „*Za Božieho Mesiáša*“ (Lk 9,20).

Aká to bola úžasná odvaha od Petra! Židia chcú vidieť v Pánu Ježišovi akúsi nevýraznú postavu z dávnych prorokov, ktorý v nich budí uznanie a ľudskú nádej, a tu Peter hovorí čosi celkom nové, a jednako čosi nepravdepodobné. V týchto slovách vykreslí to, že Pán Ježiš je ten, ktorého netrpezlivo očakávajú pokolenia, že je poslom Boha, ktorý má priniesť ľuďom slávu predpovedanú Abrahámom.

Peter ho za takého aj pokladá. Pán Ježiš neodpovedá na tieto Petrove slová, nepotvrďuje ich, ale povie, aby o tom nikomu nehovorili.

Prečo taký dôraz na mlčanie? Nie je to divné? Predsa stáročia Izrael očakával Mesiáša a túžil po ňom. On mal vyslobodiť národ vďaka priazni najvyššieho Boha. Národ po ňom túžil a teraz musí mlčať, a skrývať pred všetkými túto novinu. Prečo? Odpovedí by sme mohli dať mnoho. Najčastejšie sa to vysvetľuje tým, že izraelský národ bol naklonený k dočasnému mesiášskemu poslaniu. Nemusíme hľadať špeciálnu odpoveď, veď sám Ježiš nám ju podáva v nasledujúcich slovách.

Pán Ježiš neprotirečí Petrovým slovám, ale rozširuje ich a vysvetľuje: „*Syn človeka musí mnoho trpieť, starší, veľkňazi a zákonníci ho zavrhnú, zabijú ho, ale on tretieho dňa vstane z mŕtvych*“ (Lk 9,22).

Po vyznaní Petra Pán Ježiš objasňuje apoštolom ďalší priebeh udalostí, ktoré sa dotýkajú jeho osoby. Je to už dávno predpovedané prorokmi, ale jedná sa tu o to, aby sme si pripomenuli, že Pán Ježiš je skutočne poslom najvyššieho Boha. Pán Ježiš je skutočne Mesiášom od svojho narodenia, ale ako Mesiáš sa zjavuje až vtedy, keď vstane z mŕtvych. Najprv musí splniť svoje poslanie. Pomôžme si prirovnaním: Motýľa poznáme až po jeho opustení larvy.

Aj nás sa pýta a dáva nám posledné požiadavky, to znamená, akú hodnotu musíme zaplatiť, aby sme ho poznali a stali sa jeho priateľmi: „*Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma*“ (Lk 9,23).

Človek, ktorý chce patriť Ježišovi, nemusí mať na to hrdinskú silu, ani si nemusí zakladať na uznaní od ľudí a vznešenej morálke, nemusí robiť mimoriadne veci a nemusí patriť k istej elite.

Treba však zaprieť sám seba a rozhodnúť sa ísť za Ježišom, nieť si každodenne svoj kríž – symbol súhlasu so svojou vlastnou smrťou.

Kto chce si zachrániť svoj vlastný život, musí ho vlastne stratiť. To je pravda, aj keď znie to divne. Zachrániť si život znamená zriecť sa života tu na zemi a prebrať vec spásy. Pán Ježiš poukazuje na druhú stranu: „... *ale kto stratí svoj život pre mňa, zachráni si ho*“ (Lk 9,24). toto uistenie je veľmi vážne, pretože nestačí iba zriecť sa svojho života, pretože nie každá forma zrieknutia života je v podstate dobrá.

Vieme, že samovražda nemá nič spoločné s evanjeliom. To znamená, že sa mámr zrieť svojho života pre Pána Ježiša cez svoju vieru a dať sa celí do plánu Kristovi. Do plánu, ktorý poznáme vďaka jeho zmŕtvychvstaniu.

Vo chvíli krstu sa znovuzrodzujeme v Kristovi a stávame sa s ním jedno. To je začiatok, kedy máme zabudnúť na seba a naučiť sa vidieť druhých, čiže máme otvoriť svoje srdcia pre konanie dobra a lásky k druhému človeku. Lebo jedine láska môže byť obohatením druhých. Kto druhému venuje lásku, stáva sa darom pre Ježiša.

„Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste to urobili“ (Mt 25,40).

Kto s láskou venuje svoje ruky, ten plní Kristove slová a denne berie svoj kríž. Ako sa nám však chvejú naše ruky, keď ten kríž je ťažký...

Kardinál Salier bol niekoľko rokov pred smrťou porazený-paralyzovaný. V jeho denníku čítame:

- *Pane, tak rád som chodil, a zobral si mi nohy! Tešilo ma rozprávať, a zobral si mi reč! Ty môžeš všetko vziať, pretože ty si mi to všetko dal. Obdaruj i mňa svojou láskou. Bez nej ani môj život, ani utrpenie nemá zmysel*

Hľa, úžasná prosba o pravú tvár...

Ku Sokratovi prišiel otrok a povedal, že mu odovzdáva seba samého so všetkým čo má, čo vlastní. Nič za to nežiadal.

Stojíme pred Kristom a on sa nás teraz pýta, za koho ho pokladáme my. Čo mu odpovieme? Môžeme postupovať podobne ako ten otrok u Sokrata?

Môžeme povedať: Si náš Boh, si náš Pán?

Alebo môžeme povedať s Pavlom: V Kristu Ježišovi sme všetci jedno!

Ako vieme, Ježiš od nás nič nečaká, len aby sme sa vedeli zrieť svojho „ja“, a to z presvedčenia svojej viery a lásky.

Pretože tam,

kde bude naša láska, bude aj on;

kde bude pokoj, tam bude aj on;

kde bude dobro, tam bude aj on;

kde bude človek, tam bude aj on;

kde bude kríž, tam bude aj on;

kde bude on, tam nebude ponížovanie a pohŕdanie človekom.

Uvedomili sme si, že náš život, to je jediná Biblia, ktorú číta svet okolo nás. Preto nesmieme mať dve tváre svojej viery. Jednu pre kostol a svoje súkromie a druhú pre verejný a spoločenský život.

Picassove obrazy mnohí nechápu, nerozumejú im, nevedia ich ohodnotiť. Kto je však odborník, znalec Picassa, vie, čo iní nevedia. A to platí aj o našej viere. Jednou tvárou musíme presvedčiť svet o kráse Kristovho učenia.

Amen.

Sobota po 25. nedeli v Období cez rok

Lk 9,43b-45

Vážne upozornenie Pána Ježiša

Zažili ste už sklamanie? Zaiste. Vieme však, že čím viac sme dôverovali, zakladali si na niečom a potom nás to sklamalo, tým viac sklamanie bolelo. Pán Ježiš vedel, že mnoho ľudí ide za ním len preto, že vidia divy a znamenia, ktoré koná.

V dnešnom evanjeliu čítame vážne upozornenie, ktoré adresuje svojim poslucháčom, ale i nám: **„Dobre počúvajte a zapamätajte si, čo vám poviem: Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí“** (Lk 9,44).

V evanjeliách čítame o údive ľudí nad skutkami, ktoré koná Pán Ježiš. Počínal si ako taký, ktorý má moc, a nie ako farizeji a zákonníci. Pán Ježiš i napriek tomu, že upozorňuje ľudí na seba svojimi zázrakmi, chce ich priviesť k tomu, že nestačí len vidieť a zažiť. Jeho viera nesmie byť postavená len na zázrakoch. Preto, aby jeho obdivovatelia a poslucháči nezažili sklamanie a nezlomilo ich to, keď príde deň, pre ktorý vlastne prišiel na svet, keď bude musieť zomrieť za hriechy ľudí, aby si ľudia nezúfali, aby to nebolo príčinou sklamania, už vopred hovorí: *„Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí.“* A Lukáš opisuje reakciu ľudí: *„Lenže oni nechápali toto slovo. Bolo im zahalené, aby mu nerozumeli, ale báli sa ho opýtať na toto slovo“* (Lk 9,45).

tieto slová sa však raz stanú pre mnohých veľkým povzbudením, keď skutočne Pán Ježiš zomrie a oni sa po jeho zmŕtvychvstaní rozpomenú na tieto slová. aj keď snáď na chvíľu zaváhajú, ale to upevní ich vieru.

Často tí, ktorí nechápu poslanie Krista, sa pýtajú? Prečo musel Kristus trpieť? Prečo musí trpieť kresťan? Prečo Boh netrestá hneď tých, ktorí páchajú hriech a bezprávie.

Je to pre nás tajomstvo. No často sa dožijeme aj odpovede na tieto otázky už tu na zemi. Je to tajomstvo, ktoré potrebuje časa logiku na vysvetlenie.

Vidíme na svätcoch, že aj ich Pán nechal do poslednej kvapky krvi trpieť. Iní do konca svkojich síl museli bojovať proti presile. toto všetko dopustil Pán Ježiš len pre ich dobro a pre spásu ich nesmrteľnej duše, a to len preto, aby ich zachránil pre večný život. vidíme na príklade našich bratov, ktorým dávame titul „svätí“ či „blahoslavení“, že Boh dopustil zdanlivo ich porážku pred svetom, aby vytvoril ich víťazstvo a nový život.

Z praxe života vieme, že nie všetko je zlato, čo sa blyští. Tak je to aj s hodnotami našej viery. Koľkí sa sklamali vo viere, keď ju chápali len ako čosi okázalé, bombastické, ale keď prišlo prenasledovanie, útlak či obeta pre svoju vieru, už zrádzajú, zapierajú a odpadajú.

Viera – to nie sú len naučené formulky. Viera – to sú na drobné v prxi života premenené slová Pána Ježiša.

Pán Ježiš nikomu nesľubuje tu na zemi nebo, raj, ale hovorí: *„Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma“* (Lk 9,23). Pripomeňme si však pre naše povzbudenie slová, ktoré tiež povedal Pán Ježiš, keď nám chce pomôcť, aby sme vytrvali vo viere, aby sme nezmalomyseľneli v ťažkostiach a v krížoch života: *„Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké“* (Mt 11,30).

Nesmieme vidieť vo svojom živote len to ťažké, tvrdé, ale máme vidieť i to príjemné, uspokojujúce, čo dáva Boh duši, ktorá ho miluje. A taká duša sa potom nebojí pohľadu na kríž, a nebojí sa ho vziať na svoje ramená.

U pravého veriaceho nemožno hovoriť o sklamaní. Boh ešte nikdy nikoho nepriviedol ku sklamaniu. To len ľudská slabosť zvíťazila u ľudí, ktorí sa dopustili rúhania, reptania, zúfalstva vo svojom živote a pritom vinu vidia u Boha, v Cirkvi.

Pane, daj nám silnú vieru! Amen.

Máme by detského zmysľania pred Bohom

Dnes sa zápasí, preteká a súťaží nielen na poli športu, ale aj vo všetkých výrobných i riadiacich oblastiach, a to často nesprávne, ba až nečestne.

I v cirkevnom dani sa stretávame s týmto nezdravým, dokonca hriešnym počínaním. A tak sa stáva, že brat brata, priateľ priateľa a podriadený nadriadeného ohovára, osočuje za jediným cieľom – postúpiť vyššie, dostať sa do popredia, viac vlastniť, prijímať vyššie odmeny, viesť pohodlnejší život....

Nekritický človek sa často preceňuje, túži po tom, čo mu nielenže nepatrí, ale na čo ani nemá a nevládze. Je to vážny problém, o ktorom rozpráva aj Lukáš v dnešnom evanjeliu.

„Napadla im myšlienka, kto z nich je väčší“ (Lk 9,46).

Apoštoli sú v Ježišovej škole. Povolal a vybral si ich spomedzi mnohých, a to často rôznym spôsobom. Vedia, že ich poslaním je, aby ohlasovali učenie Pána Ježiša. Dostalo sa im významného postavenia, vyznačenia, pocty. možno preto, že sú ešte málo zbehlí v učení Pána Ježiša, ale zaiste aj preto, aby na ich nesprávnom počínaní i nás Ježiš poučil a vyvaroval. Preto dopustí na apoštolov nezdravú túžbu byť niekým, teda ctižiadostivosť a žiarlivosť. Premýšľajú, kto je medzi nimi prvý.

Peter si myslí: budem to ja? veď mi Pán Ježiš prejavuje svoju dôveru a stavia ma do čela apoštolov.

Aj Ján, ktorému Pán prejavuje viac lásky ako ostatným apoštolom, tiež si myslí: Budem to ja?

Každý z nich videl voje prednosti, vlohy, svoje „ja“! Zabudli, že ten, ktorý si ich vyvolil, v ktorého škole sa nachádzajú, je Boh a on vidí do srdca ľudí, pozná ich zmysľanie.

Pán Ježiš pozná ich myšlienky, vie o dialógoch, ktoré na túto tému vedú medzi sebou. Nič im nevyčíta, ale dám im ponaučenie krásnym príkladom.

Ježiš postaví pred apoštolov jedno z detí, ktoré bolo nablízku a názorne im ukáže, v čom spočíva pravá veľkosť, prvé miesto, o ktoré sa dohadujú. Pán Ježiš im to ukáže v pokore: „*Lebo kto je medzi vami najmenší, ten je veľký*“ (Lk 9,48). Poukázal na dieťa: nevinné, čisté, plné lásky...

Toto praktické poučenie nepatrí len apoštolom, ale i nám. aj pre nás v dnešnej dobe platí, že v Cirkvi je ten prvý, kto sa vie bez pretvácky uponížiť, kto vie pokorne slúžiť druhým, kto si vie uvedomiť, že je celkom a celý závislý na Bohu. Kto si uvedomí, že všetky prednosti a dary, ktoré má, nie sú jeho, ale je to dar, ktorý mu dal Boh.

A toto sa dá dokázať len vierou. Pozrime sa okolo seba a často v neparnom človeku, chorom a menej vzdelanom, nájdeme príklad, vzor a povzbudenie. Máme v nich tiež vidieť Ježiša.

Môžeme povedať, že toto je skutočná lekcija žiarlivosti a priznajme si, že nielen apoštolom, ale i nám. Ján nepochopil a na jeho slovách ešte viac zdôraznil, čo si Ježiš praje. Ján rozpráva, že nejaký židovský mág, keď videl, čo robí Ježiš, snažil sa v Ježišovom mene vyháňať diabla. To sa apoštolom nepáčilo, veď nepatrili medzi Dvanástich, nechodil s nimi, preto sa proti jeho správaniu ohradzovali. Aj tu sa prejavila ich žiarlivosť nezrelých apoštolov. Pán Ježiš toto ich nesprávne počínanie dáva na správnu cestu. Aj tu ich pouča ako dobrý učiteľ a povie im: „*Nebráňte mu, lebo kto nie je proti vám, je za vás!*“ (Lk 9,51). To znamená, že keby mali apoštoli hlbšiu vieru, vedeli by, že každé dobro, hoci vznikne aj mimo nich, teda i mimo kresťanstva, nie je namierené proti Pánu Ježišovi, ale je s ním.

Uvedomujeme si, že veľa dobra je aj mimo Cirkvi. Preto sme svedkami, že vedenie Cirkvi, Svätý Otec Ján Pavol II., ale i biskupské konferencie na celom svete uznávajú toto dobro, spolupracujú s ním, hoci sú to často aj ideologickí nepriatelia, a to je práve pod vplyvom dnešného evanjelia.

Od Druhého vatikánskeho koncilu Cirkev spolupracuje s každým, komu sa jedná o sociálny pokrok a mier vo svete. Cirkev si uvedomuje, že všetko, čo je dobré vo svete, je obohatením i pre nás, že sa tak plnia zásady božieho kráľovstva na zemi. Cirkev i v našich podmienkach je od mnohých veriacich odsudzovaná, že kolaboruje, že vedie dialóg s tými, ktorí sú proti.

Vieme, že v dejinách sa stalo, že ani Šavla nechcel prijať do Cirkvi Ananiáš v Damasku, keď hovoril vo videní Pánu Ježišovi: „*Pane, od mnohých som počul o tomto mužovi, koľko zla narobil tvojím svätým v Jeruzaleme. aj tu má moc od veľkňazov poviazať všetkých, čo vyzývajú tvoje meno.*“ Ale Pán mu povedal: „*Len chod, lebo jeho som si vyvolil za nádobu, aby zanesol moje meno pohanom aj kráľom i synom Izraela*“ (Sk 9,13-15). Vieme, že sa to do bodky aj splnilo.

Nech aj medzi nami je zdravé súťaženie. Nech túžime po hodnotách, ale nikdy nie hriešne. Odložme preto ctižiadosť a žiarlivosť!

Amen.

Utorok po 26. nedeli v Období cez rok

Lk 9,51-56

Láska, kdeže si sa podela?

Pozrime sa na tri obrazy, ktoré prináša dnešný život: nový dom, moderné zariadenie a auto. Mohli by sme povedať, že sú to predpoklady k opravdivému šťastnému životu v akejto domácnosti. No darmo by sme hľadali u nich šťastie. Hádky, hrešenie, búchanie dverami, ktoré počuť až do susedov. Niečo tam predsa chýba!

Zo súdnej siene vychádza muž a žena. Každý ide inou stranou. Ani sa na seba nepozrú. Práve ich rozviedli. Ich manželstvo netrvalo ani celý rok. Prečo? Čo mu chýbalo?

Starenky pozerajú túžobne z okien domu dôchodcov na malú zelenú bráničku. Čakajú kedy sa v nej objavia ich deti. Vychovali ich, dali im všetko a teraz aspoň chvíľu, aspoň maličkú chvíľku by sa chceli s nimi potešiť, keď už nieto miesta pre nich medzi nimi... Ale deti neprichádzajú. azda aj ich deťom voľačo chýba?

Bratia a sestry, ak ste dobre dávali pozor, mohli ste si všimnúť, že aj tým z dnešného evanjelia niečo chýbalo.

Najskôr to boli Samaritáni, ktorí nechceli prijať a uchýliť Ježiša a jeho učeníkov do svojej dediny. A nielen im, ale aj Kristovým učeníkom – Jakubovi a Jánovi – niečo chýbalo, ktorí vo svojej úzkoprsej horlivosti chceli privolať oheň na týchto odmietajúcich Samaritánov.

Istotne ste, bratia a sestry, prišli na to, o aký nedostatok ide. Je to nedostatok lásky. Už pred Kristom si filozofi uvedomovali, že ľudstvu chýba láska. Zbadali, že svet je studený, že

ho treba rozohriať láskou. Ich snaha bola krásna a šľachetná, ale bezvýznamná. Ich recept bol slabý. Prichádza Kristus a hovorí: „*Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať*“ (Jn 13,34-35).

Ako majstrovsky si Kristus počínal! On vie, že hlavným nedostatkom je nedostatok lásky. Preto veľmi vysoko vyzdvihuje lásku nad ostatné čnosti. Láska v Kristovom náboženstve nie je niečo vedľajšie, ale hlavné a podstatné, čiže láska je základom Kristovho náboženstva, a preto sa volá aj náboženstvom lásky.

Pozrime sa však dnes okolo seba. Zo dňa na deň je menej tých, ktorí majú šľachetné srdce, ktorí vyžarujú lásku v slovách a skutkoch. Stále viac vzrastá počet ľudí studeného srdca, srdca bez lásky, ktorým akoby stále dul v srdci studený severák.

Láska, kdeže si sa podela???

Na každom kroku cítime tvoj nedostatok, a tak náš život sa stáva stále ťažším, lebo naše srdcia každým svojím úderom túžia po tebe. Chceme milovať a chceme byť milovaní!

Láska, kdeže si sa podela???

Svet nám núka lásku. Ale tá láska je úbohá. to je len falošný náter lásky. To je pozlátko, ktoré má nás oslepiť a zviest’.

Láska, kdeže si sa podela???

Naše srdce, to naše srdce túži po niečom viac ako po krajci chleba. Od kolisky až po hrob túžime po dobrom slove, po milom úsmeve. Chceme mať okolo seba ľudí, ktorí by nás milovali, ktorí by nám vedeli porozumieť, ktorým by sme mohli odkryť tajomstvá svojho srdca. Chceme, túžime, bojujeme o teba, a predsa sa musíme pýtať: Prečo je ťa tak málo? Prečo trpíme tvojím nedostatkom? Prečo chýbaš i tam, kde si tak potrebná? Tvoje putá, ktoré majú spájať tých najbližších, sú mnohokrát popretfhané.

V časopise S l o v e n k a v roku 1979 bol uverejnený list, ktorý napísalo dospievajúce dievča z Detského domova v Martinskom okrese. Tento list, napísaný na papieri zo školského zošita, našiel redaktor Slovenky pokrčený na zemi pri odpadkovom koši. Nezist’oval autorku, ale sa domnieval, že hĺbka myšlienok tohto dospievajúceho dievčaťa si zaslúži zverejnenie List má takéto znenie:

A k á s i, m a m a m o j a?

Vysoká a štíhla, alebo malá a útla? aké máš oči? Modré, alebo hnedé? Ak hnedé, som tebe podobná. Aký asi zvuk má tvoj hlas? Ten by som chcela počuť! Možno by mi prezradil to, čo od chvíle, keď som začala vnímať svet, neviem pochopiť.

Prečo?!

Na toto slovo vyslovené nahlas či šeptom, alebo len na takto myslenú otázku si neviem dať odpoveď. Len jedno viem; že si nič nenamietala, keď si ma po prvý raz pocítila pod svojím srdcom. Verím, že aspoň vtedy si musela cítiť čo len iskierku radosti z toho, že budem. Čo len iskierku lásky, keď späť v jedno kráčali sme spolu tých niekoľko mesiacov. No sotva si mi dala pocítiť jas slnka a chuť materského mlieka – opustila si ma.

Prečo, mama moja?!

Tak som ťa potrebovala! Či utrieť slzu, alebo pofúkať kolienko, pohladkať rozpálené čelo, pridržať pri prvom krôčiku, ale pri nezbednostiach „vyprášiť“ sukničku. Teba nebolo. Škoda. Bola by som sa ti odmenila.

Toto krásne slovo „mama“ by bolo patrilo len tebe! Nechcem ťa prísne súdiť. Možno, že okolnosti ti vtedy ináč ani nedovoľovali. ale kde si teraz, po rokoch?! Čakám, že prídeš a povieš: Tu som, dieťa moje. Odpusť! Ináč sa nedalo...

Ale teba niet. Ty sa neponáhľáš.

Preto moje slovo „mama“ patrí tým, ktoré mi podali dlaň, keď som ruky vystierala do prázdna a bezpečne ma previedli životom. Im vdáčim za všetko, čo som a čo mám. Ty ostávaš pre mňa neznámou ženou, ktorej odkazujem, že nedopustím, aby moje budúce deti žili bez materskej lásky, aby boli „sirotami žijúcich rodičov“ a že ich nikdy neopustím!

Tvoja dcéra z detského domova

Položme si teraz otázku: Čo myslíte, koľko asi takýchto listov píše denne život?

Prenesme sa v duchu do našich rodín, domov, na naše sídliská, na naše pracovisko, do továrne, úradu či školy, na internát, na ulicu, po ktorej denne chodíme, do obchodu, v ktorom kupujeme, slovom všade tam, kde žijú ľudia a kde my žijeme s nimi, a kde sa denne s nimi stretáme. a teraz mi zaiste dáte za pravdu, bratia a sestry, že nie je to nijaká fráza, ale že je to skutočnosť a realita, keď hovoríme, že s nedostatkom lásky sa stretávame naozaj na každom kroku.

Niektoré z vás by však mi mohol povedať: Áno, máš pravdu, svetu chýba láska, jej nedostatok je citelný. Sami to pozorujeme a skusujeme. Aj my konštatujeme to isté čo ty. Avšak, kto nám ukáže východisko? Veď azda ani láska, ktorú priniesol Kristus, nie je taká silná, aby zachránila dnešný svet.

Nie, drahý brat a drahá sestra, Kristova láska nie je slabá, v nej nie je chyba, ale v nás. V nás, ktorí neprijímame Krista – LÁSKU!

A Kristus nasilu svoju lásku nedáva, nenúti ju prijať. On ju ponúka, klope a čaká. Je len na nás, aby sme mu otvorili a pustili ho dnu.

Som presvedčený, bratia a sestry, že všetci chceme to isté. Chceme, aby sa na svete žilo radostnejšie, spokojnejšie, aby láska neubúdala, ale naopak, aby rástla. A na to, aby sme to dosiahli, je len jeden liek. Je to Telo a Krv – Chlieb lásky, ktorý zostupuje z neba tu na náš oltár, aby sa nám daroval. Áno, iba on nás môže zachrániť a vnieť do nás tak potrebnú lásku.

O prvých kresťanoch je známe, že tí, ktorí sa zúčastnili bohoslužby, pristúpili všetci aj k Pánovmu stolu, aby z neho prijímali. A napriek všetkej nenávisti a prenasledovaniu svet musel hovoriť o nich: Pozrite sa na nich, ako sa milujú!

Svetu vždy imponovala ich láska, ktorú čerpali z Eucharistie.

Bratia a sestry, či nie je toto výzvou aj pre nás? Zanechajme ten starý ošúchaný zvyk „raz do roka“ a snažme sa zjednotiť s láskyplným Ježišom pri svätom prijímaní. Uvidíte, že láska nevyhasne. Láska bude vyžarovať z našich slov a skutkov, a naplní naše okolie. Naplnení láskou budeme aj my imponovať svetu. Vtedy inšpirovaní naším príkladom aj druhí ľudia budú robiť podobne. A týchto budú zasa nasledovať iní a ohromná reťaz lásky ovynie celý svet.

Viem, možno sa vám to zdá ako neuskutočniteľný sen. Ale to nie je pravda. Tento sen sa dá uskutočniť, dá sa realizovať.

tie obrazy, ktoré prináša súčasný život, dajú sa zmeniť. Stačí, aby teplý vánok lásky roztopil chladné ľudské srdcia a ich vzhlad bude hneď iný.

Bude tak i nový dom s novým zariadením a šťastnými manželmi, rodičia v kruhu svojich detí, a nie v domovoch dôchodcov, a deti, ktoré nikdy nebudú musieť písať listy z detských domovov.

Je len na nás, aby sme spravili prvý krok, prvé vykročenie. A to môžeme urobiť už dnes, teraz, v tejto chvíli pri svätej omši.

Amen.

Streda po 26. nedeli v Období cez rok

Lk 9,57-62

Odmietnutý Ježiš

V živote každého človeka sa odohrá, alebo práve odohráva udalosť, že človek je nepochopený, nech sa snaží čo najlepšie, ľudia ho nechápu, nechcú pochopiť, ba stáva sa, že tí, od ktorých to najmenej čakať, mu hádžu do cesty poľenú, strpčujú a znepríjemňujú život.

Dnešné evanjelium je zvláštne tým, že evanjelista Lukáš opisuje odmietnutie Ježiša v istej samaritánskej dedine a zároveň Ježiš iného odmieta slovami vtedy, keď sa ponúkne, že chce byť jeho učeníkom: „**Líšky majú svoje skryšy a nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť**“ (Lk 9,58). A hneď vzápätí hovorí: „**Pod' za mnou!**“ ale on odmieta a hovorí: „**Pane, dovol' mi najprv odísť a pochovať si otca**“ (Lk 9,58-59).

Z týchto slov cítime upozornenie na skutočnosť, že každý človek bez rozdielu má určité, Bohom dané poslanie. Aj Ježiš má svoje poslanie. Má navrátiť ľudstvo späť k Bohu Otcovi.

Za odmietnuté dobro musí prísť veľká láska, ktorá vráti späť odmietnutie. Ježiš ide priamo v ústrety utrpeniu, smrti a zmŕtvychvstaniu, aby najprv neslávne odmietnutý svetom, rodákmi, ba dokonca aj apoštolmi, potom slávne zakončil svoju púť na zemi v Jeruzaleme nanebovstúpením. Ježiš na ceste do Jeruzalema musí prejsť cez nepriateľské územie Samaritánov. Ak sa cestujúci priznal, že cestuje do Jeruzalema, vystavil sa nebezpečenstvu. Neraz sa stalo, že Samaritáni takýchto okradli, ba i zabili. Samaritáni nenávideli Jeruzalem a všetko, čo s ním súviselo. Po Šalamúnovej smrti tak znenávideli a odmietli Izraelitov, že prestali chodiť do Jeruzalemského chrámu a svoje obete prinášali v Samárii na vrchu Garizim.

Ježiš nechce nikoho odmietnuť. Spomeňme si na ženu Samaritánku, ktorej Ježiš ponúkol vodu života.

A teraz jeho poslovia sa vrátili smutní. Apoštoli zúria pre odmietnutie. Jedni Ježiša oslavovali atíto Samaritáni ho odmietajú. Najviac sú podráždení synovia Zebedejovi – „Synovia hromu“ – „Boanerges“, ako ich pomenoval Ježiš už pri ich vyvolení.

Toto odmietnutie si vysvetľujú ako urážku Majstra a táto vec si zaslúži potrestanie. A tak im zišlo na um, že prednedávnom dostali moc od Majstra vyháňať diablov a robiť zázraky. Preto sa dožadujú, aby im povolil použiť túto moc za odmietnutie nad Samaritánmi. Ježiš však zamieta horlivosť apoštolov. Sú malicherní, fanatici, zmýšľajú pozemsky. Ide im skôr o pomstu než o spravodlivosť.

Prvá podmienka pre Ježišovho učeníka: **Mať trpezlivosť pri neúspechu.**

Odmietnutý Ježiš odchádza, aby vzápätí on odmietol. Prečo? Ježiš odmieta preto, lebo v slovách tohto človeka: Pôjdem za tebou všade, kam pôjdeš, je len chvíľkové oduševnenie, a nie výsledok zrejých rozumových úvah. Ježiš ho však neodmieta v pravom slova zmysle. Hovorí mu to tak, aby porozumel. Lebo ten, kto ide za ním takto, rýchlo vytriezvie.

Druhá podmienka pre Ježišovho učeníka: **Naučiť sa borit' s prekážkami.**

Život Ježiša je plný chudoby a nepohodlia. Vlastní rodáci ho vyhнали z Nazareta. Nemal miesta, kde by sa narodil ako normálny človek, ale odmietnutý narodil sa v maštali.

Vie, že ho odmieta národ a dožije sa najväčšej potupy svojej doby, a to smrť na kríži. A teraz mu odmietli i pohostinstvo v samaritánskej dedine.

Ježiš ti v tejto chvíli šepká: U mňa je to často ťažké. Nebudeš mať pre mňa často ani strechu nad hlavou, dokonca ponúkam ti len tie isté ťažkosti, ako mám ja teraz. Aj teba možno budú odmietať.

Preto sa Ježiš prirovnáva k zvieratám: „**Líšky majú svoje skryšy a nebeské vtáky svoje hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť**“ (Lk 9,58).

Uvažuj: Situácia učenika nebude lepšia ako situácia Učiteľa. Nevieme, ako to dopadlo, Ježiš však ďalšiemu hovorí: „*Pod' za mnou!*“ (Lk 9,59). Ten však prosí Ježiša, aby mu dovolil pochovať si svojho otca, ktorý mu práve zomrel. Ježiš mu to nedovoľuje, hoci prosí len o odklad na niekoľko dní. „*Nech, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych. Ty chod' a zvestuj božie kráľovstvo!*“ (Lk 9,60).

Čudujeme sa, čo sú to za spôsoby, že človek sa nemôže ani naposledy rozlúčiť s otcom. Veď to je ľudské, prirodzené! A čo veci po pohrebe? Treba dať všetko do poriadku. Užialená matka, súrodenci...

Požiadavka je oprávnená, a predsa ju Ježiš odmieta. Ježiš vie, že tento by sa zaplietol do zbytočných starostí a on ho volá inde. Práve preto žiada takúto obeť a nestrpí nijaký odklad.

A tretiemu priamo do očí povie, že sa nehodí pre Božie kráľovstvo. Nie je na to súci. Nie, Ježiš nie je grobian. Ježiš vidí priamo do srdca. Ježiš povoláva a chce, aby mu povolaný slúžil, zdieľal s ním radosť i žiaľ. Ježiš je prísny.

Videl som v niektorej postave sám seba?

V správaní Samaritánov, ktorí Ježiša odmietli prijať, alebo skôr sme prehnane horliví na všetkých, ktorí škodia Cirkvi a chceme na nich zvolávať smrť, pohromu, chorobu? Nebuďme malicherní, nezmýšľajme pozemsky.

Alebo chceme ísť za Ježišom slepo?

Nie, Ježiš nechce slepú lásku. Ježiš nás neodmieta, keď nám do cesty stavia prekážky. Ježiš si nás vtedy pripravuje na ťažkosti spojené s vyznaním jeho učenia. Ježiš chce celé naše srdce. Preto všetkých volá: Pod' za mnou! On nás v tejto spoločnosti, v tomto storočí dnes chce za apoštolov, poslov pokoja, pravdy a Evanjelia. Nechce, aby sme sa obzerali späť, keď sme už raz položili ruky na pluh. Na povzbudenie si pripomeňme Ježišove slová: „*a každý, kto pre moje meno opustí ... otca a matku ... dostane stonásobne...*“ (Mt 19,29).

Neodkladaj svoju činnosť apoštola – až budem na dôchodku, potom už budem chodiť. Potom už budeš chorý, nevládný a kto ti zaručí, že sa dožiješ zajtrajšieho dňa, nieto staroby?! Nikto nemá právo povedať Ježišovi ani to, že sa necíti, nechce, nemá talent. Proste a dostanete, hľadajte a nájdete – to je odpoveď na tieto problémy.

Máme veľa príkladov v Cirkvi, na ktorých sa môžeme poučiť. Ján Fischer, biskup a mučeník, ale i Tomáš Morus, kancelár, sudca, učenec, filozof a nakoniec i mučeník. Poznáte udalosti okolo týchto mučeníkov – mužov viery z knihy *U m ŕ i , b l á z o n !*

Obaja žili za vlády anglického kráľa Henricha VIII. Jeden bol jeho vychovávateľ a učiteľ a druhý jeho kancelára najvyšší sudca krajiny. Keď kráľ podľať rozmarom žien, ktoré skončili násilnou smrťou tak či tak, títo nedostanú strach a verne idú za Ježišom. Prečo? Lebo viac im záležalo na cti a sláve Božej, ako na sympatii kráľa, ktorý od nich žiadal verejný odpad, verejný hriech. Neodmietli Ježiša. Do väzenia prišla za Tomášom i jeho vlastná manželka s dcérou a prosili otca, aby aj on podpísal hriech kráľa. Nie, on nezradí sám seba, svoje presvedčenie. On neodmietne Krista, ktorý chce žiť v jeho živote. Dá sa nazvať „bláznom“ od skutočného blázna – kráľa Henricha. Za túto tvrdohlavosť 6. júla 1535 bol sťatý.

Uvedomili sme si, presvedčili sme sa, že odmietnutie Krista je najväčší nevďak človeka a najmä kresťana, najväčší nezmysel a urážka Boha.

Buďme hrdí na to, že sme kresťania, a preto prijímajme pozvanie – Pod' za mnou – aj slovami tejto modlitby:

Pane, hoc celý svet nás nepochopí, ale ty chápeš milujúce srdce. Chceme odprosovať za nelásku sveta, ktorý odmieta lásku Ježiša. Ďakujeme za pozvanie a daj nám sil napredovať bez obmedzenia, výhovoriek, neuvážaných otázok a prisilných slov. Amen.

Štvrtok po 26. nedeli v Období cez rok

Lk 10,1-12

Aj naša doba potrebuje kňazov

Bratia a sestry, iste už mnohí z vás počuli o tom, ako sa vyjadril pri jednej príležitosti známy spisovateľ a člen Francúzskej akadémie Francois Mauriac o kňazovi:

- *Pre mňa je kňaz na prvý pohľad obyčajný človek. Ale keď nado mnou vo sviatosti zmierenia vystrie ruku a vysloví slová rozhršenia „Ego te absolvo“ – „Ja ťa rozhršujem od tvojich hriechov“, v mojej duši, v mojich očiach a v mysli sa stáva Kristom! Nič iné nechcem od kňaza, iba to, aby mi dal Boha.*

Tento veľký spisovateľ chce od kňaza, aby mu dal Boha. Teda potrebuje kňaza. Ako je to s nami, bratia a sestry, potrebujeme aj my kňaza?

Slová dnešného evanjelia nás oboznamujú s tým, ako Pán Ježiš posielal svojich učeníkov tam, kde chcel sám ísť.

Aj v našej dobe robí to isté tajomný Kristus. Vysiela svojich vierožvestov na všetky strany, aby preňho pripravovali miesto v ľudských srdciach. Zároveň pridá upozornenie, ktoré platí pre všetky časy: **„Žatva je veľká, ale robotníkov málo. Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu!“** (Lk 10,2).

Žatva vždy bola, je a bude dôležitou udalosťou v živote spoločenstva. Najviac by vedeli o tom rozprávať tí, ktorých sa to priamo týka – pracovníci žatvy. Vieme, ako dobre padne každá pomocná pracovná ruka.

Podobne tomu bolo aj za čias Ježiša Krista. A predsa s výrokom: *„Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu!“* (Lk 10,2) Ježiš nemyslí na žatvu obilia, ale na nejakú inú žatvu, ktorej robotníkmi sú kňazi. Prácu kňazov prirovnáva ku takej ťažkej práci, akou je žatva. Vie, že ich všade nebudú vítať srdečne, lebo chcú dať ľuďom Krista, ktorý sa neuspokojí s málom – chce všetko.

Mnohí ho preto neprijmú, lebo im siahne na pohodlie alebo kariéru. Takým patria slová, ktoré Pán Ježiš povedal sedemdesiatim dvom apoštolom pri ich rozoslaní: *„Striasame na vás aj prach, čo sa nám vo vašom meste prilepil na nohy. Ale vedzte, že sa priblížilo Božie kráľovstvo!“* (Lk 10,11).

No veľa je tých, ktorí mu otvárajú svoje domy a srdcia dokorán. Potrebujú kňaza, lebo chcú prijať radostnú zvesť, chcú prijať Krista-Boha.

Ježiš Kristus už dvetisíc rokov posielal svojich robotníkov, ale jeho prosba: *„Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu!“* (Lk 10,2) ešte nič nestratila zo svojej aktuálnosti.

Bratia a sestry, určite ste už aj vy rozmýšľali nad tým, prečo tá aktuálnosť Ježišovho náreku, prečo potrebuje aj dnešný moderný človek kňaza. Nuž pokúsme sa teraz spoločne uvažovať o týchto otázkach.

Človek túži po radosti a šťastí až natoľko, že bez radosti by možno ani nevedel žiť. Veľkou úlohou Cirkvi a kňazstva je hlásať radostnú zvesť, učiť ľudí, kde nájdu naozajstné šťastie. Preto aj dnes je potrebné ohlasovať Boha Stvoriteľa – prameň všetkého života. Je potrebné hlásať milosrdného Boha. Treba hlásať Vykupiteľa Ježiša Krista, v ktorom sa nám zjavil Boh Otec. Treba hlásať blaženosť, ktorú oko nevidelo a ucho nepočulo, a ktorú dostanú tí, ktorí verne slúžia Pánovi. ak chceme dosiahnuť stále šťastie, stále priateľstvo s Bohom, musíme používať prostriedky spásy – sviatosti, ktoré nám vysluhujú Kristovi kňazi, ktorých potrebuje aj naša moderná doba.

Nech nás o tom presvedčí aj nasledujúci rozhovor:

Istá pani vo vlaku vyslovila takýto názor:

- Bohu sa môžeš klaňať aj bez kňazov.

Príčina vzniku jej myšlienky je neznáma. Možno jej vyhovovala. a bola by touto myšlienkou pokazila všetko, nebyť jedného mladého človeka, ktorý pochopil nesprávnosť tohto výroku, ale zároveň videl aj dobrú vôľu neznámej, že sa chce klaňať Bohu, a preto sa jej snažil vysvetliť, prečo je dôležitá práca kňazov v Kristovej Cirkvi.

Hovorí jej:

- Keď prší, rastliny rastú aj bez záhradníka. Ale pozrite sa do takej záhrady, kde za pol roka nevzrástla noha záhradníka. Je v nej všetko v poriadku? Nebude taká záhrada na zaplakanie?

Ja si ráno klaknem a pomodlím sa aj bez kňaza, ale z toho nevyplýva, že kresťanstvo môže byť bez kňazov. Ako telo nemôže byť bez krvi, vojsko bez veliteľa, stádo bez pastiera, tak ani kresťanstvo bez kňazov. Len si pomyslite, kto nás bude spovedať, kto nám podá sväté prijímanie, kto nás zaopatrí, keď upadneme do ťažkej choroby, ak nie kňaz? A kto bude nás a naše deti vyučovať v kresťanskej viere a láske k bohu, ak nie kňaz, Budú sa ľudia klaňať Kristovi, keď ho nebudú poznať? Načo potom Pán Ježiš povedal apoštolom: Id'te a učte všetky národy?

Bratia a sestry, myslím si, že v každom človeku, v ktorom je túžba po poznaní radostnej zvesti, po poznaní Krista, po dosiahnutí priateľstva s Bohom, je aj túžba po kňazovi. a povedzte, kto by z nás nechcel otvoriť svoje srdce Kristovi? Kto z nás by nechcel počuť o radostnej zvesti, ktorú hlása Kristov kňaz? Kto z nás by nechcel používať prostriedky spásy, ktoré vysluhuje kňaz? Zaiste každý.

Prosme nebeského Otca o dostatok kňazov a vyprosujme pre nich potrebnú silu k ich povolaniu od Ježiša, s ktorým sa spojíme vo svätom prijímaní, v modlitbe alebo v rozjímaní.

Bratia a sestry, možno už teraz lepšie chápeme, prečo potrebujeme kňazov. Preto prosme nášho Otca, ktorý je dobrotivý ku nám všetkým:

Otče náš, prosíme ťa, pošli robotníkov do svojej žatvy, daruj svojej Cirkvi odvážnych a skromných hlásateľov tvojho Evanjelia. Daruj nám hodných služobníkov tvojho oltára!

Amen.

Piatok po 26. nedeli v Období cez rok

Lk 10,13-16

Hlásme sa verne ku Kristovi a nepohrdajme ním

Skúste sa vžiť do takejto situácie.

Starý, životom zodraný otec, ktorý vychoval dvoch synov, je sám. Zvyšok svojho života chcel prežiť medzi svojimi a zomrieť v ich kruhu. Oni však nemajú o otca záujem. Hanbia sa za neho. Otvorene mu to dali pocítiť nielen slovom, ale i dekrétom, že je prijatý do domova dôchodcov.

V domove však neprežil jedinu noc. Zomrel. Zlyhalo srdiečko na následok bolesti z pohrdania, nelásky...

Podobne trpel aj Pán Ježiš. V Korozaine, Betsaide urobil niekoľko zázrakov, rovnako aj v Kafarnaume, ale neprijali ho ako svojho Pána a Boha. Na ich adresu, ale i pre naše

poučenie povedal: „**Kto vás počúva, mňa počúva, a kto vami pohŕda, mnou pohŕda. Kto však pohŕda mnou, pohŕda tým, ktorý ma poslal**“ (Lk 10,16).

Pohrdanie veľmi bolí. Uráža. Vie veľmi hlboko raniť. Vieme, že Pán Ježiš prišiel na svet z lásky, aby svet priviedol späť k Otcovi. Svoju lásku neraz prejavil i v spomínaných mestách svojimi zázrakmi, a predsa si musí smutne povzdychnúť: „*Beda ti, Korozain! Beda ti, Betsaida! Lebo keby sa v Týre a Sidone boli stali zázraky, ktoré sa stali u vás, dávno by boli v kajúcom rúchu sedeli v popole a kajali sa*“ (Lk 10,13).

Sú to vážne slová napomenutia, pretože odmietnutá láska prináša spravodlivý trest. Kto odmieta Pána Ježiša, odmieta Boha, ktorý ho poslal, pretože podľa starého diplomatického práva platí aj dnes, že „veľvyslanec je ako ten, kto ho posiela“. Vieme, že sa z času na čas stáva, že kto urazí diplomata, ktorý zastupuje niekde svoj národ, urazí v ňom celý národ. Tak je to aj s Bohom. Kto urazí Pána Ježiša, neprijme jeho lásku, opovrhne ňou, uráža a opovrhuje tým samého Boha vo všetkých troch božských osobách.

Niekedy vo svojej neuváženosti, prenáhlenosti, pod tlakom krížov a ťažkostí ste si už možno priali, aby sa stal zázrak, ktorý by potvrdil pravdivosť viery, existenciu Boha. Vieme však, že keby sa aj toto stalo, že to nemusí osožiť. Žiadny zázrak nevyvráti ľudské námietky a neprinesie obrátenie, veď vidíme to na účinkovaní Pána Ježiša. Jeho zázraky, uzdravenia, vzkriesenia z mŕtvych a nasýtenie na púšti neobrátili väčšinu Židov. Zotrvali vo svojom zaujatí voči Pánu Ježišovi.

Naša viera sa preto nemusí zakladať na zázrakoch, ale máme veriť Ježišovým slovám. Je to to isté vtedy i dnes. Vtedy, pravda, videli ľudia Pána Ježiša z tváre do tváre a mohli sa ho dotknúť. My dnes máme učenie Cirkvi, že Kristus je ten istý včera, dnes i zajtra a hoci je zahalený, veríme v jeho prítomnosť vo sviatostiach. On sám hovorí, že všade, kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v jeho mene, aj on je prítomný medzi nimi. Prijmeme slová Pána Ježiša, započúvame sa do nich, nepohŕdajme jeho láskou. Kto pohŕda učením Cirkvi, pohŕda tak samým Kristom, pretože Kristus je v Cirkvi ten istý.

Zaiste deti, ktoré sa hanbia za svojho otca a nemajú pre neho miesto v dome, musia si uvedomiť, že zvolávajú na seba trest. Srdce otca od bolesti puklo. Srdce Krista bolo na kríži prebodnuté. Ale dbajme o to, aby naším pričinením sa znova neopakovala dráma z Golgoty.

Amen.

Sobota po 26. nedeli v Období cez rok

Lk 10,17-24

Laicky apoštolát

Šíriteľom Božieho kráľovstva a účastným na Božom kráľovstve môže byť každý z nás. Nezáleží pritom na spoločenskom postavení.

Všimnime si napríklad svetoznámeho speváka Johnnyho Cascha. V jeho živote sa mnoho odohralo. alkohol a drogy ho priviedli skoro k smrti. Stal sa však novým človekom, keď svoj život zveril Ježišovi.

Aj slávny americký spevák Bob Dylan, ktorý prednedávnom prijal kresťanskú vieru, teraz svojimi náboženskými nahrávkami a sa podieľa na šírení Božieho kráľovstva. Jedna z jeho gramofónových platní má názov **S p a s e n ý**.

ako vidíme, bratia a sestry, Boh nerobí medzi ľuďmi nijaké rozdiely. Vyzýva každého, aby sa stal šíriteľom Božieho kráľovstva na zemi. Nezáleží na tom, či je chudobný, alebo bohatý, slávny, alebo zabudnutý.

V dnešnom evanjeliu Ježiš ustanovuje 72 účastníkov a spolu s apoštolmi ich vysielal do každého mesta, aby ľudským srdciam zvestovali radostné posolstvo z blížiaceho sa Božieho kráľovstva.

Pritom nepozorujeme u nich nijaké zvláštne ľudské kvality: pevné zdravie, vysokú inteligenciu, dôkladné vzdelanie, mimoriadne nadanie a talent. Neoplývajú osobným bohatstvom či svetskou mocou. Naopak, mnohé ľudské vlastnosti učeníkov práve nezodpovedajú opravdivej pevnosti charakteru, pevnej chrbtovej kosti a jasne sa prejavujú neskôr rôznymi slabosťami, ako napríklad nestálosťou apoštolskej činnosti, keď Peter trikrát zaprie Pána Ježiša. Ďalej prehnanou horkokrvnosťou apoštolov Jakuba a Jána, keď na nepohostinných Samaritánov chcú privolať oheň z neba. Namyslenosťou apoštolov, keď medzi sebou vedú vzájomný spor o prvenstvo a podobne.

Avšak spoločnou vlastnosťou všetkých učeníkov, a teda základným kritériom pre ich apoštolské poslanie, je pohotovosť počúvať Boží hlas vo svojom srdci, a tak nasledovať Ježiša Krista. Potom duchovná vnímavosť, túžba po plnom živote a hľadania spásy. A v neposlednej miere i ochota vykonávať spoznanú Božiu vôľu a s tým rásť v posväcujúcej milosti ako nástroj Božej spásy. Táto posväcujúca sila v apoštolskej činnosti sa zdôrazňuje aj v našich časoch. Dokonca vzniklo heslo: „Posväcovaním iných posvätiť seba.“

Apoštolovať znamená **konať dobro iným**. Ovocím apoštolátu je obrátenie neveriacich, hriešnikov a zdokonalenie dobrých. Apoštolát posväcuje, pretože je prejavom lásky k Bohu a k blížnemu, smeruje k Božej sláve a spásu duší. Ďalej v ňom praktizujeme mnohé čnosti: lásku, trpezlivosť, obetavosť, odvahu, rozvážnosť a podobne.

Laický apoštolát je účasť na samom spasiteľnom poslaní Cirkvi. Krstom a birmovaním sám Pán určuje všetkých na tento apoštolát (por. konštitúcia *Lumen gentium*, 33).

Kňaz má celkom zvláštne apoštolské poslanie. Posväcuje veriacich sviatosťami, obetou svätej omše, kázňami. Je k tomu splnomocnený posvätnou mocou, ktorú prijíma vo sviatosti kňazstva. Ale aj veriaci prijímajú dve sviatosti, ktoré podobne ako u kňaza vtlačajú do duše nezničiteľný charakter, ktorý ich spája s Kristovým kňazstvom a jeho prorockým poslaním (por. konštitúciu *Lumen gentium*, 10-12).

Položme si teraz otázku: Ako máme viesť laický apoštolát, aby sme prispeli k šíreniu Božieho kráľovstva?

Každý z nás má v Cirkvi nejaký úrad, úlohu, pretože každý z nás má účasť na Kristovi a na jeho učiteľskom, kňazskom a pastierskom poslaní. On nás všetkých posielal, aby sme vydávali o ňom svedectvo na tom mieste a v tom prostredí, kde nás božia prozreteľnosť postavila. Či to už v rodine, alebo na pracovisku, v hospodárskej alebo spoločenskej oblasti, v kultúre či v cirkevných úradoch. Všade sa máme stať opravdivými šíriteľmi Kristovho posolstva pravdy, lásky a radosti. K tomu nepotrebujeme nijaký vysoký stupeň vzdelanosti, alebo mimoriadne nadanie a talent. Stačí náš dobre usporiadaný život a osobný príklad, ktorým pritiahneme ľudí k Ježišovi. A aby sme mohli dávať niečo zo svojho života, musíme aj niečo mať.

Mať milosť, ktorú by sme sprostredkovali. Mať plný vnútorný život, ktorý by sme rozdávali. Kde ho získať? No predsa v dôvernom spojení s Kristom, keďže on je zdrojom a prvopočiatkom všetkého apoštolátu v Cirkvi.

Aká bude naša spolupráca s Kristom, také bude aj ovocie našej apoštolskej činnosti. Ježiš hovorí: „*Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť*“ (Jn 15,5).

Takýto život dôverného spojenia s Kristom si vyžaduje stále uplatňovanie viery, nádeje a lásky. Jedine vo svetle viery a v rozjímaní o Božom slove môžeme vždy a všade poznávať Boha a takto podľa jeho vôle lepšie rozvíjať svoje apoštolské poslanie.

„*V Bohu totiž žijeme, hýbeme sa a sme*“ (Sk 17,28). V každej životnej udalosti hľadáme Boha a jeho vôľu. Vo všetkých ľuďoch blízkych i vzdialených, s ktorými prichádzame denne do styku, vidíme samého Krista, aj keď sa mnohokrát nazdávame, že nás títo ľudia často otravujú iba bezcennými a malichernými službičkami. S ochotou a láskou sa snažíme stále vychádzať im v ústrety. Nenahovárajme si, že sú to iba maličkosti, a to nestojí ani za námahu.

Michelangelo vraví?: - Práve na maličkostiach sa zakladá dokonalosť, ale dokonalosť nie je maličkosť. –

Vieme, že človek sa nerodí dokonalý. Je to pravda, ale to neznamená, že nie je schopný zdokonaľovať sa. Je to bytosť, ktorá sa stále musí stávať lepšou. Kristus nám dal na to právo, povinnosť i spôsob. Teraz je na nás, ako to urobíme. Či sa budeme otvorene hlásiť ku Kristovi a svojím apoštolátom dokážeme svoje kresťanské presvedčenie, alebo zaprieme Krista.

Všimnime si príbeh pekného apoštolátu, ktorý sa odohráva v istej nemeckej továrni. Opisuje ho Wilhelm Busch vo svojej knihe *Ž i v o t b e z v š e d n ý c h d n í*.

Udalosti sa to v roku, keď sa v Nemecku rýchle šírilo germanské náboženské hnutie. Profesori a predstavitelia žúp, ženy generálov a vedúci Hitlergent sa predbiehali v publikáciách vo svojich zmätených názoroch za „nordické náboženstvo“. Takže kresťanstvo bolo už pomaly odpísané. a za takýchto okolností Hennes, jeden z nábožných kresťanov, obhajuje svoju vieru.

Cez pracovnú prestávku, keď sa robotníci bavili o všeličom, prišlo aj na tému náboženstvo. Tu jeden z robotníkov, ktorý sa považoval za veľmi dôležitého, začal sa posmievať Hennesovi, že chodí do kostola. Diskusia začala mať dobrý spád a skupina zvedavých robotníkov sa pomaly rozrastala. Tu Hennes povedal:

- Mám dojem, že si navzájom nerozumieme. Každý z nás nech najprv jasne povie, čomu vlastne verí, aby sme si vyjasnili svoje názory. Ja začnem prvý. A potom vy.

A tak Hennes jasne a zreteľne začal: Verím v Boha Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme i v Ježiša Krista....

Nastalo veľké ticho. áno, v kostole sa toto vyznanie hovorí často. Ale tu? Medzi výrobnými halami a medzi tvrdými chlapmi v pracovných montérkach? Hennes nič nevynechal a aj celé vyznanie dokončil – v odpustenie hriechov, vo vzkriesenie tela a v život večný. Amen.

Tak toto je moje vyznanie viery. A teraz si na rade ty! Povedz nám svoje vyznanie.

A ten druhý začal koktať:

- Počúvaj... dávaj pozor...

Ale Hennes trval na svojom:

- Žiadne dávaj pozor. Máš nám povedať, čomu veríš!

A oslovený opäť začal koktať:

- Teda s tým kresťanstvom. ... to je.... to.... predsa nejde!

Hennes bol neúprosny:

- Nie som zvedavý, čo je na kresťanstve prevrátené. Že si proti nám, to sme už pochopili. Teraz nám máš dôkladne vyložiť, čomu veríš. Tak môžeš začať.

Robotníci bez dychu počúvali. Iní ho povzbudzovali:

- Tak, Karol, povedz to predsa!

Karol stál, tvár mu očervenela. Po chvíli to konečne z neho vyšlo:

- Čomu verím? Čomu? No to sa ešte presne nevie. Na tom sa ešte pracuje v Berlíne!

Nastal výbuch smiechu. a do toho skočil Karol slovami:

- Keď to bude jasné, budem tomu veriť! Na to sa môžete spoľahnúť!

Nikto však o tom nepochyboval....

Bratia a sestry, či sa nechceme aj my stať takýmito apoštolmi? S hrdosťou sa hlásiť ku Kristovi? vyznávajme nebojácne svoje kresťanské presvedčenie!

Áno, Boh vedie naše kroky, ale kráčať musíme sami. Vždy sa preto usilujeme o zveľadenie a zdokonalenie svojho vnútorného života. Prosíme Ježiša Krista, aby sme podľa jeho príkladu a podľa príkladu učeníkov dokázali s takým zápalom a oduševnenosťou neohrozene ohlasovať radostné posolstvo lásky a takto dokázali šíriť Božie kráľovstvo na zemi.

Či to dokážeme, nezáleží na spoločenskom postavení, či paríme k nižšej alebo vyššej spoločensky uznávanej či neuznávanej vrstve. Najdôležitejšiu úlohu tu hrá náš opravdivý kresťanský život a to, ako statočne ho prežijeme.

Náš život môžeme prirovnať k divadlu. V tomto životnom divadle Pán Boh je režisérom a my sme hercami. Pri divadelnom predstavení dobrému hercovi nezáleží na tom, aká postava sa mu dostala. Jemu záleží len na tom, aby tú úlohu čo najlepšie zahral. Tak je to najmä pri životnom divadle. Čiže nezáleží na tom, akú úlohu sme dostali: kráľa či cisára, bedára či žobráka. To je vedľajšia vec. Hlavná vec je, aby sme ju v našom živote odohrali najlepšie.

A tak, bratia a sestry, svoju životnú úlohu, postavu opravdivého apoštola Ježiša Krista a horlivého ohlasovateľa jeho Evanjelia hrajme tak, aby sme pri spadnutí životnej opony – pri smrti – so spokojným svedomím mohli povedať: Dobre sme to odohrali!

Amen.

Pondelok po 27. nedeli v Období cez rok

Lk 10,25-37

Kto je môj blížny?

Príslovie hovorí: „Kto sa veľa pýta, veľa sa dozvie“.

Malé dieťa kladie znova a znova otázky svojim rodičom. Na všetko sa pýta. A my sa tešíme jeho zvedavosti. Žiak či študent tiež neraz dvíha ruku a pýta sa. Učiteľ sa teší, necíti únavu, keď vidí záujem svojich poslucháčov. Dospelý človek tiež si musí z času na čas položiť otázku sám sebe. Aj to je správne. Hľadá, skúma, chce niečo dokázať.

V dnešnom evanjeliu sme boli svedkami dialógu znalca Zákona, ktorý však pokúšal Ježiša otázkou: „Učiteľ, čo mám robiť, aby som bol dedičom večného života?“ (Lk 10,25).

Aj my sa mnohokrát pýtame Pána: Čo máme robiť? Aká je vôľa Božia vzhľadom na nás? Bojíme sa však potom dočkať odpovede. Bojíme sa vypočuť Ježišovu odpoveď, lebo na tú otázku si vieme sami vo svojom vnútri dať odpoveď. Bojíme sa, že by nás zasiahol Kristov imperatív: Správne to robíš, tušíš, cítiš, poznávaš, vidíš, chápeš. Toto rob a budeš žiť!

Znalec Zákona túto otázku dáva Ježišovi, len aby ho podchytil v reči. Ježiš, ale tento problém uvedie na pravú koľaj praktického života. Nenastoluje diskusiu, ale poukazuje na konkrétny príklad podobenstvom o milosrdnom Samaritánovi. Takto prinúti zákonníka nešpekulovať, hádať sa v reči. Ježiš mu nehovorí: Toto ti odporúčam, prikazujem, toto si zapamätaj, ale jednoducho povie: „*Chod' a rob aj ty podobne!*“ (Lk 10,37).

Pre zákonníka to bola tvrdá reč, lebo Židia nenávideli Samaritánov. Považovali ich za pohanov, a tak sa vytvorila medzi nimi hradba závisti, nenávisť a predsudkov. A Pán Ježiš v tomto podobenstve vyzdvihuje práve Samaritána, ktorý má lepšie srdce než židovský kňaz a levita. Samaritán, dotknutý šľachetným srdcom, prichádza svojmu blížnemu na pomoc, aj keď to vyžaduje z jeho strany obeť.

Odpoveď zákonníka bola jednoduchá a správna, ale denná prax je ťažká.

Láska je jediná a jednoduchá, vždy a všade. Ale aj jej cesty sú rôzne. Začína sa od nášho malého „ja“, ale musí viesť vždy z Jeruzalema do Jericha cez priateľova našich príbuzných, cez rôzne prekážky a nástrahy. Musí ísť ďalej, od lámania chleba až po lámanie sa srdcom dobrotou, žičlivosťou, odpúšťania a obety života. V dnešnom modernom svete nás v tomto nezastúpia ani computery, ani atómová energia, lebo jej pohonná sila je jedine Kristus, Boh, ktorý je Láska. Nejde o heroické skutky lásky, ale o tie obyčajné, každodenné.

Posúďme dnešné evanjelium na príklade a zamyslíme sa, v ktorej postave vystupujeme my.

Zobudilo nás zvonenie telefónu. Manželka, ktorá ho zdvihla, mi hovorí:

- *Pani Lattenbergová má srdcový záchvat. Máš tam hneď ísť.*
- *Vieš predsa dobre, že auto je v servise. Nech prídu pre mňa.*
- *Manžel nie je doma, zdržal sa v robote, - ozve sa na druhej strane.*

Chorá bývala na samote ďaleko za dedinou. Cez leto je to prechádzka, ale cez zimu, teraz, Začal som sa obliekať. I ja som cítil svoje choré srdce.

- *Zavolaj suseda, nech ma tam zavezie.*

Suseda odvetí:

- *Teraz, o polnoci? Ved' máme právo odpočívať!*
- *Majú právo a čo ja? Ved' aj oni budú raz potrebovať pomoc, na to by nemali zabúdať. Ved' ide o život človeka! Tá pani už mala raz infarkt!*
- *Máš pravdu, možno to uznajú, - odvetí manželka.*
Zatiaľ, čo som si šiel vziať kufrik, manželka vytáčala číslo. Nikto však nebral.
I Hauserovci sedeli pri televízore, a odmietli. Vraj, chcú si odpočinúť.

Manželka hovorí:

- *Čo urobíš? Chod' peši na križovatku, snád' ťa niekto zoberie.*

Nedôverčivo som si obliekol kabát, baranicu a teplé rukavice a vyšiel som do chumelice.

- *Je to moja povinnosť, - posmeľoval som sa.*

Od mesta prichádzalo auto. Postavil som sa na okraj cesty a mával som baranicou. Auto prešlo tesne vedľa, šofér pridol a pokračoval smerom, kde som mal namierené aj ja.

- *Lotor! – vyšlo mi z úst a ruky mi oťažievali.*

Pán Lattenberg si otrepal sneh z klobúka, obúchal čižmy a vytiahol z tašky kľúč. Skôr ako chcel odomknúť, dvere sa otvorili. Uvidel bledú matku. Za ňou sa krčili jeho dvaja chlapci.

- *Myslela som si, že je to lekár, - povedala sklamané.*
- *Lekár, prečo?*

- *Albíne je zle. Asi zase srdiečko. Telefonovala som mu, ale nepríde hneď, lebo má auto v servise. Jeho žena hovorila, že ide pešo, že niekoho stopne na križovatke.*

Pán Lattenberg sa zarazil. Predstavil si v duchu zavalitú postavu s kufrikom, ako máva baranicou. Ale prečo by si mal dať zašpiniť auto?

Tak to bol on? Hovoríte, že čaká na križovatke?

- *Ty si ho videl? Prečo si ho nezobral do auta? Prečo?!*

Tvár matky sa zmenila:

- *Ty sebec! Dobre vieš, že aj on má choré srdce a musí ísť pomaly. Nepríde! A tvoja žena zomrie! Bože môj!*

- *Neplač, idem pre neho. Už bežím...*

Otočil sa, ale zarazil ho bratov hlas:

- *Nemusiš, Karol. Albína práve zomrela...*

Ktorá postava z príbehu je mi podobná? Kto sa zachoval ako blízky človek? Kto môže povedať: Mám právo?!

Aj tu môžeme vidieť, čo dokáže láska. Opravdivá láska. Opravdivý kresťan nepozera len na svoje výhody, ale i na potreby blížneho.

Teraz je nám sympatický milosrdný Samaritán. a kto si nedal ešte odpoveď na otázku- čo robiť, nech ide a robí podobne ako Samaritán.

Choď, nestoj, pohni sa! Otvor oči, pozri sa okolo seba! Nepotrebuje niekto v tvojej blízkosti pomoc? Možno je to priamo v tvojej rodine. Možno je to tvoj otec, matka, deti. Nečakaj na tvoj veľký deň, na chvíľu, keď ťa niekto udrie do očí. buď Samaritán a nešetri vínom lásky a olejom útechy! Rob to s tým vedomím, že ide o tvoj večný život.

Dieťa sa pýta a keď dorastie, aj koná. Študent keď pochopí, rozšíri rady učencov. Kresťan dnes odpovedá skutkom lásky.

Amen.

Utorok po 27. nedeli v Období cez rok

Lk 10,38-42

Len jedno je potrebné

Končia sa Vianoce, je po birmovke, odchádza návšteva... Čo to stálo námahy! Snád' mi dáte za pravdu, že aj vám sa to už niekedy stalo. Čakáte vzácnu návštevu, nuž dôkladne sa na ňu chcete pripraviť. Keď príde, pekne ju privítate a začnete hneď s obsluhovaním najnovších špecialít.

Len aby na stole nič nechýbalo! Po pohostení začnete rozhovor, poväčšine na tému jedálny lístok: Čo povieť na túto špecialitu, ako vám chutila?

Keď sa čas naplní, ani nezbadáte a už návšteva odchádza domov. Vôbec ste nepostrehli, čo vlastne od vás chcela, prečo za vami prišla.

Čo keď vám chcela niečo vážne povedať?

Podobne sa zachovala aj Marta z evanjelia. Pán Ježiš prišiel k nej a k jej sestre Márii na návštevu.

Marta ho srdečne prijala a hneď si začala robiť veľké starosti s obsluhovaním. Keď na to sama nestačila a videla, že jej sestra Mária iba sedí pri Ježišových nohách a počúva ho, obrátila sa k Ježišovi s otázkou: „**Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, nech mi pomôže!**“ Pán jej odpovedal: „**Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno. Mária si vybrala lepší podiel, ktorý sa jej neodníme**“ (Lk 10,40-42).

Možno si teraz povieť. Tak usilovná Marta sa trápi s prácou v kuchyni, s obsluhovaním pri stole a nakoniec dostane ešte výčitku!

Mária, ktorej sa nechce obsluhovať, výhodne si sadne k nohám Pána a počúva ho, namiesto toho, aby pracovala. A jej sa dostane pochvaly, že si vybrala lepší podiel, ktorý jej nebude odňatý.

Ako je to možné, Teda Marta sa musí i naďalej trápiť s jedlom sama, ale jest' budú všetci. Na druhej strane, keby všetci konali ako Mária, kto by sa staral o Pána a jeho učeníkov?

Predsa slová Pána Ježiša nemožno chápať ako pokarhanie usilovných a pochvalu lenivých. Preto sa nad touto Ježišovou odpoveďou musíme hlbšie zamyslieť.

Pozrime sa na poľné ľalie, ktoré sa nenamáhajú, ani nepradú. Spomeňme si na podobenstvo o horčičnom semene. Kristus v ňom prirovnáva Božie kráľovstvo k semenu, ktoré vyrastá a dozrieva samo od seba, bez ľudského pričinenia. Týmto nám dáva príklad odovzdaného života do vôle Božej. Keď Ježiš karhá Martu, poukazuje tým na prílišnú starostlivosť o mnohé veci, a teda aj o nezdravé preháňanie, ktoré by chcela nanútiť aj iným. Na druhej strane u Márii Kristus nechváli nečinnosť, lenivosť, ale pozorné započúvanie jeho slov. Schopnosť vybrať si v tej chvíli to, čo je najsprávnejšie a najpotrebnejšie.

Aj my si neraz myslíme podobne ako Marta, že aktivita je najpotrebnejšia. Len robiť, stále niečo realizovať, organizovať. Máme dojem, že čas určený k modlitbe, k rozjímaniu, načúvaniu slova Božieho je kradnutím času, je strateným časom, ktorý má byť vyhradený skutkom. Ako Marta, aj my mnohokrát prikladáme väčšiu starosť tomu, čo vieme urobiť pre Pána a nie tomu, čo Pán vie urobiť pre nás a čo nám vie dať. Rozhodujúcim je teda takéto stretnutie sa s Ježišom, lebo len on nám udelí Božiu múdrosť, Božiu lásku, večný život. Bez tohoto spojenia niet opravdivého náboženstva. toto spojenie s Bohom v modlitbe, rozjímaní, adorácii a spojenie s eucharistickým Kristom je jediná potrebná vec. Ostatné veci môžu byť iba užitočné.

Veľmi dobre to vystihuje aj tento príklad.

Starý bankár viezol mladého vysokoškolačka vo svojom člne. Študent si všimol, že na jednom vesle je napísané „ora“ a na druhom „labore“. Položil teda starcovi otázku:

- Prosím vás, prečo sa potrebuje modliť ten, kto pracuje?

Starec hneď neodpovedal, ale pustil veslo, na ktorom bolo napísané „ora“ a vesloval len druhým veslom. Čln sa začal točiť dookola.

- Ale takto sa predsa nedostaneme ďalej, - povedal študent.

- Samozrejme, - odpovedal starec, - kto len pracuje a nemodlí sa, nedostane sa nikde.

Možno teraz namietate, že práca, záležitosti, záväzky sú povinnosťou a sú potrebou, ktorej sa nemôže vyhnúť nikto, a preto si treba vyvoliť buď prácu, alebo modlitbu. Nie, takáto námietka neobstojí! Pretože aj modlitbu, aj práci si treba vyvoliť. Tieto dva pojmy sa nevyklučujú, ako si mnohí myslia, a to práve preto, že nevedia ani pracovať, ani modliť sa.

V skutočnosti, keď sa pracuje a nemodlí, a keď sa modlí a nepracuje, príde tak či tak k vyčerpanosti. Je teda možné, ba potrebné modliť sa pri práci a pracovať pri modlitbe.

Modliť sa neznamená narozprávať kopu slov. Modlitba je pozdvihnutie mysle k Bohu, a to je možné urobiť aj v továrni, aj v škole, aj na trhu, aj nad operačným stolom, a aj na katedre.

Nuž, bratia a sestry, aké poučenie vyplýva z toho všetkého pre nás? Zaiste to, že aj naša nábožnosť musí mať tiež obe zložky: Musí byť rozjímavá a činná.

Náš život je veľmi preplnený činnosťou, a tak je tu nebezpečenstvo, že nám neostane čas na rozjímavý život. Starostlivosťou o svoju budúcnosť, o rodinu, o zamestnanie, o živobytie by nás mohli postupne odcudziť. Preto je veľmi dôležité, aby sme nezanedbávali celkom túto zložku svojej nábožnosti, aby sme vedeli nájsť si chvíľku na modlitbu, rozjímanie, adoráciu a predovšetkým na stretnutie sa s eucharistickým Kristom vo svätej omši. Lebo pravá nábožnosť nie je len v činnosti, ale občas si treba vedieť v duchu i sadnúť k Ježišovým nohám

a pozorne počúvať jeho slová, lebo oni sú absolútne nutné ako reč života, ako reč, ktorá má väčšiu hodnotu než všetky ostatné veci tohto sveta. Je to reč, od ktorej závisí náš život, aj naša smrť.

Snažme sa to pochopiť a o to prosme aj dnes všemohúceho Boha, aby sme boli trocha Martou a trocha Máriu, keď chceme patriť všetci medzi Ježišových priateľov.

Amen.

Streda po 27. nedeli v Období cez rok

Lk 11,1-4

Oživme sa modlitbou

Denne vidíme mnoho ľudských tvárí. Sú to tváre opálené, zdravé, veselé, plné sviežosti a života. Ale vidíme aj veľa tvárí bledých, sklúčených, znechutených.

Človek ide po ulici a nevie, či stojí pred človekom, alebo pred výkladom a vidí pred sebou atrapu. Také sú totiž mnohé tváre ľudí; neživé, unudené, otrávené, sklúčujúce...

Tvár je výrazom ľudskej duše. Duša takého človeka je v pazúroch nepochopiteľnej únavy, mrzutosti, starosti, životnej nepríjemnosti.

Duchovní znalci radia: skúste to s modlitbou. Pokúste sa oslobodiť svoju myseľ zo stiesneného ovzdušia a z chorobnej nálady tým, že svoje myšlienky pozdvihnete k nebesiam. Učte sa modliť. Vystavte svoju dušu žiareniu z neba tak, ako vystavujete svoje telá na slnko, aby boli opálené.

Nejeden človek vo svojej chorobnej melanchólii si povzdychne: ale ja sa už neviem ani modliť.

Neboj sa, nehovor, že sa nevieš modliť! Kristus ti dnes v evanjeliu prichádza na pomoc. Učí svojich učeníkov modliť sa a povzbudzuje ich, že nebeský Otec dá Ducha Svätého všetkým, ktorí ho o to prosia.

A Duch Svätý – to je život do tvojho unudeného a nevládneho tela. Od teba sa len žiada, aby si prosil, aby si sa modlil. Lebo každý, kto prosí, dostane, a kto hľadá, nájde, a kto klope, tomu otvorí.

Tieto slová platia nielen pre apoštolov, ale Pán Ježiš ich vraví aj dnes nám a uisťuje nás, že našu modlitbu Boh vyslyší. Či náš vyslyší vo všetkom, o čo prosíme? Áno. Vo všetkých veciach, ktoré v nás a mimo nás uskutočňujú Kristovo vykupiteľské dielo. Ježiš zaručuje vypočutie, ale len v rámci Božej Prozreteľnosti, ktorá riadi svet. Je však potrebné, aby človek nielen prosil, ale aby sa o to aj pričínal. Je naivné prosiť, aby som mal hneď všetko v tejto chvíli a bez akejkoľvek námahy. ale je výborné a nevyhnutné prosiť o pomoc proti zlým náklonnostiam, za milosť v horlivosti, aby sme sa k čnosti dopracovali. V tejto veci prosby nikdy nie sú márne. Podobne aj vypočutie prosby o časné dary Ježiš zaručuje, ak súvisia s blahom našej duše.

A takúto prosebnú modlitbu ponúka dnes Kristus všetkým, ktorí sú bdeli a chorí, z ktorých sa vytráca Boží život.

Bratia a sestry, modliť sa a prosiť Boha – to znamená nájsť prameň živej vody, akoo nej hovorí Kristus žene Samaritánke pri Jakubovej studni.

Modliť sa znamená uľahčiť svojmu vnútru a oddialiť chmáry svojho života, vydýchnuť si zo starostí a bied.

Ved' aj svätý Jakub apoštol hovorí: „*Trpí niekto z vás? Nech sa modlí*“ (Jak 5,13).

Áno, načerpať v modlitbe osviežujúcu silu vzduchu z nebotyčných hôr, набраť silu z vyššieho svetla. Toto všetko dokážeme v modlitbe. V žiadnych radovánkach a zábavách to nenájdeme.

Francúzsky novelista Maupassant v jednej zo svojich poviedok opisuje bujný život vo vinárni.

Odohráva sa to v nenápadnom domčeku, kde sa predáva láska, pod vplyvom vína a vášní sa divoko tancuje. Keď tieto orgie dosiahli vrchol, majiteľka domu sa zapotáca a klesá k zemi. Zrazu nastalo hrobové ticho. Žena umiera. Ranila ju mŕtvica. V tom jedna zo žien si klakne a začne sa modliť Otče náš. Ťažko sa jej hľadajú slová, veď sa ho roky nemodlila! ale príde druhá, tretia a pomôžu jej. Sú ustrašené a modlia sa. Odkiaľ sa v nich vzal ten prechod od búrlivých vášní k modlitbe? Istotne pocítili svoju ľudskú slabosť a silu Boha, ktorý urobí koniec opájaniu zmyslov.

Aj takúto podobu má človek. Keď je zrazený k zemi, zachvátený bolesťou – začína sa modliť. Dvíha svoje ruky k modlitbe, alebo aspoň svoje srdce k Bohu. Urobia to aj tí, ktorých vidíme znechutených a utrápených v bežnom živote? Urobia! Urobia, keď im pomôžeme.

Pomôžme im, aby nehľadali útechu dole na zemi, ale aby túžili po nebi. Pomôžme im, aby nehľadali útechu a posilu vo vínnych pivniciach, ale v Bohu! Povedzme im, že Kristus dokáže kriesiť ubité duše, otrávené vášňami, nudou a alkoholom. Ak nemáme síl im to povedať, alebo azda cítime, že aj my sme takí, potom nám neostáva nič iné, iba prosieť za seba a za nich takto:

Bože, stvoril si nás na svoj obraz. Svojím životom máme ukazovať teba, z nás má sálať radosť a šťastie. ale vidíš, čo v nás spôsobuje hriech. Prosíme ťa, Bože života, prosíme ťa pre tvojho Syna Ježiša Krista, daj nám svojho Ducha, daj ho všetkým, ktorí ťa oň prosia, aby sme mohli znova žiariť plným životom, aký ho ty dávaš, Bože.

Amen.

Štvrtok po 27. nedeli v Období cez rok

Lk 11,5-13

Proste a dostanete

Spomeňme si z histórie, keď zástupcovia ľudu šli k panovníkovi, aby mu predložili svoje žiadosti.

Spomeňme si napríklad na slovenskú deputáciu z roku 1861, ktorá vo Viedni odovzdala panovníkovi Memorandum národa slovenského a návrh Privilégia na uskutočnenie rovnoprávnosti slovenského národa v Uhorsku, či petičný pochod v Petrohrade roku 1905.

Požiadavky obidvoch týchto akcií panovníci neprijali.

Musíme počítať s tým a môže sa nám to stať, keď niekoho o niečo žiadame, že nás odmietne. U ľudí je to možné.

Ale nie je možné, aby naše prosby nesplnil Boh. Ježiš hovorí: „**Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Kľopte a otvoria vám!**“ (Lk 11,9).

Z toho vidíme, že Ježiš odporúča aj prosebnú modlitbu k Bohu za splnenie našich žiadostí. Niektorí z vás by v tejto chvíli mohli namietat: Aj som sa modlil za uzdravenie svojho syna, a nebol som vypočutý. Syn zomrel.

Čo o tom súdiť? Aký zmysel má teda prosebná modlitba, ktorú Ježiš odporúča?

Aby sme vedeli zodpovedať na túto otázku, je potrebné najprv si uvedomiť: Kto je Boh a aký je Boh.

Nesprávna predstava o Bohu je takáto: Boh pozoruje ľudí, čo robia a keď plnia jeho vôľu, vtedy je k nim dobrý. ale ak neplnia jeho príkazy, vtedy hovorí: Všet počkať! Toto si zapamätám! Všet vy ma budete ešte potrebovať! Ale ani ja vám nič potom nedám, keď vy takto. Ako vy ku mne, tak ja ku vám! Boh takýto nie je, a ani nemôže byť! On nie je pomstivý. On netrne hrôzou, či ho niekto z ľudí bude poslúchať, alebo nie.

Ježiš nám nepredstavil takto Boha, ale oznámil nám, že Boh je náš dobrotivý Otec. Žije v nekonečnej blaženosti a chce aj ľuďom dať zakúsiť čo najviac zo svojej blaženosti. Boh je nám blízky, vie o našich prianiach a mnohé z nich splňa ešte skôr, než o to žiadame, než si to zaslúžime. Ale aj keď mnohé dary nám dáva aj bez modlitby, predsa niektoré nám chce dať iba tak, že budeme o ne náležite prosiť.

Boh nám dáva najrôznejšie dobrodenia. Boh sa nevyžíva v tom, keď ho prosíme, aby sa nad nami zmiloval. On je veľkým milovníkom pravdy a chce, aby sme si uvedomili tú veľkú pravdu, že sami od seba nič neznamenaťme, lebo nič vlastného nemáme. Keď vyplňa naše túžby, pri tej príležitosti nás chce vyzbrojiť ešte jedným veľkým darom. Vtedy si totiž uvedomujeme pravdu o sebe. Získavame tú vzácnu čnosť skromnosti a čnosť veľkej dôvery v Boha. Nemyslíme si, že Boh nás týmto ubíja a zhadzuje.

Ľudia s vynikajúcim vzdelaním by nám vedeli povedať, ako málo človek vo vesmíre znamená, aké sú obmedzené jeho schopnosti. Postupom vedy umlkajú hlasy, ktoré hovoria o človekovi, že je takmer všemocný gigant. Nejednen absolvent vysokej školy priznáva, že na vysokej škole sa naučil predovšetkým tomu, ako málo má vedomostí.

Preto Boh žiada prosebnú modlitbu, aby sme sa pri nej zdokonalili v láske a pravde o tom, že sme závislí na Bohu.

Boh splní každú našu prosebnú modlitbu. Nepochybujeme o tom, že splní aj prosbu takého človeka, ktorý dávno na neho zabudol a potrebuje náhle jeho pomoc. Keby mu aj hneď nedal presne to, o čo žiada, dá mu ešte lepší dar. Dar, ktorý viacej potrebuje, a to je dar čnosti náboženstva.

Otec chorého syna možno dlhé roky si nespomenul na boha, a až modlitba za uzdravenie syna ho priviedla k Bohu. On prosil o dar zdravia pre syna, a sám bol obdarovaný tým najväčším pokladom – vierou v Boha. aj keď syn zomrel, jeho modlitba však nebola zbytočná. Veď tí, ktorí sa za neho modlili, stali sa bližšími Bohu. Prosili a dostali ešte viac, ako žiadali. boli obdarovaní Božími milosťami a zážitkom z Božej blízkosti.

Vzorom v prosebnej modlitbe nám môže byť sám Ježiš Kristus. On pretrpel najťažšiu skúšku. V hodine svojej krajnej úzkosti sa modlil k Bohu v Getsemanskej záhrade. Modlil sa tak vrúcne, až sa potil krvou: „Otc, ak chceš, vezmi odo mňa tento kalich!“ (Lk 22,42).

Zdanlivo nebol vyslyšaný. Vieme, že nakoniec zomrel v strašných bolestiach na kríži. ale jeho modlitba mala zmysel. Po týchto slovách modlitby sa mu zjavil anjel z neba a posilňoval ho. A posilnený zostal verný Otcovi až do posledného dychu.

Francúzsky spisovateľ Albert Gamus opisuje v jednom románe morovú epidémiu.

Ľudia si mysleli, že mor je trest za ich hriechy. Jedného dňa ale ochorel aj nevinný chlapec, ktorého mali radi, zvlášť veriaci kňaz a neveriaci lekár.

Lekár venuje chlapcovi všetku svoju starostlivosť, farár sa modlí spolu so svojimi veriacimi tak vrúcne, ako je to len možné, a Boží zázrak sa nedostavil. Chlapec umiera.

Neveriaci lekár po chlapcovej smrti ešte viac zatrpkol a utvrdil sa v presvedčení, že takýto nespravodlivý Boh nemôže existovať.

Kňaz sa zachoval opačne. Vyšiel na kazateľnicu a káže:

- Vo svete existuje veľa utrpenia, ktorého zmysel ľudský rozum ťažko vie pochopiť a postaví sa k utrpeniu dvojako, a to buď sa vzoprie nezmyselnosti zla a odmietne Boha ako nespravodlivého, alebo prijme Boha aj napriek tomu, že zosiela na ľudí utrpenie. V Božích očiach aj utrpenie má výkupnú hodnotu, lebo ľudské duše sa ním dostávajú bližšie k Bohu.

A kňaz volí to druhé. Pokorne sa podriaďuje nepochopiteľným cestám Božím. Nevedel, prečo sa Boh rozhodol povolať chlapca k sebe. Nevedel, či ho povolal preto, aby ho ušetril nejakých veľkých životných sklamaní, alebo pre inú príčinu. Vedel len to, že Boh má moc pripojiť utrpenie ľudí k vykupujúcemu utrpeniu Kristovmu.

A chválil Boha za to, že práve počas modlitieb za uzdravenie chlapca mnohí sa stretli s Bohom a boli obohatení jeho milosťami.

Aj my sa preto upevníme v presvedčení, že Boh je vždy s nami a vypočuje každú našu modlitbu. Neváhajme vytrvalo predkladať Bohu akúkoľvek žiadosť, ale s podmienkou: Nie moja vôľa, ale tvoja, Bože nech sa stane!

Neberme do úvahy možnosť, že by nás Boh nevyslyšal. Ved' keby sa nám aj zdalo, že Boh nás nepočuje, nedbá o nás, vedzme, že sme pri modlitbe boli obdarovaní ešte lepšími milosťami, než o aké sme prosili.

Keď budeme Boha o niečo prosiť, nezabudnime ho vzývať aj o to, aby nám láskavo vnukol také túžby, ktoré by mohol vyplniť pre náš úžitok a pre jeho väčšiu slávu.

Amen.

Piatok po 27. nedeli v Období cez rok

Lk 11,15-26

Veriaci človek musí byť realista

Poznáme rôzne druhy návodov a pokynov. Návod na obsluhu stroja, zariadenia a podobne. Vieme, že keď tieto návody a pokyny zachováme, máme z danej veci aj úžitok.

Po niečom podobnom túži človek aj v duchovnej oblasti. Aj v duchovnom živote máme od Pána Ježiša návod, aby sme po skončení života mohli obsiahnuť večný život. tieto návody zhrnul svätý Lukáš evanjelista v predchádzajúcich evanجليách. V tom dnešnom sa dotýka ťažkostí, ktoré prichádzajú na človeka, ktorý sa snaží o duchovný život. sú to útoky padlých anjelov-diablov.

aj v tejto oblasti Pán Ježiš zaujal svoj postoj pre naše poučenie a povzbudenie.

Keď nepriatelia Pána Ježiša nemohli poprieť jeho zázraky, tak v nenávisti sa podujali k nečestnému jednaniu a zároveň k nesprávnemu učeniu, ktoré im Pán Ježiš náležite vysvetlil. Niektorí farizeji začali o Kristovi rozprávať, že je spojený s Belzebulom-kniežaťom diablov a že pomocou neho vyháňa diablov. Bol to otvorený útok proti Kristovi, pretože mnohí ho začali považovať za očakávaného Mesiáša.

A Ježiš im toto tvrdenie znovu vyvráti. Poukáže na rozdelenie kráľovstva-ríše, kde vypukla občianska vojna. Nastalo rozdelenie – jeden proti druhému, čo pre ríšu znamenalo veľkú škodu. Je to nezmysel, je to len na ich škodu. a toto si majú uvedomiť aj nepriatelia

Kristovi, že ani diabol nebude bojovať proti diablovei a nebudú si navzájom škodiť, pretože obaja zahynú. Je to logické, že tak ako v národe potrebuje jeden druhého, a nie aby sa stavali proti sebe, tak je nezmyslom, aby Belzebul sa stal spojencom Krista proti iným diablom.

Pán Ježiš má svoju moc sám od seba. Veď je Boh a Pán celého sveta! Toto vie i diabol, veď aj jeho stvoril Boh ako dobrého anjela, ale neosvedčil sa, a preto bol vyhnaný zo stavu blaženosti a uvrhnutý do stavu zatratenia. Tu sa predsa Boh nemôže spájať so svojím stvorením, ktoré mu odmietlo jeho lásku a ktoré ako boh spravodlivo aj potrestal.

Pán Ježiš svojich protivníkov poráža ich vlastnými zbraňami: „*ak ja vyhánam zlých duchov mocou Belzebula, čou mocou ich vyhánajú vaši synovia? Preto oni budú vašimi sudcami*“ (Mt 12,27).

Farizeji ako vzdelaná trieda národa vedeli, že v národe boli mužovia z ich rodu, ktorí si počínali podobne ako Ježiš, ale s tým rozdielom, že oni v mene Boha rozkazovali zlým duchom a Kristus v mene svojom. Teda, ak na jednej strane uznávajú činnosť svojich bratov, musia si uvedomiť, že Kristus je niečo viac ako ktokoľvek pred ním.

Ježiš týmto svojím vysvetlením ešte nekončí. Pripája im príklad zo života o silnejšom mužovi a poukazuje na to, aby sa snažili byť vždy pripravení a silní, pretože diabol má silu a moc. Hovorí im, že Boh ľuďom ponechal aj rozum, aby boli silní odolávať útokom diabla, aby nedoplatili na svoju ľahostajnosť, pretože ten, kto radikálne nebojuje proti zlu, dostane sa do moci zla-hriechu a bude porazený.

A toto je vážne poučenie i pre nás. Peter apoštol napísal: „*Buďte triezvi a bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. Vzoprite sa mu, pevní vo viere*“ (1 Pt 5,8-9).

Ten, kto si nechá pootvorené dvierka, kto jedná len polovičato proti hriechu, ten na to doplatí, pretože dáva možnosť vniknúť znova nositeľovi moci zla do svojho domu, do svojej duše. A takýto návrat býva horší. Pán Ježiš to vyjadril slovami: „*Keď ta príde, nájde ho prázdny, vymetený a vyzdobený. Tu odíde, vezme so sebou sedem iných duchov, horších, ako je sám, vojdú dnu a usídlia sa tam*“ (Mt 12,44-45).

Môžeme to vidieť u človeka, ktorý slabo bojuje proti hriechu. očistí si síce dušu, vyspovedá sa, ale keď radikálne nebojuje, je to s ním zlé. Preto si niekto musí aj smutne povzdychnúť: Vlastnou vinou som horší! Nelepším sa, pretože málo bojujem.

Opätovné upadanie do hriechu otupuje svedomie, človek sa stáva ľahostajnejším vo svojej viere, ochabuje jeho nadšenie za Boha a môže to dôjsť až tak ďaleko, že sa z neho stane priam nepriateľ Krista.

Ak chceme skutočne žiť život, ktorý raz má byť odmenený Kristom, musíme nielen niekedy, ale sústavne sa snažiť dodržiavať návod na dokonalý život, ktorý nám Pán Ježiš dáva v evanjeliách, ktoré kontroluje a učí Cirkev.

„Kto počúva cirkev, počúva Krista“ – je staré, ale osvedčené heslo. Uvedomujeme si, že učenie Krista nás vedie k takému zmýšľaniu a konaniu, ktoré je správne a rozvážne. Nie sme rojkovia, snílkovia, ale ani bigotní, ani neverci, ale sme ľudia, ktorým záleží nielen na tomto živote, ale predovšetkým veríme vo večný život.

Návod poznáme. Vieme, kde ho hľadať, tak sa o to s pomocou Božou usilujme.

Amen.

Sobota po 27. nedeli v Období cez rok

Lk 11,27-28

Sobota je deň Panny Márie

V časoch rekatolizácie sa u nás na Slovensku začala sláviť sobota ako deň Panny Márie. Raz v týždni si pripomínáme tú, ktorá stála na začiatku našej spásy; tú, ktorá nielenže dala svoj súhlas anjelovi pri zvestovaní a stala sa matkou Božieho Syna a nás všetkých, ale aj pod krížom na Golgote pri smrti svojho Syna plní jeho vôľu.

Panna Mária si právom zaslúži od nás úctu, vďaku i spomienku.

Vieme, že už počas účinkovania Pána Ježiša sa dostalo Panne Márii uznania a pocty, aj keď ona po tom netúžila. Svätý Lukáš evanjelista o tom píše: **“Ako to hovoril, akási žena zo zástupu pozdvihla svoj hlas a povedala mu: „Blahoslavený život, ktorý ťa nosil, a prsia, ktoré si požíval“ (Lk 11,27).**

Pán Ježiš dal tejto žene za pravdu, keď povedal: *„Skôr sú blahoslavení tí, čo počúvajú Božie slovo a zachovávajú ho“ (Lk 11,28).*

Slová Pána Ježiša hovoria o jeho Matke mnoho. Áno, moja matka je skutočne šťastná, blahoslavená, dala mi život, ale žene Pán Ježiš hovorí ešte viac, ako si pri svojich slovách uvedomila. Aj ty, žena, aj každý človek, ktorý počúva a bude počúvať moje slová v Cirkvi, bude šťastný, keď ich bude zachovávať. Pán Ježiš neuberá svojej matke na zásluhách, ale dáva nám jedinečnú šancu, aby sme aj my boli šťastní.

Pannu Máriu si nemáme uctiť len preto, že dala život Ježišovi, ale je nám vzorom pre spojenie s Kristom. Ona od počatia až po svoje nanebovzatie nežila už pre seba, ale žila len pre svojho Syna.

Aj náš vzťah k Bohu nesmie byť založený len na slovách, hoci ako pekných, ale naša láska sa prejaví správne len v skutkoch.

Apoštol Jakub pouča: *„Tak aj viera: ak nemá skutky, je sama v sebe mŕtva“ (Jak 2,17).* Panna Mária skutkami dokázala to, čo vypovedala slovami pri zvestovaní. Prijímať Krista v Božom slove je pre nás cesta Panny Márie, ktorá i naďalej žila život jednoduchej ženy a matky, a pred zákonom i manželky Jozefa, hoci nikdy nežili spolu ako muž a žena.

Aj od nášho života neočakáva Pán Ježiš niečo nad naše sily. Kto žije v spojení s Pánom Ježišom, snaží sa zachovávať jeho slová a raz aj o ňom, tak ako o Panne Márii budú platiť slová ženy z evanjelia. Takýto skutočne prežitý život bude raz odmenený aj Pánom Ježišom, Sudcom živých i mŕtvych, stavom blaženosti. Veď sám Otec mu odovzdá moc a jemu sa budú klaňať všetky národy sveta.

Toto si uvedomujeme a podľa toho aj konajme. Vtedy je náš život na správnej ceste k zaslúženej odmene, ktorá je pripravená pre tých, ktorí vytrvajú v konaní dobra až do konca.

V Svätom písme nemáme zmienku, že by Panna Mária bola pokúšaná diablom. Vieme však, že Pán Ježiš bol na púšti pokúšaný. Preto sa môžeme domnievať, že ťažkosti, ktoré Panna Mária musela znášať, znášala s odovzdanosťou do vôle Božej. Či to bola cesta do Nazareta – nereptala, alebo útek do Egypta – nepýtala sa: Prečo? Boli to skúšky. Ona vytrvala v ťažkostiach, keď hľadala svojho Syna v chráme, keď ho videla na krížovej ceste i keď stála pod krížom, na ktorom zomieral jej Syn.

Toto je poučenie i pre nás. Vytrvajme i my s Pannou Máriou v našich skúškach. Veď Panna Mária hovorí: Nebolo ešte počuť, kto sa pod moju ochranu utiekal, mňa o pomoc prosil, o príhovor žiadal, že by som ho nebola vypočula.

Je to pre nás úžasná posila, keď si uvedomíme, že Pán Ježiš, ktorý miloval svoju matku najviac zo všetkých ľudí, neodmietne jej príhovor. Panna Mária je preto pre nás ten veľký poklad na ceste za Kristom.

Z histórie vieme, že tam, kde sa udržala úcta k Panne Márii, je aj dnes živá viera. Kde však prestala úcta k Panne Márii, tam viera živorí, ak vôbec nevyhasla.

Modlime sa:

Mária, ktorá si uverila anjelovým slovám, vypros nám silnú vieru do nášho života.

Amen.

Pondelok po 28. nedeli v Období cez rok

Lk 11,29-32

Aj my čakáme znamenie?

Často sme svedkami takýchto poznámok: Keby bol Boh, tak by som veril! Boha nikto nevidel, tak mi dokáž, že existuje! Nech mi ukáže nejaké znamenie a ja budem najlepší veriaci človek na svete! Keby bol Boh, nebol by to dovolil!

Áno, mnoho ľudí by si prialo, aby sme im predstavili Boha ako osobu XY., prípadne, aby im cez zjavenie sa zomrelého človeka oznámil, že Boh existuje, prípadne, aby práve im ukázal nejaké znamenie na nebi...

Toto zažil aj sám Pán Ježiš, keď učil zástupy. Vtedy im povedal: „**Toto pokolenie je zlé pokolenie. Žiada znamenie, ale znamenie nedostane, iba ak znamenie Jonášovo**“ (Lk 11,29).

Pán Ježiš poukazuje na proroka Jonáša, ktorého si Židia uctili. Bol to predsa ich prorok! Ten bol poslaný Bohom do Ninive, aby im oznámil, že ak sa chcú zachrániť, musia konať pokánie, musia sa obrátiť a zanechať zlý spôsob života. Jonáš mal strach. Báľ sa obyvateľov tohto mesta. Uteká. Na úteku zažije búrku, počas ktorej sa námorníci z jeho vlastných úst dozvedia, že sú trestaní Bohom Jonáša za jeho neposlušnosť.

Boh nepotrestá Jonáša, ale dá poučenie pre budúci jeho rodákov. Ako bol Jonáš od zhodenia z lode až po vystúpenie na breh pri meste Ninive tri dni v útrobach ryby, tak Pán Ježiš hovorí o zvláštnom znamení, ktorého sa dostane tomuto dychtivému zástupu po znameniach, že aj on raz bude v útrobach zeme tri dni. Hovorí: „*Lebo ako bol Jonáš znamením pre Ninivčanov, tak bude Syn človeka pre toto pokolenie*“ (Lk 11,30).

Tri dni neznamenujú celé dni. Stačí deň nedokončený i započatý a počítajú sa za celé. Pán Ježiš týmto znamením hovorí o tom, že bude pochovaný v piatok a vstane z mŕtvych v nedeľu na svitaní. Je tu však čosi, čo si máme povšimnúť aj my.

Ninivčania na toto Jonášovo kázanie zanechali cestu zla a obrátili sa. Znamenie, o ktorom vopred povedal Pán Ježiš, má nás presvedčiť o jeho božstve a moci.

Táto udalosť nech je pre nás povzbudením, že sa máme aj my obrátiť. Ak by nedošlo k obráteniu, budú pre nás, podobne ako aj pre Ježišových súčasníkov, Ninivčania sudcami, pretože pre nich to bol dôkaz, že Jonáš koná z Božieho nariadenia a my sme neprijali Krista.

Viera, položená len na zázraku, bola by veľmi slabou vierou. Dstalo sa nám predsa mnoho hodnoverných dôkazov, ktoré každému úprimne zmýšľajúcemu, ale i rozumovo založenému človekovi môžu postačiť.

Áno, boli a budú pochybovači, neveriaci, ale my vieme, že Pán Ježiš nikomu násilne nevnucuje svoje učenie.

Podobne ani Cirkev nikoho nenúti, aby bol jej členom, ako to robia iné ideológie. Na druhej strane máme dosť dôkazov o hlbokej viere umelcov, vedcov, športovcov, teda osobností, ktoré nielenže uverili a verili, ale ktorí sa stali príkladom a impulzom ku viere aj pre iných.

Každý z nás dostal od Stvoriteľa rozum ako dar. Zamyslime sa preto nad tým, prečo žijeme a aký je náš cieľ.

Boh aj dnes dáva znamenia, aj keď ich často berieme ako čosi samozrejmé, a predsa mnohým pomôžu k zmene života.

Smrť drahej osoby. Pre niekoho je to príčina na reptanie, rúhanie i odpad od viery. Pre iného zasa je to vážne zamyslenie sa a začatie nového života.

Porážka, neúspech v práci a v podujatí, do ktorých človek vkladá najviac nádejí a snáh – a zrazu koniec!

Ako často po utíšení myšlienok a po zhodnotení udalostí nasleduje zmena života k Bohu.

Ale ani tu nesmieme očakávať niečo mimozemské, nejaký úkaz a podobne.

Nie je hanbou uvedomiť si, že som mánotratný syn, ktorý sa musí vrátiť; že som zablúdená ovečka, ktorú si Ježiš za zvláštnych a pre nás nepochopiteľných okolností túli ku sebe, či berie na ramená; že sme ako žena, ktorej Ježiš hovorí:

„Ani ja ťa neodsudzujem. Chod' už a nehreš!“ (Jn 8,11).

A môže sa stať, že ako kajúcemu lotrovi v poslednej chvíli života povie: „*Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji*“ (Lk 23,43).

Nie, nemáme a nebolo by to ani správne, keby sme mali také dôkazy o existencii Boha, že by sme všetkých ľudí presvedčili o jeho jestvovaní. ale máme rozum, sme ľudia slobodní, a to sú danosti, ktoré rozhodujú o našej spáse, či zatratení.

Amen.

Utorok po 28. nedeli v Období cez rok

Lk 11,37-41

Nedbať len na vonkajšok, ale hlavne na vnútro

Čo poviete na takéto slová: Do kostola chodia len tí najhorší! Je to pravda?

Áno, sme nedokonalí, máme mnoho chýb. Na našom štíte je veľa pokleskov, ale cítime čosi, čo snád' si tí druhí už neuvedomujú, že práve za tieto veci chcem sa snažiť robiť pokánia. Bolo by veľmi nesprávne, keby sme spínali v kostole ruky, chodili na sväté prijímanie a pritom by sme vedeli všetko a všetkých ohovoriť, posúdiť, pomstiť sa, neudržať svoj jazyk na uzde...

Je potrebné, aby sme si uvedomili, že na tých, ktorí sa snažia žiť praktickejši duchovný život a vedia si nájsť čas aj na vonkajšiu pobožnosť, okolie sa pozerá kritickejšie. Na takomto človekovi si povšimnú aj tú najmenšiu-maličkú nedokonalosť a chybičku.

To však nás nesmie odradiť od nasledovania Krista, keď nás aj považujú za najhorších. To by sa tešili, keby sme im dali z pravdu! Máme si však uvedomiť, že musíme im dokázať, aj keď ich snád' o tom nepresvedčíme, že sme len lepší ako tí, ktorí si neplnia svoje povinnosti.

áno, svätá omša nie je všetka viera. ale vieme, že sú veci, ktoré sa majú zachovať, ktoré hovoria o našom vnútri.

Aj na Pánu Ježišovi farizej našiel chybu. Akú? Poviete, že predsa Pán Ježiš nemal chyby? Posúďte.

Pán Ježiš bol pozvaný k istému farizejovi na obed. On šiel a zaujal miesto pri stole. A farizej sa divil, keď zbadal, že si Pán Ježiš pred jedením neumyl ruky.

Vieme, že farizeji za základ svojej zbožnosti považovali zachovávanie obradných predpisov, medzi ktoré patrilo aj umývanie rúk. Počínanie Pána Ježiša v tomto prípade bolo zámerné. Niežeby ako človek bol proti hygiene, ale svojím správaním ako Boh chcel poukázať, že vidí do vnútra človeka. On pozerá na čistotu vnútra človeka. Je to stav bez hriechu.

Vieme, že farizeji sa pokladali za ľudí elitných a dokonalých, vymýšľali a zachovávali rôzne zákony a predpisy, ale vo svojom vnútri boli celkom iní. Preto aj na inom mieste sa im dostáva výčitky od Krista: obielené hroby, pokolenie vreteníc, umrlčí zápach. Bola to pýcha, ktorá ich často doviedla až do absurdnosti.

Pán Ježiš svojím učením prináša opak toho, na čom si zakladali farizeji. Učenie Pána Ježiša je položené na láske.

Uvedomujeme si, že láska robí človeka skutočne čistým. Preto my nerozdeľujeme ľudí podľa toho, či robia čistú, alebo nečistú prácu, ale pozeráme na vnútro človeka, s akými pohnútkami sa venuje svojej práci, povinnostiam. To znamená, že nestačí vyčistiť si len povrch, aby navonok bolo všetko čisté a v poriadku, a vo vnútri nie. Aj keď nevidíme do vnútra iného, predsa ako veriaci vieme, že je tu Boh. Často sa stáva, že to, čo človek starostlivo v sebe ukrýva, pretvaruje sa, raz sa prejaví aj navonok. Každá náruživosť a každá čnosť časom, aspoň v nestrážených okamihoch, dá sa vycítiť z našich prejavov, či vyčítať z tváre človeka.

Ak chceme byť skutočne dobrými kresťanmi, musíme sa starať o svoje vnútro a až potom o svoj zovňajšok. Potom aj keď nám ublížia a v našom vnútri bude čisto, zaiste nás neminie odmena. Sudcom nám bude Boh. Preto bez strachu pokračujme.

V živote sa môžeme stretnúť s ľuďmi, ktorí majú vonkajšie správanie lepšie, vedia spoločenské predpisy viac ako jednoduchý kresťan, a predsa majú menej úcty u iných ľudí.

Snažme sa, aby sme naše vnútro očistili od všetkého zla, aby sme neboli otrokmi svojich hriechov a vášní, aby sme sa dali preniknúť Ježišovou láskou.

Hriech nestačí len zakrývať, maskovať, pretvarovať sa. Hriech sa musí odstrániť a až potom sa môže hovoriť o čistote a dokonalosti.

Modlime sa aj za tých, ktorí hovoria o ľuďoch, ktorí sa snažia, že sú najhorší, aby im Pán svetlom Ducha Svätého osvietil rozum, aby mohli poznať svoj omyl a nastúpili na skutočnú cestu obrátenia a očisty vo svojom živote.

Amen.

Streda po 28. nedeli v Období cez rok

Lk 11,42-46

Nie je obvinenie ako obvinenie

Z vlastného života vieme, že jedna a tá istá vec nám môže slúžiť na osoh, ale môže nám byť aj na škodu. Rozhodujúce je, či to potrebujeme a či to prijímame.

Liek môže uškodiť, ale môže aj pomôcť. Liekom môže byť aj napomenutie, ktoré je vykonané s citom a taktne. Obvinenie môže priniesť aj škodu, ak to človek neprijme tak, ako sa patrí.

Evanjelista Lukáš opisuje napomenutie farizejov Ježišom: „**No beda vám, farizeji, lebo dávate desiatky z mäty, ruty a z každej zeliny, ale spravodlivosť a Božiu lásku obchádzate! Toto bolo treba robiť a tamto nezanedbávať**“ (Lk 11,42).

Boli to tvrdé slová Pána Ježiša na adresu zbožných a vzdelaných teológov, znalcov Zákona. Sú to však slová pravdivé a opodstatnené, pretože sa dotýkajú pretvárk.

O tejto skupine židovského národa vieme, že sa považovali za dokonalých, a to dávali aj svojim správaním najavo. Sedávali na prvých miestach v synagógach, radi prijímali pozdravy na ulici, dávali sa osloviť: učiteľ.

Preto im Ježiš adresuje tieto slová: „*Beda vám, lebo ste ako neoznačené hroby a ľudia ani nevedia, po čom chodia*“ (Lk 11,44).

Zbožnosť to nie je len dávanie desiatok, keď majú z čoho, keď je to z nadbytku, keď ich to takpovediac nič nestojí.

Zbožnosť je záležitosť lásky, ktorá musí vychádzať z vnútra človeka, z jeho presvedčenia a musí to slúžiť k oslave Boha, a nie k oslave darcu.

Tam, kde je láska, tam sa nedá hovoriť o egoizme, samoláske, pýche.

Láska nepohoršuje, ale povzbudzuje.

Pýcha robí zlo.

Láska nepozná hraníc. Je nezištná, ako hovorí Pavol v Liste Korint'anom: „*Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá; nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa, nie je nehanebná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé, neteší sa z nepravosti, ale raduje sa z pravdy*“ (1 Kor 13,4-6).

Toto Pavlovo vyznanie o láske nemá a nemôže mať nič spoločné so správaním farizejov. A pri samotnom počúvaní cítime, že kde je pravda, kde sa skrýva hodnota.... Láska teda nepozná hraníc, ale správanie farizejov tomu nenasvedčuje.

Text evanjelia je pre nás poučením, aby sme na seba dali pôsobiť lásku, hoci je to niekedy ťažké a vyžaduje si to námahu a obete, ale je aj obohatením. Na druhej strane pýcha a povýšenie farizejov ubíja.

Snažme sa, aby aj nám Pán Ježiš toto nevyčítal. Preto sa musíme vo svojom živote rozísť s pretvárkou. Kresťanstvo nesmieme znížiť na úroveň vonkajších úkonov, obradov. **Kresťanstvo je láska, pretože Boh je Láska.** Kristus, ktorý je náš učiteľ, nás jasne učí, že nesmieme pestovať v sebe pretváрку, čiže nemáme mať iné správanie navonok a iné v sebe. Keď pocítíme, že sa to týka i nás, je to znamenie, aby sme začali s úprimnou zmenou v postojoch svojho života. Uvedomujeme si, že aj keby sme navonok hovorili a konali akokoľvek dobre, pekne, zaslúžene, a nezhodovalo by sa to o lásku, ktorá pramení z presvedčenia, bolo by to všetko len ako cvendžiaci kov či zuniaci zvon.

Preto apoštol Pavol ďalej napísal: „*A keby som mal dar prorocký a poznal všetky tajomstvá a všetku vedu a keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, a lásky by som nemal, ničím by som nebol*“ (1 Kor 13,1-13).

Nezakazujme, neprikazujme, ale svojím životom ukážme pravú hodnotu učenia Pána Ježiša. A keď sa nám dostane oprávneného obvinenia, napomenutia, urobme všetko, aby sme to uviedli na správnu mieru, aby sme to využili na svoje duchovné obohatenie pre spásu svojej nesmrteľnej duše.

Pán Ježiš to zdôraznil v slovách: *„Aj vám, zákonníkom, beda! Lebo zaťažujete ľudí bremenami, ktoré nemožno uniesť, ale sami sa tých bremien ani jediným prstom nedotknete“* (Lk 11,46).

Je to krásne, keď sa láska prejavuje nielen slovami, ale skutkami. Veď Pán Ježiš povedal: *„Nie každý, kto mi hovorí: Pane, Pane, vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach“* (Mt 7,21).

Dávajme pozor, aby nám všetko bolo na osoh. Jedného sa budeme chrániť a druhé budeme pestovať.

Amen.

Štvrtok po 28. nedeli v Období cez rok

Lk 11,47-54

Poučme sa z minulosti

Keď sa povie špecialista, hneď si predstavíme človeka, osobnosť, ktorý v tej či onej situácii je skutočne „doma“. Rozumie sa svojej práci. Spomeňme si, že máme špecialistov lekárov: očný, krčný, stomatológ, internista. Podobne aj v iných odborných vedách. Jeden človek nemôže byť špecialistom vo všetkých odboroch. Len v minulosti sa dalo hovoriť o polyhistoroch, to znamená o ľuďoch, ktorí sa rozumeli vo svojej dobe viacerým veciam naraz.

Za čias Pána Ježiša sa za takýchto špecialistov v oblasti znalosti Zákona považovali zákonníci. A predsa Pán Ježiš im vstupuje hlboko do svedomia, keď im vyčíta ich nesprávny postoj k Božiemu zákonu: **„Beda vám, zákonníci, lebo ste vzali kľúč poznania! Sami ste nevošli, a tým, čo chceli vojsť, zabránili ste“** (Lk 11,52)

Čo sa skrýva za touto výčitkou Pána Ježiša? Zákonníci boli skutočne znalci Zákona. Bolo to vlastne ich zamestnanie. Boli však na to príliš hrdí a ich počínanie bolo povýšenecké. Namiesto toho, aby časom viedli národ k pravde a k očakávanému Mesiášovi, urobili si zo svojho poslanca monopol na ľahký život, pretože začali vykorisťovať národ a keď niekto chcel poukázať na to, čo sa od nich očakávalo, tak tomu zabraňovali a nedovolili mu rozvíjať jeho poslanie. Tým sa dopúšťali veľkých nečestností, dokonca i násilia a vražd. Aj keď sa dištancovali od počínania svojich otcov, ktorí povraždili prorokov, teraz týmto povraždeným prorokom stavajú pomníky. Pán Ježiš videl, že jeho súčasníci – znalci Zákona si počínajú podobne ako ich otcovia. To preto, že nevedli ľud k poznaniu Boha, neohlasovali blížiaci sa príchod Mesiáša, dokonca teraz, keď je Mesiáš medzi nimi, nielenže ho neprijímajú, ale rovnako ako ich otcovia k prorokom, tak aj oni sa nepriateľsky stavajú k Pánu Ježišovi. Osvojujú si, že oni majú „kľúč poznania“, to znamená, že oni sú kompetentní učiť a viesť národ k Bohu. Keď však vidia, že Pán Ježiš si počína ináč, útočia proti nemu. Hľadajú, v čom by ho usvedčili ako nepriateľa. Striehnu na jeho slová. Preto im prísne vyčíta: *„Beda vám,*

zákonníci, lebo ste vzali kľúč poznania! Sami ste nevošli, a tým, čo chceli vojsť, ste zabránili“ (Lk 11,52).

Výčitka je konkrétna. Za krv preliatu násilne od Ábela až po Zachariáša, ktorý bol zavraždený medzi oltárom a chrámom, ako i ostatných mučeníkov-prorokov.

Nepatrí z tejto výčitky Pána Ježiša niečo aj nám? aj my sa často považujeme za špecialistov, znalcov Božieho zákona. Preto si máme uvedomiť, že sa máme snažiť o duchovný vzrast nielen u seba, ale aj u druhých. Dostáva sa nám poučenia, že sa máme snažiť o rozširovanie učenia Pána Ježiša, a to každý svojím dostupným spôsobom. Nikto z tohto poslania nie je vylúčený.

Áno, špeciálne miesto pri ohlasovaní majú kňazi, ale v živote je dosť takých miest a okamihov, kde príklad a dobré slovo veriaceho kresťana zaváži viac ako slovo kňaza.

Často mnohí ľahostajní kresťania pozerajú na kňaza ako na akéhosi profesionála, ktorý je za to platený a ktorý je to povinný robiť. No každý dobrý kresťan si uvedomuje, že aj on je povinný ohlasovať Evanjelium. No musí sa chrániť, aby sa toto ohlasovanie nestalo zdrojom obohatenia, prípadne iných výhod. Skutoční apoštoli dneška nečakajú na poďakovanie, ale konajú to z lásky ku Kristovi. Je to príkladná nezištnosť, keď si je veriaci vedomý, že Pán Boh všetko vidí a on to aj spravodlivo odmení.

Príležitostí a možností je dosť. Treba mať len otvorené srdce pre Krista. Krásne na tom je aj to, že keď čosi vykoná, nechváli sa, nevyvyšuje, nie je prehnane pyšný, ale rád zostáva v anonymite a teší sa, že si získava zásluhy pred Bohom. Potrebné je preto, aby sme rástli i v poznaní učenia Pána Ježiša a rozširovali si svoje vedomosti, a obohacovali sa novými skúsenosťami.

Kľúč je na to, aby poslúžil. Otvára a zatvára. Kľúč poznania svojej viery sa osvedčí u nás len v konkrétnej praxi života. Pripomeňme si slová apoštola Jakuba: „*Tak aj viera: ak nemá skutky, je sama v sebe mŕtva*“ (Jak 2,17). Aká je naša viera? Skutočne sa snažíme o ňu aspoň v rodine? Je naše správanie správaním kresťana na pracovisku, dovolenke a počas oddychu?

Môžeme sa aj špecializovať. Jeden svätý je pre nás príkladom v chudobe, iný v štedrosti. Jeden bol ochotný zomrieť za svoju čistotu, druhý zasa učil iných k čistote...

Amen.

Piatok po 28. nedeli v Období cez rok

Lk 12,1-7

Ked' sme s Ježišom, nemajme strach

V týchto dňoch vrcholia jesenné práce. Dobrý záhradkár je opatrný, aby úrodu, ktorú dopestoval, neznehodnotil. Vidíme, že prezerá ovocie, aby jedno nahnité jablko nebolo príčinou, že o niekoľko týždňov nakazí celú debničku.

Niečo podobné môžeme pozorovať aj v dnešnom evanjeliu.

Pán Ježiš ako starostlivý hospodár, po vážnych slovách varovania a výstrah na adresu farizejov a zákoníkov, dáva pokyny svojim učeníkom, ako sa majú správať vo svete. Varuje ich najmä pred nákazou, ktorá mnohých už priviedla k pádom a do nešťastia, a je ňou **pokrytectvo**, ktoré prirovnáva ku kvasu.

Pod pojmom kvas sa v časoch účinkovania Pána Ježiša myslelo na všetko, čo mohlo nakaziť inú vec. Napríklad nakazené jablko, ale mohla to byť aj vášeň, nezriadený sklon, ktorý keď sa vymkol kontrole, keď sa niečo zanedbalo, hrozilo zničenie krásneho diela, alebo spôsobenie veľkej škody.

Keď Pán Ježiš hovorí, aby sa chránili kvasu farizejov, teda pokrytectva, je zjavné, že Pán Ježiš nesúhlasil s ich počínaním a prial by si, aby sa toho vyvarovali aj jeho apoštoli. Hoci správanie farizejov bolo navonok príťažlivé, aj napriek tomu, že sa modlili a postili, boli vážení, oslovovali ich učiteľ, ale vo vnútri videl Pán Ježiš ich plytkosť, nedôslednosť, povrchnosť. Jednoducho – ináč zmýšľali, ináč konali. Predstierali zbožnosť, robili sa lepšími, ako v skutočnosti boli.

Tomuto nebezpečenstvu mohli podľahnúť aj apoštoli, a to Pán Ježiš nechcel. Jeho učenie je učením lásky. Vieme si predstaviť lásku pokryteckú? Tá predsa nie je na osoh!

Láska sa spája s úprimnosťou, a teda, čo je vo vnútri, nech sa prejaví aj navonok. Môžeme povedať aj takto. Čo sa skrýva, nedá sa skrývať naveky. Všetko raz vyjde na povrch. Pretváрка je len vec času, kedy sa prejaví, či prepukne v úžasnú škodu. Preto je lepšie na začiatku byť opatrným.

Záhradkár prezerá jablko. Človek si má vyberať priateľa pomaly.

Pán Ježiš nikomu nesľubuje raj na zemi. Tak ani cesta za Ježišom sa nezaobíde bez ťažkostí. Áno, príde strach i kríza, možno i prenasledovanie, útlak, u niekoho i smrť. Pán Ježiš ako Boh to vie. Preto nás povzbudzuje k nebojácnosti: „*Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, a potom už nemajú čo urobiť!*“ (Lk 12,4). Hovorí to veľmi vážne. Telo nie je všetko!

A ďalej hovorí: „*Ukážem vám, koho sa máte báť: Bojte sa toho, ktorý keď zabije, má moc uvrhnúť do pekla! Áno, hovorím vám: Toho sa bojte!*“ (Lk 12,5).

Tieto slová jasne hovoria o smrti duše. Kresťan sa má báť spáchať vedome a dobrovoľne ťažký hriech!

V histórii Cirkvi môžeme nájsť mnoho poučení zo života kresťanov. Vládla zloba a násilie. Kresťania boli nútení obetovať modlám, rímskym cisárom, a tak radšej zomreli v zuboch zvierat.

Koľkí pre svoje presvedčenie zomreli aj v tomto storočí počas revolúcie v Mexiku v 30-tych rokoch? A čo stalinské čistky, či Hitlerove tábory smrti? Pripomeňme si 50, 60-te roky u nás!

Pán Ježiš však dáva zvláštne uistenie o svojej vôli, keď hovorí: „*Vy však máte aj všetky vlasy na hlave spočítané*“ (Lk 12,7). Ak si to dobre uvedomíme, vieme, že nič sa nedeje bez toho, žeby Boh o tom nevedel. Boh v osobe Krista dáva verným uistenie, že on odmení i takú maličkosť pre neho, ako je jeden vlas, ktorý bude vytrhnutý pre neho.

Cítite, bratia a sestry, ako nás týmito slovami chce Pán Ježiš posilniť? Bez jeho vôle ani jeden vlas sa z našej hlavy nestratí.

Naším poslaním je ohlasovanie radostného posolstva Evanjelia. To znamená žiadne tajnostkárstvo. Buďme horliví i keď opatrní. Áno, narazíme na ťažkosti, odpor, bude sa nám zdať, že vec je stratená, keď budeme vidieť zomierať pre Krista nevinných, keď budú väzenia plné Kristových vyznávačov, ale uvedomme si, že Cirkev toto všetko už prežila.

Po smrti jedného mučeníka prišli traja noví vyznávači. Zrno odumiera a prináša klas. Jeden tridsaťnásobnú úrodu, iný aj stonásobnú. A do toho ako echo znejú Kristove slová: „*A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta*“ (Mt 28,19-20). Majme odvahu!

Je to úžasne krásne, keď máme taký pocit a sme presvedčení, že keď niečo robíme pre Krista, aj keď to stojí obeť, je to krásne.

Z histórie, ale aj zo súčasnosti vieme, že zvlášť mladí ľudia sú odvážni, nebojácni, vytrvalí a ochotní priniesť i najťažšie obete.

V týchto dňoch si spomíname na francúzskych jezuitov Izáka Jogues, Jána de Brébeuf a ich spoločníkov. Stali sa obeťami divochov medzi kanadskými Indiánmi z kmeňa Hurónov. Zabili ich z nenávisti, keď im títo hovorili o láske. Zomreli, ale ich smrť nebola zbytočná, veď dnešná Kanada je veriaca.

Vidíme, že boli dobrým kvasom. Premohli zlý kvas. Nebolo to ľahké. Prešli tvrdou školou, ale nemali strach, lebo cítili posilu v Kristových slovách: „*Nebojte sa, vy ste cennejší ako mnoho vrabcov!*“ (Lk 12,7).

Jeseň, ktorá práve vrcholí, môže nás upozorniť aj na jeseň nášho života. Vieme, že môže byť i v šestnástich či tridsiatich rokoch života. Preto musíme dávať pozor na zlý kvas a máme byť tým dobrým kvasom, ktorý obohatí a posilní.

Podobne ako záhradkár pozrime sa nie na jabĺčko, ale na svoje slová, myšlienky, zhodnoťme svoje známosti. Je všetko v poriadku? Nehrozí nám zrada, pokrytectvo?

Amen.

Sobota po 28. nedeli v Období cez rok

Lk 12,8-12

Vážnosť priznania

Žijeme v dobe prestavby. Priznania ku všetkému možnému sú dnes na dennom poriadku. Patrí to k takzvanému dobrému tónu priznávať sa k svornosti, mieru, rovnosti všetkých ľudí, zabezpečeniu hmotného blahobytu, či umožneniu vzdelania pre všetkých.

Mnohí moderní vyznávači si ani neuvedomujú, ako komicky pôsobia s podobnými a stále opakujúcimi sa frázami vyjadrovanými na rozličných miestach. Veď tieto frázy nezaväzujú nikoho. Iní sú zase vyznávačmi filmových či športových hviezd a niekedy to robia úplne primitívne.

Len vo dvoch veciach robí človek svoje priznanie dosť trpezlivo, skoro zdržanlivo, a to vtedy, keď sa má priznať k určitej strane alebo politickému smeru. v tom majú už svoje skúsenosti. Ktovie ako sa veci v budúcnosti zvrtnú!

A druhý raz, keď ide o priznanie sa k náboženstvu. Náboženstvo je zásadne súkromnou vecou. Žijeme predsa v pluralistickej spoločnosti, ktorej najvyšším zákonom je neubližovať druhému, k nikomu sa nepribližovať, nikomu neliezt' na nervy so svojím presvedčením, a najmä s náboženským.

Niečo úplne iné čítame v dnešnom evanjeliu. Tu je verejné priznanie sa ku Kristovi bezpodmienečným predpokladom večného života. Stojí na tom istom stupni ako požiadavka lásky k blížnemu a milosrdenstva.

„Hovorím vám: Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj Syn človeka vyzná pred Božími anjelmi. Ale kto mňa zaprie pred ľuďmi, bude zapretý pred Božími anjelmi“ (Lk 12,8-9).

Aká ostrosť!

Je to ten Kristus, ktorý je rovnako sympatický i rozhodný obhajca náboženstva v skrytosti. Ten, ktorý uvidí v náboženstve predovšetkým záležitosť srdca. Ten, ktorý nechce nič vedieť o prekrúcaní náboženstva pred verejnosťou, ktorý ho chce vykázat do komôrky srdca. Keď sa modlíš, choď do svojej komôrky. Ten, ktorý bol s farizejmi naostro, pretože vystavovali na obdiv svoje modlenie, pôsty, almužny a celé náboženstvo. Nech ľudia nevidia, že sa postíš!

A zrazu ten protiklad, striktný príkaz k prejaveniu svojej viery pred ľuďmi. Neukázat svoju vieru a nepriznať sa k nej – má znamenať vylúčenie zo spoločnosti s Bohom.

Nuž, aj náboženstvo má **dve stránky**, a to je **vnútornejšia, súkromná – rozhodnutie pre vieru v Boha, oddanosť Bohu, rozhovor s Bohom**. Toto všetko neznáša publicitu, pretože sa má odohrať v hĺbke duše.

Na druhej strane má náboženstvo **verejný charakter. Ved' Boh je Pánom celého sveta!** Je všetkým vo všetkom. Preto je postoj k Bohu, a teda aj náboženstvo verejnou vecou. Nemožno ho jednoducho uzavrieť do komôrky, prípadne do kostola a sakristie. Má právo na svoje miesto vo verejnom živote, právo, aby bolo uznávané a zastupované.

Kristus sa nehanbil vydať verejne svoj život za ľudí na kríži. Preto ten, ktorý prijal milosť viery v Krista, nemôže to pokladať za súkromnú vec a uzatvárať sa.

Kristus musí pre nás znamenať viac než to, čo si ľudia myslia a hovoria. Inými slovami – často sa dostaneme do situácie, kde musíme povedať svoju mienku, kde musíme dokázať stáť pri svojom kresťanskom presvedčení. Pán nás k tomu povzbudzuje slovami: Čo vám môžu urobiť ľudia? Čo môžete stratiť? Snáď len telesný život. ale Boh je schopný dať vám život večný.

To je všetko pekné. Ale niečo v našom vnútri sa vzpiera proti tomu, aby sme prejavili i navonok naše náboženské presvedčenie. V tom ohľade všetci trpíme na istú náboženskú hanblivosť a neraz hovoríme: Čo koho do toho, čím som a v čo verím? Prečo by som mal niekomu vešať na nos, že chodím do kostola a akú modlitebnú knižku používam? aký zmysel by malo to, aby som sa s niekým rozišiel práve kvôli náboženstvu? Ved' to nemá nijaký zmysel! Tí druhí to i tak nepochopia, alebo nebudú chcieť pochopiť. A čo ešte tak sa prežehnať na verejnosti!

Keď sa v roku 1936 na olympijských hrách v Berlíne Jesse Owen – „čierna lokomotíva“ prežehnal pred svojím behom, reportér to oznámil mikrofónom a všetky noviny o tom úžasne veľa písali. ale keď sa na olympiáde v Tokiu prežehnal Franco Menichelli, nikto si to už nevšimol. Súkromná vec.

Či sa i v katolíckom tábore neozývajú hlasy, ktoré sa zdržanlivo vyjadrujú o verejnom vyznaní procesie Božieho Tela? Ved' Kristus povedal slová o perlách, ktoré sa nemajú hádzať pred svine.

Alebo sme zarazení vyznaním jedného „kresťana“, ktorý by mal radšej držať jazyk za zubami, pretože jeho súkromný život sa nezhoduje s jeho vyznaním.

Možno Kristove slová o vyznaní pred ľuďmi znamenajú i niečo iné. Dnes sa nevyžaduje priznať sa k nemu nahlas pred panovníkmi a miestodržiteľmi ako pred 1900 rokmi. Nevyžaduje sa ani vyjadrením protestu, ani dialógom vo forme diskusie. Ale vyžaduje sa

svedectvom prežívaného kresťanstva. Svet nechce od kresťanov počuť len veľké patetické slová, tým menej podobné gestá, ale život celkom odlišný od toho, ktorý vedie svet.

Kresťanstvo sa nám musí dostať celkom do krvi a má sa prejavovať v našom spôsobe vyjadrovania, vystupovania, v našom náhlade a názore na ľudí a veci. Má sa prejavovať v našej skromnosti a ochote pomáhať.

Takéto vyznanie viery a priznanie sa ku Kristovi presvedča. Po takomto priznaní svet túži, aj keď si to nechce pripustiť!

Tak ako sa mnohí zháňajú za všelijakými idolmi a vôbec to neskrývajú, tak ani my nesmieme skrývať a zatajovať smer, ktorým sa uberá naša túžba.

Amen.

Pondelok po 29. nedeli v Období cez rok

Lk 12,13-21

Správny vzťah k hmotným veciam

Jednou z najväčších túžob človeka je hmota a mať čo najviac. Preto sa v živote často stretávame s tým, že sa človek nešetří, pracuje nielen šesť dní v týždni, ale využíva i ten siedmy – Bohom daný na odpočinok, len aby mal čo najviac. Potrebujem, chcem dať rodine, aby jej nič nechýbalo.

A ne jeden muž si takto podlomí svoje zdravie. Iný si smutne povzdychne: Som v rodine len na to, aby som prinášal peniaze. Deti sa mi odcudzili, vo všetkom sa obracajú len na matku, pretože ja som mal vždy len robotu, ba ani v nedeľu som sa im nevenoval.

Mať čo najviac. Zlozvyk, ktorý sa často končí predčasnou smrťou, po nej nasleduje ne jeden spor, súdne konanie.

Mať čo najviac, vlastniť čo najviac ničí ne jedno priateľstvo, rozbíja ne jeden kolektív a je príčinou ne jedného rozchodu manželov.

Je hmota skutočne taká hriešna? Je túžba po vlastníctve, majetku taká zlá? Môžeme povedať, že nie, ale iba v tom prípade, keď sa človek nestane jej otrokom, keď materiálne veci slúžia človeku, a nie on im.

Na toto nás upozorňuje i dnešné evanjelium: **„Dajte si pozor a chráňte sa všetkej chamtivosti! Lebo aj keď má človek hojnosť všetkého, jeho život nezávisí od toho, čo má“** (Lk 12,15).

Evanjelium sa začína opisom všednej udalosti.

V zástupe je muž, ktorý sa cíti ukrivdený bratom po rozdelení dedičstva. A tento ukrivdený muž sa hlasno obracia na Ježiša s prosbou: „*Učiteľ, povedz môjmu bratovi, aby sa so mnou podelil o dedičstvo*“ (Lk 12,13).

Čo viedlo tohto muža, aby sa s takouto prosbou obrátil na Ježiša? Predsa Pán Ježiš nie je pre nich sudcom, ani sprostredkovateľom, ktorý má určitú moc riešiť spory medzi pokrvnými. Pravdepodobne ho k tomu viedla múdrosť, ktorú videl u Pána Ježiša, i to, ako riešil iné vážne veci a domnieval sa, že zaujme i k jeho problému pre neho priaznivé stanovisko.

Zaiste musel byť tento muž sklamaný, keď namiesto pomoci dostáva takúto odpoveď: „*Človeče, kto ma ustanovil za sudcu alebo rozdeľovača medzi vami?*“ (Lk 12,14).

Ježiš neintervenuje u brata poškodeného, pretože nemôže priznať pravdu jednému alebo druhému. On sa nechce miešať do vybavovania takýchto rodinných záležitostí. Pán Ježiš sa

však pod vplyvom tejto udalosti obracia ku všetkým. Jednak preto, aby zdôraznil úctu, akou obdarúva každého človeka a tiež preto, aby poukázal na to, aké zmýšľanie je potrebné v takýchto prípadoch zachovať, aby sa zachoval aj duchovný pokrok. Preto sa obracia k mužovi a osloví ho: „*Dajte si pozor a chráňte sa všetkej chamtivosti. Lebo aj keď má človek hojnosť všetkého, jeho život nezávisí od toho, čo má*“ (Lk 12,15).

Aby tento muž dobre pochopil zmysel týchto Ježišových slov, Pán Ježiš mu pripomína bohatého človeka, ktorému sa veľa urodilo. A tento človek premýšľa, aké bude musieť vybudovať sýpky, aby celú úrodu mohol ukryť i hovorí pritom svojej duši: „*Duša, máš veľké zásoby na mnohé roky. Odpočívaj, jedz, pi a veselo hodu!*“ (Lk 12,19).

Ježiš ho nazýva nerozumným. Ved' čo ti bude osožiť majetok, keď zomrieš? Ako sa postavíš pred Boha? Hľa, aké mrhanie síl!

Či nevystihuje to isté, čo môžeme čítať z Knihy Kazateľ: „*Márnosť, len márnosť, všetko je iba márnosť*“ (Kaz 1,2).

Snáď nám chce Pán Ježiš povedať, že všetko naše snaženie je neúčinné? Alebo snáď nás chce znechutiť v budovaní spravodlivej spoločnosti, rozkvitajúceho sveta? Nesmieme mať dojem, že Pán Ježiš nás chce znechutiť v živote, ale práve naopak, chce nás priviesť k uvažovaniu, aby sme sa nestali otrokmi hmoty, túžby mať čo najviac, ale aby náš rozum zvíťazil nad túžbou len mať a mať za každú cenu.

Pretože môže sa stať, môže prísť okamih, že budeme toto všetko mať a budeme sa pýtať? Načo mi to je? Prečo som tomu venoval takú pozornosť? Prečo som toto všetko chcel? A zmysel života je zrazu preč....

Nie, Pán Ježiš nechce, aby sme boli ako skupiny mladých ľudí, ktorí lenivosťou a svojimi názormi bojujú proti akémukoľvek vlastníctvu. Je to nesprávny postoj k životu. Aby človek nestratil zmysel života pri všetkých svojich prácach, snahách a námahách, pretože v takomto prípade bola by to skutočne len márnosť nad márnosť.

Kniha Kazateľ, ale i Pán Ježiš nás upozorňujú na to, aby človek neprestal správne rozmýšľať, usudzovať pri snahách svojho životného zápalu. Nesmieme vkladať zmysel života len do materiálnych vecí. Mať všetko „naj“, prípadne viac ako druhý, či najlepšie, a to aj za cenu zdravia, rodinnej pohody, ale i za cenu zanedbávania povinností voči Bohu.

Je to veľmi smutné, ale dnes aj potrebné si uvedomiť a dať si odpoveď na otázky: Musím pracovať cez nedeľu? Musím konať také práce, ktoré môžu byť odložené na iný čas? Uvedomujem si, že svätiť nedeľu je vážny príkaz? Viem, že nedeľa nie je len na spánok, bohatší nedeľný obed, ale i na stretnutie sa s Bohom pri svätej omši, ako i prehĺbenie rodinného spoločenstva?

Pripomeňme si slová sv. Augustína: - Nespokojné je moje srdce ó, Bože, kým nespočinie v tebe. – Tieto slová povedal nám na poučenie po smutnom konštatovaní, keď pozeral na svoj dovtedy prežitý život. Na všetko mal čas, len nie na Boha. A sám spoznal vo svojom živote slová Knihy Kazateľ: „*Márnosť, len márnosť...*“ (Kaz 1,2).

Poznáme príslovie: „Rozumný človek sa učí na chybách druhých, a nie na svojich“. Sami môžete zo svojho života posúdiť, či azda tí, ktorí pošliapávajú Božie zákony, majú i viac ako ten druhý – sú šťastnejší, Snáď. Ale len navonok. a čo ich duše? Koľko sa utraca v takých prípadoch na súdnych poplatkoch a často niet nikoho, kto by zložil ruky k modlitbe za otca, matku, ktorí sa zodrali len preto, aby im zanechali čo najviac. Pritom sa nešetrili, pracovali často pod falošným pohľadom na život: Aby naše deti mali viac, ako sme mali my.

Cítíme, že Pán Ježiš nás nechce znechutiť? Práve naopak, máme pracovať, ale nesmieme zabúdať, že je tu potrebné vedieť si nájsť čas aj na svoju dušu.

Sťažuje sa starší muž kňazovi, že sa cíti v rodine ako piate koleso u voza. Cíti sa nepotrebný. Sám smutne konštatuje, že vo svojom živote nemal čas nielen na Boha, ale ani na svoje deti. Dal sa zviest' dobou: mať, mať, mať čo najviac a teraz je sám.

Iná žena, ktorá sa chce vrátiť späť k mužovi, pretože ho opustila, konštatuje:

- *Mali sme všetko. Nič nám nechýbalo. Muž však pracoval ďaleko. Potrebovala som chlapa. A to ma zviedlo. Mohla som si dovoliť, mala som peniaze. Boha som však dávno predtým odmietla, pretože mi svedomie mnohé veci vyčítalo.*

Áno, nadmerné bohatstvo je často príčinou vzdialenia sa od Boha a, samozrejme, i ďalších pádov.

Amen.

Utorok po 29. nedeli v Období cez rok

Lk 12,35-38

Aj vy buďte pripravení

Čo sa skrýva za slovami buď pripravený? Snáď len to, aby sme mali starosť o pozemské veci, úspechy, o svoje záujmy? Áno, aj to sa skrýva za pripravenosťou a bdelosťou. Chrániť svoje i spoločné záujmy.

Naše myšlienky však upriamime nielen k hmotným veciam, ale predovšetkým k duchovným. A v duchovnej oblasti slová – byť pripravený a bdieť – znamenajú mnoho. Ktosi to vyjadril slovami: Kto správne žije, nebojí sa pozrieť smrti do očí.

Môžeme povedať, že veľkosť veriaceho človeka spočíva i v jeho pripravenosti na smrť.

Dag Hammarskjöld, ktorý bol druhým generálnym tajomníkom OSN, zahynul pri leteckom nešťastí za zvláštnych okolností, keď pre dobro ľudí plnil svoju povinnosť. Tento muž, hoci bol protestant, ale hlboko veriaci, vo svojom živote sa riadil zásadou: Byť pripravený na všetko. Zaiste i neočakávaná smrť ho nenašla nepripraveného.

Kresťan vie, že je stále na ceste do večnosti, a preto nie je na škodu, aby sme si pripomenuli túto pravdu, keď nám Pán Ježiš dáva vážnu radu:

„Bedrá majte opášané a lampy zažaté! Budte podobní ľuďom, ktorí očakávajú svojho pána, keď sa má vrátiť zo svadby, aby mu otvorili hneď, ako príde a zaklope“ (Lk 12,35).

Židia nosili dlhší oblek, ktorý si pri práci a cestovaní museli podviazať, aby im neprekážal v pohybe. tieto slová prirovnania majú byť znakom pracovitosti a neúnavnosti.

Zažaté lampy naznačujú stav bdenia a pripravenosti.

S prirovnaním k sluho vi sa často stretávame v Ježišových podobenstvách. Nie je to pre nás nič podceňujúce, veď sám Pán Ježiš nám dal príklad pri Poslednej večeri, keď zaujal úlohu sluhu a umýval nohy apoštolom.

Verný sluha, ktorého dnes Pán Ježiš chváli, je človek, ktorý žije v stálej prítomnosti a v očakávaní Boha. tieto slová sa vzťahujú na druhý príchod Pána Ježiša. Pravda, tieto slová môžeme aplikovať aj na smrť, pretože na konci nášho života nasleduje stretnutie s Bohom. Každý z nás bude musieť obrazne vystúpiť zo zástupu a postaviť sa pred Boha. Podľa

vysvetlenia Pána Ježiša to bude vážne stretnutie, kde nebude vedľa nás stáť obhajca, ani psychológ, či iný odborník, aby dokazoval, že za svoje činy sme neboli celkom zodpovední.

Tieto slová Pána Ježiša nás teda presvedčujú, že byť pripravený na stretnutie s ním je veľmi vážnou požiadavkou duchovného života. Zároveň musíme konštatovať, že i jednou z najťažších.

V živote sú chvíle, kedy nie je ťažké uvedomiť si, že žijeme v prítomnosti Božej, ktorú vtedy aj cítime. Je to počas sviatkov, dojímavých slávností, sv. prijímaní, birmovke, polnočnej sv. omši, či počas slávnosti vzkriesenia. Pre niekoho to môže byť i niekoľko dní po dobrej svätej spovedi, pre iného je to náhla smrť drahej osoby. Toto všetko vie silne zapôsobiť na človeka, aby si uvedomil existenciu Boha i vlastnej duše. V takýchto chvíľach si dáva človek silné a krásne predsavzatie, protiví sa mu zlo a má pocit, že už nikdy nedokáže vedome a dobrovoľne zhrešiť. Láka ho modlitba, vie priniesť obety, rád koná dobré skutky.

No prichádzajú všetné dni, vyprchávajú silné dojmy, opadne nadšenie a človek ani nezbadá, ako sa dostáva do starých koľají. Zabúda na predsavzatie, na Boha a dušu, večnosť i spásu, všetko sa stane vzdialeným, a bežné záležitosti života sa stanú dôležitejšími. Nesmieme však konštatovať, že taký je život, alebo že tak sa správa väčšina.

Sme nedokonalí a slabí ľudia. Nik z nás nejde k Bohu priamou cestou. Nemôžeme povedať, že ten či onen sa v živote nepotkol, nezastal, nezakolísal, či nevrátil sa i kus cesty späť. Je potrebné si uvedomiť, čo sa v našom živote často opakuje. Či viac času venujeme Bohu, alebo na neho zabúdame, či si vieme nájsť čas a zadívať sa do seba, zhodnotiť svoj vzťah k Bohu, tiež aj to, ako rýchlo dokážeme povstať zo svojich pádov a omylov. toto všetko nás totiž vedie k tomu, aby sme plnili slová Pána Ježiša: „*Bedrá majte opášané a lampy zažaté*“ (Lk 12,35).

Naozaj nikto z nás nemá ani tušenia, kedy príde koniec jeho života. Len jedno je isté, a to: že príde a u každého z nás.

U mnohých svätcov na ceste k dokonalosti sa osvedčila táto rada: Čo keď po tomto hriechu už nebudem mať čas a možnosť odprosiť, oľutovať? Kto má istotu, že Boh ho práve vtedy nepovolá? Koľko ľudí zomrelo hriechu, keď ho práve páchali? Nikto z nás, kto myslí so spásou svojej duše vážne, nesmie sa spoliehať, že je mladý, zdravý a že mu nehrozí priame nebezpečenstvo. To by bolo pokúšanie Pána Boha.

Ktosi povedal, že smrť je jediná istota, a preto sa s ňou nesmie kalkulovať. Človek musí brať do úvahy všetky alternatívy, a to aj tie najnepravdepodobnejšie. Pozrite, človek počíta s tým, že vyhrá prvú cenu v športke a plánuje ako s peniazmi naloží. Škoda, že človek vylúčil smrť zo svojich plánov! Hľa, aký omyl! A keď prípadne na ňu aj pomyslí, aj tak ju odsúva stranou s množstvom výhovoriek. Je správne, keď človek plánuje, ale je chvályhodné, keď myslí aj na svoju dušu a na svoju smrť.

Pred niekoľkými rokmi sa stala vážna nehoda, ktorá sa dotkla nejakého človeka. Bol to mladý a ambiciózny muž. Mal 24 rokov a skvelú perspektívu v odbore, ktorý študoval. Bol si toho vedomý. Ved' červený diplom hovorí o všetkom. Aj on si na ten deň všetko dobre naplánoval. Ráno o deviatej promócia. A keď mám najdrahších pri sebe, prečo by som nemohol mať s Jankou hneď aj sobáš? Dobré. Svadbu si naplánoval na úrade na jedenástu hodinu. Z okresného mesta, v ktorom sa tieto slávnosti konali, do jeho rodiska bolo to len niekoľko kilometrov. Šli ešte k fotografovi.

Zatiaľ sa doma chystalo slávnostné pohostenie. Ale na čosi tento novopečený inžinier a mladomanžel predsa zabudol! Nenaplánoval si haváriu. Popoludní cestou domov – autonehoda. Smrť nebola naplánovaná. V tom zhone na ňu úplne zabudol. A koľkí práve v ten deň si na to spomenuli!

V minulosti sa zomieralo na choroby, ktoré dnes vieme úspešne liečiť. Vieme však, že sa zomieralo pomaly. Náhle a nečakané smrti boli zriedkavé. Občas niekoho zabil blesk, prípadne sa niekto utopil a podobne.

Dnes však v čiernej kronike čítame o častých nešťastiach. A tieto vážne veci a udalosti sa nám stali všednými. Už neotrasú naším vnútnom. Škoda!

Bedlivosť je vzácna čnosť. To znamená, že nielen raz či dva razy do roka máme na to myslieť, ale máme byť pripravení každý deň a potom nebudeme mať strach zo smrti.

Predvídať, byť pripravený je pre nás známa vec aj z oblasti chémie a fyziky.

Ruský vedec Mendelejev, keď zostavoval svoju známu tabuľku prvkov, zistil, že existujú prvky, ktoré ešte svet nepozná, ale podľa svojich prepočtov bol presvedčený o tom, že musia existovať. A neskôršie bol skutočne objavený Mariou Curie polónium.

Keď vieme v oblasti vedy predvídať mnohé veci, tým viac by sme si mali uvedomiť aj existenciu svojho konca, svojej smrti. Preto nezabudnime na vážne napomenutie Pána Ježiša.

Amen.

Streda po 29. nedeli v Období cez rok

Lk 12,39-48

Zodpovednosť za to, čo sme dostali od Boha

U žiakov sa môžeme stretnúť so závisťou v oblasti talentu. Je potrebné, aby sa im venovala väčšia pozornosť v rozvíjaní ich talentov a najmä vysvetliť ako veriacim kresťanom, že je to dar, ak niekto vlastní väčšie množstvo talentov od Pána Boha. Je však potrebné poukázať aj na to, čo z toho pre človeka vyplýva.

Ježiš venuje slová z evanjelia nielen apoštolom, ale aj nám: **„Kto mnoho dostal, od toho sa bude mnoho požadovať, a komu veľa zverili, od toho budú viac žiadať“** (Lk 12,48).

Tieto slová Pán Ježiš povedal v súvislosti so smrťou človeka. Poukazujú na jednu zo šiestich hlavných pravd nášho náboženstva: Boh je spravodlivý Sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých trestá.

Človek si má preto často uvedomovať a pripomínať, že sa blíži k okamihu, keď bude stáť pred svojím Bohom-Sudcom a bude sa zodpovedať zo svojho správcovstva tu na zemi. Pán Ježiš na to poukázal podobenstvom o hospodárovi, ktorý musí bedliť, aby ho neprepadol zlodej. V našej terminológii zlodejom často nazývame aj smrť. Aj táto realita prichádza k nám často práve vtedy, keď ju najmenej čakáme.

Medzi nami sú ľudia, ktorí dokážu povedať, že sa ich to netýka, veď sú mladí, nemajú zdravotné problémy a vôbec, načo o tom hovoriť? Nám veriacim toto stretnutie s Pánom Ježišom nesmie byť ľahostajné. Veď na to nás sám Ježiš upozorňuje podobenstvom o múdrom a nemúdrom správcovi, čo je odpoveďou na Petrovu otázku: *„Pane, toto podobenstvo hovoríš iba nám, alebo všetkým?“* (Lk 12,41). ak si položíme otázku, pochopíme, že tieto slová paria i nám.

Veď či nezveril aj mne Boh do správcovstva nejaké veci, osoby, dary...?

Áno. A nie jeden dar! Keď si uvedomíme ich hodnotu, pocítíme aj väčšiu zodpovednosť za Veď či už aj z vašich úst neboli povedané slová: Ako dobre, že je Pán Boh! On je

spravodlivý. A ich vlastnenie. a to chce vyvolať dnešným evanjeliom u nás Pán Ježiš. Uvedomiť si, že sme zodpovední za všetko, čo sa nám dostalo, či už ako dary prirodzené, ale i nadprirodzené.

Tí, ktorým sú zverení ľudia, musia mať pocit zodpovednosti najvyššej miery. Je potrebné, aby prejavili dostatok horlivosti pri ich vedení na ceste k večnému životu. Predstavení to nie sú len cirkevní hodnostári, ale i rodičia, učitelia, vychovávatelia a každý, komu je sprístupnené viesť a spravovať. Pociť zodpovednosti pripomína i Pán Ježiš slovami: „... *a komu veľa zverili, od toho budú viac žiadať*“ (Lk 12,48).

Žiť s pocitom zodpovednosti, že sme veľa dostali a bude sa raz od nás i veľa žiadať, je pre nás posilou. Nikdy to nesmieme chápať ako obmedzovanie slobody. Práve naopak, je to prejav veľkej lásky Boha k človeku. Sme tu na zemi len dočasne a čas je skutočne veľmi krátky. K zodpovednému plneniu si svojich povinností, správcov darov tu na zemi nám môže pomôcť pravidelné spytovanie svedomia večer a dobrá príprava na sviatosť zmierenia, najlepšie pre laikov mesačne, najneskôr do troch mesiacov. Cirkevný príkaz – aspoň raz do roka sa vyspovedať – to je len okrajová záležitosť. Musíme si byť vedomí Ježišových slov: „*Toho sluhu, ktorý poznal vôľu svojho pána, no nepripravil sa nesplnil jeho vôľu, veľmi zbijú*“ (Lk 12,47).

Na druhej strane nemajme pocit krivdy voči tým, ktorí menej dostali, že od nás sa bude viac žiadať. Vieme predsa, že Pán Boh je spravodlivý. To je pre nás vážne poučenie, pretože jeho miery sú odlišné od ľudských. Človek sa môže zmýliť, dať sa ovplyvniť, nepozná všetky okolnosti, ktoré danej veci predchádzali, prípadne danosti a dary človeka.

Pán Ježiš je absolútna pravda a spravodlivosť. Ved' či už aj z vašich úst neboli povedané slová: Ako dobre, že je Pán Boh! On je spravodlivý. A bolo to vypovedané vtedy, keď sme pocítili krivdu, nespravodlivosť. Ale pripomínajme si ich aj vtedy, keď sa robí krivda inému. Preto budme vďační Pánu Bohu za všetky dary; jeden za dobré zdravie, iný za trpezlivosť v chorobe, niekto dostal dar organizovať, iný vie byť vďačný a podobne.

Bolo by to krásne a užitočné, keby rodičia venovali v rozhovoroch s deťmi pozornosť odmene a trestu. Aby svoje deti viedli k zodpovednosti nielen pred ľuďmi, pred sebou samým, ale predovšetkým pred Pánom Bohom. Aby deti nemali pocit, že im dal Pán Boh menej ako druhým deťom. Nezaškodí, aby sme si to aj my sami častejšie uvedomili.

Amen.

Štvrtok po 29. nedeli v Období cez rok

Lk 12,49-53

Kristus je „ohň“

Na hlavnom oltári v jednom talianskom modernom kostole som videl Krista s otvorenou hrud'ou. Umelec ho znázornil v pohybe, akoby Kristus zostupoval z oltára.

Pán Ježiš skutočne prišiel medzi nás. Kristus vykonal takúto návštevu začiatkom nášho letopočtu. Prišiel na návštevu na túto zem a priniesol nám aj dar: Nebeský Otec má rád každého človeka. Pán Ježiš prišiel za tento dar nielen zomrieť, ale prišiel nám ukázať, že sa dá aj v týchto ľudských podmienkach milovať Boha.

Pripodobňuje sa k ohňu. Cíti sa plný lásky voči nebeskému Otcovi. Je živou fak'ou vo vzťahu k Otcovi. Preto môže povedať s hrdosťou: „**Oheň som prišiel vrhnúť na zem; a čo chcem? Len aby už vzplanul!**“ (Lk 12,49).

Chce vrhnúť oheň lásky na zem. Prečo? Aby zem horela láskou k bohu, lebo nebo od stvorenia zeme má k ľudstvu oheň lásky.

Pán Ježiš nemôže s celým ľudstvom jednať nijako ináč, iba cez jeho jednotlivcov. Obracia sa teda aj na mňa, aby som prijal „oheň vzťahu“ s Bohom. Keď prijmem tento vzťah, nie je už možné, aby som bol spokojným človekom, ktorý si hovie na svojom miestečku. Naopak, až prijmem Krista do svojho života, vtedy začne v mojom živote vládnuť svätý pokoj.

Ved' môže sa úplne uspokojiť chlapec, ktorý je na vojne a má svoje dievča doma? Môže sa uspokojiť dieťa, ktoré necíti náruč mamy? A ako sa môže uspokojiť veriaci človek, keď má svojho Otca v nebi?

Teda, ak prijmem do svojho života Krista, prestane môj nepokoj, ľahostajnosť. Prestanem sa na tejto zemi cítiť doma. Až prijmem Krista, môj život bude stálym dvorením Bohu, stálym stravovaním môjho vlastného života v láske po Bohu. v tom svätom nepokoji je prítomný Duch Svätý, ktorý chce zliať v jedno: mňa a Boha.

Sv. Augustín hovorí: - Nespokojná je duša moja, pokým nespočinie v tebe, Bože. – V týchto slovách môžeme cítiť v Augustínovi Kristov oheň po zjednotení v Bohu.

Pán Ježiš chce, aby sa tento oheň v nás rozpaľoval. Vieme, že ak nebudeme klásť na oheň polienka stále, tak sa môže stať, že nám oheň vyhasne. Ak si nebudeme klásť polienka na oheň lásky voči Bohu, tiež vyhasne. Ak nebudeme prijímať Krista do svojho života cez svoju úprimnú modlitbu, cez oslavovanie Boha pri liturgii sv. omše, do svojej ľútosti cez sviatosť pokánia, cez Sviatosť oltárnu, nebude sa rozrastať oheň lásky. Budem človekom, ktorý má v sebe udusenú lásku.

Najhroznejšie pre človeka je, keď mu zomrie láska. Vtedy sa totiž život stáva nezmyslom a je na ťarchu.

Pán Ježiš hovorí: „*Rozdelia sa otec proti synovi a syn proti otcovi, matka proti dcére a dcéra proti matke...*“ (Lk 12,53). to znamená, ak som stravovaná láskou voči svojmu Bohu a vidím, že moja dcéra nestojí o Boha, potom som rozdelená touto skutočnosťou s vlastným dieťaťom.

Kristus oddeľuje muža od ženy. Lebo ak môj manžel, ktorý je svedkom mojej lásky a pomocníkom môjho života, a nie je preniknutý vzťahom k Bohu, v bolesti budem cítiť toto rozdelenie.

Keď je ohrozená moja láska k Bohu, vtedy sa stávam človekom, ktorý stráži a bdie nad ňou. Ak ma nemrzí, že niekto pri mne „kristuje, bohuje“, nadáva, uráža moju lásku a ja ho spokojne počúvam, to znamená, že v mojom živote je dosť slabý oheň, alebo už len čmudí.

Ak by som nadával na tvoju mamu, že je taká a taká, ako by si sa na to díval ako dobrý syn a dcéra, Čo by si mi povedal, keby som nadával na tvoju ženu, ktorú miluješ? Preto, ak mi niekto ohrozuje to, čo horí vo mne, čo mi je veľkou radosťou lásky k Bohu, mám sa oddeliť v tomto od človeka, a nesúhlasiť s ním, pretože vo mne je urážaný Kristus, ktorého som prijal do svojho života ako lásku.

Milujem Boha a Boh v mojom živote to je niečo najsvätejšie a najmohutnejšie.

Nemôže sa nám v živote nič horšieho stať ako to, keď v nás vyhasne láska voči Bohu.

Kráľ hovorí synovi:

- *Ľudská priepasť je vtedy najväčšou a najhroznejšou, keď v človeku zomrie to, čo ho môže priviesť k druhému.*

A zobral syna na jedno priestranstvo, kde v chatrči žije jeden malomocný.

- *Pozri, on tu býva. Rany mu tečú, hnisajú, telo odpadáva. Na tvári je vidieť, že je to človek, ktorý už nemá o nič záujem. Vidiš to na jeho zívani. Je zasiahnutý v tom najhlbšom. Zomrela v ňom láska... Ľudia síce k nemu prichádzajú, ale len na to, aby sa na neho pozreli. Človek nikdy nemôže byť obohatený tým, keď ho niekto obdivuje. Prichádzajú tiež preto, aby mu hodili jedlo a pitie. On týchto ľudí potrebuje, ale najhroznejšie pre neho je to, že ho nik nepotrebuje. Nepotrebuje ho ani jedno dievča. Nepodá mu ruku, aby v živote s ním spolu kráčal. Nepotrebuje ho ani jeden muž, lebo si neprisadne k nemu bojac sa náказы, a ani jedno dieťa, lebo ich nemôže pohľadiť. Odsúdili ho k tomu, aby bol v tomto priestranstve, krmia ho, ľutujú. Ale že zomiera v ňom láska preto, že ho nik nepotrebuje, to je strašnejšie ako malomocenstvo.*

Takéto malomocenstvo nášho duchovného života môže zasiahnúť aj nás. To, že neprijmem Krista, že vo svojich modlitbách mi zomiera láska, je smutné. Ale tragické to začne byť vtedy, keď Boh neprijme mňa. Stanem sa malomocným, zmrzačeným, pretože o mňa nebude stáť Kristus, a to nielen na jeden deň či rok, ale na celú večnosť! Boh mi nedá život radosti a šťastia, lebo som sa chcel sám zmrzačiť, ožobrať tým, že som neprijal živý oheň, ktorý priniesol Kristus, a to Ducha Svätého.

Kto z nás by si zobral zhnité jablko, aby ho začal s chuťou jesť? My ho odhodíme, veď nemá cenu. Kto z nás by si myslel, že o neho bude stáť Boh, keď neprijme do svojho života živý oheň, ktorý priniesol Ježiš Kristus?

Viac už Boh pre nás nemohol spraviť. Poslal svojho Syna na našu zem, musel trpieť a ako sám hovorí: „*Ale krstom mám byť pokrstený a ako mi je úzko, kým sa to nestane!*“ (Lk 12,50). Úzkosť zvierala Ježiša nad tým, ako má priviesť do rodiny živého Boha.

Privedie ma vtedy, keď prijmem oheň vzťahu s Bohom aj za cenu, že budem oddelený od druhých. Vlastne, je to celkom normálne. Tam, kde je oheň, niet tmy. A tam, kde je tma, niet ohňa, niet svetla.

Ak prijmem Ducha Svätého, ktorého poslal Ježiš, tak v mojom živote bude svetlo prítomnosti Božej. Naopak, keď neprijmem Kristov dar do svojho života, nebude v ňom prítomnosť Boha – svetlo obapolnej lásky.

Nečudujme sa, že niektorí nestoja o Boha, lebo si udusili Kristov dar. Nečudujme sa, ale pestujme si priateľstvo s Bohom ako veľké svetlo vzťahu medzi mojím a jeho životom. Ináč som mrzák. Pribíame si transparent do svojej mysle: Nesmiem sa zmrzačiť pre večnosť!

Amen.

Piatok po 29. nedeli v Období cez rok

Lk 12,54-59

Poznaj svoje miesto vo svojej dobe

U starších a tých skôr narodených sa stáva, že pri rozhovore s mladšími si povzdychnú: Za našich čias to tak nebolo. Teraz je zlá doba.

U mladých pri sledovaní objavov, pri rôznych informáciách o tom, čo čaká človeka v budúcnosti, sa stretávame zasa s túžbou žiť čo najdlhšie, prípadne chceli byť žiť v budúcnosti.

Do tretice známy výrok filozofa: - Najväčšou múdrosťou človeka je: Prežiť čestne a zodpovedne svoj čas. –

Áno, to, čo bolo včera, nemôžeme zmeniť, len sa snažíme z toho poučiť. A to, čo bude zajtra, nad tým sa nemusíme trápiť, keď to, čo prežívame teraz, prežijeme tak, ako máme.

Pán Ježiš nám hovorí: „**Ako to, že terajší čas posúdiť neviete? Prečo sami od seba neusúdate, čo je spravodlivé?**“ (Lk 12,56).

Pán Ježiš si nás povolal do tohto sveta, za týchto okolností. Keby si bol prial, aby sme žili v minulosti alebo v budúcnosti, bol by sa o to postaral. Z toho sa dá vycítiť aj nesprávne vyučovanie niektorých náboženstiev o prevetľovaní. O tom však na inom mieste.

Staroba, choroba, rast rokov, toto všetko je znamením doby pre nás, že sa blíži stretnutie s Bohom. Pravda, toto si nechceme pripomenúť. Preto sa stáva, že podstatné zamieňame s nepodstatným, prvoradé s druhoradým, potrebné s nepotrebným. Pán Ježiš to povedal slovami: „*Keď zbadáte, že na západe vystupuje oblak, hneď hovoríte: Dážď príde, a býva tak. A keď veje južný vietor, hovoríte: Bude horúco, a býva. Pokrytci, vzhľad neba a zeme viete posúdiť. Ako to, že terajší čas posúdiť neviete? Prečo sami od seba neusúdate, čo je spravodlivé?*“ (Lk 12,54-57).

Tieto slová hovoria o našej častej nezodpovednosti k Božím veciam. Máme starosť o pominuteľné veci, ale o večné nie. A predsa večné veci sa nedajú odkladať. Na to nám poukazuje Ježiš v podobenstve o ceste s protivníkom na súd. Dlžník je obžalovaný na súde, pretože nechce platiť. Jediná možnosť je využiť cestu na súd a dať si to ešte cestou do poriadku, pretože je isté, že súdny spor prehrá a ocitne sa vo väzení až dovtedy, kým nezaplatí dlh do posledného haliera.

Zmysel podobenstva je v tom, že dlžníkmi sme my všetci a ten, čo nás pozýva na súd, aby sme mu vrátili dlh, je Ježiš Kristus. V tomto kontexte sudcom je Pán Boh. Boh nám dáva poslednú príležitosť, aby sme využili vážnosť prítomnej hodiny a vyrovnali sa s ponukou Pána Ježiša žiť pre neho a s ním. Naš súd sa blíži, preto je potrebné rýchlo konať, a to pokiaľ sme ešte na ceste, čiže tu na zemi, ináč nám hrozí väzenie.

Čo je znamením našej doby? Čo od nás žiada Boh v tejto hodine? Život, do ktorého sme sa dostali, nemá obdobu v dejinách ľudstva. Úžasný vedecko-technický pokrok nesie so sebou ťažkosti, ktoré boli v minulosti neznáme. Dnes sa často hovorí o ekológii, znečistení našej planéty, a to nielen pevniny, že vysychajú stromy, zväčšuje sa neúrodnosť, narastá púšť, ale zamorujeme si rieky, oceány, moria. Ovzdušie je nedýchatelné. Vedci zistili ozónovú dieru, ktorá spôsobuje rast teploty v ovzduší, takzvaný skleníkový model. a ešte jedno, a to najpodstatnejšie. Človek stratil nielen svoju tvár a jeden druhému sa stáva cudzím, ale stratil aj pohľad na svoju dušu, prestal sa zaujímať o to najpodstatnejšie: Načo som vlastne na svete?

Preto toto evanjelium bije na poplach, aby sme využili všetky s voje schopnosti, danosti, aby sme teraz, a nie zajtra, vedeli spoznať to, čo od nás na prvom mieste žiada a chce Boh.

Doba a ťažkosti nás upozorňujú, aby sme sa zamysleli aj nad svojou budúcnosťou, aby sme sa zamysleli nad svojou smrťou. A to nejde bez Krista. Vráťte sa späť ku Kristovi!

Dnes, hoci nie je ani advent, ani pôst, platia slová Jána Krstiteľa: „*Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky! Každá dolina sa vyplní a každý vrch a kopec zníži...*“ (Lk 3,4-5).

Uvedomujeme si svoje postavenie, svoju situáciu. Sme vrchol stvorenia Boha. Sme stvorenie na obraz Boží. Nám Boh určil, aby sme panovali nad rybami mora, nad vtáctvom neba a nad všetkou zverinou, čo sa hýbe po zemi.

Nám Boh určil: Milovať budeš Pána, Boha svojho, milovať budeš svojho blízkeho ako seba samého! Znova a znova si uvedomme, že musíme žiť s Bohom, a to každý na svojej ceste. Prežiť prítomnosť a prežiť ju s Bohom – je najcennejšia vec. Amen.

Sobota po 29. nedeli v Období cez rok

Lk 13,1-9

Každé utrpenie má zmysel

Často počujem sťažnosti a ponosy od samých kresťanov katolíkov, ktorí sa sťažujú na to, že celý svoj život verne slúžili Bohu, zachovávali Božie prikázania, zúčastňovali sa na svätých omšiach, vždy sa usilovali ísť tou Božou cestou a teraz, na sklonku ich života, sú nemocní, ochromení, pripútani k lôžku, a nechápu, prečo ich Pán Boh takto trestá. Pozorujú a porovnávajú život okolo seba. Ved' môj sused, ten sa už úplne odvrátil od Pána Boha. On si žije veselo a tomu sa nestane žiadne nešťastie. On nič netrpí, žije si v plnej pohode. Kto nám dá na to odpoveď?

Nuž, človek nie. Ale dá nám ju sám Pán Ježiš.

Starozákonní ľudia považovali každé utrpenie, každú nemoc ako trest za hriechy. Ak niekoho zastihlo nejaké nešťastie, vždy si kládli otázku: Čím tento človek zhrešil? Tak ako sme to počuli aj v evanjeliu, keď Pilát dal pozabíjať Židov a pýtali sa: Čím vlastne títo zhrešili?

A Pán Ježiš dáva vysvetlenie. Možno si myslíte, že tí, ktorých dal Pilát pozabíjať, že boli hriešnejší ako tí ostatní Galilejčania. Podobne, keď sa zvalila veža v Siloe a zasypala 18 ľudí, Pán Ježiš povedal: „Alebo si myslíte, že tí osemnásti, čo na nich padla veža v Siloe a zabila ich, boli väčší vinníci ako ostatní obyvatelia Jeruzalema?“ (Lk 13,4).

Pán Ježiš teda dáva vysvetlenie, že nie hriech privádza hneď Boží trest, ale má to aklési tajomné pozadie, ktoré vidíme v tom, že sme spojení s Kristom. en, kto sa rozhodol ísť za Kristom, ten sa rozhodol prijať aj utrpenie, pretože sám Ježiš povedal: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma“ (Mt 16,24). „... ak mňa prenasledovali, budú prenasledovať aj vás...“ (Jn 15,20).

Čiže čím bližšie stojíme pri Kristovi, tým bližšie stojíme pri kríži utrpenia. A toto utrpenie je rôznorodé. Spravodlivý kresťan trpí, keď vidí, že iní sú nepriateľmi Kristovho kríža. Koľkých to bolí, keď vidia, ako je evanjelium násilne umlčované a ako sa do Božej siatiny seje kúkoľ!

Práve totonaše utrpenie je dôkazom toho, že sme s Kristom spojení, lebo naše srdce cíti to isté, čo cíti srdce Kristovo. Cíti ten bôľ, cíti zármutok nad tým všetkým, čo sa dnes vo svete robí a z toho pochádza všetko naše utrpenie.

Je pravda, že Boh nenechá ani jeden hriech bez trestu, ale nikdy netrestá náhle. Boh je nekonečne milosrdný a vo svojej nekonečnej milosrdnej láske dáva každému možnosť, aby sa obrátil a znova nastúpil na cestu Božiu. Pán Ježiš nedelí ľudí na spravodlivých a na hriešnikov, ale všetkých považuje za hriešnikov, ktorých delí na ztvrdlivých a na tých, ktorí iba proti svojmu hriechu hľadajú cestu, ako sa znova vrátiť k Pánu Bohu s úprimným pokáním a s úprimnou ľútosťou sa snažia zo svojho života vymazať všetko to, čím urazili Pána Boha.

Pán Ježiš svoje milosrdenstvo vysvetľuje podobenstvom o neúrodnom figovníku. Keď zbadá majiteľ vinice, že figovník nerodí, rozhodne sa, že ho dá vyťat'. A tým figovníkom sme mnohokrát aj my.

Manželia sa pohádajú a hneď uvažujú o rozvode. Chcú vyťat' jeden druhého zo svojho života.

Máme suseda, ktorý nás stále znepokojuje a robí nám napriek. A jedného dňa si povieme: Dost'! Ďalej to trpieť nebudem, vytnem svojho suseda zo svojho života.

Máme dobrého priateľa, o ktorom zistíme, že naše priateľstvo zneužil, a preto zanevrieme na neho nenávisťou a vytvrdíme ho zo svojho života.

Máme dobrého spolupracovníka, s ktorým sa nám práca darí, ale jedného dňa sa dozvieme, že nás poosočoval u vedúceho len preto, aby sám seba vyzdvihol a hneď sa rozhodneme, že nebudeme s ním už viac spolupracovať a vytvrdíme ho zo svojho života.

Človek sa hneď na mieste rozhodne a na mieste hneď aj trestá. Pán Boh robí ale ináč. On tak ľahko nevytína, ale naopak. Boh so všetkou trpezlivosťou čaká. Božia trpezlivosť je niekedy taká veľká, že nás to až zlostí. Prečo je Pán oh taký trpezlivý? Prečo hneď netrestá? Preto, lebo on je Boh a jeho trpezlivosť nie je trpezlivosť ľudská.

Dobre nám padne, keď nás niekto pochváli. Jedna dáma povedala, že keď ju niekto pochváli, preukáže jej komplimenty, ona dokáže z toho žiť niekoľko mesiacov. Pochvala je pre ľudské ucho najpríjemnejšia hudba. Lenže Pán Ježiš sa nikdy nesnažil získať ľudí pochvalou. Každému rovno do očí povedal, čo si o ňom myslel a bola to svätá pravda. Poukázal na hriech, lebo to bolo oveľa užitočnejšie, ako keby niekoho falošne pochválil. A práve táto Ježišova otvorenosť, to je tá božská snaha uviesť človeka na správnu cestu. Ten, kto si nechá nielen od Pána Ježiša, ale aj od človeka povedať pravdu do očí a hoci je pravda príkra, a predsa ju prijme, taký človek nastúpi na cestu nápravy.

Indický misionár napísal o jednom mandľovníku toto:

- *Vyrástol krásny mandľovník. Košaté konáre, krásne listy. A tento vysoký a pekne vyrastený mandľovník sa pýšil nad ostatnými stromami. Jedného dňa však priletel d'ateľ, prisadol si, priložil ucho a počuje šum chrobáčikov pod kôrou. Urobil v ňom dieru a svojím dlhým zobákom vyťahoval jedného chrobáčka za druhým. A to sa mandľovníku nepáčilo. Jemu skôr vyhovovalo to, keď prileteli krásne farebné papagáje, keď prišla kukučka a začala pekne kukat'. Mandľovník sa vtedy priam rozplýval. Preto sa na d'atľa nazlostil, surovo mu vynadal. D'ateľ uletel a nikdy sa nevrátil. Lenže z týchto malých chrobáčikov pod kôrou začali vyrastať veľké chrobáky, ktoré sa množili, až vyžrali dreň mandľovníka. Prišiel veľký vietor s víchricou, zakrútil mandľovníkom a zvalil ho na zem...*

Koľkokrát aj nám klope dobrý človek na kôru nášho svedomia! Dobromyseľne a s láskou vytkne nám nejakú chybu a my sa správame tak ako mandľovník v príbehu. Odbijeme ho, vyprosíme to od neho namiesto toho, aby sme poďakovali Pánu Bohu za to, že nám poslal človeka, ktorý nás upozornil na našu chybu. Chybu, ktorú sme si sami neuvedomili, ale ten človek to zbadal a upozornil nás. Takýto človek je priam posol Boží, ktorý nám chce povedať Božiu vôľu.

Preto nebuďme neplodnými figovníkmi, ani mandľovníkmi, ktorých červy zvnútra zožierajú. Keď nám však niekto povie pravdu do očí, prijmime ju, podľa nej sa zriadiťme a môžeme si byť istí, že nás nezastihne osud figovníka.

Amen.

Pondelok po 30. nedeli v Období cez rok

Lk 13,10-17

Vidíme starosť Pána Ježiša o človeka

Naša morálka nás učí, že láska víťazí aj nad povinnosťou k zákonu. Preto je samozrejmé, že matka, ktorá má choré dieťa a stará sa oň, nemusí ísť na nedeľnú svätú omšu, a pritom sa nedopustí hriechu. To preto, že vo svojom dieťati miluje aj Boha. Zaiste by na tú omšu išla, keby bolo dieťa zdravé. Keby sme boli prísni rigoristi, stáli by sme len na predpise zákona. My ale vieme, že Boh je Láska.

Toto nechceli pripustiť a tvrdošijne zastávali svoje zákony predstavení synagógy, keď Pán Ježiš uzdravil v sobotu chorú ženu, ktorá už 18 rokov bola zhrbená a nemohla sa narovnať.

Medzi Ježišom a predstavenými synagógy kvôli tomu prebehla ostrá výmena názorov o slávení sobotnejšieho odpočinku.

Národ, hoci videl a počúval, čo robí Pán Ježiš, neprijímal jeho ponuku ku vstupu do Božieho kráľovstva, odmietal jeho výzvy k pokániu a tvrdošijne zastával svoje vonkajšie chápanie náboženstva. Predstavený synagógy je rozhnevaný, že Pán Ježiš uzdravuje v sobotu. Je to podľa neho veľká robota. Ale za znesvätenie už nepovažuje starosť o svoj dobytok. Ten ide napojiť, pretože by bol smädný. Toto pochopiť vie, ale nevie pochopiť pomoc druhému – pomoc, ktorú preukázal Pán Ježiš tejto chorej žene. Čo sa môže preukázať zvieratu, to sa nemôže preukázať človeku. Taká je mienka predstaveného synagógy. Takéto učenie je farizejské. V tomto krásnom príklade môžeme vidieť ďalekosiahle následky lásky Pána Ježiša a skostnatenosť paragrafov Zákona vodcov národa. Sobota bola pre židovský národ pamätným dňom na vyslobodenie národa z egyptského zajatia. Preto aj predstavený synagógy sa mal tešiť, že jedna zo sestier národa našla oslobodenie zo svojej choroby. Predstavený zaiste nemusel byť zlý človek, ale veľmi lipol na predpisoch a málo vedel o láske. Pre neho bol predpis viac ako skutok lásky.

Po tomto vysvetlení položíme si sami niekoľko otázok: Nepodobáme sa aj my predstavenému synagógy? Nie sme len predpisoví?

Evanjelium sa môže pre nás stať príležitosťou rozlúčiť sa so zvykovou vierou. Dospelí, skúste svoju vieru rozvinúť a ešte hlbšie do nej siahnúť. Zanechajte detské spôsoby a začnite žiť vieru svojej doby, v ktorej sa nachádzame.

Žiť svoju vieru znamená žiť ju stále novú a novú, stále mladú a obohacujúcu. Musíme sa vyzliecť z takých myšlienok, ktoré ešte niekoho trápia, že viera patrí stredoveku, že neoslovuje mládež, že je vzdialená mentalite muža. Práve naopak, sme svedkami toho, že viera pre toho, kto sa ju snaží lepšie poznať a pochopiť, stáva sa úžasným impulzom do života a pomáha mu riešiť problémy.

Pán Ježiš uzdravil chorú ženu práve v sobotu. Priniesol teda do slávania soboty nové ovzdušie. Cirkev sa nevzdáľuje od učenia Krista, keď má porozumenie i k časovým a oblastným potrebám veriacich. Pre nás je nedeľa dňom pracovného pokoja, to však ale neznamená, že zaháľame. Je to deň na zážitok z rodinného spoločenstva. Deň na prehĺbenie si svojich vedomostí z oblasti viery. Je to deň, kedy sa môžeme ponavštevovať a využiť stretnutie na pookriatie, povzbudenie, posilnenie, či spôsobenie radosti chorým a starým. Je to deň, kedy si majú deti užiť svojich rodičov a naopak.

Teda nielen modliť sa, ísť do kostola. Veď koľko dobra sa dá vykonať cez jednu nedeľu. Koľko radosti sa dá spôsobiť pri jednom nedeľnom posedení alebo stretnutí. A pritom nemusíme mať strach, že sme znesvätili tento deň Pánov. Práve naopak, ak vidíme, vo svojich bratoch a sestrách Pána Ježiša, je to práve to, čo chce dať Pán Ježiš tomuto dňu do vienka.

Naše náboženstvo si právom zaslúži názov, že je náboženstvom lásky. a to nielen preto, že sa hlásime ku Kristovmu učeniu, ktoré je ňou presiaknuté, ale preto, že sa o to usilujeme v praxi. Amen.

Utorok po 30. nedeli v Období cez rok

Lk 13,18-21

Cirkev stále rastie

Vie niekto z vás, čo bude z týchto malých detí? Vie to len Boh. ak si pozrieme fotografiu slávneho človeka z detských čias, usmejeme sa. Teraz vieme, že toto dieťa je slávny človek. Vtedy to nikto nevedel, iba Boh.

A tak je to aj s Cirkvou. Na jej začiatku boli len Dvanásti – a dnes?

Božie kráľovstvo, ktoré založil Pán Ježiš, sa zázračne šíri po celom svete. A túto zázračnú moc vysvetľuje podobenstvom o horčičnom semiačku, ktoré v skutočnosti je jedným z najmenších, ale keď vyrastie, dosiahne takých rozmerov, že ešte aj vtáctvo môže na jeho konároch prebývať. Horčičné semeno dostalo svoju mimoriadnu vnútornú silu od svojho Stvoriteľa.

Pán Ježiš hovorí, že tak je to aj s kráľovstvom Božím na zemi. Z malých začiatkov, z počtu 12 apoštolov a niekoľko učeníkov, sa zázračne rozmohlo po celom svete. Vnútornú silu k vzrastu Cirkvi dodáva sám Duch Svätý, ktorý je jej počiatok, jej život, ktorý ju riadi a obživuje v srdci každého, kto kráľovstvo Božie prijme.

Pán Boh dal zázračnú vnútornú silu Ducha Svätého Cirkvi, aby mohla splniť svoje veľké poslanie. Keby sme sa tak pýtali ľudí, čo je poslaním Cirkvi, dostali by sme iste rôzne odpovede.

Najzákladnejším poslaním Cirkvi je, aby posväcovala ľudí, a to tak jednotlivca, ako i celú ľudskú rodinu, aby dosiahli svoj večný cieľ. Ako to má Cirkev dosiahnuť?

Na túto otázku nám dáva odpoveď sám nebeský Otec, ktorý nám poslal svojho Syna, Ježiša Krista, aby nám dal príklad, aby nám ukázal cestu, ako dosiahnuť svoj večný cieľ.

Tým, ktorí sa vyzvedajú, či je Boh a ako vyzerá, Pán Ježiš odpovedá v príhode so sv. Filipom.

Filip sa pýta Ježiša: „Pane, ukáž nám Otca a to nám postačí.“ Pán Ježiš mu vravel: „Filip, toľký čas som s vami a nepoznáš ma?! Kto vidí mňa, vidí Otca... „ (Jn 14,8-9).

Tým, ktorí by radi odstránili všetky prikázania a pritom si chcú nahovoriť, že sú slobodní, a tak sa páčia Bohu viac ako tí, ktorí prikázania zachovávajú, Pán Ježiš hovorí: „*Ak budete zachovávať moje prikázania, ostanete v mojej láske, ako ja zachovávam prikázania svojho Otca a ostávam v jeho láske*“ (Jn 15,10). „*Nemyslite si, že som prišiel zrušiť Zákon alebo Prorokov; neprišiel som ich zrušiť, ale naplniť*“ (Mt 5,17).

Kristus doplnil prikázania tak, že vyhlásil osem blahoslavenstiev, ktoré dal ako základ kresťanského života. Napokon ich Pán zhrnul do jednej vety: „*Toto je moje prikázanie: Aby ste sa milovali navzájom, ako som ja miloval vás*“ (Jn 15,12).

Pán Ježiš si žiada, aby táto láska bola úplná. Človek má milovať nielen Pána Boha celým svojím srdcom, ale aj svojich priateľov i nepriateľov.

Tragédiou našich dní je to, že dnešný človek sa nechce tomuto podrobiť a platí za to vysokú cenu svojej biedy.

Chybne sa domnievajú aj tí, ktorí si myslia, že stačí iba chodiť do kostola. Pán Ježiš nikdy nenalieval, aby ľudia chodili do kostola. Pán Ježiš najviac času však strávil tým, že chodilo a konal dobré skutky, uzdravoval, poučoval nevedomých vo viere, nasycoval lačných, odpúšťal hriechy. Kristus teda najviac času strávil tým, že posväcoval osobu, pomáhal človekovi k časnému i večnému šťastiu.

Toto je poslaním Cirkvi. Cirkev aj v našom storočí pripomína človekovi, že Kristus založil svoje kráľovstvo a že ho založil na omilostených srdciach. Kristus žije a kraluje len v tých

srdciach, ktoré sa pokoria a ktoré uznajú, čo povedal Ježiš: „... *lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť. Ak niekto neostane vo mne, vyhodia ho von ako ratolesť a uschne*“ (Jn 15,5-6).

Keď sa človek pred Pánom Bohom pokorí a uzná svoju nehodnosť, podobá sa malému horčičnému semiačku, ktorému Pán dá vzrast a prinesie hojnú úrodu ozajstnej hodnoty.

Duševná bieda sveta v našich časoch dosahuje katastrofálne rozmery. Pán Ježiš svet aj dnes ponúka svoju záchranu. Ponúka ju prostredníctvom svojho kráľovstva, ktorému dal svoju zázračnú moc. Slovom sv. evanjelia zdôrazňuje svet, aby sa pokoril a prijal Ježiša, lebo už v nikom inom niet spásy, iba v ňom.

Keby sme dnes pozreli fotografiu apoštolov z doby, keď bola založená Cirkev, zaiste by sme sa usmiali. Dnešnú Cirkev by na jednu fotografiu neumiestnil žiadny umelec či fotograf.

Amen.

Streda po 30. nedeli v Období cez rok

Lk 13,22-30

Trénujme lásku

Začiatok novembra zvykneme nazývať aj ako „dušičkový čas“. Navštevujeme cintoríny a pri hrobách si kladieme vážne otázky, ktoré si museli a budú musieť klásť ľudia vždy – a sú stále aktuálne. Nie sú vôbec zapadnuté prachom času.

Kto som? Odkiaľ som? Kam idem? Prečo žijem? Má môj život zmysel?

Medzi tieto otázky patrí i otázka z evanjelia: „**Pane, je málo tých, čo budú spasení?**“ (Lk 13,23).

Ak by sme mali možnosť stretnúť sa s Ježišom, zaiste by sme si ju neodpustili.

Pán Ježiš na túto otázku priamo neodpovedá, ani na ňu nechce odpovedať. Prečo sa vlastne človek pýta na počet? Hľadá vari v číslach uistenie? Alebo si myslí, že keď bude spasený celý Izrael, bude spasený teda i on? Ak bude počet zachránených malý, výhľady sú nepatrné a načo sa potom namáhať? Takto vypočítavo rozmýšľajú mnohí.

Ježišovi však ide o niečo dôležitejšie ako o počet. Chce nám ukázať, ako dosiahneme spásu. On prišiel pre všetkých a zo svojho kráľovstva nikoho nevyháňa. Naopak, on volá k sebe: „*Pod'ťe ku mne všetci...*“ (Mt 11,28).

A dnes nám hovorí: Usilujte sa! Namáhajte sa! A grécke slovo pôvodného textu – agonizesthai – to vyjadruje ešte ostrejšie: Zápaste ako so smrťou! Zápaste na smrť, zápaste ako športovec, ktorý vydáva zo seba posledné sily, aby dosiahol svoj cieľ!

A tak chápeme, že to, či budeme Bohom prijatí, alebo nie, závisí od našej ochoty ísť za Kristom. Boh urobil pre nás všetko. Ďalej, ľudsky povedané, ísť už nemôže. Nestačí však len príslušnosť v jeho Cirkvi, či dokonalé poznanie jeho náuky bez ochoty žiť jeho život.

Je potrebné si uvedomiť, že z vlastnej prirodzenosti človek nie je schopný Boha vidieť a milovať. Život v nebi vyžaduje isté prispôsobenie, ktoré vo svojej prirodzenosti nemáme. Keby sme mali žiť na inej planéte, potrebovali by sme iný orgán dýchania, pretože naše pľúca nie sú na to prispôsobené. Podobne na to, aby sme žili v nebi šťastne, potrebujeme nové schopnosti poznania lásky- nadprirodzený život. Tento život presahujúci naše schopnosti sme dostali pri sviatosti krstu a neustále sa zveľaduje prijímaním ďalších sviatostí.

Apoštol Ján píše: Boh je láska. A na tento život v láske sa musíme pripravovať životom lásky k Bohu a k blížnemu. Musíme trénovať lásku tu na zemi, aby sme v nových podmienkach neba obstáli.

Pozrime sa spoločne, ako sa o to usilujú ľudia okolo nás.

Francúzsky veľkoobchodník Eduard Laclero premenil časť svojho obchodu na jedáleň pre nezamestnaných ľudí. V obchode dostanú zadarmo jedlo a v príľahlej jedálni ho môžu pokojne zjesť. ak má niekto nejaké peniaze, dostane pri nákupe základných potravín 30 percentnú zľavu. Keď bol Laclero malý, pri chudobnom stole bol denne pripravený jeden tanier pre chudobného. Dnes je v jeho obchode tých tanierov toľko, koľko je hladných, ktorí tam prídu.

Tento čin lásky, ktorý sa denne opakuje, vyzerá azda trochu rozprávkovy. A predsa je to skutočnosť dnešných čias! Mohli by ho azda ľudia pokladať za čudáka, ale boli by to egoisti, ktorým hmota zahmlila oči srdca. Laclero sa díva na ľudí očami lásky a všetko mu je jasné.

Nuž, skúsme otvoriť oči svojho srdca a možno sa nám otvorí nový pohľad na ľudí, na život i na nás samých.

Nemôžeme otvárať všetci jedálne, niekde to nie je ani potrebné, ale musíme otvárať oči srdca, a to denne. Že je to možné a potrebné, dosvedčuje aj ďalší zaujímavý príklad.

Aj dnes sú v Bazileji ľudia, ktorí sú ochotní pomôcť chudobným pri sťahovaní, pri remeselníckych prácach, v dome, pri nákupoch, upratovaní, príprave jedál a podobne. Iní navštevujú starých a chorých, utvárajú telefonické reťaze, aby osamelí ľudia mohli s niekým telefonovať, usporadúvajú vychádzky, výlety a podobne.

Tajomstvo úspechu tejto akcie spočíva v tom, že každého, komu sa pomôže, organizátori prosia, aby aj on robil podobne iným. Takto sa láska k blížnym znásobuje. Uskutočňuje sa tu Kristov geniálny návrh spred dvetisíc rokov: „*ako chcete, aby ľudia robili vám, tak robte aj vy im!*“ (Lk 6,31).

A ľudia sa presviedčajú, že robiť dobre iným, nie je utópia, ale že je to čosi krásne, čo spôsobuje radosť. Ľudia, ktorí boli predtým beznádejní, cítia, že iní im chcú dobre, a to im dodáva chuť do života.

Kto robí dobre, má silnú nádej, že v prípade potreby i jemu ktosi pomôže. Taký človek sa nebojí potom vyjsť zo svojho egoizmu. Postupne prichádza na to, že robiť dobro nie je slabosť, ale úžasná sila, ktorá človeka pretvára, a tak každý podľa svojich možností a schopností vytvára predobraz neba.

Každý z nás, bratia a sestry, má veľa možností ako trénovať lásku. Začnime už dnes. Možno v našej rodine, v susedstve je niekto, kto sa cíti opustený a potrebuje pomoc, pár milých slov...

Ved' Pán Ježiš nás nebude súdiť podľa toho, že sme ho poznali, ale podľa toho, ako sme mu slúžili v našich blížnych.

Nech nás teda neznepokojuje počet. Dôležité je to, že poznáme spôsob. Nepremeškajme možnosť, ktorú nám dnes dáva Pán!

Amen.

Štvrtok po 30. nedeli v Období cez rok

Lk 13,31-35

Nepohodlný Ježiš

Ježiš ako osobnosť, ale tiež aj jeho učenie je pre mnohých nepohodlné. Nikto na svete nemal toľko nepriateľov ako Ježiš Kristus. Kristus a jeho nasledovatelia spoznali vo vlastnom živote slová: „... *ak mňa prenasledovali, budú prenasledovať aj vás*“ (Jn 15,20).

Nejeden kresťan zažil a spoznal vo svojom živote i ďalšie jeho slová: „*Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma*“ (Mt 16,24).

Pán Ježiš bol, je a bude nepohodlný pre človeka, ktorý vidí zmysel svojho života len tu na zemi.

Vidíme to aj v dnešnom evanjeliu, keď farizeji hovoria Ježišovi: „**Odíď odtiaľto, lebo Herodes ťa chce zabiť**“ (Lk 13,31).

Kto pozná politické i náboženské okolnosti okolo Pána Ježiša a Herodesa, pri čítaní týchto varovných slov sa neubráni pocitu, že farizeji tieto slová hovoria Pánu Ježišovi na podnet samého Herodesa. To, že Herodes chcel zabiť Pána Ježiša, nie je v evanjeliu doložené. Za týmto neúprimným varovaním vidíme Herodesovu obavu, aby sa jeho územie nedostalo do nejakého mesiášskeho hnutia, pretože on nie je skutočný kráľ, on je figúra, je trpený od Rimanov, ale všetku moc majú oni a on si chce v pohodlí a bez konfliktov s nimi žiť.

Pán Ježiš je Boh, a preto takúto „úprimnú“ varujúcu radu pochopil. Preto farizejom na adresu Herodesa odpovedá: „*Chodte a povedzte tej liške: Hľa, vyhánam zlých duchov a uzdravujem dnes i zajtra a tretieho dňa dokončím. ale dnes, zajtra a pozajtra musím ísť ďalej, lebo nie je možné, aby prorok zahynul mimo Jeruzalema*“ (Lk 13,32-33).

V týchto slovách Pán Ježiš jasne hovorí, že to, čo robí on, je určené vôľou jeho Otca. Pán Ježiš vždy plní vôľu Otca, a preto sa nedá nijakým strašením odradiť od plnenia tejto vôle.

Z týchto slov sa dá vycítiť, že poslanie Pána Ježiša sa napĺňa, chýli ku koncu. Ešte má niečo povedať, spraviť na povzbudenie a poučenie, ale potom príde cieľ. Slová: Ale dnes, zajtra a pozajtra... sú aj informáciou, proroctvom o svojom zmŕtvychvstaní.

Pán Ježiš svoju cestu verejného účinkovania chce naplniť a nikto mu v nej nezabráni, nikto nezmení vôľu jeho Otca. Nasledujú slová: „*Jeruzalem, Jeruzalem, ktorý zabíjaš prorokov a kameňuješ tých, čo boli k tebe poslaní, koľko ráz som chcel zhromaždiť tvoje deti ako sliepka svoje kuriatka pod krídla, a nechceli ste*“ (Lk 13,34).

V týchto slovách prejavuje Ježiš svoju bolesť nad skutočnosťou, že jeho vlast', jeho Jeruzalem toto poslanie nepochopili a odmietli. To je koniec slávy Jeruzalema a národa.

V slovách: „*Hľa, váš dom vám ostáva pustý*“ (Lk 13,35) cítime dnes už známu vec, keď v roku 70 Jeruzalem je vypálený a spustošený rímskym vojskom pod vedením Títa. Sláva tohto národa až do polovice 20. storočia zaniká. Tieto slová boli vtedy varovaním pre všetkých, ktorí jeho slová neprijímali.

Nikto na svete, nijaká osobnosť, ani žiadna spoločnosť nehlásala tak vznešené a krásne učenie ako Pán Ježiš. Nesie sa v duchu slobody. Neznáša násilie. Hlása rovnosť, aj keď v dejinách niektorí cirkevní hodnostári sa nezachovali v intenciách Pána Ježiša.

V každej dobe sa však stretávame s podobnou hluchotou a slepotou, s akou sa stretol Pán Ježiš medzi svojimi rodákmi. Aj keď sa mu vyhrádzajú, Ježiš neustúpi. Preto aj my verne a nebojáčne hovorme svetu pravdu. Za toto presvedčenie zomreli, od Petra apoštola až po dnešný deň, milióny vyznávačov Krista. Nemali strach, že ich smrť je definitívny koniec, pretože uverili Kristovi, ktorý o sebe povedal i tieto slová: „*Už ma neuvidíte, kým nepríde*

čas, keď budete hovoriť: Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom“ (Lk 13,35). Ten čas pre mnohých prišiel a nás ešte čaká.

A preto aj dnes sa modlíme sami za seba:

Pane, nauč nás neustupovať pred násilím, nerezignovať, i keď hneď nemáme úspech, vytrvať na mieste, kde si nás ty postavil, a to i vtedy, keď cítime, že smerujeme k ťažkému koncu.

Ukážme svetu, že Pán Ježiš nie je pre nás nepohodlným, práve naopak, že vieme pre svoje presvedčenie priniesť aj obety.

Amen.

Piatok po 30. nedeli v Období cez rok

Lk 14,1-6

Spomni si, aby si deň sviatočný svätzil

Keď židovský národ odchádza z Egypta do zaslúbenej zeme, dostáva príkazy na púšti od Boha cez Mojžiša, ako majú zaviesť nový život v staronovej vlasti. Mojžiš dostal presné pokyny a medzi ne patrilo i príkaz o slávení sobotňajšieho odpočinku. Sobota bola pre Židov dom, keď dostali slobodu zo zajatia. Už teda neboli otroci, ale slobodní.

Boh vedel, že i v jeho národe môže a príde k pokusom zotročiť niekoho, a preto dáva prísny príkaz, aby nikto v deň sobotného odpočinku nekonal práce na poli, doma, a to ani otrok, ani cudzinec v novej zemi. Tieto zákony boli farizejom časom vyvrátené a stali sa skôr nepríjemnými ako užitočnými. Vznikli celé zväzky listín, kde bolo zaznamenané, čo mohli a čo bolo zakázané robiť v sobotu. Do tohto obdobia spadá aj účinkovanie Pána Ježiša.

Je zaujímavé, že svätý Lukáš, ktorý je sám pohanokresťan, teda nie židokresťan pochádzajúci zo židovstva a ktorý svoje evanjeliá nepíše pre Židov, ale pre pohanov, toľkokrát hovorí o sobotňajšom príkaze.

Evanjelium opisuje návštevu Pána Ježiša v dome istého popredného farizeja, ktorý ho pozval na obed. Keď vidí chorého človeka, položí prítomným otázku: „**Slobodno v sobotu uzdravovať, či nie?**“ (Lk 14,3).

Otázku soboty zaiste Lukáš zaznamenáva preto tak často, aby bránil kresťanov z pohanstva proti judaizmu, ktorý v čase prvých rokov kresťanstva presadzovali zachovávanie soboty, a to až otrocky. Kresťania totiž od začiatku slávia nedeľu, a nie sobotu ako svoj sviatočný deň preto, že je to deň spomienky zmŕtvychvstania Pána a zoslania Ducha Svätého. Kresťania pod vplyvom židovských predpisov formovali svoje, a preto bolo neraz na pretrase i to, čo môžu a čo nemôžu robiť v nedeľu. Človek nesmie byť otrokom nedele, tak ako boli Židia otrokmi soboty, ale aby tento deň prežili dôstojne.

Lukáš opisuje dva postoje. Všimá si postoj Pána Ježiša a má tiež na zreteli literu Zákona a človeka, ktorý trpí na vodnatieľku.

Farizeji sú za tvrdé zachovávanie Zákona, Pán Ježiš zasa zastáva opačný postoj: humánny, ľudský. Postoj pomôcť človeku, aj keď je sobota. Tu vidíme, ako víťazí láska nad mŕtvou literou.

Vidíme, že Lukáš zastáva stanovisko, ktoré hlása Pán Ježiš. Odmieťa nesprávny, neľudský spôsob vysvetľovania litery Zákona. Postoj Pána Ježiša je prítiažlivý, a preto by mal aj medzi

nami vždy zvíťaziť. Pozerajme sa preto okolo seba s otvorenými očami a uvedomme si, že jedine láska, ktorá má byť pohnútkou konania, je správnym merítkom konania. Pravda, musí byť pri tom vedený jedine láskou, a nie vypočítavosťou.

Kto je len za prísne zachovávanie predpisov za každú cenu a nedá sa viesť srdcom, môže spôsobiť viac zla ako dobra.

Buďme kresťanmi, ktorí s radosťou zasvätia nedeľu ako deň Pánov. Buďme si však vedomí toho, že tento deň máme prežiť v láske. Počas tohto dňa máme viac myslieť nielen na spásu svojej duše, ale vedieť cez lásku, ktorú čerpáme od Pána Ježiša, pôsobiť aj na svoje okolie.

Príležitostí je viac než dosť.

Pán Ježiš od nikoho z nás nežiada, aby sme boli otrokmi nedele, ale aby nedeľa slúžila nám, a to v prvom rade pre našu nesmrteľnú dušu. Prežiť správne tento deň je pre veriaceho vzpruhou k ďalším povinnostiam a k spokojnosti života.

Amen.

Sobota po 30. nedeli v Období cez rok

Lk 14,1.7-11

Pýcha a pokora

Možno ste si už aj vy niekedy položili tieto a podobné otázky: Prečo sú mi niektorí ľudia takí sympatickí? Prečo sa v prítomnosti niektorých ľudí cítim tak dobre a príjemne?

Keď sa hlbšie zamyslíme, môžeme konštatovať, že vlastnosť, ktorá priťahuje a dáva ľuďom čosi príjemné, je skromnosť, jednoduchosť, ba až pokora. Táto vlastnosť sa dá vysvetliť viacerými výrazmi.

Môžeme sa pýtať aj takto. Prečo sú nám niektorí ľudia takí protivní, nepríjemní, nepriateľskí? veď často sa jedná o ľudí s vynikajúcimi vlastnosťami, príťažlivým zjavom, s nadpriemernými schopnosťami!

Keď sa hlbšie zamyslíme, zistíme, že ide o opak toho, čo sme pozorovali u prvej skupiny. Jedná sa o egoizmus, ctižiadostivosť, namyslenosť, pýchu.

Vieme, že život s takými ľuďmi sa často mení na nepríjemnosti, ba až peklo na zemi. To preto, lebo k pýche sa často pripojí povýšenectvo, bezohľadnosť na ceste za úspechmi, neznášanlivosť, tvrdosť, klamstvo, intrigy, podvody a podobne.

Kniha Kazateľ nám pripomína pýchu ako „začiatok každého hriechu“.

Udalosť z evanjelia, v ktorom sa opisuje pozvanie Pána Ježiša na svadobnú hostinu a tiež poučenie, ktoré tam Pán Ježiš vyslovil, môžeme zhrnúť do slov: „**Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený**“ (Lk 14,11).

Istý popredný farizej pozval v sobotu Pána Ježiša na hostinu. Evanjelista poznamenáva, že bolo tam prítomných mnoho hostí, ktorí neboli naklonení a nesympatizovali s Ježišom, ale ktorí čakali, aby ho mohli podchytiť v reči alebo v správaní.

Slová, ktoré povedal hosťom, ale i tomu, ktorý ho pozval, nezdajú sa byť nepríjemné. Boli to slová zdravého úsudku, ktoré mohli prijať všetci. Predsa je samozrejmé aj to, že prvé miesta sú rezervované pre najviac vážených hostí. Rovnako je samozrejmé, že mladší v rodine dáva prednosť staršiemu. Rovnako je samozrejmé, že väčšej cti sa dostane rodine či osobe, ktorej sa povie: Priateľu, postúp vyššie, ako tej, ktorej sa povie: Uvoľni miesto tomuto.

Pán Ježiš pripomína len všetky známe veci. Keby sme však len takto povrchne čítali evanjelium, mohli by sme povedať, že Pán Ježiš pochváli viac skromnosť.

Úryvok z Knihy Ekleziastikus objasňuje text o vyberaní si miest na celkom iný význam. Počuli sme: Čím si väčší, tým buď pokornejší a nájdeš milosť pred Pánom. Tieto slová dávajú už celkom iný zmysel. Sú to tak vážne slová, že napísal: Beda pyšným! Na rany pyšných nie je lieku, lebo zloba v nich zapustila korene.

Máme na výber dve veci: alebo poctíme samých seba a volíme si isté úlohy, miesta, funkcie, ktoré by sme chceli, na ktoré sa cítime, alebo sa pokoríme, to znamená zriekneme sa všetkých osobných ambícií a netúžime po významnom osobnom uplatnení.

Porozumieť a rozlíšiť tieto dve veci vyžaduje často viac námahy a úsilia, ako sa to môže na začiatku zdať. Nezohráva tu úlohu len vonkajšie správanie a postoj, ale i vnútorné myšlienky, pohnútky, ktoré sú okolím často nedocenené alebo nadcenené, a preto najviac záleží na osobnom postoji, na vnútri človeka. Dbajme o to, aby nás nikdy neovládla pýcha, a to tak vnútorná, ako aj vonkajšia.

Zastavme sa nad mocou a zlobou pýchy. Čo je pýcha, to pozná zaiste každý z nás. Je to práve pýcha, ktorá robí toho alebo onoho človeka takým nesympatickým, antipatickým a odporným. Najhoršie na celej veci je však skutočnosť, že pyšný práve pre svoju pýchu nie je schopný objaviť túto svoju nerest'. Je v tom kus tragiky.

Skromného človeka má každý rád, hoci ho vždy neobdivuje.

Pyšného nemá nikto rád, aj keď ho niekedy aj obdivuje.

Čo je pýcha? A čo je pokora?

To sme schopní skôr vytušiť, ako pojmovovo vymedziť.

Pyšný človek:

Stačí hodina, dve na spolunažívanie s pyšným človekom a zmocní sa nás akýsi nepríjemný pocit. Nevieme ho vždy hneď pomenovať, no pri presnejšom premýšľaní objavíme, že ide o tú nešťastnú nerest'. Pyšný znepríjemňuje život nielen iným, ale aj sebe. Je mimoriadne zraniteľným. Hocijaká maličkosť ho oberie o pokoj, istotu, radosť, príjemné pocity. Presvedčenie o vlastnej dôležitosti, o výkonoch, schopnostiach a zásluhách, vraj, oprávnených nárokoch a potrebách ho robí citlivým, dráždivým a neznášanlivým.

Mimovoľnú nevšímavosť pokladá za úmyselnú.

Realistický posudok svojej činnosti za neúctivosť a krivdu.

Kritiku svojej povahy a osoby za nespravodlivé predsudky a závisť.

Pokarhanie za urážku.

Pyšný človek vo vlastných očiach je človekom dobrej povahy, pozoruhodným až vynikajúcim, vždy ochotný sa angažovať za dobrú vec, čestný, lojálny, ohľaduplný, ba dokonca i skromný, skrátka, dokonalý človek a vzor všetkých čností. Pyšný človek opakuje: hoci aj ja mám svoje chyby. Beda však, ak mu ich niekto vyhodí na oči!

Pýchu ako nerest' vedeli pomenovať a poznali ju všetky kultúrne národy, ale pokoru ako čnosť milú ľuďom a Bohu nájdeme iba v biblickom zjavení vo Svätom písme.

Sv. Jakub píše:

„Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva milosť“ (Jak 4,6).

Skutočne sa Boh pyšným protiví? Má aj on podobne ako ľudia svoje sympatie a antipatie? My vieme presne odôvodniť, prečo tú či onú osobu nemáme radi. A keď ide o pyšného človeka, tak naňho máme presné dôvody, výhrady, antipatiu, ba až nepredstaviteľný odpor. Dôvodov je toľko, koľko je pyšných ľudí.

- **Pyšný človek** vidí len seba samého a nečudo, že ho iní nechcú vidieť.
- **Pyšný človek** nosí chyby iných pred sebou, má ich stále na očiach a vlastné chyby za sebou na chrbte.

- **Pyšný človek** sa žaluje na krivdy iných aj vtedy, keď krivdu urobil on, lebo vidí všetko len vo vzťahu k sebe.
- **Pyšný človek** nie je schopný uznať hodnoty iných, lebo prehodnocuje len seba. Ak niekoho pochváli, alebo si niekoho váži, tak iba preto, lebo dúfa, že tým dosiahne niečo pre seba.
- **Pyšný človek** robí nešťastným seba a svoje okolie. Dokonca aj pocit menejcennosti je vo väčšine prípadov prejavom pýchy.
- **Pyšný človek** zažije málo lásky a ľudského tepla, lebo nechce mať s ním nik nič spoločné. Preto sa často stáva obeťou závidi, nespokojnosti, samoty, zúfalstva. To sú však dôvody ľudí.

Aké dôvody má Boh pre svoje antipatie, alebo ako sme už spomenuli, že vraj sa pyšným protiví?

Na vysvetlenie iba toto: Ide tu o obrazné vyjadrovanie. Boh nekoná na základe svojej sympatie či antipatie. Je Otcom všetkých ľudí a dáva svoje dary milostí bez zásluh, ale niektorí nie sú schopní ich prijať. Odvrhujú ich z pocitu sebastačnosti, dôstojnosti svojej osoby, z neschopnosti uznať, že existuje niekto, kto by ich prevyšoval, ktorého zvrchovanosť by mali, alebo museli uznať a ďakovať za niečo.

Pokorný človek:

Hranicu štedrosti nevyznačuje Boh, lež človek, a to s ochotou prijať objektívny poriadok vecí, ktorý je predpokladom obdarúvania milosťou. Toho je schopný len pokorný.

Arabská karmelitánka Mirjam z Abelinu napísala vo svojich spomienkach na mystické zážitky toto:

- V pekle možno nájsť všetky čnosti, iba jednu nie: poníženosť. V nebi zasa možno nájsť všetky neresti, len jednu nie: pýchu. –

Táto rehoľná sestra povedala inými slovami to, čo tak názorne zvyrazňujú podobenstvá o mánotratnom synovi; o cudzoložnici; o mýtnikovi a farizejovi a podobne.

Ľudská pýcha ide vo svojej zlobe tak ďaleko, že obráti svoje ostrie nielen proti ľuďom, ale aj proti Bohu. Ale vždy to je len na škodu pyšného. Nejestvujú dve nekonečná. ak niekto znekoneční seba, poprie nekonečno Boha – nekonečno reálne. Preto možno povedať, že pýcha je v podstate odpor a odboj proti objektívnej skutočnosti – proti pravde. A to na všetkých úrovniach.

Pyšný nie je schopný uznať pravdu a najmenej vtedy, keby sa mal skloniť a povedať, že zmýlil, zhrešil. Radšej sa bude usilovať o to, aby pravdu zničil.

Pravda je nezničiteľná, preto ju pýchou nesmieme zničiť, a ani sa o to pokúšať.

Preto rozjímať o pýche a pokore je vec aktuálna a priam vytryská z podobenstva o pozvaní na svadbu. Postavme si to častejšie pred zrkadlo svojho svedomia. Odstránilo by sa mnoho zbytočných zvád, intríg na pracoviskách a vôbec v medziľudských vzťahoch a dosiahli by sme aspoň niektorý z najnižších stupňov kresťanskej pokory.

Pokora vo vzťahu k Bohu a k ľuďom – to sú dve súradnice, ktoré nám umožnia nájsť naše pravé miesto v spoločnosti a pred Bohom, miesto, na ktoré si nik nebude robiť nároky. Koľko pokoja by sme našli, keby naša duša zakotvila v pokore! Veľká časť našich zbytočných obáv, starostí, nepokojov, podozrievaní, hnevov a závidi by sa rozplynula ako hmla za slnečného dňa.

Preto často rozjímajme o výzve Pána Ježiša: „ ... a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu“ (Mt 11,29).

Pýcha a pokora zápasili, zápasia a budú zápasiť o nás. Je však v našich silách, aby sme si uvedomili, čomu sa vedome a dobrovoľne oddáme.

Uvedomme si, že jedna cesta vedie do stavu blaženosti, kým druhá do stavu zatratenia! Amen.

Spomienka na zosnulých

Zj 7,2-4.9-1

Prebudme svoje svedomie

V tento deň, ale i po ďalšie nastávajúce si častejšie ako po iné dni roka nájdeme čas a navštívime miesta na cintorínoch, kde sme uložili telesné pozostatky našich drahých.

Tieto návštevy nie sú len spomienkou na tých, ktorí nás opustili, ale sú často i chvíľou vážneho zamyslenia sa nad svojím životom, nad cieľom nášho života a u nás veriacich aj nad stavom svojej duše.

Možno ste si aj vy po tieto dni uvedomili, že musíme zobudiť svoje svedomie, vážnejšie sa stavať ku svojej duši, pretože cítime, že nám pribúda rokov a s tým aj možný odchod z tohto sveta.

Tieto dušičkové dni hovoria o konci nášho života, ale aj o konci sveta. Zamyslime sa, či správne chápeme učenie Cirkvi o posledných chvíľach života človeka.

Ján apoštol v poslednej knihe Nového zákona zaznačil svoj zážitok, ktorý mal vo vyhnanstve na ostrove Patmos. Okrem iného píše o počte poznačených, ktorých bolo „stoštyridsaťštyritisíc poznačených zo všetkých kmeňov synov Izraela“.

Spomínané číslo je známe zo Svätého písma mnohým ľuďom. Toto číslo však je aj pre mnohých z nevedomosti, či nesprávneho výkladu a vysvetlenia, aj príčinou zlého prístupu k životu. Stretávame sa totiž s názormi ľudí, že Boh vopred určil, kto bude spasený a kto nie, vraj, potom načo sa snažiť nejako čnostne žiť. Keď mám byť spasený, a či zatratený, tak budem. Je to vec filozofického systému.

Tomizmus je teologický smer, kde sa hovorí, že Boh dáva človeku slobodnú vôľu a človek sa sám rozhodne svojím životom k večnej spáse, alebo zatrateniu.

Molinizmus je teologický smer, ktorý učí, že Boh vo svojej múdrosti vie, či človek bude, alebo nebude spasený, teda už vopred je rozhodnuté.

Oba teologické smery sú otvorené. Cirkev nezavrhuje ani jeden. Boh vo svojej múdrosti vie, či človek bude spasený, alebo zatratený, ale dáva každému človeku svoje milosti potrebné ku spáse. Každý sa rozhodne slobodne a dobrovoľne sám o svojej večnosti.

V našom učení je zjavené, že Boh chce dať všetkým ľuďom večnú spásu. Pavol apoštol v Prvom liste Timotejovi píše: „... *ktorý chce, aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu*“ (1 Tim 2,4). Preto Boh každému človekovi určil v tomto živote dostatočnú milosť ku spaseniu. To, že my povieme, že Boh vie, či budeme spasení, alebo zatratení, neovplyvňuje naše spasenie. Spasení však budú len tí, ktorí skončia svoj život tu na zemi v stave milosti, v stave priateľstva s Bohom.

Milosť je dar, ktorý si človek nezaslúži sám od seba, ale len ako dar od Boha. Boh však chce, aby sme si spásu získali svojimi zásluhami.

Prirovnanie:

Ako lekár chce zdravie chorého z lásky k pacientovi, zároveň však tiež chce, aby pacient užil lieky, a tak dosiahol zdravie. Boh je lekár, ktorý nás miluje, dáva nám lieky, svoje milosti a záleží len od nás chorých, či budeme zdraví, to znamená spasení, ak liek budeme správne prijímať.

Tu si musíme uvedomiť, že Boh a my nie sme na jednej rovine. U Boha nejestvuje čas, teda pre neho neplatí včera, dnes a zajtra. Boh je nad časom. Boh teda všetko vie, pozná, pre neho nie je nič neznáme. My sme však tu, v čase. U nás je včera, dnes a zajtra. My sa musíme rozhodnúť.

Boh nám dal všetko ku spásu, to znamená svoje dary, milosti, ale dal nám aj dar rozumu a slobodnej vôle a to, ako žijeme, rozhodne o našej večnosti. Ak prijmem a budeme žiť s Bohom v priateľstve – v milosti posväcujúcej – splníme podmienky k spásu. Ak nežijeme podľa jeho prikazov, nevyužijeme dary milostí, ktoré nám dáva zadarmo, nie sme jeho priateľmi, a preto sami slobodne a dobrovoľne si pripravujeme svoje odsúdenie.

Ten stav, ktorý práve prežívame, rozhoduje o spásu, alebo o našom zatratení. Tak sa dá vysvetliť, že človek, ktorý žil celý život bez Boha, keď sa v okamihu svojej smrti zmieri s Bohom, prijme jeho dary, je spasený. Nevieme kedy, kde a ako si nás Boh povolá, kde a kedy to Božie neustále „teraz“ sa spojí s naším „časovým teraz“, keď príde naša smrť, a teda aj náš súd. Preto sa nikto nemôže spoliehať na to, že bol dobrý a čnostný v minulosti, keď potom hriechom odvrhne, neprijme dary, stratí všetko i z minulosti. Je potrebné, aby sme žili stále v spojení s Bohom.

Tieto slová nás nemajú zastrašiť, ale naučiť ešte viac dôverovať v Boha, ako píše Pavol Filipanom: „*a ja som si istý, že ten, čo začal vo vás dobré dielo, aj ho dokončí až do dňa Krista Ježiša*“ (Flp 1,6).

To znamená – privedie nás do večnej spásy. Dôverujme v Božiu dobrotu a lásku.

Prečo si máme tieto vážne a možno i ťažké veci znova dnes pripomínať? Nielen preto, že je čas spomienok na našich zomrelých, veď možno o rok ani my už nebudeme medzi živými, ale hlavne preto, že sa musíme utvrdiť v priateľstve s Bohom, žiť v milosti posväcujúcej, vedome a dobrovoľne prijímať dary; ako je účasť na svätej omši, sviatostiach, modlitbe, aby sme tu v našom čase si slobodne a dobrovoľne zaslúžili večnú blaženosť. Tieto slová si hovoríme aj preto, aby sme nerezignovali, nevzdávali sa, keď počujeme hlasy, že niekto bude spasený a niekto zatratený, že to je už určené a Boh to vie. Áno, Boh vie, kto bude a kto nebude spasený, ale o tom rozhodujeme my sami tu, v čase nášho života, ktorý je tou skúškou.

Hovoríme si to aj preto, lebo medzi nami žijú bratia a sestry, ktorí nesprávne pochopili text Jánovho Zjavenia o počte vyvolených-poznačených stoštyridsaťštyritisíc.

Toto číslo v našom učení neznamena matematické číslo, ale je to symbolické číslo, ktoré označuje veľký počet vyvolených. Inými slovami toto číslo hovorí, že všetci, ktorí zomierajú zmierením s Bohom v milosti posväcujúcej a sú priateľmi Boha, sú zahrnutí do tohto počtu. Teda toto naše učenie sa rozchádza už v samotných základoch tých bratov a sestier, ktorí sa hlásia k Svedkom Jehovovým, ktorí sa všemožne snažia dokázať týmto číslom na falošných a umelo vykonštruovaných domnienkach, že do tohto čísla sú započítaní len členovia sekty Svedkov Jehovových a že pri druhom príchode Pána Ježiša na zem, len oni budú mať znamenie na čelách, ktoré ich zachráni. Podľa nás je to blud, podobne ako aj ich výpočet o konci sveta. Vieme, že koniec sveta už očakávali v bielych plachtách viackrát, že výpočty ich prorokov sa ešte nesplnili, a ani nesplnia, pretože Pán Ježiš jasne vo svojom učení povedal, že o tomto dni nevie nik, ani anjeli v nebi, iba Otec, teda ten, ktorý stvoril svet, kto mu dal začiatok, iba ten vie nielen to, kedy bude koniec sveta, ale kedy bude aj koniec nášho života. Vieme, že pre smrť Pána Ježiša, ktorý tak zmieril ľudí s Otcom, súdiť bude Pán Ježiš, pretože jemu pod nohy bude podrobená v ten deň každá moc a každá sláva.

Tieto slová majú byť pre nás dostatočným poučením, aby sme sa nemuseli obzerať po falošnom učení tých, ktorí nás veľmi láskavo, milo, ba až dotieravo presviedčajú o pravosti ich učenia, keď sú ochotní, a to je na ich chválu a na našu hanbu, pre svoje učenie ísť za novými stúpecami kilometre. Neľutujú čas ani financie, čo je otázne, kážu a apoštolujú až niekoľko hodín týždenne, len aby svoje učenie širili vo svete.

Ak týchto bratov spoznáte, neprijímajte od nich žiadnu literatúru, pretože sa ich nezbavíte a budú vám znepríjemňovať váš život. Nepúšťajte sa s nimi do reči, pretože oni hovoria stále len to svoje a nie sú schopní viesť dialóg, prípadne si priznať omyly, chyby a nedostatky.

Často nás prekvapí ich príkladný život. Vieme, že pred vstúpením do sekty pil, fajčil, hrešil, chodil za cudzími ženami a potom sa stal z neho príkladný človek. Na prvý pohľad je to lákavé, krásne, ale uvedomme si, že za tým sa niečo skrýva. Rovnako si máme uvedomiť, prečo takto nežijeme my, keď nám Kristus dáva pravé a čisté učenie.

Pripomínam a hovorím to aj preto, lebo títo Svedkovia Jehovovi využívajú práve také chvíle, keď ľudia stratia milovanú osobu a oni si vedia nájsť tú správnu cestu, vedia ho potešiť, pomôcť mu. Hneď nepovedia, čo sa za tým skrýva, neprezradia svoj úmysel, ale pomaly čas hrá v ich prospech, vedia si človeka pritiahnuť na svoju stranu. Často je už neskoro, alebo veľmi ťažko sa týchto falošných prorokov pozbaviť.

Keď ostaneme v tichu stáť nad miestom, kde odpočívajú telesné pozostatky našich drahých, uvedomme si, že máme ešte dušu a tá nezomrela, nezanikla, že ako ich i naša duša je stvorená Bohom a Bohom bude i odmenená podľa nášho života, buď pre večnú blaženosť, alebo pre večné zatratenie.

Amen.

Pondelok po 31. nedeli v Období cez rok

Lk 14,12-14

Vzácná rada

Príslovie hovorí: „Dobrá rada nad zlato“. Žijeme v čase, keď ľudia hľadajú a domáhajú sa lepšieho miesta, lepšieho postavenia. Žiaľ, často to nejde čestným spôsobom, a tak sa človek uchýli aj k nečestnému konaniu, a to na úkor iných.

Dnes nám Pán hovorí podobenstvo o pozvaní na obed alebo na večeru pri spoločnom stole. Koho a prečo pozvať? Nie, tieto reči Pána Ježiša nepatria medzi predpisy o dobrom správaní sa opri stole. Je potrebné v nich vidieť oveľa dôležitejšie veci a pravdy kresťanského života.

Toto poučenie má nám pripomenúť správanie sa kresťana vo svete. Chce nám pripomenúť **čnosť poníženosti** a varovať pred pýchou a namyslenosťou. Aj to vieme, že vo svete často Ježišova náuka nenájde uplatnenie, ale skôr výsmech a pohŕdanie.

Tak ani nás nemá zarmucovať to, že pre poslušnosť k Ježišovmu učeniu sa nám nedostane uznania. Cesta k šťastiu, ktorú vyhlásil Ježiš, bola v protiklade s praxou sveta. Každý sa stane nepopulárnym, keď sa postaví proti zvyklostiam sveta a proti jeho zásadám. Ale Ježiš povedal: „... *ale dúfajte, ja som premohol svet!*“ (Jn 16,33). Jeho cesta bola dobrá a zostane dobrou navždy.

Vieme, že to, čo Ježiš učil, odporúčal, prikazoval, to aj sám uskutočňoval. Je teda vzorom pre nás aj v poníženosti. Veď hovorí: Nehľadám svoju slávu. Celý jeho život bol príkladom poníženosti a skromnosti; jeho príchod na svet – narodenie v maštali, ale najviac pri Poslednej večeri, keď umýval nohy apoštolom: „*Chápete, čo som vám urobil?*“ (Jn 13, 12).

Svätý Peter píše: „*Všetci sa zaodejte pokorou, lebo Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva milosť*“ (2 Pt 5,5).

Zo života sv. Augustína vieme, že často rozprával o tejto čnosti, lebo sám sa proti nej prehrešil. Vieme, že dlhé roky svojej mladosti bol namyslený a odmietal Boha. Jeho matka ho

prosila, aby sa spamätal a zbavil sa svojho „ja“. Keď sa ho po obrátení pýtali, čo je prvým krokom na ceste k Bohu, odpovedal:

- Poniženosť!

A čo je druhý krok?

- Poniženosť!

A čo tretí krok?

- Poniženosť!

Žiaľ, vo svete je to často opak. Akoby sme sa hanbili.

Pri studni sa rozprávajú tri ženy. Jedna hovorí o svojom synovi, ako krásne spieva; druhá o tom, ako vie pekne tancovať: len tretia mlčí. Pýtajú sa aj jej na syna. Ona skromne odvetí:

- *viete, keď on je taký jednoduchý, nič zvláštneho a veľkého nerobí.*

O chvíľu prídu za nimi ich synovia. Jeden ide spievajúc, druhý tancujúc. Tretí príde k matke, vezme na plecía vedrá plné vody a odnesie ich domov.

Pozoruje to starček a hovorí ženám:

- *Kdeže máte svojich synov?*

- *Ale ved' pred chvíľou tu boli. Vy ste ich nevideli?*

- *Ja som videl len jedného, - odpovie starček.*

Pokora a poniženosť, ktorú Pán Ježiš odporúčal a ako príklad zanechal, bola čnosťou mnohých veľkých ľudí. Napríklad aj dvoch veľkých pápežov, ktorých Cirkev pomenovala „Veľkými“. bol to sv. Lev Veľký a Gregor Veľký. Skrže pokoru a poniženosť prišla obnova Cirkvi pričinením sv. Benedikta a sv. Františka. Skrže ňu príde tiež obnova v dnešnej dobe.

Keby v ľudských srdciach bolo menej pýchy a namyslenosti, bolo by na svete viac radosti a spokojnosti, a menej slz a bolesti.

Keď Pán Ježiš dáva radu a odporúčanie k tejto čnosti, neodmietnime ju, ale prijmime ju pre šťastný a spokojnejší život tu na zemi a raz vo večnosti.

Iné príslovie nás pouča: „Múdry sa učí na chybách druhého“. Ježiš nám dnešným evanjeliom chce len pomôcť.

Amen.

Utorok po 31. nedeli v Období cez rok

Lk 14,15-24

Stretnutie s Bohom vo Sviatosti oltárnej

V dnešnom evanjeliu nám Pán Ježiš pripomína sviatosť, ktorá je pre mnohých z nás vrcholom dňa. Áno, je to Sviatosť oltárna. Ved' prichádzate každý večer aj napriek mnohým ťažkostiam a túžite po stretnutí s Bohom.

Hostina, o ktorej hovorí Ježiš v evanjeliu, je na dosah ruky pre každého z nás. Každý deň nám chystá túto hostinu, ale veľa ľudí, i kresťanov, o ňu nedbá.

Prví kresťania mali Sviatosť oltárnu vo veľkej úcte. Keď niekto nešiel ku stolu Božiemu, bolo to za trest. Taký človek bol na výstrahu iným. A dnes? Možno mi povie: Buďte radi, že prichádzajú aspoň raz do roka. ale čo ti povie pri stretnutí Spasiteľ, to je v твоjich rukách! A predsa, aj dnes sa nájdú kresťania, ktorí sa ani raz do roka nestretnú s Kristom. Aj im patria

tie výstražné slová na konci evanjelia: „*Lebo hovorím vám, že ani jeden z tamtých mužov, čo boli pozvaní, neokúsi moju večeru*“ (Lk 14,24).

Bratia a sestry, chcete, aby raz aj pred vami zatvoril Ježiš svoje srdce? Myslím, že nie. Preto sa zamyslíme čím a ako ospravedľňujeme svoju neúčast' na Sviatosti oltárnej.

Prvý hovorí: Kúpil som pole, treba mi ho ísť pozrieť, preto nemôžem prísť.

Skutočne preto? Nedalo sa to odložiť o hodinu neskôr? domy a polia nemajú nohy. Je to smiešne, keď kresťan katolíik zastiera svoju nechúť a neúčast' na Sviatosti oltárnej takouto výhovorkou!

Svätý Izidor bol roľník a pracoval na poli bohatého sedliaka Jána Vergasa. Každý deň ho bolo vidieť na svätej omši a až po tejto duchovnej hostine šiel pracovať na pole. Ostatným bol trňom v oku, preto ho obžalovali, že je lenivý. Gazda uveril rečiam a ostro vytykal Izidorovi. Ten mu odpovedal:

- *Je pravdou, že chodím denne do kostola na svätú omšu, ale pre ňu som nikdy nezanedbal svoje povinnosti. Keď príde žatva, ukáže sa, či pole je lepšie obrobené.*

Hospodár bol prekvapený, lebo Izidorove pole prinieslo naozaj najlepšiu úrodu. A legenda rozpráva ďalej o tom, že gazda raz prišiel nečakane na pole. Izidor práve kľáčal pred obrazom Panny Márie a vrúcne sa modlil. Už mu chcel nahrešiť, ale stíchol. Videl totiž na poli dvoch anjelov, ktorí pracovali za Izidora.

Je to len legenda, ale vysvetľuje nám hlboké Ježišove slová: „*Ale hľadajte jeho kráľovstvo a toto dostanete navyše*“ (Lk 12,31).

Účast'ou na svätej omši a prijímaní ešte nikto neschudobnel. Ba priam naopak. Brat môj, spýtaj sa svojho brata, ktorý denne pristupuje k svätému prijímaniu, čomu to dáva? Odpoviem ti za neho: Povzbudzuje ma to, s Ježišom sa mi i tie naoko neprekonateľné prekážky stávajú ľahkými. Kristus z Eucharistie mi dáva silu a nádej. Viem sa lepšie sústrediť, viem si lepšie zadeliť svoje povinnosti a podobne.

Kresťan, ktorý to s Kristom myslí vážne, ten Krista reprezentuje aj vo svojom zamestnaní. Takému kresťanovi sa nedá vytykať, že je fušer, lajdák, zaháľáč, lebo ten vie, že kto pracuje spojený s Kristom, ten sa modlí. Koľko bratov a sestier mení svoje lavice v školách a úradoch na oltáre! Koľko svätých omší obetujú za svojich kolegov!

Brat a sestra, teda kresťan katolíik nie je na príťaž, nie je lenivec a keď sa mu aj stane, že zapochybuje, pozri prečo. Nie si toho príčinou aj ty? Tieto slová snád' by mali počuť tí, ktorí hovoria o nás, že zabíjame čas zbytočným odriekaním modlitieb a čas počas svätej omši by sme mali využiť na niečo prospešnejšie.

Aj na to nájdeme odpoveď. Kresťan, ktorý denne prichádza do kostola, ktorý denne pristupuje ku sv. prijímaniu, ten si tu najlepšie odpočinie, ten sa tu zotaví. Zotaví sa pri najväčšom žriedle pokoja. Takýto kresťan, ktorý zajtra nastúpi na svoje miesto, je svieži, má elán. Ale pozrime sa na tých, ktorí toto zazlievajú, ktorí strávia svoj voľný čas v spoločnosti slivovice, rumu a vína. Akí majú oni vzťah k tomu, čo nám vyčítajú? Oni zabíjajú svoj čas, zabíjajú tým aj svoje sily. My modlitbou neochudobňujeme nikoho, ba naopak, obohacujeme svoje spoločenstvo láskou a pokojom.

A Kristus to od nás očakáva, veď nám prisľúbil, že tú hodinu, ktorú s ním strávime, nám mnohonásobne vynahradí.

Amen.

Streda po 31. nedeli v Období cez rok

Lk 14,25-33

Ježiš volá a oslobodzuje

Spisovateľ Karl Zuchart napísal román *Umri, blázon*, v ktorom opisuje život filozofa, učenca, učiteľa a radcu kráľa Henricha VIII., zároveň svätca – Tomáša Morusa.

Spisovateľ dáva do úst kráľa slová na adresu Tomáša: Umri, blázon! Prečo blázon? Ved bol múdrejší ako kráľ!

Tomáš bol veriaci človek. Bol si vedomý, že nesmie súhlasiť s hriechom kráľa, a to aj za cenu života. Preto bol v očiach kráľa bláznom, ale v očiach Boha je miláčikom. Tomáš Morus totiž uveril Kristovým slovám a dokázal vlastným životom pravdivosť slov z dnešného evanjelia.

„Ak niekto prichádza ku mne a nemá v nenávisti svojho otca, matku, ženu, deti, bratov, sestry, ba aj svoj život, nemôže byť mojim učeníkom. A kto ide za mnou a nenesie svoj kríž, nemôže byť mojim učeníkom“ (Lk 14,26-27).

V skutočnosti sa tu jedná o dve veľmi blízke, hoci odlišné učenia, na základe ktorých sa človek sane žiakom Pána Ježiša. Jasnejšie povedané, Ježiš sa obracia ku každému z nás, ak sa chceme počítať za jeho nasledovníkov.

Predovšetkým Pán Ježiš poukazuje na vzťahy, aké majú vzniknúť medzi členmi našej rodiny, medzi nami a naším prostredím, ako máme tieto vzťahy chápať, ak chceme patriť Ježišovi. Rozoberá aj náš vzťah k materiálnym dobrám, aby sme mohli zostať verní Pánu Ježišovi.

Slová Pána Ježiša, ktoré sa dotýkajú vzťahov s inými ľuďmi nás udivujú, ak vôbec nepohoršujú: „*Ak niekto prichádza ku mne a nemá v nenávisti svojho otca, matku, ženu, deti, bratov, sestry, ba aj svoj život, nemôže byť mojim učeníkom*“ (Lk 14,26). Zvláštne slová. Máme pochybovať, že ich vyslovil Ježiš, ktorý nám káže, aby deti milovali rodičov, aby manželia žili v láske a odpúšťaní? áno, vraví to Ježiš.

Toto vyhlásenie zrejme naháňalo strach početným skupinám veriacich, a preto exegéti vysvetľujú, že výraz „nenávisť“ sa nesmie brať v zmysle našej hovorovej reči, pretože tam sa nehovorí o agresivite. V skutočnosti nás však Pán Ježiš učí milovať Boha a blížneho.

Pokúsme sa iným spôsobom nad týmto zamyslieť a nájsť správne vyjadrenie, ktoré je ukryté v samotnom kontexte. Tieto slová Ježiš hovorí tým, ktorí ho nasledovali a sú podmienkou, aby sa mohli stať jeho žiakmi. Pán Ježiš sa obracia na zástup, ktorých duchovný život nie je ešte na patričnej výške, ktorí mali slabo rozvinutú svoju vieru. Inými slovami Obracia sa ku hriešnikom, akými sme aj my. Hriešnik je predsa určitým spôsobom zjednotený so svojím hriechom, a to z neho robí vraha, ktorý „nenávidí“ Boha. Jedná sa tu skôr o skutočnosť objektívnu, ktorá koniec koncov nemusí byť ako morálna vina.

Zo stavu hriechu nás môže vyslobodiť iba Pán Ježiš, to znamená, že my nedokážeme prejavovať lásku, a ani si ju zachovať vo vzťahu s hriešnikmi vtedy, keď nás od Boha oddeľuje hriech, lebo vtedy nás oddeľuje aj od našich bratov. Hriešnik nedokáže tak milovať, ako sa patrí. Bolo by nesprávne, keby sme pripustili, že Pán Ježiš nám káže niekoho nenávidieť, ba práve naopak, Ježiš v nás chce posilniť lásku. S jeho pomocou sa láske môžeme naučiť a patrične ju aj iným prejavovať.

Ved' Ježiš povedal: „*Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov*“ (Jn 15,13).

Po spáchaní hriechu sme aj my jeho nepriateľmi. Pán Ježiš zomrel aj za naše hriechy, a preto chce s nami spolupracovať, keď hovorí:

„Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj križ a nech ma nasleduje“ (Mt 13,24).

To znamená znova a znova prežívať s Pánom Ježišom tajomstvo smrti a zmŕtvychvstania, a tak premôcť v sebe zlý spôsob lásky, aby sme cez zmenu v sebe samom naučili sa od Pána Ježiša skutočnej lásky.

Svätý Pavol píše Filemonovi, ktorý ma otroka Onezima. Otrook od neho utečie. Onezim sa stretáva s Pavlom, ktorý je vo väzení a prijme tam učenie Pána Ježiša. Pavol ho pokrstí a stáva sa akoby Pavlovým synom. V tomto duchu píše Pavol Filemonovi list, ktorý posiela po Onezimovi. V liste poukazuje na lásku, to znamená na učenie Krista, ktorému uveril i Filemon a Onezim. Láska teda všetko musí zmeniť. Preto si má Filemon uvedomiť, že hoci je Onezim i naďalej jeho otrokom, ale v učení, ktoré prijal od neho, sú obaja bratmi. Otrook i pán. Pavol píše tieto slová veľmi psychologicky, čo na túto dobu je úžasná myšlienka. Pavol si mohol Onezima ponechať pri sebe ako pomocníka vo väzení, ale posiela ho späť k Filemonovi s presvedčením, že takto Filemon skutočne prejaví svoju lásku k Pánu Ježišovi.

Ježiš poukazuje i na náš správny vzťah k materiálnym veciam, a to dvoma historkami-podobenstvami o človeku, ktorý chce vystavať vežu a o kráľovi, ktorý chce viesť vojnu.

Obaja sa dopúšťajú jednej chyby. Chýba im totiž zodpovedná príprava na akcie. Zdravý rozum predsa hovorí, že keď chceš niečo stavať, tak si najprv spočítaj, či na to máš, či budeš schopný pokryť náklady, ktoré budeš na stavbu potrebovať.

Podobne aj keď sa chceš pustiť do boja proti silnejšiemu, je lepšie zvoliť radšej dohodu.

Týmito slovami Pán Ježiš potvrdzuje to, ako je potrebné mať na stavbu peniaze a silu zbraní do vojny, tak je potrebné sa zrieknuť svojich túžob a prianí, ktoré by mohli uškodiť duši, a teda nemohol by som sa stať priateľom Krista.

Tu sa nejedná len o akési čiastočné, ale o celkové priateľstvo s Pánom Ježišom.

Tieto slová evanjelia nám hovoria, že zástupy, ktoré idú za Ježišom, a to sme aj my, Ježiš nechce klamať. Kto chce ísť za ním, musí si uvedomiť, že ho to bude niečo stáť. Preto sa musí človek rozhodnúť slobodne a dobrovoľne.

On – Boh na križi je pred svetom porazený. Ale na tretí deň je najväčším víťazom. Uvedomme si, že žiak nie je nad učiteľa. Teda ak chceme byť Ježišovými žiakmi, musíme vedieť zaujať k svojmu vlastnému životu patričný vzťah.

Častokrát sa dáme nachytať na pekné rečičky. Sami si potom mnohé veci zľahčíme. Pozrime sa však trochu ďalej, ako na koniec nosa!

Čo bude vo chvíli, keď budeme musieť opustiť tento svet? Chceme zažiť sklamanie?

Ten, čo začal stavať a nemohol dokončiť, bude vysmiaty. Chceme aj my poznať výsmech na konci svojho života?

Ten, kto chcel ísť proti presile, bude porazený.

Chceme aj my na vlastnej koži pri stretnutí s Ježišom, našim Sudcom, pocítiť najhroznejšiu porážku?

Tieto slová k nám hovoria preto, lebo žiadne veci, či už materiálne alebo duchovné, žiadna osoba, hoci i tá najmilšia, žiadna kariéra a moc žiaka nesmie zvíťaziť nad pravou láskou, ktorou je Boh!

Preto nemajme strach, snažme sa ovládať, rozkazať si, keď sa jedná o veci prospešné pre spásu nesmrteľnej duše. Na druhej strane, keď budeme zachovávať to, čo od nás vyžaduje Boh, stonásobne nám to vynahradí tu na zemi a raz vo večnosti.

Keď umieral slávny pohanský učiteľ rečníctva – Libanius, žiaci sa pýtali:

- *Koho odporúčaš za svojho nástupcu?*
- *Jána z Antiochie Sýrskej, keby ho neboli získali kresťania!*

Ján bol ako 20-ročný pokrstený. Sedával u tohto pohanského učiteľa, ale učil sa aj u biskupa Meletiosa, ktorý ho zasvätil aj do Svätého písma. Bol úžasne pokorný. Bol ustanovený za kazateľa v Carihrade v kostole Aja Sofia, v Chráme múdrosti. Čoskoro získal prezývku „zlatoústý“ pre výrečnosť pri ohlasovaní Božieho slova. Cisár ho chcel mať pri sebe. Ján však bol verný Kristovi. Napomínal, karhal, povzbudzoval bez výnimky, či to bol pospolitý ľud, alebo cisár. Hlásal žité Evanjelium. Cisárovná Eudoxia Jána neznášala, pretože jeho kázňami jej krížil plány. Ján sa nedal kupiť, ani zastrašiť. Nezlakol sa kríža, ktorý niesol ako kazateľ. Eudoxia ho vyhnala z mesta do vyhnanstva. Ľud plakal, cisárovná jasala. Nie však dlho. V tú noc, keď Ján odišiel z Carihradu, bolo silné zemetrasenie. Každý v tom videl prst Boží za vyhnaného Jána. Cisár ho povolal späť.

Ján na prvé miesto vždy kládol Boha. Viac sa bál Boha ako ľudí. Viac si kládol za česť plniť vôľu Božiu ako vôľu ľudí. To je ponaučenie i pre nás.

Nedovoľme, aby sme Boha zarmútili hriechom! Každý hriech je zrada Božej lásky. Uvedomme si, čo urobilo Jána veľkým, to môže urobiť i nás. Nebál sa zastrašovania, vyhrážok, útlaku, veď vtedy ohlasujeme svoj krst. Vtedy sme kvasom, soľou, svetlom pre tento svet.

Ján bol dvakrát ešte vo vyhnanstve. Aj tam dokazoval svoju vernosť a oddanosť Bohu. Nebál sa. Cestou do vyhnanstva vysilený padol v mestečku Komane v Malej Arménii.

Pochopili sme?

Čím väčšia obeta, tým vyššia odmena. Odmena v prípade Pána Ježiša nás čaká čiastočne už tu na zemi v pokojnom svedomí, ale najmä vo večnosti. Pospytujme si svoje svedomie, či pred Bohom neuprednostňujeme niečo iné, niekoho iného, a tak sa pripravujeme na výsmech, keď nebudeme môcť dokončiť svoju vežu tu na zemi, pretože budeme odvolaní, a to možno skoro. Alebo sa chceme postaviť proti Bohu, ktorý nás povolal do tohto sveta a chceme bojovať proti nemu, tupiť, urážať, neplniť si svoje povinnosti?!

Tomáš Morus nezradil svoje presvedčenie. Nepodpísal. A kráľove slová: - Umri, blázon! – povedal nie Tomášovi, ale sám sebe! Tomáš žije...

Amen.

Štvrtok po 31. nedeli v Období cez rok

Lk 15,1-10

Majme radosť nad bratom, ktorý robí pokánie

Človek sa dokáže tešiť z rôznych vecí a udalostí – z výhry, úspechu, šťastia... ale vieme sa tešiť z výhry, úspechu a šťastia svojich drahých? A dokážeme to aj vtedy, keď sa jedná o druhých, cudzích ľudí? Dokážeme sa tešiť aj z návratu mánotratného syna, brata, sestry a priateľa k Bohu?

Na túto tému hovorí evanjelium, keď Lukáš zdôrazňuje slová Pána Ježiša: **„Hovorím vám: Tak bude aj v nebi väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie...“** (Lk 15,7).

Okolo Pána Ježíša sa zdržiavalo veľa mýtnikov-colníkov a iných hriešnikov, ktorí boli farizejmi a zákonníkmi považovaní za menej vážených, a preto sa pohoršovali nad Kristom, ktorý sa vydával za Mesiáša, že sa stretáva s takýmito ľuďmi. Považovali to za znečisťovanie, a preto si počinajú zvláštne. Chcú Pána Ježíša odtrhnúť od jeho najvernejších poslucháčov. Takéto počinanie sa nám zdá divné a tiež aj zastaralé. Možno povieme: To bolo vtedy.

Druhá skupina sa môže zas dožadovať tolerantnosti, keď predsa Pán Ježíš sa mohol stretávať s kým chcel.

Na text evanjelia môžeme preto reagovať rôzne. Keď sa však zadívame okolo seba, musíme si priznať, že farizejstvo nie je vec zastaralá. Veď aj okolo nás, a možno sme to aj my sami, tiež postupujú podobne vzhľadom k Cirkvi ako vtedy k Pánu Ježíšovi. Jedni vyčítajú Cirkvi, že je príliš zhovievavá so súčasným svetom, druhí jej vyčítajú prílišnú prísnosť. Možno týmito námietkami chcú narušiť dôveru voči Cirkvi. Veď takto postupovali aj voči Kristovi. Aj my sme viac alebo menej zodpovední za stav názorov.

Pán Ježíš odpovedá na výčitky **troma krátkymi podobenstvami**, ktoré veľmi dobre poznáme, ktoré sú nám blízke a vždy, keď ich počúvame, cítime, že sa nás dotýkajú.

V prvom podobenstve hovorí Pán Ježíš o pastierovi, ktorý mal sto oviec. Jedna z nich sa ma zatúlala a on ju hľadá. Keď ju nájde, berie si ju na ramená a s radosťou sa vracia do košiara.

V druhom podobenstve rozpráva Pán Ježíš o žene-gazdinej, ktorej sa stratila jedna drachma. Prezrie a vymetie celý dom, a keď ju nájde, zvolá svoje susedky, aby sa s ňou tešili.

V treťom podobenstve rozpráva Pán Ježíš o otcovi, ktorý má dvoch synov. Jeden z nich si berie svoju časťku majetku, ktorú premárni a ustarostený otec čaká na jeho návrat. Keď sa tento syn vracia, prijíma ho s veľkou radosťou.

V každom podobenstve môžeme nájsť pre nás poučenie. Je to radosť, ktorá sa objavuje po chvíľach nepokoja, hľadania. Tieto tri podobenstvá majú čosi spoločné. Boh sa raduje z návratu hriešnika, a rovnako Pán Ježíš sa teší z tohto návratu a chce, aby sme sa aj my tešili z toho istého dôvodu.

Pastier, gazdina a otec rodiny sú rovnako ustarostení, zároveň aj veľmi bdeli, keď túžia nájsť to, čo stratili: ovcu, drachmu, syna.

Tak isto sa správa Boh ku každému z nás vo svojej nekonečnej starostlivosti a veľkej trpezlivosti. Každý z nás môže cítiť, že tou zablúdenou ovečkou môžeme byť my sami. Na nikoho z nás Pán Ježíš nezabúda. Trpezlivo sa zaujíma o každého a túži, aby sa láska ozdravela. Nerobí to v tom zmysle, aby nás pokoril, ale aby nás prijal svojou starostlivosťou ako pastier svoju ovečku.

Pavol apoštol píše Timotejovi: „*Ďakujem tomu, ktorý ma posilnil, Kristovi Ježíšovi, nášmu Pánovi, že ma uznal za verného a zveril mi službu, hoci som bol predtým rúhač, prenasledovateľ a násilník*“ (1 Tim 1,12).

Tieto slová možno sa nám zdajú byť prehnané. V každom prípade sa týkajú aj nás. Veď kto z nás si môže povedať, že už čosi podobné nezažil, keď sa stretol s Kristom, ktorý ho srdečne prijal, keď sme boli obťažaní hriechmi? Kto z nás necítil pri odpustení hriechov posilu, keď sme si vo svojej hĺbke srdca uvedomili svoj hriech? Nech sme ktokoľvek, nech si myslíme o sebe čokoľvek, buďme o tom presvedčení, že Pán je stále pri nás. Nesmieme

sa nikdy hanbiť, báť, ale práve naopak, dúfať a dôverovať v jeho milosrdenstvo. Lebo ten, kto dúfa a čerpá z Božieho milosrdenstva, nebude sklamaný.

Všetci sme hriešni a Boh je ochotný nám odpustiť. Uvedomme si to, že až do konca života budeme potrebovať jeho odpustenie a že vytrvať v dobrom bez Božej milosti nebude môcť nikto z nás. Táto neustála trpezlivosť, s akou každého z nás obklopuje, je tiež naša radosť, keď sa s ním zmierujeme.

Z čítaní si máme uvedomiť dve veci, a to: Pán Ježiš má o nás starosť a každému z nás chce odpustiť.

Na konci rozprávania o márnotratnom synovi môžeme nájsť ďalšie poučenie.

Starší brat sa vracia z poľa. Keď počuje hudbu a tanec, pýta sa na dôvod. Keď zistí, že je to návrat jeho brata, začína sa stavať proti bratovi, ktorý zlým životom premárnil časť majetku, a teraz mu otec ešte pripraví hostinu! On, ktorý bol verný svojmu otcovi, nikdy nič podobné od otca za to nedostal.

Máme tu istý druh otázky, ktorou Pán Ježiš odpovedá na ich adresu. ako to, že sa otec teší z návratu hriešnika? Prečo sa aj vy netešíte, ale sa cítite ešte dotknutí a máte námietky, že Boh neberie do úvahy vaše čnosti a zásluhy?

Pán Ježiš to zhrnul do slov, ktoré kladie do úst otca, na adresu staršieho syna: „... *lebo tento tvoj brat bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa*“ (Lk 15, 32).

Prečo sa u nás objavuje hnev na úkor dobra, ktoré je udelené blížnym? Veľmi často tí, ktorí sa zmenili, alebo sa vracajú, hovoria, že kresťanské spoločenstvo, do ktorého sa vracajú, ich neprijíma s radosťou, ale často ľahostajne a podozrievavo. Preto radšej niektorí zostávajú na svojom starom mieste. Nespôsobuje toto všetko nepokoj tých „spravodlivých“, ktorí si namýšľajú, že sú dokonalí?!

Niektorým sa zdá, že Boh im zavadzia, keď im káže zmeniť svoj život. Nemôžu zniesť to, že Boh sa môže prejaviť za ich uzatvorenou skupinou, že ku konaniu dobra si môže poslúžiť aj inými ľuďmi.

Dost často zlo pochádza odtiaľ, že sa považujeme za dokonalejších od iných a chceme, aby sme z tejto pohnútky boli špeciálne vyznačení Božou starostlivosťou. Považujeme sa za poriadnych, cenných, osožných a sme taktiež hriešnikmi, ktorí potrebujú Božie odpustenie.

Dokážeme sa pomodliť za tých, ktorí nám spravili bolesť, škodu, ktorí nás urazili? Ak už nie ústami, tak aspoň v srdci neprajeme im za to trest?

Boh si praje, aby sme zmenili svoj postoj k hriechu u seba a tých, ktorých si Pán volá a ktorým on odpúšťa, aby sme vedeli medzi seba aj prijať.

Ako nás Boh obdarúva láskou, tak obdarúvame aj my svojich zblúdených bratov a sestry pri ich návrate do košiara ako ovečku, ktorú našiel Pán. Tešme sa ako žena so svojimi susedkami, keď našla mincu. Otvorme svoju náruč i srdce pre každého márnotravného syna, a nebudme ako starší brat, ktorý, hoci bol verný otcovi, voči bratovi sa nezachoval tak, ako to chcel jeho otec.

Vzbudme si tento úmysel a budeme sa dnes rozchádzať obohatení a šťastnejší. Bude to pre nás veľká výhra. Bude to obohatením pre tých, ktorí sa vracajú a tí nech cítia, že sú medzi nami vítaní, že sa z ich návratu a stretnutia tešíme.

Amen.

Piatok po 31. nedeli v Období cez rok

Lk 16,1-8

Zamyslenie na koniec cirkevného roka

Z vlastnej skúsenosti vieme, aká vie byť nepríjemná náhla otázka: Čo to počúvam o tebe? Nejednen syn či dcéra, nejednen muž či žena sa dostanú do rozpakov. Čo vlastne o mne vie? Ako sa to dozvedel? Vo väčšine prípadov máme totiž vždy niečo „za ušami“.

Aj v dnešnom evanjeliu sa opakuje táto nepríjemná veta: „**Čo to počúvam o tebe? Vydaj počet zo svojho šafárenia...**“ (Lk 16,2).

Z prvej otázky sa dá pomerne rýchlo vyklúčkovať, aspoň v medziľudských vzťahoch. Stačí sa prezvedieť, čo vlastne o mne vedia. Horšie je začuť vetu: Vydaj počet! Vyúčtuj! Hrozné čo len pomyslieť. Vydaj počet... z čoho?! Zvykneme sa totiž takto naivne pýtať: Z čoho?

Zo svojho života! Život nie je tvoj. Dal ti ho Pán a môže ti ho odňať kedy chce, aj keď ty to nebudeš práve chcieť. Nie si jeho vlastníkom, si iba správcom. Preto raz iste dôjde aj k vyúčtovaniu. Vydaj počet ... ! Čo si urobil pre svoje zdravie? Vyúčtuj! Čo si urobil so svojimi silami? Čo si urobil so svojím časom? Čo si urobil so svojím rozumom? Čo si urobil so svojím srdcom?

Chcelo by sa nám snáď zakričať: Prestaň! To sa nedá počúvať! Len pekne vyúčtuj. Vydaj počet zo svojej činnosti, zo svojich skutkov, verejných i súkromných, z tých, ktorými sa chvastáš, ale i z tých, ktoré ukrývaš pred zrakom iných. Vyúčtuj zo svojich túžob. Áno, aj z tých, ktoré sa neodvážiš zveriť nikomu. Zo zla, ktoré si želal blížnemu, zo všetkej falše, nečistoty a nespravodlivosti, ktoré si si tajne pestoval a chcel šikovne zamaskovať.

Ako je nám zrazu nepríjemne... A pritom všetci veľmi dobre vieme, že skôr-neskôr sa účtovať bude, že budeme súdení. Ale teraz to ešte nechceme počúvať. Odsúvame to bokom.

Čo to počúvam o tebe?! Ako dobre poznáme ten nepríjemný hlas nášho vnútra, nášho svedomia. Či veríš, alebo nie, hlas svedomia v nikom nemlčí. Z miesta činu môžeš utiecť aj na druhý koniec sveta, ale výčitky ťa budú mučiť všade, pretože ich nosíš so sebou.

Boh, ktorý ti vpísal svoj Zákon do tvojho svedomia, bude ťa súdiť. Ten prvý bezprostredný súd bude za zatvorenými dverami s vylúčením verejnosti, ale súd posledný, ktorý s nekonečnou platnosťou schváli rozsudok, bude verejný pred zrakmi všetkých, lebo Ten, čo ťa bude súdiť, pozná ťa lepšie, ako sa poznáš ty sám....

Marcela spomína:

- *Bola som najstaršia z detí. Bývali sme na dedine s mamou. Otec nás opustil. Po maturite som odišla pracovať do mesta. V podniku, v ktorom som pracovala, zoznámila som sa s kolegom, ktorý bol o desať rokov starší a ako to on sám vravieval aj „nešťastne ženatý“. Bolo nám spolu dobre. Túžila som po láske, a tak som bola celá bez seba. Naša „láska“ bola už verejne známa. Začala som sa trochu aj báť, čo bude ďalej, keď takto sa predsa žiť nedá. Domov som cestovala čoraz menej, lebo mama čosi šípila.*

Raz som prišla domov na nedeľu a, samozrejme, bola som v kostole. Z kázne si nepamätám nič, ale celkom ma zasiahli slová evanjelia, keď Ježiš hovoril podobenstvo o nepoctivom správcovi a hlavne veta: Čo to počúvam o tebe? Vydaj počet...! Viac mi nebolo treba. Bola som taká nespokojná celú nedeľu, nikde som nemala miesta, všetko ma rušilo, všetko mi šlo na nervy. V noci som nemohla spať a ráno som cestovala už prvým autobusom s predsavzatím, že sa všetko musí zmeniť.... A naozaj, ešte v ten deň som šla do kostola, vyspovedala som sa a dala si do poriadku celú tú trápnu záležitosť.

Dnes Marcela žije v usporiadanom manželstve a snaží sa žiť ako veriaci matka a manželka.

Čo to počúvam o tebe?! Nebojme sa tejto nepríjemnej otázky. Keď nám náš vnútorný hlas bude predkladať ešte ďalšie – Ako to vlastne žiješ? Čo to robíš? Pred kým chceš uniknúť? Vydaj počet! Vyúčtuj! – tak to bude iste len preto, aby sme si dali do poriadku svoj život.

Kto všetko bude na mňa žalovať? Ako sa budem ospravedlňovať, vykrúcať? Ako predstúpim pred Pána? Čo to počúvam o tebe? Vydaj počet zo všetkého, čo som ti zveril, čo som ti dal!

„Quidnisi adis, prudenter ceras et uspice finem!“ – „Všetko, čo robíš, rob opatrne a maj pred očami koniec!“

Amen.

Sobota po 31. nedeli v Období cez rok

Lk 16,9-15

Ježišova rada: „Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom“

Vo svojom živote ste zaiste aj vy už pocítili v srdci túžbu vykonať veľké skutky. Pocítili ste niekedy príťažlivosť k ľuďom, ktorí ako hrdinovia alebo ako svätci dokázali vyniknúť nad priemer, vykonali niečo vznešené a hodné obdivu? Verím, že áno.

Je to všeobecná túžba človeka. Nieкто však je neschopný uskutočniť ju, pretože nenachádza cestu k tomu, aby dokázal byť vždy na výške, zvlášť v náročných a ťažkých okamihoch života.

Ak ti to nebude nepríjemné, prezradím ti, ako na to. Počúvaj, čo hovorí Ježiš: „**Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom**“ (Lk 16,10).

Tieto slová existovali ako príslovie už pred Kristom. Ježiš ich prijal do svojho učenia, dal im novú vážnosť a dôraz. Tieto slová čítame v Lukášovom evanjeliu v úryvku, kde Ježiš hovorí o peniazoch. Majú teda svoj význam na úrovni ekonomickej, ale možno ich aplikovať v rôznych životných situáciách.

Ježiš nimi potvrdzuje, že byť verný v malom, je účinný test na to, aby sa poznalo, či človek bude rovnako verný aj vo veľkom. Okrem toho Ježiš poukazuje na to, že v živote nie je nič malé. Nič nie je malé, keď to robíme preto, aby sme splnili jeho vôľu. Nič nie je malé, čo sa deje z lásky.

Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom! Koľko malých vecí je v terajšom každodennom živote?

Čo všetko je potrebné? Je treba upratať zo stola; odpovedať; vykonať určitú nudnú a stále sa opakujúcu prácu; riadiť auto; dokončiť štúdium; pripraviť jedlo; niečo zariadiť; hrať na nejaký nástroj; zdvihnúť papier; ponúknuť úsmev; niečo napísať; rozdeliť sa o nejakú radostnú udalosť...

Ako máme vykonať tieto skutky? Tak, že sa nikdy nedáš strhnúť chvatom. Tak, že budeš všetko robiť dokonale. Tak, že premietneš celé svoje bytie do vykonania tejto veci.

Vernosť v malom je to isté, ako dobre žiť prítomný okamih!

Áno, aj v mimoriadnych životných situáciách: pri ťažkej nehode; pri nejakej prírodnej katastrofe, ktorá i na teba doľahne; smrť drahého človeka; úspech, ktorý ti môže vstúpiť do hlavy; nečakané dedičstvo; nejaká veľká nepredstaviteľná mrzutosť...

21-ročný mladík Fuad sa naučil dobre žiť v láske v obyčajných životných situáciách v malom. Pred niekoľkými mesiacmi sa stala zvláštna príhoda. Pri návrate do Libanonu z Európy zastavili ho niekoľkí ozbrojení muži, asi 3 km od letiska, smerom do Bejrútu. Je to mohamedánska zóna a nastáva ťažká chvíľa.

Muži čítajú v jeho preukaze: Kresťan-maronita.

- Áno, som kresťan, manorita, - prisvedčil Fuad.

- Pôjdeš s nami, - odpovedajú.

Vyšetrujú ho a chlapec pochopil, že je s ním koniec. Jeden z milicistov ho prevezme a vedie na most, na ktorom bolo zavraždených niekoľko kresťanov.

Fuad sa počas cesty snaží ukludniť a myslí na to, čo Boh chce od neho v tejto chvíli. Milovať toho blížneho? Snaží sa vzbudiť si lásku k tomuto človeku. Keď došli k mostu, milicionár sa zastaví, pozrie sa na neho a zvolá:

- Vrátime sa späť!

Boh ho zachránil, pretože bol verný v malom.

Kristus je pre nás vzorom v slove i v skutkoch. Je stále svetlo. On, verný Otcovi až po smrť na kríži, je pre nás kvasom a soľou. Aj my máme robiť podobne. Sme kresťania, a to nás zaväzuje k vernosti rovnako v maličkostiach, ako aj vo veľkých veciach, lebo tak si to praje náš Boh.

Nikto nebude veľký, slávny, ale i svätý, keď bude o tom len snívať. Sen sa musí zmeniť v životnú prax.

Jakub apoštol nás pouča slovami: „*Tak aj viera: ak nemá skutky, je sama v sebe mŕtva*“ (Jak 2,17). A to je myšlienka i pre nás do nášho života.

Amen.

Pondelok po 32. nedeli v Období cez rok

Lk 17,1-6

Vedieť odpustiť

Bratia a sestry, Druhý vatikánsky koncil znamená v dejinách Cirkvi veľa. Dnes sme svedkami mnohých zmien a úprav. Napríklad: oslavujeme Boha vo sv. omši rečou ľudu. Zvýraznil tiež hodnotu sviatostí a sprítomnil ich veriacemu človeku. Môžeme povedať, že Cirkev je živá a každému členovi umožňuje byť aktívnym v jej spoločenstve.

Medzi závažné veci Druhého vatikánskeho koncilu môžeme zahrnúť aj zrušenie Indexu. Boli to zoznamy diel, ktoré Cirkev zakazovala čítať, počúvať, pozeráť, a to aj pod tarchou hriechu. Takto chránila veriace od zbytočných duševných úzkostí, stresov, bolestí. Mnohí sa nad zrušením Indexu pohoršili, pozastavili, pýtali sa: Prečo? Priniesla to samotná doba. Každý človek bol obdarovaný slobodnou vôľou.

Dnešný svet sa dostal do takého rýchleho vedeckého, kultúrneho a politického tempa, že každý človek, a najmä veriaci, musí si uvedomiť, že nie je možné pokračovať v starých výchovných zásadách. Musíme si preto uvedomiť svoju slobodnú vôľu. Dnešný človek si musí nájsť svoje miesto v spoločnosti, musí často veľmi rýchlo sa rozhodovať a riešiť zložité otázky života okolo seba. Musí si však uvedomiť vážnosť, krásu i zodpovednosť svojho náboženského života. Má svoje svedomie, o ktoré sa musí starať, a to znamená snažiť sa žiť ako kresťan, ktorý si je vedomý hodnoty svojho presvedčenia. Index chránil veriaceho pred pohoršením. Dnešný človek si musí uvedomiť, že sa musí chrániť pohoršením a aby sám nebol pohoršením pre iných, a žil podľa zásad Ježiša Krista.

Ježiš sa hlbšie dotýka nášho svedomia. Hovorí: „**Nie je možné, aby neprišli pohoršenia, ale beda tomu, skrze koho pochádzajú! Tomu by bolo lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a hodili ho do mora, akoby mal pohoršiť jedného z týchto maličkých**“ (Lk 17,1-2).

Ježiš pod pojmom „maličkí“ nemyslí na deti, nedospelé osoby, ale skôr na tých ľudí, ktorí sa snažia žiť jednoduchým spôsobom, bez veľkých vedomostí o veciach viery, často klesajúcich pod ťarchou dní, ale aj povstávajúcich z pokleskov silou ľútosti, boriaci sa so životnými ťažkosťami tak, ako im prikazuje miera ich viery v Boha. Ježiš týmito slovami dáva výstižné upozornenia. Jeho pravý učeník dokáže svoju autentičnosť, pravosť viery tým, že je prísny voči sebe a vo svojom osobnom živote rozhodne odstraňuje všetko, čo je prekážkou jeho spodobnenia s Majstrom. Každý má svoje slabé stránky, nedokonalosti, chyby, ktoré zahatávajú v nás rast Božieho života a blížnemu sa stávajú príležitosťou k pohoršeniu. Hoci by šlo o veci tak dôležité a potrebné pre život telesný – ako je ruka, noha, oko – treba sa ich zbaviť: odtni, vylúp, lebo hrozí večné zavrnutie.

My veriaci kresťania, ktorí sme spoznali Ježišovu náuku a snažíme sa v spojení s ním naplniť náš život, musíme vidieť, počuť, cítiť, ohmatať slobodu, ktorú nám dal Stvoriteľ. Preto sa nesmieme cítiť opustení, ale musíme si byť vedomí, že žijeme v ustavičnom spojení so Stvoriteľom všetkého bytia. V tomto spojení, vedomí si svojho vzťahu k Bohu, zaujímame kladný postoj ku každej hodnote, nepozerajúc na rám, v ktorom je to zarámované, ale na obraz.

Ľudia sa vždy pohoršovali a vždy aj boli pohoršovaní: „*Beda svetu pre pohoršenie!*“ (Mt 18,7).

V prvom čítaní sa Jozue, keď počul o Eldanovi a Medadovi ako prorokovali, obrátil na Mojžiša vraviac: Zabraň im!

Apoštolí na čele s Jánom sa pohoršovali, že ktosi vyháňal zlých duchov v mene Ježiša, pretože nechodil s nimi.

Pohoršovali sa farizeji, a to často i na Kristovi, keď jedol s mýtnikmi, keď rozprával s verejnou hriechnicou, keď uzdravoval v sobotu...

Počet tých, ktorí sa dnes pohoršujú, je väčší. Pre mnohých údajným pôvodcom je sama Cirkev. Pohoršujú sa nad prepychom kostolov, nad údajným pokladom Vatikánu, nad kňazmi a vôbec nad veriacimi.

Pohoršovali sa aj nad pápežom Jánom XXIII., a to nad jeho dobrotou, žičlivosťou, láskou ku všetkým. Veľkým pohoršením bolo, keď pápež Pavol VI. vydal encykliku *H u m a n e m v i t a e* v júli 1968, ktorá sa týka ochrany nenarodených detí a vhodnosti užívania antikoncepčných prostriedkov.

Pre iných môže byť pohoršením odpad od kňazského povolania. Len si spomeňte, že keď kňaz, ktorý je iba človek, upadne, už sa píše a hovorí, a ľudia zakrývajú práve tým aj svoj pohoršlivý život.

Je veľký rozdiel medzi pohoršením farizejským, čiže keď sa niekto pretvaruje a pohoršením maličkých, to znamená tých, ktorí uznávajú, že sú hriešni, slabí a krehkí. Kristus mal na mysli tých, ktorí pohoršujú: „... *ale beda človekovi, skrze ktorého pohoršenie prichádza!*“ (Mt 18,7).

Nedá sa vymenovať kategórie pohoršovateľov, ale sú malí i veľkí, vedomí i nevedomí, konajúci jednotlivo i samostatne, muži i ženy. A dnes tí, ktorí pohoršujú, majú neohraničené prostriedky. Rečou, skutkami, tlačou, obrazom... Jedni to robia dokonca plánovane, organizovane, plne si uvedomujúc, čo chcú dosiahnuť.

Čítal som raz takýto príbeh.

V meste sa konala poprava mladého muža. Pod šibenicou dostal povolanie, aby si povedal posledné prianie. A mladý muž hovorí:

- *Vidím tu svojho otca. Chcem mu niečo povedať do ucha.*

Zahanbený otec nespoko podišiel k synovi. Keď sa priblížil, syn mu uhryzol ucho a kopol do neho. Verejnosť sa veľmi pobúrila. A odsúdenec pokračuje:

- *Nebol som zlým dieťaťom. Mal som vzornú matku, ktorá ma naučila modlitby a s ňou som sa modlieval aj ruženec. Ale otec, ten si stále robil žarty a posmech z viery. Keď sa vracal opitý, rozbíjal obrazy, šliapal po kríži a ruženci. Matka od trápenia dostala infarkt. Po jej smrti sa ma ujal otec. Hoci som cítil odpor k alkoholu, nútil ma piť. A potom mi nič nebolo sväté! Dopustil som sa hanebnosti, podvodov i vraždy. Spravodlivosť zvíťazila! Zomieram na šibenici, ale popravte so mnou i tých, ktorí ma sem priviedli, i tých, ktorí ma pohoršovali. Nech zomrie i otec, ktorý mi bol učiteľom v pohoršení...*

Ešte stále sa nazdávate, bratia a sestry, rodičia a priatelia, že pohoršiť či dať zlý príklad, je niečo ľahké? Nehovorím všade, lebo mnohí pohoršujú tak často, že si to ani neuvedomujú. Pýtajme sa svojho svedomia: Dokedy budem pohoršovať svoje deti alkoholom, hrešením? Dokedy budem pohoršovať svoje dievča, seba samého neviazanosťou pohľadov, dotykov, bozkov? Dokedy chcem pohoršovať okolie svojimi útokmi proti Kristovi, Cirkvi, kňazom, veriacim? Dokedy chcem predávať svoj talent, vzdelanie, postavenie? Stačilo by mi sto očí? Mal by som ešte svoje ruky a nohy, keby platilo: Ak tvoja ruka, noha, oko je pôvodcom hriechu... Vieš, čo máš spraviť! Lebo ináč platia slová: Lepšie by mu bolo, keby mu mlynský kameň zavesili na krk a hodili ho do mora.

Viem, bratia a sestry, že tieto slová musíme zobrať vážne. Od nich závisí naše šťastie nielen tu na zemi, ale i naša radosť, radosť iných, radosť bez konca.

Zrušenie Indexu kladie väčšiu vážnosť na našu slobodu. Sme predsa slobodní vyznávači Kristovho učenia. Kristus od nás preto právom očakáva skutky podľa jeho rád.

Prosme:

Božský Spasiteľ, neuznáš kompromis so zlom a hriechom, preto chceme vždy stáť na strane tých, ktorí sa vyhýbajú pohoršeniu, lebo sme spoznali pravdu, ktorú nám nedá nikto a jedine ty dáš odmenu za vytrvalosť v dobrom.

Amen.

Utorok po 32. nedeli v Období cez rok

Lk 17,7-10

Uvažujme o svojej viere

Zaiste viacerí z vás počuli, alebo ste čítali o založení kláštora sestier karmelitánok vedľa koncentračného tábora v Oswienčime v Poľsku. Ich náplňou a poslaním bolo prosiť Boha za všetkých, ktorí boli v tomto koncentračnom tábore počas druhej svetovej vojny zabíjati.

Pre nás veriacich je to vec hlboká, významná, ale i potrebná. Nie však pre všetkých. Našli sa totiž takí, ktorých toto miesto, kde sa sestry karmelitánky modlia, rozčuľuje a sestrám robia rôzne nepríjemnosti. Hovoria: Ved' nad Oswienčimom bolo nebo zatvorené! Boha tam vtedy nebolo! Mlčal! Dovolil to! Dopustil, a nepomohol! A preto teraz tam netreba ani tieto rehoľné sestry.

Evanjelista Lukáš poukazuje dnešným evanjeliom na prosbu apoštolov: „**Daj nám väčšiu vieru!**“ (Lk 17,5).

A rovnako zaujímavá je aj odpoveď Ježiša: „**Keby ste mali vieru ako horčičné zrnko a povedali by ste tejto moruši: Vytrhni sa aj s koreňom a presad' sa do mora, poslúchla by vás**“ (Lk 17,6).

Evanjelium nám poukazuje na to, ako sa máme k tomu osobne postaviť, keď nám radí povedať: „**Sme neužitoční sluhovia; urobili sme, čo sme boli povinní urobiť**“ (Lk 17,10).

Existencia utrpenia a nespravodlivosti vo svete je taká istá, ako je isté, že ráno vyjde slnko. I Pán Ježiš trpel hroznú a hanebnú smrť na kríži. Apoštoli trpeli prenasledovanie. Výnimkou bol iba svätý Ján, ktorý nezomrel mučeníckou smrťou, ale i jeho mučili a bol aj vo vyhnanstve na ostrove Patmos. Smrť apoštolov bola hrozná. Spomeňme si na smrť Petra.

Spisovateľ Henryk Sienkiewicz vo svojom románe *Q u o v a d i s*, ktorý bol odmenený Nobelovou cenou, píše, ako Peter kráča na jeden z vatikánskych pahorkov. Nenesie si tento šedivý stavec kríž, ale kráča vedľa neho. Ľudia okolo neho hovoria, že odchádza za Pánom. Peter posledný raz sa zadíva na Rím a v hodine svojej smrti dáva mestu i svetu požehnanie.

Kruté a ťažké prenasledovanie prežili prví veriaci až do Milánskeho ediktu v r. 313, kedy dostali slobodu.

Aj v ďalších rokoch trpela Cirkev, keď v r. 1054 dochádza k rozkolu medzi Východom a Západom, keď vzniká pravoslávna cirkev na Východe.

Neprejde ani päť storočí, a ďalšia bolesť pre Cirkev! Rozkol na Západe. Reformačné hnutie prináša ďalší rozkol. Vzniká anglikánska cirkev na čele s kráľom Henrichom VIII., ale i hnutie Luthera, Cvingliho, Kalvína. Okrem toho sloboda viery sa zaručovala, zdôrazňovala. Sloboda Cirkvi nebola a nie je, ved' na celom svete ďalej trpia a sú prenasledovaní kňazi i veriaci.

Z histórie si spomeňme na Václava, Jána Nepomuckého, Košických mučeníkov, biskupa Metoda a jeho spoločníkov a ďalších. Ale tiež aj vo svete – Jana z Arku, Vojtech, Stanislav, Pavol Miki a jeho spoločníci, Karol Lwanda, Tomáš Morus, Maximilán Kolbe. Cirkev mnohých povýšila na oltár ako blahoslavených či svätých, ale je to i nespočítateľný počet neznámych, ktorí trpeli za vieru.

Čo povieme o tých miliónoch, ktorí zomreli v koncentračných táboroch za Hitlera a Stalina? Nečudujme sa, že tam prišiel človek až k zúfalým otázkam: Prečo to Boh dopustil? Prečo nepomôže svojim verným?

Odpoveď na tieto základné otázky našej existencie zahrňme do čítaní zo Svätého písma, ktoré sme práve čítali. Keď sledujeme svet, ktorý nás obklopuje, vyslovíme nejednu poznámku, že Boh mlčí na krivdy, prenasledovanie a útlak:

Pane, prosíme ťa, a ty nás nepočuješ? Voláme ku tebe, deje sa nepravda, nespravodlivosť, a ty nepomáhaš? Prečo hľadiš nečinne? Hľa, násilie a nespravodlivosť je predomnou, povstávajú spory, vášne.

Po týchto výčitkách Bohu prorok Habakuk podáva jednoznačnú odpoveď: Pán mi povedal: „*Napiš videnie, a to jasne na tabuľu, aby sa dalo plynne čítať. Lebo videnie je ešte na určitý čas, no náhli sa ku koncu a nesklame; ak sa oddiali, čakaj naň, veď určite príde a nezmešká. Hľa, nadúva sa, v kom nie je duša priama, spravodlivý však bude žiť pre svoju vernosť*“ (Hab 2,2-4).

Keď čítame List Pavla apoštola Timotejovi, zistíme, že apoštol ešte jasnejšie podáva odpoveď na naše otázky: „*Preto sa nehanbi za svedectvo o našom Pánovi ani za mňa, jeho vážna, ale trp spolu so mnou za evanjelium, posilňovaný mocou Boha*“ (2 Tim 1,8).

Pán Ježiš si praje, aby sme o ňom vydávali svedectvo a brali podiel na ťažkostiach a nepríjemnostiach, ktoré znášame pre evanjelium. Svätý Otec Ján Pavol II. napísal apoštolský list *O zmysle kresťanského utrpenia*. Píše, že keď naše utrpenie spájame s Kristovým, tak toto utrpenie dostáva nový ráz, hodnotu, význam i cenu.

Áno, kto trpí v spojení s Kristom, práve viera mu dáva nádej a silu;
že jeho utrpenie nie je bláznovstvo,
že má zmysel,
že s Kristom sa oplatí trpieť,
a to je potrebné pre našu spásu.

Pre neveriaceho je utrpenie nezmyslom a často si aj zúfa.

Pre veriaceho je každé utrpenie veľkou hodnotou a milosťou, ak trpí v spojení s Kristom.

Pán Ježiš trpel pre človeka a za človeka. Každý človek má preto účasť na jeho vykúpení. Pán Ježiš preto každého povoláva k účasti na utrpení, ktoré on znáša, pretože cez toto utrpenie sa zrodilo naše vykúpenie.

Počas celého života máme prosieť Boha o hlbokú vieru a plniť úlohy, ktoré nám dáva Pán. Zaiste časom pochopíme múdrosť jeho plánov s nami, že nám nechcel zle, keď na nás dopúšťal utrpenie, bolesť, prenasledovanie a možno i smrť.

Uvedomujeme si, že bez viery nie sme schopní pochopiť tento hlboký zmysel nášho utrpenia a spoluvykúpenia s Kristom. A práve o túto vieru prosili apoštoli, a o túto vieru máme prosieť aj my.

Sv. Cyril Jeruzalemský hovorí, že sú dva druhy viery. Jeden druh viery sa vzťahuje na prijatie cirkevných práv a druhý druh viery je dar lásky Pána Ježiša.

Cyriľ píše takto: - Tá viera, ktorú Duch Svätý udeľuje ako dar lásky, netýka sa iba práv Cirkvi, ale dotýka sa vecí nadľudských. Kto vlastní vieru toho druhého druhu a povie tejto moruši: Vytrhni sa aj s koreňom a presad' sa do mora, poslúchla by vás. Kto hovorí naplnený vierou s presvedčením, že sa to stane a nezapochybuje vo svojom srdci, dostane túto lásku. –

Na takúto vieru sa vzťahujú slová Pána Ježiša: „*Keby ste mali vieru ako horčičné zrno...*“ (Lk 17,6). Ako vieme, horčičné zrno je veľmi maličké, ale má v sebe úžasnú silu, lebo z neho vyrastie veľký košatý strom. Tak isto aj viera v duši v krátkom čase dokáže urobiť veľmi veľké veci. Duša prežiaraná vierou v Boha ešte tu na zemi pocíti a zažije nekonečnosť Božej lásky. Aby sme mali túto vieru – vieru v Boha, ktorú dáva Boh a ktorá robí nadľudské veci, musíme sa o to snažiť.

Táto viera, o ktorej píše sv. Lukáš i Cyril Jeruzalemský, spôsobuje, že nebudeme strácať vieru z príčiny na nás dopustených utrpení, či šíriacej sa nespravodlivosti. Prosme preto: Pane, posilni nám vieru!

Kto má vieru, ten sa na celosvetové utrpenie a bolesť vie dívať tak, že ho to obohatí a nezlomí. Nečudujme sa preto, že niektorí nepochopili modlitby a rozjímavý život sestier karmelitánok pri koncentračnom tábore.

Bez viery si život nevieme predstaviť. Žiak musí veriť učiteľovi, že dva a dva sú štyri. Pacient musí veriť lekárovi, syn otcovi, kuchárka receptu. Zamyslime sa aj nad svojou vierou a spoznáme jej klady, úžasný prínos pre osobný i spoločenský život.

Amen.

Streda po 32. nedeli v Období cez rok

Lk 17,11-19

Potreba vd'ačnosti

Dnes sa často hovorí o nevďačnosti. Rodičia sa sťažujú na nevďačnosť svojich detí. Nejednen učiteľ a vychovávateľ si musí smutne povzdychnúť, že žiakom chýba vd'ačnosť.

Človek si často **vd'ačnosť** začne uvedomovať až vtedy, keď sám pocíti nedostatok vd'ačnosti od iných. Príslovie hovorí, že múdry človek sa učí na nedostatkoch druhého.

Evanjelium hovorí o nedostatku vd'ačnosti deviatich uzdravených, ktorým Pán Ježiš vrátil zdravie a nenašli spôsob, ani cestu, aby sa mu poďakovali.

Evanjelium nám predstavuje aj kladný postoj k vd'ačnosti, a to postavou Samaritána. Pán Ježiš povedal Samaritánovi: „**Vstaň a chod', tvoja viera ťa uzdravila**“ (Lk 17,19).

Vieme, že Pán Ježiš uzdravil desať ťažko chorých, ktorí ho prosia o zmilovanie. No poďakuje sa mu len jeden z nich. Pán Ježiš odmieňa jeho vieru mnohými špeciálnymi darmi. bolo uzdravených desať ľudí, ale musíme podotknúť, že keď sa v Svätom písme hovorí číslami, nechápe sa vždy toto číslo matematicky, ale obrazne, a tak číslo desať môžeme chápať ako mnoho.

Čo znamená to skupinové uzdravenie malomocných? Prečo Pán Ježiš tak zdôrazňuje rozdiel medzi Samaritánom a zvyškom uzdravených? Pokúsme sa porozumieť jednému i druhému a prijmime veľmi cenné poučenie.

Keby sme zamerali svoju úvahu na to, aby sme všetky zázraky Pána Ježiša pozorne takto prezreli, zistili by sme, že každé uzdravenie i vzkriesenie, ktoré vykonal Pán Ježiš, má svoje miesto v jeho kontexte učenia.

Hoci každý skutok hovorí o moci Pána Ježiša, zároveň prináša aj špeciálnu náuku. V každom jeho skutku máme možnosť vidieť, čo nám chce tým Boh objasniť.

Dnes máme do činenia s väčším počtom malomocných, ktorí sa obracajú na Pána Ježiša prosiac o zmilovanie a sú vypočutí. Ako vieme, malomocenstvo je ťažká a neprijemná choroba, ktorá bola v časoch Krista rozšírená. Chorých na malomocenstvo oddeľovali od zdravých, a to nielen z hygienických dôvodov, ale aj z náboženských.

Malomocenstvo bolo strašnou telesnou chorobou, ale chápalo sa tiež aj ako znak trestu Pána Boha. Vládla mienka, že chorí na malomocenstvo si ju zaslúžili za svoje hriechy. Bol

to trest od Boha, a preto chorí nemohli žiť v spoločenstve spravodlivých veriacich. Táto mienka vznikla pod vplyvom Písma, kde sa píše: „*Ale ak nebudeš počúvať hlas Pána, svojho Boha, aby si zachovával a uskutočňoval všetky jeho príkazy... Budeš prekliaty... Pán ťa zraní egyptskými vredmi a morovými hľúzami, prašinou a svrabom tak, že sa z toho nevyliečiš*“ (Dt 28,15-27).

Druhá kniha kroník rozpráva o kráľovi Oziášovi: „*Oziáš sa rozhneval. Držal v ruke kadidelnicu a chcel páliť tymian. Ako sa rozhneval na kňazov, vyrazilo mu na čele malomocenstvo pred kňazmi v Pánovom dome pri kadidlovom oltári. Keď sa kňaz Azariáš a ostatní kňazi obrátili k nemu, už mal na čele malomocenstvo. Rýchlo ho odtiaľ vyhnali. Ale aj sám sa ponáhlal dostať sa von, lebo ho ranil Pán. Kráľ Oziáš ostal malomocný až do dňa svojej smrti. Býval v dome v ústraní, postihnutý malomocenstvom, lebo bol vylúčený z Pánovho domu*“ (2 Krn 26,19-21).

Preto pre Židov i Samaritánov malomocenstvo bolo znakom hriechu a trestu od Boha. Malomocenstvo oberalo človeka honosiť sa synovstvom Boha, a preto bol vylúčený z verejných zhromaždení. Keď Pán Ježiš uvidel túto skupinu úbožiacov, ktorí ho prosili o zmilovanie, odpovedal im veľmi stroho slovami, ktorým treba správne rozumieť: „*Choďte, ukážte sa kňazom!*“ (Lk 17,14). Podľa nášho spôsobu chápania Pán Ježiš postupuje celkom ináč. Pre uzdravených rozhodujúce bolo to, aby o tom podali dôkaz kňazi, ktorí potvrdia, že malomocenstvo zmizlo, to znamená i to, že Boh im odpustil a môžu byť prijatí do spoločenstva veriacich.

Pán Ježiš nám cez toto uzdravenie chce povedať: Ja som ten, ktorý má prísť. Poukazuje na to, že on je ten, kto má priviesť človeka do spoločenstva. Počet uzdravených mu tiež nie je ľahostajný. Veľký počet uzdravených je znamením toho, že Pán Ježiš uzdravuje ľudí. S podobným postrehom sa stretávame aj u Pavla v Liste Timotejovi: „*Spoločné slovo: ak sme s ním zomreli, s ním budeme aj žiť. Ak vytrváme, s ním budeme aj kralovať. Ak ho zaprieme, aj on zaprie nás. Ak sme neverní, on ostáva verný, lebo seba samého zaprieť nemôže*“ (2 Tim 2,11-13). Keď hovoríme týmto spôsobom, Pavol nám dáva vlastné vysvetlenie toho, čo označuje uzdravenie dnešných malomocných. Máme si z toho zobrať pre seba poučenie.

Pán Ježiš je stále pripravený nás uzdravovať a spasiť. Počíname si nezodpovedne, keď po akomsi upokojujúcom padnutí sa nechceme vrátiť k Bohu pod vplyvom akejsi hanby či nehodnosti. Pán Ježiš o nás vie. On nás neustále vyslobodzuje. On nás nielenže neustále zachraňuje, ale okrem neho nemáme iného záchrancu. On je jediným záchrancom. Mnohí ho dnes odmietajú a hľadajú ho kdesi inde pod zámienkou, že viera bola často zneužívaná, a preto chcú miesto nej prijať inú.

Vráťme sa k evanjeliu – k stretnutiu Ježiša so Samaritánom. Všetci, ktorí prosili, boli uzdravení. Obdržali veľké milosrdenstvo od Boha. Nikto z celého sveta nie je vylúčený z tohto Božieho milosrdenstva. Uvedomuje si to aspoň každý desiaty z nás? Poďakuje sa za to dnes Pánovi? Pán uzdravuje veľkodušne. Preto sa jedine Bohu má vzdávať úcta a poklona.

toto iste pochopil Samaritán, že cez Pána Ježiša pôsobí Boh, ktorého uznal za svojho Pána, čo dáva najavo svojim padnutím na tvár k Ježišovým nohám vzdávajúc mu vďaku. Vtedy Pán Ježiš hovorí zvláštne slová: „*Vstaň a chod, tvoja viera ťa uzdravila*“ (Lk 17,19).

Po uzdravení sa Samaritán vracia k Pánu Ježišovi, ďakuje mu, vzdáva svoje chvály. Týmto svojim správaním si zaslúžil uzdravenie. Môžeme povedať, že Samaritán dostáva

od Pána Ježiša živú vieru, ktorú sám prejavil. Pán Ježiš mu totiž vtedy nepovedal: Ja som ťa uzdravil, ale : Tvoja viera ťa uzdravila.

Na druhej strane tí ostatní neboli celkom uzdravení, hoci ich Pán Ježiš tak isto mal rád ako Samaritána. Áno, prosili tiež o tú istú vec, prijali ju od Boha pre seba, ale len pre seba. Vedení egoizmom „zhrabli“ pre seba tento dar – a nič viac.

Svätý František z Assisi hovorí: - Nič pre seba nepotrebuje, aby vás rád a ochotne prijal ten, ktorý sa vám celkom odovzdal. –

Tajomstvo Eucharistie, na ktorom sa teraz zúčastňujeme, uskutočňuje toto všetko, o čom sme si teraz hovorili. Je to on, cez ktorého dostávame spásu, ktorý nás premieňa, ktorý vďaka vzdáva Bohu za všetko a robí to za nás všetkých. Preto máme mať na tomto diele aktívnu účasť. Naše srdce má byť naplnené vďakou. Tak si to praje Boh, tak je to správne, a tak sa to od nás aj žiada.

Mnohí sa sťažujú na nevďak, ale sami spôsobujú nevďak. Preto učme sa tu dnes pravej vďačnosti, aby sme z nej mohli rozdávať iným.

Amen.

Štvrtok po 32. nedeli v Období cez rok

Lk 17,20-25

Božie kráľovstvo sa začína tu na zemi

Ľudová múdrosť hovorí: „Kto si ako postelie, tak si aj ľahne“.

V tejto múdrosti nemáme vidieť len problém materiálny, lenivosť alebo usilovnosť človeka v získavaní materiálnych dobier, ale my, veriaci si máme uvedomiť aj cieľ nášho života. Preto nám nezaškodí, aby sme si z času na čas pripomenuli otázku: Načo sme na svete?

Katechizmus nám hovorí: Na svete sme na to, aby sme Pána Boha poznávali, jeho milovali, jemu slúžili, a tak do neba prišli.

Je to teda výzva, aby sme sa tu na zemi pripravovali na ten okamžik, prípadne, aby sme sa nedali zo započatej cesty odradiť a zvieť, ale naopak, aby sme svoj život brali ešte vážnejšie a horlivejšie. Na toto nás upozorňuje aj text evanjelia:

„Božie kráľovstvo neprichádza tak, že by sa to dalo spozorovať. Ani nepovedia: Aha, tu je! alebo: Tamto je!, lebo Božie kráľovstvo je medzi vami“ (Lk 17,20-21).

Prežili sme dušičkové dni a pred nami je koniec cirkevného roka. Preto je aktuálne si položiť aj otázku, ktorú položili farizeji Pánu Ježišovi: Kedy príde Božie kráľovstvo?

Keď hovoríme o Pánu Ježišovi ako o Kráľovi, ktorý je Boh a Pán všetkého stvoreného, rovnako hmotného i duchovného, tak jeho odpoveď na túto otázku je zrozumiteľná: Božie kráľovstvo je medzi vami. Veď Ježiš skutočne dokazuje svoju lásku k ľuďom i svojou mocou; lieči, uzdravuje, kriesi mŕtvych, sýti hladných, počuje...

Židia sa nesprávne domnievali, že keď príde Mesiáš, tak kráľovstvo vznikne na zemi. Takto si myslela aj matka synov Zebedejových, keď prosila Pána Ježiša, aby jej synovia sedeli jeden po jeho pravici a druhý po jeho ľavici v Božom kráľovstve. Boh však nestvoril človeka pre tento štýl života. Toto je len smutný následok hriechu. Preto správne pochopené Božie kráľovstvo je duchovné. Pán Ježiš je Kráľ, ale nie v pozemskom zmysle, a preto udalosti okolo neho sú iné, ako očakával židovský národ od čakávaného Mesiáša.

Božie kráľovstvo je stav. Božie kráľovstvo sa nedá ani ohraničiť odtiaľ-potiaľ, ale ako to Ježiš hovorí: „*Božie kráľovstvo je medzi vami*“ (Lk 17,21). Boh je teda tu. v ňom žijeme, hýbeme sa a sme. Boh však raz tento stav ukončí v priestore a v čase. Vtedy ho skutočne spoznáme takého, aký je. Kedy a za akých okolností to príde, nevie nikto. Ani anjeli, a ani svätí v nebi. A preto je potrebné, aby sme na toto stretnutie boli pripravení. Veď práve na to sa pýtajú aj farizeji: „*Kedy príde Božie kráľovstvo?*“ (Lk 17,20).

Tento druhý príchod Syna človeka príde veľmi rýchlo, v jednom okamihu. Je to záležitosť veľmi krátkeho času, keď svet uvidí svojho Boha. Bude to tak rýchlo, že sa nebude môcť už nič zmeniť k lepšiemu, ale ani k horšiemu. Tento druhý príchod – parúzia bude pre jedných odmenou a pre druhých trestom.

Uvedomujeme si, že Božie kráľovstvo je teda medzi nami. Hoci Ježiš ako človek medzi nami nie je prítomný, je však medzi nami ako Boh, ktorý všetko stvoril, riadi a ktorý toto všetko aj súdi. Uvedomujeme si, že pre tisíce ľudí je každý deň dňom súdu, keď odchádzajú z tohto sveta. toto ešte nie je druhý príchod Krista na zem ako Sudcu, ale je to už osobný súd, v ktorom sa všetko rozhodne. Posledný súd je absolútne chápanie konca všetkého pre stvorenia Božie.

To, že Božie kráľovstvo je medzi nami, má už určité hodnoty. Veriaci kresťan má mať presvedčenie, že už tu na zemi má vážne povinnosti, ktoré v konečnom účtovaní rozhodnú o odmene, alebo treste. Človeku sa cez učenie Krista dostalo poznania v dostatočnej miere, a to: čo ho čaká, keď vytrvá v dobrom, prípadne, čo ho čaká, keď nevytrvá v konaní dobra. Preto sa máme stať strojcami svojho večného šťastia, aby sme boli stále pripravení na toto rozhodujúce stretnutie s Kristom-Sudcom živých i mŕtvych.

Aj toto stretnutie, keď je konané v snahe získať si čo najviac milostí, je už užitočné a správne, pretože hoci človek cíti svoju nehodnosť, predsa robí čo najviac pre svoju spásu. Preto neochabujme v konaní dobra. Povstaňme vždy z hriechu, a to s Bohom a pripravujme sa na stretnutie vo večnosti.

Múdrosť hovorí: „Kto si ako postelie, tak si ľahne“. A my dnes pridajme: Kto sa ako pripraví a v akom stave ho nájde Pán, taký bude rozsudok nad ním.

Amen.

Piatok po 32. nedeli v Období cez rok

Lk 17,26-37

Pokiaľ som na zemi, nemám istotu

Veľa ľudí v našom okolí, a možno sme to niekedy aj my sami, žije a správa sa tak, akoby mali žiť tu na zemi naveky. Je to pre Boha veľká urážka, keď on nám daroval nielen život, ale i ďalšie dary a chce za to len toľko, aby sme sa mu za to vedeli poďakovať, naučili sa o dary poprosiť, prípadne, keď vykonáme niečo zlé, vedeli za to odprosiť. Na všetko máme čas, ale na toto len málo, a aj vtedy sa stavame pred Boha, akoby sme jemu tým preukazovali niečo mimoriadne.

Lukáš v dnešnom evanjeliu nám však hovorí čosi veľmi vážne: „**Kto sa bude usilovať zachrániť si život, stratí ho, a kto ho stratí, získa ho**“ (Lk 17,33).

Text hovorí o druhom príchode Pána Ježiša na zem. Nie však ako Vykupiteľa a Spasiteľa, ale ako Sudcu živých a mŕtvych. Tento deň je pre nás neznámy, preto máme byť pripravení. Upozorňuje nás, aby sme žili čisto, aby nás nič neprekvapilo.

Lukáš poukazuje Židom, ale i nám na niektoré udalosti z milostí, o ktorých vedeli, napríklad doba Noema: „*Ako bolo za dní Noema, tak bude aj za dní Syna človeka. Ľudia jedli, pili, ženili sa a vydávali až do dňa, keď Noe vošiel do korába. Tu prišla potopa a zahubila všetkých*“ (Lk 17,26-27).

Druhé upozornenie je rovnako známe a veľmi poučné: „*Podobne ako to bolo za dní Lota. Ľudia jedli, pili, kupovali, predávali, sadili, stavali, ale v deň keď Lot odišiel zo Sodomy, spustil sa oheň a sira z neba a všetkých zahubili*“ (Lk 17,28-29).

Obe udalosti hovoria len o záchrane čistých a verných Bohu. Boh si vždy nájde pre svojich verných záchranu. Kto bohu zostane verný, nemusí sa báť. Tieto pripomenuté udalosti chcú poukázať aj na sled udalostí, ako rýchlo nasledovali. Aby si to slabý človek uvedomil ešte viac, Pán Ježiš tento okamih a rýchlosť času ako sa to stane, zdôrazňuje niekoľkými prirovnaniami:

Človek nebude môcť zísť zo strechy. Nebude sa môcť vrátiť ani z poľa domov. A ešte viac to zdôrazní, keď poukáže na Lotovu ženu. Stačil jeden okamih, jedno pootočenie a bola potrestaná. Takto to bude aj pri príchode Syna človeka na tento svet pri parúzii.

Žime tak, akoby sa toto malo stať už teraz, a nie o hodinu, zajtra... Lotova žena je nám poučením, aby sme vždy plnili vôľu Boha. Za jeden okamih – pootočenie sa – bola potrestaná. Takto môže byť potrestaný každý z nás, ak nebude pripravený.

Hoci žijeme v priestore, hovoríme o výške, šírke, dĺžke, hĺbke a podobne. Nepýtajme sa, kde sa má odohrať posledný súd. Pán Ježiš nám odpovedá, že namiesto nezáleží. ako orly si nájdu svoju korisť, nech je kdekoľvek, tak aj Boží súd nájde ľudí na ktoromkoľvek mieste. Nikto mu neujde.

Uvedomujeme si, že sa nemáme pýtať, čo bude s nami, ale čo musíme ešte spraviť, aby sme na toto stretnutie boli čo najlepšie pripravení. Odpoveď je známa. Ostaňme čistí, verní v láske k Bohu, k blížnemu, a to je istá a jediná záruka úspechu pri náhlom príchode Krista na svet nielen ako sudcu na konci čias, ale aj ako Sudcu v hodine našej smrti. Toto nás má viesť k tomu, aby sme nie v strachu, ale v radosť a v nádeji čakali na tento okamih.

Veriaci kresťan sa nebojí, keď žije v spojení s Kristom, ani dňa, ani hodiny svojej smrti, ani posledného súdu. Aj keď cítime bázeň, našou vzpruhou a istotou je sám Kristus. Veď Pán Ježiš sľúbil: „*Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj Syn človeka vyzná pred Božími anjelmi. ale kto mňa zaprie pred ľuďmi, bude zaprený pred Božími anjelmi*“ (Lk 12,8-9). Zároveň cítime, že nič dobré tu na zemi nám Boh nezakázal. Predsa prarodičom povedal: „*Plod'te a množte sa a naplňte zem!*“ A dodal: „*Podmaňte si ju...*“ (Gn 1,28). Život na zemi máme chápať ako niečo krásne, ale pritom máme dať aj Bohu to, čo mu právom patrí.

Ľudia často zle chápú život a držia sa zlého hesla starých Rimanov: „Carpe diem!“ – „Uži dňa!“ Toto heslo priviedlo rímsku ríšu k zničeniu.

A takto chápaný život privedie aj človeka k osobnému zničeniu i pre večnosť. Pre nás však platí: Uži si života, ale neurážaj, netup svojho Boha! Daj Bohu, blížnemu i sebe to, čo si praje Boh, čo nám najmä cez svojho Syna prikázal plniť.

Amen.

Sobota po 32. nedeli v Období cez rok

Lk 18,1-8

Je potrebné modliť sa a neustávať

Poľský spisovateľ Adam Mickiewicz napísal peknú baladu **N á v r a t o t c a**.

Bohatý obchodník dlhší čas pôsobil v cudzine. Keď sa mal vrátiť, žena poslala deti otcovi naproti. Čakali ho na križovatke, kde bola aj kaplnka. Pri nej si deti kľakli a modlili sa za otca, ktorý sa mal už čoskoro vrátiť.

V tom sa objavili vozy a na jednom z nich sedel aj ich otec. Deti vybehnú naproti, aby ho privítali. Aj otec sa nezdržal, vyskočil a bežal deťom oproti, aby si ich privinul do náručia. Zrazu spoza stromov vyskočili zbojníci. Zmocnili sa vozov, bohatstva a jeden z nich chcel zabiť aj otca, keď tu veliteľ skríkol:

- Stoj! A pustí na slobodu otca aj s deťmi. Keď sa ho kupec spýtal na dôvod, dostal odpoveď:

- Keď naša banda čakala na vozy, prišli deti, ktoré nevedeli, že ich z krovia sledujeme, pokľakli si pred kaplnkou a modlili sa za svojho otca.

Táto modlitba pohla srdce zbojníka, aby konal ináč, ako plánoval. Spomenul si na svoje deti a ženu. Preto dal všetkým slobodu.

Modlitba detí zmäkčila srdce veliteľa zbojníkov.

Keď Pán Ježiš skončil rozprávanie apoštolom o ťažkostiach, ktoré budú doliehať na všetkých ľudí až do konca sveta, povedal im jeden príklad, na ktorom veľmi zdôraznil povinnosť všetkých ľudí, že je potrebné stále modliť sa a neochabnúť.

Pán Ježiš rozprával o sudcovi, ktorý sa nebál Boha a ktorý pohrdal aj ľuďmi. Skutočný nemilosrdný bezbožník. Pán Ježiš hneď poukázal na nečestné správanie sudcu, ktorý držal s bohatými, pretože od nich dostával väčšie pozornosti či úplatky, a tak ich žiadosti vybavoval k ich spokojnosti a rýchlo.

Za týmto sudcom prichádza žena, vdova a žiada ho o pomoc. Sudca ju odmieta. Zaiste preto, že žena na prvý pohľad nemá peniaze, aby si získala jeho pozornosť, ale získa si sudcu pre svoju neodbytnosť, keď stále prosí a prosí. Pán Ježiš ukončí svoje rozprávanie konštatovaním, že sudca bol spravodlivý k tejto žene len preto, že ho neprestajne unúva – a tým viac a skôr vypočuje Boh naše prosby.

Ježiš nás predstavil dve osoby: sudcu a vdovu. Prvá osoba dáva to, čo sa od nej žiada; kým druhá osoba nalieha, aby ho získala na svoju stranu. Je potrebné si povšimnúť obidve osoby, pretože nám odhaľujú istú zvláštnu vec, že postoj jednej dopĺňa konanie druhej.

Vieme, že sudca nemal úmysel ujať sa práve vdovy, a tak splniť jej prosby. Tým viac Boh, ktorý nás miluje, splní naše prosby a priania, keď ho budeme veľmi prosiť. Pán Boh vypočuje prosby trpiacich a núdznych s veľkou trpezlivosťou a tým viac tých, ktorí neustávajú v prosbách.

Zvláštny príklad nám predkladá prvé čítanie z Druhej Mojžišovej knihy – Exodus.

Amalekiti sa postavili do cesty Židom, ktorí putujú do svojej zasľúbenej krajiny. Mojžiš posielal do vojny s nimi Jozueho so slovami: „*Ja budem stáť na končiaroch vrchu s Božou palicou v ruke*“ (Ex 17,9).

Ďalej sa dozvedáme, že keď mal Mojžiš zdvihnuté ruky, víťazil Izrael, ale keď jeho ruky spadli k telu, víťazili Amalekiti. Mojžiš bol starý a ruky ho boleli. Vystreté ruky boli ruky modliaceho sa Mojžiša. Preto Áron a Hur posadili Mojžiša na skalú a pod zdvihnuté ruky mu dali z oboch strán kamene, takže mu neklesali, a tak Jozue porazil ostrým meča

Amalekitov. Tu vidíme starosť Boha o bojujúci izraelský národ nad svojimi nepriateľmi, Mojžišova modlitba bola vypočutá.

Aj my sme podobní bojujúceму vyvolenému národu, a preto mali by sme sa aj my správať podobne, to znamená modliť sa neustále a Boh nám dá konečné víťazstvo a svoju pomoc.

Prvé čítanie a evanjelium nás k tomu povzbudzujú, aby sme boli vytrvalí v modlitbe. Niekedy sa nám snád' zdá, akoby bol Boh hluchý, keď ho o niečo prosíme. Odkladá s pomocou, so svojou odpoveďou, alebo neraz sa stane, že nás vôbec nevypočuje. Prosíme o uzdravenie, a zdravie sa nevráti. Prosíme o obrátenie alebo potrestanie niekoho, a ten sa stane ešte horším. Prosíme o pokoj, a napätie sa ešte viac vyostruje. Môže sa stať, že pri počúvaní týchto textov môže niekto namietat' a argumentovat', že o tak nie je, ako sme si to povedali, ako to opisuje evanjelium či Mojžišova kniha.

Pripomeňme si slová: Či Boh neobráni svojich vyvolených? Rozprávanie o sudcovi a žene má byť pre nás povzbudením a poučením, že Boh nás vždy vypočuje, ak nám to slúži ku spáse. Bližšie nevysvetľuje, ale vyzýva nás, aby sme sa stále modlili a zmierili sa aj s tým, keď nás hneď Boh nevypočuje. Koná to zámerne a pre naše dobro, náš úžitok. Chce, aby sme sa osvedčili a v tomto duchu chápme aj otázku Pána Ježiša: „*ale nájde Syn človeka vieru na zemi, keď príde?!*“ (Lk 18,1-8).

Hoci Pán Ježiš nevysvetľuje príčiny, prečo odkladá s našimi prosbami, zaiste je to dobré, lebo pre mnoho netrepeživých ľudí bude ťažké čaká a nastane u nich znechutenie vo viere a v dôvere voči Bohu. Začnú hľadať pomoc inde, mimo Boha. Mnohým je ťažko vytrvať v modlitbe. Povzbudme sa a vzor vidme na druhej postave z evanjelia, na žene-vdove. Ona sa nedá znechutiť. Zotrváva v pokore a prosí.

Podobné poučenie dáva aj apoštol Pavol Timotejovi: „*Ale ty vytrvaj v tom, čo si sa naučil a čo ti je zverené*“ (2 Tim 3,14).

V televízii sme mohli neraz vidieť, že niektorí športovci sa pred začatím výkonu prežehnajú. Tento znak nie je pre nich len symbol viery, spolupatričnosti ku Kristovi, ale je to pre nich úprimná modlitba, ktorá ich má posilniť v športovom výkone.

Môžeme sa pýtať sami seba: Je potrebné modliť sa? Pomáha vôbec modlitba? veď dnešný človek je schopný svojím rozumom vytvoriť toľko vecí! Preniká pod povrch zeme, ale i do výšky vesmíru, podmaňuje si oceány a podobne. Môže mu v tom pomôcť modlitba?

Ch. de Foucauld hovorí: - Ak sa zle modlíme, alebo sa málo modlíme, musíme byť zodpovední za všetko dobro, ktoré sme mohli spraviť skrze modlitbu a ktoré sme nespravili. –

Žijeme v časoch, v ktorých si človek častejšie ako v minulosti uvedomuje a znepokojuje sa, lebo už nevie, na koho sa má obrátiť svojím hlasom o pomoc, a to najmä preto, že to či ten bol prednedávnom bohom, v ktorého iní skladali nádeje, a zrazu je opakom. Ba čo viac, úžasná nízkosť, podlosť, zloba. Svet, ktorý sa vzdáľuje od Boha, neuznáva ho, popiera, vlastne ho najviac potrebuje.

Nebojme sa hovoriť tomuto svetu o Bohu! Máme sa preto neustále modliť za obrátenie sveta, aby svet spoznal, že sa v mnohých veciach mýlil a mýli, jedine Boh ho nesklame. Nikto okrem Boha nie je dokonalý, spravodlivý, a preto nikto okrem Boha nemôže ľudí urobiť šťastnými už tu na zemi. Nikto a nič neurobí raj na zemi, aj keď ľudia budú mať čo jesť, budú mať pohodlie, budú zdraví, budú sa dožívať vysokého veku, a predsa toto bude len dočasne.

Ľlovek predsa chce žiť nielen tých niekoľko desiatok rokov, ale chce žiť večne, a to nám môže zabezpečiť jedine Boh. Preto je potrebné dať bohu to, čo mu patrí, čo je nám zárukou skutočného šťastia.

Preto buďme vytrvalí v modlitbách ako vdova. Nedajme sa znechutiť, zastrašiť a oklamať. Uvedomujeme si, že keď vytrváme, jedine Boh nám môže dať to, o čo prosíme.

Nielen zbojník sa zmiľoval nad otcom detí, ktoré sa za neho pred kaplnkou modlili, ale máme aj v každodennom živote dosť príkladov, na ktorých môžeme vidieť silu modlitby.

Amen.

Pondelok po 33. nedeli v Období cez rok

Lk 18,35-43

Pokora ako znak veľkosti

Často sme svedkami kritiky na adresu druhého. Medzi mnohými výčitkami padnú i takéto: Načo sa na to hrabe, keď na to nemá. Načo si niečo začína, keď nemá na to nijaké schopnosti. Ja sa mu, veru, čudujem, že sa na to dal, veď nemá na to žiadne predpoklady...

Denne sa s takými a podobnými skúsenosťami stretávame. Ako dopadne ten, kto si namýšľal a pritom nie je dosť sebakritický, to si vieme dopredu predstaviť.

Pripomeňme si dve udalosti z evanjelia. A síce o kráľovi, ktorý predtým, než začne vojnu, sadá si k stolu so svojimi radcami, aby zvažili au prepočítali, či sú vlastne súci a dosť silní pustiť sa do tej vojny. Ak zbadajú, že proti nim stojí presila, pokoria sa, vyšlú poslov s prosbou o podmienky mieru.

V druhom prípade sa hovorí o staviteľovi veže, ktorý skôr ako začne stavať, sadne si a zráta svoje úspory, a porovná s výdavkami, ktoré ho čakajú. Keď zistí, že by mu nevystačili na dokončenie stavby, nezačne, aby sa mu potom nesmiali: Tento začal stavať, ale nevládal dokončiť.

Čo to má spoločné s pokorou? Predsa to, aby si človek dokázal priznať svoju bezmocnosť, neschopnosť tam, kde na to nestačí so svojimi silami a schopnosťami.

V evanjeliu sme mohli postrehnúť, že aj niektorí apoštoli neobľubovali pokoru. Vidíme to z ich správania, keď bránia slepcovi, aby sa stretol s Ježišom.

Rýchly spád udalostí v evanjeliu Pán Ježiš využíva na to, aby doviedol apoštolov ku vlastnej sebakritike, aby si príliš nenamýšľali, lebo môžu na to ľahko doplatiť. Nechce ich priamo zosmiešniť, ale privádza ich k tomu otázkami, ktoré im kladie. Sú príliš nekritickí, a preto ich Pán Ježiš zatiaľ necháva v ich predstavách, pokiaľ nedozrejú na to, aby aj takéto veci dokázali chápať ináč. Apoštoli na všetko odpovedali – môžeme, a to bez ohľadu na to, či sú na to súci, či majú k tomu schopnosti. Kde sa vlastne nabrala v nich toľká trúfalosť? Také sebavedomie nebýva dobrou vizitkou človeka. Preto bolo potrebné, aby sa aj oni toho zbavili. Zaiste po tom všetkom obanovali svoje nezdravé počínanie. Vytriezveli a zrazu im bolo všetko jasné.

Celá výchova Pána Ježiša spočívala v tom, že pred poslucháčov stavia obraz ideálu. Aj v tejto chvíli ukazuje obraz svojho života. Prišiel, uponížil sa, prijal na seba prirodzenosť sluhy, zriekol sa svojej rovnosti s Bohom a bol pokladaný za obyčajného človeka. Neprišiel, aby mu človek slúžil, ale aby on sám poslúžil každému. Vieme, že on to nielen

povedal, ale to aj na každom kroku robil. Za to ho Boh povýšil a dal mu meno nad všetky iné mená, aby...

Aj anjeli vo svojej nerozumnej pýche odmietli vzdávať hold Bohu a vieme, kam to dotiahli. Snáď si o sebe mysleli, že to nie je pre nich dôstojné, že oni sú schopnejší na iné veci.

Náuka Pána Ježiša smeruje k tomu, aby sa človek naučil poznávať čistú pravdu o sebe, aby prenikol do svojej podstaty a tam objavil, kto vlastne som a čo som. Aby poznal stav svojej duše, jej schopnosti, aby sa naučil sebakriticky všetko posúdiť. Vtedy jeho život vyplní pravda, a to je vlastne obraz skutočnej pokory. Pokora je vlastne pravda. Myslím pritom na to, kto som a čo som, čo dokážem a priznám si, na čo nie som súci. Teda nemyslím ani viac, ani menej, iba toľko, čo mi hovorí zdravý rozum.

Žijeme v čase, kedy si myslím, že už pominuli a skončili všetky tie umelo vyvolané rozdiely medzi ľuďmi. Nedávna minulosť ich výrazne dávala pocítiť tým, ktorí boli na tom najhoršie. Myslím, že kto by si dnes zakladal na tom, že jeho rodina má lepší pôvod než toho druhého, alebo že on snáď žije v lepších pomeroch a má vyššie školy než ostatní, takýmto správaním by sa staval do smiešneho svetla pred všetkými.

Zamyslime sa preto sami nad sebou: Nepatrím náhodou aj ja medzi tých ľudí? Možno, že si to ani dobre neuvedomujeme, ale pritom dáme cítiť, ako vysoko o sebe zmýšľame. Chceme mať všade pravdu. Nie sme kritickí, aby sme si dokázali priznať svoje chyby. Musíme mať hlavné slovo a pritom stále hovoríme, že nás ostatní zaznávajú a my im často v skutočnosti nedoprajeme ani spokojne dýchať. Nám musí patriť i posledné slovo a v duchu si povieme, že niet tu súcejšieho ako sme my...

Nečudujme sa, že nás potom ľudia nemajú radi, budú sa nás báť, vyhýbať sa nám, a aj keď nie priamo, ako to dnes urobili apoštoli, ale určite nás budú za chrptom odsudzovať, a to celkom správne, pretože si nepočíname dobre.

Nenamýšľajme si o sebe, o svojich prednostiach, nezakladajme si na ničom. Pán Ježiš nám dáva za vzor dieťa, ktoré nepozná takéto rozdiely. Ono sa na každého pozerá očami priateľa. Pre neho robiť rozdiely je niečo cudzie a hlavne tam, kde sa vôbec robiť nemusia, pretože niet na to vážneho dôvodu. Aj my, kresťania, ako deti jedných prarodičov, mali by sme takto zmýšľať a cítiť. V Bohu sme sa stali Božími deťmi a v Ježišovi Kristovi bratia a sestry navzájom.

Žime preto skromne, jednoducho a nenápadne s jedinou túžbou po Bohu. Pozri si život svätej Terezy Ježiškovej a spoznáš, čo ti ešte chýba!

Amen.

Utorok po 33. nedeli v Období cez rok

Lk 19,1-10

Zachej ako Zachej?

Vraj v niektorých nemeckých krajoch majú zvláštny zvyk pri výročiach posviacky chrámu, že na ozdobenú tyč upevnia figúru zo slamy alebo z handier. Potom túto ozdobenú tyč nesú do kostola na slávnostné bohoslužby. Tejto figúre hovoria – Zachej a má zrejme pripomínať biblického Zacheja, o ktorom sme počuli v dnešnom evanjeliu.

Kto to bol Zachej? Prečo sa spomína pri posviacke chrámu? To preto, lebo pri slávnostných bohoslužbách s v tento deň číta evanjelium podľa Lukáša, v ktorom Pán Ježiš hovorí Zachejovi: „**Dnes prišla spása do tohto domu**“(Lk 19,9).

Táto veta sa vzťahuje na budovu kostola, ktorého vysviacku slávime.

Viacej o Zachejovi nevieme. V neskorších spisoch sa hovorí, že sa stal spoločníkom svätého Petra a ten ho menoal za prvého biskupa Cézarey, kde zomrel mučeníckou smrťou. Podľa francúzskej tradície prišiel ako hlásateľ Evanjelia do Gálie, ale uctieajú si ho aj v Etiópii ako svojho domáceho svätca. Vidíme, že sú to rôzne legendy, aj keď je veľmi pravdepodobné, že Zachej sa po svojom obrátení pridružil k Ježišovým učeníkom.

Čo nám hovorí o Zachejovi evanjelium? Čo sa stalo vtedy v Jerichu, Zachej bol vrchný mýtnik, teda bohatý a dôležitý človek, zároveň ale nenávidený a opovrhovaný svojimi krajanmi, pretože vieme, že colníci pracovali v prospech rímskych okupantov, boli to vtedy typickí kolaboranti.

Do Jericha prichádza Ježiš so svojimi učeníkmi. Ľudia sa zvedavo zbiehajú, tisnú sa pri ceste, po ktorej ide. I Zachej chcel slávneho proroka zo zvedavosti aspoň vidieť. V Svätom písme sa hovorí, že chcel vidieť, ako vyzerá a kto je. Zachej bol malej postavy, a tak nemal v preplnenej ulici šancu. Jeho zvedavosť je taká veľká, že nedbá na svoj vek, ani na postavenie a ako chlapec vylieza do koruny figovníka, odkiaľ má krásny rozhľad.

Tu sa ale stalo niečo neslýchané. Pán Ježiš sa pod týmto figovníkom zastavil, pozrel hore a vyzval Zacheja, aby zišiel dolu, že chce dnes byť jeho hosťom. Bolo to neslýchané vyznanie. Taký slávny prorok si ho všima, chce k nemu prísť a u neho jesť, ba dokonca i nocovať! Preto Zachej zlieza zo stromu a pozýva ho do svojho domu. Ale z davu, ktorý stojí okolo a ktorý tento výjav s napätím sledoval, sa začínajú ozývať protesty: Verejný hriešnik, colník a práve toho tento prorok poctí svojou návštevou! akoby sme tu neboli my, počestní a dobrí Izraeliti- hodnejší hostiť tohto slávneho kazateľa.

Znova sa tu opakuje situácia z evanjelií, ktorá je nám tak dobre známa. Pán Ježiš sa skláňa k hriešnikovi a tí, ktorí sa robia spravodlivými, protestujú, pochybujú o pravosti Ježišovho poslania. Ako sa môže ozajstný prorok takto chovať? Už sme o tom počuli viackrát. A Pán Ježiš i tu odpovedá tak, ako už veľa rás predtým: „*Lebo Syn človeka prišiel hľadať a zachrániť, čo sa stratilo*“ (Lk 19,10). Aj tento colník, potomok Abrahámov, má nárok na spásu. A hriešnik Zachej reaguje ozaj tak, ako si to Ježiš praje. „*Pane, polovicu svojho majetku dám chudobným a ak som niekoho oklamal, vrátim štvornásobne*“ (Lk 19,8).

Je to pre Zacheja podobný zážitok ako už predtým pre Léviho, syna Alfejovho, zvaného Matúš a ako neskoršie pre Šavla pri Damasku, keď v jednom okamihu chápe, kto je Ježiš a čo je treba robiť. Zo Šavla sa stal Pavol a tu z vrchného mýtnika Zacheja sa stal Pánov učeník.

Predstavme si, ako by to vyzeralo dnes, keby Pán Ježiš prechádzal ulicami našich miest. Predstavme si návštevy Sv. Otca. Áno, vždy sa zhromaždia davy, ale predsa, koľko ľudí ostane aj tak bokom, koľko sa ich dištancuje od tohto, vraj „bláznivého“ zhonu a ako povýšene hovoria. Nie sú však najnebezpečnejší. Oveľa nebezpečnejší sú ľudia ľahostajní, ktorí sa ani zo zvedavosti nejdú pozrieť. Ten, kto nenávidí Pána Ježiša, vie prečo, vie, aké je jeho učenie nebezpečné pre každé zlo na svete, pre každú nenávisť a pre každý vražedný boj. Či je to boj triedny alebo rasový, ktorý práve títo Ježišovi odporcovia tak či onak hlásajú. Ale človek ľahostajný – tomu je všetko jedno. Ten nevie, čo Ježiš hlása, toho ani nezaujímá, ten chce mať svoj pokoj. A v tomto postoji je akýsi ironický „pud sebazáchovy“.

Človek totiž tuší, že stretnutie s Ježišom by nezostalo pre jeho život bez následkov, že by ho vyburcovalo z jeho pohodlného života, že by ho žiadali vyvodiť konsekvencie tak,

ako ich vyvodil Zachej. Tomu sa zbabelý a pohodlný človek vyhýba, pred tým zatvára oči, strká hlavu do piesku, nelezie na strom, aby videl, ale sa schováva za strom, aby ho nevideli.

Sú teda ľudia, ktorí keď pôjde Pán Ježiš okolo, budú nenávisťne kričať a písať, prípadne i strieľať. Sú však aj ľudia ľahostajní, ktorí sa celej záležitosti vyhnú. A teraz otázka: a čo my? V evanjeliu čítame, že i v Jerichu boli nadšené zástupy, ktoré videli Ježiša, ale len o Zachejovi sa hovorí, že vyvodil zo stretnutia s Pánom Ježišom dôsledky. ako by sme reagovali my, lepšie povedané, ako reagujeme my? S Pánom Ježišom sa totiž stretávame stále. Stále je u nás, stále nám dáva znamenie, stále nás nabáda, aby sme zostúpili a nasledovali ho. Stále chce byť naším hosťom. Sme vždy pripravení prijať Ježiša? Sme vždy a naozaj ochotní ho tak nasledovať ako Zachej? Iste, teraz možno prijímame Ježišovho pozvanie k bohoslužbám a zhromažďujeme sa okolo jeho stola, ale plníme i iné jeho príkazy a sme ochotní dať tú polovicu zo svojho majetku chudobným? Sme ochotní nahradiť štvornásobne tomu, koho sme oklamali a ukrivdili? Sme ochotní odpustiť tomu, kto sa proti nám previnil? Skrátka a múdro – sme ochotní žiť radikálne svoju vieru, ako to urobil Zachej, keď zliezol zo stromu a uveril v Pána Ježiša?

A vy, milí priatelia, ktorí Pána Ježiša nepoznáte, ste ochotní vyliezť na strom, aby ste ho aspoň videli a zatúžili ho spoznať kto je?

Jeden kňaz spomína:

- Za poslednej vojny sme boli zavlečení na nútené práce. Ja som bol v Linci. V jedno nedelňé popoludnie sme narazili v meste na skupinu ruských zajatcov, ktorí tam pracovali na moste. Mladí chlapci stáli pred veľkým krížom a ticho si prezerali Krista pribitého na kríži. Keď sme ich oslovili, obrátili sa a nechápavo sa pýtali ukazujúc na kríž:

- „Pačemu?“

Položili ste si túto otázku i vy, ktorí doteraz Krista nepoznáte? I vy chodíte po Pražskom moste a vidíte Krista pribitého na kríži. I vy ste synovia Abraháma, ste dcéry a synovia národa, ktorý Krista poznal pred tisícsto rokmi a s nadšením ho prijal za svojho Pána a Boha. On totiž prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo. Prijmite ho i dnes s radosťou ako Zachej, aby i vám Kristus mohol povedať: „Dnes prišla spása do tohto domu“ (Lk 19,10).

Amen.

Streda po 33. nedeli v Období cez rok

Lk 19,11-28

Znásobujme svoje talenty!

S Ježišovým podobenstvom o talentoch, ktoré je z Matúšovho evanjelia, sa stretávame v pozmenenom tvare aj v tzv. evanjeliu Židom, ktoré Cirkev neuznala za Bohom inšpirované evanjelium, ktoré však bolo v prvých stáročiach kresťanstva rozšírené a hojne čítané medzi tzv. žido-kresťanmi, t.j. kresťanmi pochádzajúcimi zo židovského ľudu.

V dnešnom evanjeliu **prvý sluha**, ktorému pán pri svojom odchode zveril päť talentov, získal pre svojho Pána ďalších päť a bol za to pri jeho návrate pánom pochválený.

Druhý sluha, ktorému pán pri svojom odchode zveril dva talenty, zakopal ich do zeme a bol pánom za to mierne pokarhaný.

Tretí sluha, ktorému pán pri svojom odchode zveril jeden talent, tento talent premrhal s neviestkami a hráčmi na flautu a stál pred pánom po jeho návrate s prázdnyimi rukami. a za túto spreneveru bol uvrhnutý do žalára.

Čo viedlo autora tohto evanjelia k Židom k týmto zmenám? Podľa židovského zákona ten, ktorému boli zverené nejaké peniaze, učinil zadosť tejto povinnosti, ak tieto peniaze zakopať na bezpečnom mieste a keď ich potom bolo treba, vykopal ich a odovzdal tomu, kto mu ich zveril.

Autor evanjelia k Židom chcel teda zachovať predpis židovského zákona. Pritom mu však uniklo, že pri svojej premene podobenstva narušil jednu z hlavných myšlienok tohto podobenstva: Ten, kto nezužitkuje pánom zverené talenty, je odsúdeniahodný a bude odsúdený.

Pozrime sa bližšie na zmysel podobenstva: Proti komu je toto Ježišovo podobenstvo namierené? Bezprostredne proti židovským zákonníkom, židovským znalcom Písma v jeho starozákonnej časti. Ježiš im za svojho verejného účinkovania neustále vytýkal, že síce dostali do svojich rúk kľúč poznania, ktorý ľuďom otvára bránu do Božieho kráľovstva, čiže k spáse, ale oni tento kľúč vôbec nepoužili na to, aby ozaj otvorili túto bránu tým, ktorí by sa radi dostali do Božieho kráľovstva.

Ježiš hovorí židovským zákonníkom: „... *vzali ste kľúč poznania! Sami ste nevošli, a tým, čo chceli vojsť, ste zabránili*“ (Lk 11,52).

Kľúčom poznania je slovo Božie, a to slovo, ktoré vyvolenému židovskému národu a tým aj všetkým ľuďom povedal Boh v Písme. Čo však konkrétne urobili títo židovskí zákonníci s týmto zjaveným slovom? Urobili z neho srdcia otvárajúce poznanie pre trpiacich chudobných a nemocných? Obmäkčili srdcia hriešnikov? Alebo vytvorili z neho len akýsi plot, ktorí ich oddeľuje od Boha a tým umožnili uzavrieť sa im do svojej vlastnej „spravodlivosti“, ktorá im dovoľuje povedať v Božom chráme: Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: vydierači, nepoctivci alebo ako tento colník.

Čo treba urobiť s Božím slovom? Sú to vážne slová. Vážne preto, lebo Boh je nepodplatiteľný Sudca, ktorý sa bude presne každého pýtať, čo s Božím slovom, ktoré mu bolo zverené, urobil. Ježišovo podobenstvo bolo, pravda, adresované v prvom rade starozákonným židovským zákonníkom, ale zachováva si, bratia a sestry, svoju aktuálnosť aj dnes, keď nás už dávno nezaujímajú Ježišove spory so židovskými zákonníkmi.

Slovo Božie bolo zverené kresťanskej Cirkvi. To znamená každému človeku tejto Cirkvi, a to rôznym spôsobom.

Bratia a sestry, slovo talent prešlo do všetkých moderných európskych rečí. Pochádza z gréckeho slova – talanton a v moderných európskych rečiach znamená – nadanie, vloha. Dnes si ani neuvedomujeme, že slovo nadanie, vloha poukazujú na Boha, ktorý človeku niečo dal, ktorý do človeka niečo vložil. Slovo talent pred kresťanstvom znamenalo iba váhovu alebo peňažnú jednotku. Jeho význam ako nadanie, vloha, dostala táto váhová jednotka práve v kresťanstve, a to na základe toho podobenstva, ktoré sme počuli.

Podobenstvo rozlišuje medzi talentom a schopnosťou človeka. Aby sme lepšie pochopili, čo to znamená. Talentom sa tu myslí obrovská suma peňazí. Tak podľa najnovších štúdií jeden talent je mzda 16 dobre zarábajúcich robotníkov tej doby za jeden rok. Podľa miery svojich schopností dostávajú sluhovia talenty do svojej správy. Je tu zdôraznená myšlienka, že nám je niečo zverené a že máme s tým niečo urobiť.

A to je pre nás aj Božie slovo, s ktorým sa my, kresťania, stretávame v Ježišovi Kristovi. Ono nám dáva pevné stanovisko a smer, ktorým sa má náš život uberať, ale súčasne z nás robí poslov a svedkov jeho pravdy pred ľuďmi. Pre ozajstného kresťana nie je možné kochať sa vo svojom kresťanstve a nezaujímaj sa pritom o svoje okolie a o jeho problémy. Kresťania nemôžu byť rovnakým spôsobom činní. Sú tu rozdiely jednak

v schopnostiach, ktoré dostali do vena pri svojom narodení a budú tu aj rozdiely v chápaní, poznaní obsahu viery, ktorá sa im dostala do vena pri krste. Od každého kresťana sa vyžaduje, či už mal väčšie alebo menšie schopnosti, aby sa angažoval vo svojom okolí aj v riešení problémov. Každý kresťan sa môže a má možnosť každý deň vždy znova a znova angažovať.

O čo tu vlastne Ježišovi ide, snád' najlepšie vystihol jeho veľký učeník Pavol, keď píše vo svojom Prvom liste Korint'anom: „*Nech nás takto každý pokladá za Kristových služobníkov a správcov Božích tajomstiev. A od správcov sa vyžaduje, aby bol každý verný*“ (1 Kor 4,1-2).

To, čo hovorí Pavol sám o sebe a tiež aj o svojich spolupracovníkoch, platí o všetkých kresťanoch bez výnimky.

„*No mne naozaj málo záleží na tom, či ma súdite vy alebo iný ľudský súd. ani sám seba nesúdím, lebo nie som si ničoho vedomý, ale to ma neospravedľňuje. Pán je môj sudca. Preto nesúďte nič predčasne, kým nepríde Pán. On osvetlí, čo je skryté v tme, a vyjaví úmysly srdca. Vtedy každý dostane pochvalu od Boha*“ (1 Kor 4,3-5).

Tieto slová platia o biskupoch, kňazoch, ale aj o rodičoch a vychovávateľoch, vôbec o každom kresťanovi. Každému z nich je zverené slovo Božie, nie však pre nich samých. Každému z nich je položená na pleciah zodpovednosť za slovo Božie.

Boh nám zjavil svoje slovo, a to znamená, dal nám každému slobodu, aby sme hľadali cesty, aby sme ho praktizovali aj v živote. A každý z nás podľa vernosti, s ktorou plní túto povinnosť, bude sa raz zodpovedať Bohu a bude súdený Bohom. Iste sú tu rôzne spôsoby tejto služby.

Ja ako kňaz som na to, aby som toto slovo Božie študoval a vám ho primeraným spôsobom vysvetľoval.

Vy ako veriaci ste povolaní na to, aby toto slovo Božie ste odovzdávali ďalej vo svojom bezprostrednom okolí, a to podľa miery svojich schopností. A tu, bratia a sestry, na mňa ako kňaza, ale aj na vás ako veriacich padá otázka: Čo ste urobili a čím som urobil ja, aby som odovzdal ďalej vhodným spôsobom slovo Božie, ktoré mi bolo zverené? Čo urobili napríklad naši katolícki rodičia preto, aby odovzdali slovo Božie svojim deťom? Koľko rozmýšľali o vhodných cestách, aby svoje deti priviedli k Ježišovi Kristovi, k jeho láske?

Bratia a sestry, nechcem dnes nikoho karhať, ale koľko máme rodín, v ktorých rodičia si sťažujú na deti, že nie sú už kresťanmi. Čo urobili títo rodičia s Božím slovom, ktoré im bolo zverené, aby svoje deti udržali pri Ježišovi Kristovi?

Mám dojem, že mnohí rodičia sa uspokojili s formálnym plnením si kresťanských povinností vo svojom živote a naháňali svoje deti, kým boli malé, do kostola. A to bolo všetko. Čiže vybudovali plot okolo svojho kresťanstva a oddelili sa od druhých.

To je ten najhlbší zmysel tohto podobenstva. ak sme slovo Božie, ktoré nám bolo zverené ako kresťanom, neodovzdali vhodnými cestami, nad ktorými sme si lámali hlavu vo svojom okolí, budeme sa podľa toho podobenstva za to veľmi ťažko zodpovedať. Čiže toto podobenstvo, na pohľad veľmi jednoduché, kladie pred každého z nás veľmi vážnu otázku:

Čo sme urobili s Božím slovom?

A za to sa budeme raz zodpovedať.

Bratia a sestry, my všetko berieme formálne. Mnohé veci sme v živote už mnohokrát počuli, ale často sme nedomysleli, čo sa skrýva za tým, čo sme počuli. Hádám sme nikdy ani nedomysleli, akú zodpovednosť na seba ako kresťania sme zobrali. Chcel som povedať: Amen. Ale keďže nechcem tieto slová zakončiť tak prísne, chcel by som

zakončiť malou prosbou: Nikdy nie je neskoro, aby ste sa nad svojou zodpovednosťou zamysleli.

Položim vám otázku. Vám starým už nie, ale mladým, ktorí sú tu. Vidím ich vzadu, ktorí sa skôr-neskôr oženia alebo vydajú:

Koľko a čo chcú urobiť preto, aby správne vysvetlili božie slovo svojim deťom, ktoré sa im narodia?

Amen.

Štvrtok po 33. nedeli v Období cez rok

Lk 19,41-44

Ježiš zaplakal nad Jeruzalemom

Kto by sa vo svojom živote nebol stretol s plačom? Od narodenia až po smrť predsa hovoríme, že sa nachádzame v údolí sĺz. Bolest' je trest za naše hriechy. Nie je však plač ako plač. Rozdiel je medzi plačom nemluvniatka a jeho otca. Rozdiel je medzi plačom od radosti a plačom od bolesti.

Tento rozdiel si uvedomujeme i dnes pri čítaní evanjelia: „**Keď sa priblížil a zazrel mesto, plakal nad ním...**“ (Lk 19,41).

Príchod Krista na zem bol veľkým prejavom Božej lásky k ľuďom. Pán Ježiš najmä za posledné tri roky, keď o ňom hovoríme ako o Učiteľovi, vysvetlil nielen svoje poslanie, prečo prišiel na tento svet, ale dostalo sa nám poučenia, ako máme žiť tu na zemi, aby sme boli hodní ovocia jeho umučenia a smrti. Pán Ježiš ako Boh vedel, že jeho cesta tu na zemi sa chýli ku koncu. Vedel, že o niekoľko dní vyvrcholí jeho poslanie, a predsa plače nad Jeruzalemom. Tento plač je oprávnený. Ako Boh vie, že toto mesto neprijme jeho obetu lásky, čiže jeho smrť na kríži. Rovnako neprijmú ďalšie mestá, jednotlivci i národy jeho učenie lásky. Vie, že pre mnohých jeho smrť je zbytočná. Ba vie, že každý človek má moc rozhodnúť o svojej večnosti. Každý človek, ktorý má rozum a slobodnú vôľu, je stvorený predsa na obraz Boží, a teda buď si praje, alebo zamietá večné prebývanie v stave blaženosti so svojim Bohom-Stvoriteľom a Vykupiteľom.

Plač Krista nad Jeruzalemom je pre kresťanov vážnym mementom. Vieme, že roku 70 – ako to zaznamenal historik Jozef Flávius – toto mesto, ktoré ukrižovalo Krista, bolo zničené rímskym vojskom a národ bol rozohnaný do celého sveta. Za dvetisíc rokov národ vymizol z mapy sveta. Žili roztratení po celom svete. Dnes vieme, že národ má znova svoju štátnu existenciu. Ale aj toto všetko má nás upozorniť na vážne pohnútky, ktoré viedli Pána Ježiša až k slzám nad týmto mestom.

Vieme, že Ježiš zaplakal len dva razy. Prvý raz to bolo z lásky k priateľovi Lazárovi, kde prejavil svoju ľudskú lásku, keď mu priateľ Lazár zomrel a druhý raz zaplakal od bolesti nad zaslepenosťou ľudí v Jeruzaleme.

Nezaplakal nad zradou Judáša, ale môžeme sa nazdávať, že slzy nad Jeruzalemom boli súčasne aj slzami nad Judášom. Nezaplakal nad zradou Petra, ale tiež sa môžeme domnievať, že jeho slzy nad Jeruzalemom pochopil aj Peter, keď zaiste si spomenul na svoju zradu. Ale vieme, že Pán Ježiš nezaplakal ani vtedy, keď ho bičovali, trními korunovali, keď niesol kríž, a ani keď bol ukrižovaný.

Pán Ježíš plakal len nad tvrdosťou ľudských srdc. Plač nad Jeruzalemom je plačom aj nad nami, keď naše srdcia sú tvrdé, pre jeho učenie lásky, keď naše srdcia sa stali skalou, ktorá neprijíma jeho slová lásky, odmietame ho slovami, keď ním opovrhujeme, keď bránime iným, aby naše srdcia patrili Kristovi, keď z nás pochádzajú pohoršenia, zvady, hriechy bez ľútosti, túžby po polepšení a pokání.

Toto je pre nás veriacich jasnou výzvou, aby sme bojovali proti hriechu, proti svojim chybám a nedostatkom; aby sme nezanedbávali konanie dobra, pretože našou povinnosťou je žiť v spojení s Kristom; aby na nás neplatili slová, že Ježíš plakal nad našou ľahostajnosťou a tvrdosťou nášho srdca.

Vieme, ako to bolí otca, keď syn padá pod hriechmi. Syn si často ani neuvedomuje, že otec trpí pre jeho poklesky viac. Až keď snád' sa syn stane otcom, vtedy pochopí, prečo bol otec niekedy pre neho smutný. Predísť smútku a bolesti, predísť slzám, to znamená viac snahy v boji proti zlu a hriechu.

Je rozdiel v slzách a plači. Poznáme aj slzy pokánia. Neuspokojujme sa len so slzami pokánia našich očí, ale precitnime aj k slzám ľútosti v našich srdciach.

Amen.

Piatok po 33. nedeli v Období cez rok

Lk 19,45-48

Poznaj svoj chrám

Povedzme si niečo o našich kostoloch.

Pán Ježíš povedal: „**Môj dom bude domom modlitby**“ (Lk 19,46).

S postavou Ježíša sa spájajú väčšinou dobré vlastnosti. Dnes sa ale Ježíš nahneval. Prečo? Prišiel do svätyne – a vidí jarmok. Svätyne Židov boli nádherné. Boli to veľké priestory oboňnané múrmi. Bolo tam nádvorie žien, nádvorie mužov, sväté miesto, kde kňazi a leviti obetovali a miesto, ktoré sa volalo svätyňa svätých, kde raz do roka vchádzal veľkňaz, aby Bohu obetoval kadidlovú obetu. Do nádvorja pohanov mohli vstúpiť všetci, aj cudzinci, aj pohania. Celá svätyňa stála na vyvýšenom mieste nad mestom. Ježíš Kristus miloval túto svätyňu. Každý rok tam chodieval ako do domu svojho Otca.

No v poslednom roku svojho života, keď vstúpil do tejto svätyne, zaplakal nad ňou, pretože vedel, že bude zničená, že z nej ostane len kameň na kameni. a tak sa aj stalo. A tak je to až po dnešný deň. Zostal z nej len kúsok steny, ktorú nazývajú „stenou plaču“, ku ktorej prichádzajú Židia, aby oplakávali svoju dávnu svätyňu.

Ježíš Kristus tak veľmi miloval Jeruzalemský chrám, že do neho vchádzal ako do domu svojho Otca. Potom niet sa čo diviť, keď zbadal predávajúcich a kupujúcich v chráme, že v hneve poprevracal peňazomencom stoly a predavačov vyhnal z chrámu. Či svätyňa nie je domom modlitby? Takýto veľký záujem a horlivosť mal Ježíš Kristus o dom svojho Otca. Všetci ľudia v rôznych časoch chceli uprostred svojich domov vystavať Pánu Bohu najkrajší dom-kostol. Prvé sväté omše obetovali kresťania v súkromných domoch. Stôl bol oltárom. V Ríme sa kresťania zhromažďovali v katakombách, v podzemných cintorínoch a tam v noci na hrobách mučeníkov slávil eucharistickú slávnosť.

Keď sa povolilo kresťanom verejne sa modliť, bohatí Rimania dávali svoje pekné domy k dispozícii, aby sa v nich ľudia mohli modliť. Odtiaľ pochádzajú baziliky.

Potom prišli hrozné časy, nájazdy barbarských národov a bolo sa treba chrániť. Zhromažďovali sa do kamenných kostolov s malými oblokmi a s vežnou, ktorá bola zároveň aj strelnicou.

Nastal stredovek a veriaci ľudia tých čias, ktorých mená nepoznáme, budovali Bohu také nádherné svätyne, ktoré obdivujeme až doteraz. Tieto nádherné veže upriamujú naše myšlienky a srdcia na Boha. V obloch sú farebné vitráže, nad vchodom do kostola nádherné rezby, sochy. Keď prišli po stredoveku nové časy, ľudia začali budovať Bohu aj nové kostoly.

Súčasný moderný kostol už nemá lomené oblúky, gotické obloky, už nemá toľko zlata. Pri moderných činžiakoch sa stavajú všade vo svete moderné kostoly. Sú jednoduchými domami, kde býva Boh a ľudia sa modlia.

Kostol sme videli už mnohokrát. Vieme ale, čo znamenajú jednotlivé veci?

Veža nám ukazuje, že máme v nebi Otca.

Zvony pripomínajú, že máme ísť do chrámu a modliť sa.

Pri vchode do kostola je **svätenička**, v ktorej je svätená voda, aby tí, ktorí sem vchádzajú, sa obmyli, boli čistí.

V spovednici sa dejú divné veci – tajomstvo obrátenia a odpustenia skrze Boha.

Z ambóna počúvame Božie slovo.

Pri krste **v krstiteľnici** sme sa stali synmi a dcérami Božími.

Najdôležitejšie miesto v kostole je **bohostánok**, v ktorom sa ukrývajú sväté hostie. Ježiš je uprostred nás a zostane vždy s nami.

Je ešte veľa vecí v kostole: **organ, lavice, zvončeky** a podobne.

To všetko nám má pomôcť k tomu, aby sme sa tu cítili dobre a mohli sme sa v ňom vrúcne modliť.

Všimli ste si, chlapci a dievčatká, že vaši rodičia dávajú do košíčka peniaze? To preto, aby sme potom z toho mohli zaplatiť elektrinu, aby sme mali svetlo; aby bol nový koberec, aby sme mohli opraviť kostol. Preto sa vo svätej omši modlíme za tých, ktorí dávajú dary na kostol, aby dom Boží bol pekný, aby bol dôstojným znakom našej viery a viery tých, ktorí tento kostol stavali a udržiavali.

Povedz, kde je tvoje miesto v kostole?

Ako sa modlievaš v kostole?

Si na správnom mieste?

Ako sa tu správaš?

Vážiš si a máš úctu k modlitbe iných?

Nerozprávaš sa, keď sa iní premodlievajú?

Vytváraš si denne čas na to, aby si mohol prísť sem, aby si mohol povedať Bohu, že ho miluješ aj za to, že prebýva tu s nami v kostole vo dne, v noci?

Zaželajme si, aby náš chrám bol skutočne naším, aby sme sa v ňom dobre cítili, často ho navštevovali a starali sa oň.

Amen.

Sobota po 33. nedeli v Období cez rok

Lk 20,27-38

Posilňujme vieru vo večný život!

Tento novembrový čas nejedného z vás priviedol k úvahám či diskusiám o tom, či jestvuje život po smrti. Možno ste čítali knihu *Ž i v o t p o ž i v o t e* od amerického lekára Moodyho, ktorý sa zaoberá Lazárovým symptómom. Príbehy, ktoré opisuje, sa stali tým, ktorí prežili klinickú smrť a boli prebudení k životu. To ešte nemusí nikoho presvedčiť o existencii života po smrti, ale mnohých pri čítaní trápi veľa nejasností, ako napríklad chápať odosobnenie, veľké svetlo, tunel, úžasný pocit radosti a podobne.

Práve v tomto dušičkovom čase nám chce vnieť svetlo do našich pochybností sám Ježiš dnešným evanjeliom, kde sa opisuje stretnutie Pána Ježiša so saducejmi, ktorí popierajú vzkriesenie.

Saduceji položili Pánu Ježišovi otázku, ktorá sa dotýka zmŕtvychvstania tých, čo telesne zomreli. aj my často stretávame saducejov. Skupina saducejov hľadala konflikt, aby sa postavili proti Ježišovi. Trieda saducejov pochádza z kňazskej prísnej triedy a viac sa stali skupinou politickou ako náboženskou. Môžeme ich brať ako druhú židovskú sektu, ktorá je menšia ako trieda farizejov, s ktorými sa nezhodujú, pretože oni učia prísnejšie a zjavenie Božie ohraničili do Piatich kníh Mojžišových. Popierajú zmŕtvychvstanie, nesmrteľnosť duše, neveria v život po smrti a v anjelov.

Preto rozprávajú vymyslenú udalosť Ježišovi, ktorá je namierená proti nemu. Odvolávajú sa na Mojžišov zákon, ktorý nariaďuje: „... *ak niekomu zomrie brat, ktorý mal ženu, ale bol bezdetný, jeho brat si ju má vziať za manželku a splodiť svojmu bratovi potomka*“ (Lk 20,28).

Hovoria tiež o jednej žene, ktorú po smrti jej manžela mali jeho siedmi bratia za ženu. Preto sa pýtajú Pána Ježiša: „*Nuž, ktorému z nich bude žena manželkou pri vzkriesení? Veď ju mali siedmi za manželku*“ (Lk 20,33).

Saduceji hovoria, že preto nemôže byť život po smrti, lebo potom by nasledovali komické scény. Takto sformovaná predchádzajúca otázka je smiešna. V skutočnosti však akou nie je, pretože aj dnes je mnoho podobných otázok. Keď sa dnes hovorí o živote po smrti, veľa ľudí v život po smrti neverí, zosmiešňuje a nesprávne si to vysvetľuje.

Pre jednu skupinu tento život je zlučiteľný so životom, ktorý žijeme tu na zemi. Vraj preto sa snažia tu na zemi žiť naplno, a to je všetko, čo od života očakávajú.

Druhá skupina hovorí o druhom živote ako o tajomstve, ktoré vábi človeka. Je však nejasné, a preto sa podobá snívaniu o pozemskom raji, kde človeku nič nebude chýbať z materiálnych vecí, dobier a radosti. Teda druhý život po smrti vidia ako pozemský život vo vyššej kvalite.

Jedni tvrdia, že žijeme len raz, a preto život treba užiť do poslednej kvapky.

Druhí zasa sa odovzdávajú sneniu o mieste úžasného pokroku v pozemskom chápaní.

Pravda, je ešte mnoho iných postojov medzi nami. Nesmieme zabudnúť spomenúť aj tých, čo žijú svoj život v spojení s Bohom. Ich chápanie o večnom živote je nejasné, niečo podobné akoby pred nami bola hmla, ktorá bráni úplnému poznaniu.

Môžeme sa aj my pýtať: Skutočne existuje zmŕtvychvstanie? ak áno, ako sa uskutoční? Máme to veriť, ale ako sa o tom presvedčiť?

V tomto duchu boli položené otázky saducejov a zaiste i mnohých z nás. Hovorili o manželstve a o jeho pokračovaní po smrti. Pán Ježiš im povie jednoducho, že ich zmýšľanie o týchto veciach je čisto pozemským zmýšľaním, preto sa netýka vecí, ktoré sú

po smrti, ktoré si vyžadujú iné zmýšľanie. Preto im zdôrazní: „*Synovia tohoto veku sa ženía a vydávajú. Ale tí, čo sú uznaní za hodných tamtoho veku a zmŕtvychvstania, už sa neženía, ani nevydávajú*“ (Lk 20,36). To neznamená, že prestanú byť ľuďmi, ale že na nich po smrti už neplatia prirodzené zákony. Nastala v základe celkom iná, nová skutočnosť, odlišná od tej na zemi, a preto ľudia v novom živote po smrti nie sú anjeli, ale nie sú už ani ľudia v pozemskom chápaní slova.

Ježiš vysvetľuje dva základné charakteristické rysy života po smrti:

1. Viac už nebudú môcť umrieť. Toto máme pochopiť tak, že sú oslobodení od všetkých biologických procesov. Tu sa nedá hovoriť o chorobách, starostiach, ťažkostiach a podobne.

2. Budú sa volať Božími synmi. Tento nový život úplne nahrádza život na zemi a môžeme ho chápať ako čosi celkom odlišné. Je to nové zrodenie.

V prvej časti odpovede Pán Ježiš poukazuje na dôležitý prístup k týmto veciam. Je to odpoveď nielen pre saducejov, ale i pre nás. Keď teda hovorí o živote po smrti, nemôže sa držať dôkazov, ktoré platia pre život tu na zemi, pretože pre život po smrti platí niečo úplne iné. Keď sa človek v tejto veci bude kľčovite držať pozemského chápania vecí po smrti, nevyhne sa nesprávnym a chybným názorom a dôjde k bludom. To je prvá časť odpovede Pána Ježiša. Pre niekoho sa môže zdať záporná, preto ju Ježiš ešte viac vysvetľuje, a to preto, aby dokázal saducejom, že tí, čo zomreli, skutočne vstanú z mŕtvych. Poukáže na doklad, ktorý saduceji poznajú a sú to slová týkajúce sa Mojžiša, ktorý je pre nich najväčším prorokom. Pán Ježiš hovorí: „... *keď nazýva Pána Bohom Abraháma, Bohom Izáka i Bohom Jakuba. A on nie je Bohom mŕtvych, ale živých, lebo pre neho všetci žijú*“ (Lk 20,37-38). toto je vážna vec na zamyslenie. Sú to vážne slová. Veria, že Mojžiš žije, a tak vlastne hovoria proti sebe. Pán Ježiš viac nehovorí. Saducejom viac nič nedokazuje. On iba poukázal na text Písma, ktoré saduceji poznajú a dokázal, že tam sa hovorí o zmŕtvychvstaní. Tým jasne hovorí o nedostatku ich viery, o nedostatku úcty, ktorá patrí Bohu živému a pravému, keď popierajú to, čo je v Písme. Teda, keď veríme v živého Boha, musíme mu dôverovať a zveriť mu všetko.

Uvedomujeme si, že Pán Ježiš ďalej nič nehovorí, ale to, čo povedal, je veľmi vážne. Popierať zmŕtvychvstanie po našej smrti by privádzalo pravého a živého Boha na úroveň pohanských bôžikov vytvorených z neživej hmoty, dreva či kovu. A predsa takýmto bôžikom nikto z nás nedôveruje.

Pre vieru v posmrtný život je nám veľkým povzbudením správanie sa siedmich bratov z Druhej knihy Machabejcov.

Títo bratia boli predvedení pred pohanského kráľa, aby mučením ich prinútili zriecť sa viery. Ich viera v nový život po smrti bola im však odvahou v najťažších chvíľach. Krátko pred svojou smrťou druhý z bratov zvolal: „*Ty zlostník, odstraňuješ nás síce z časného života, ale Pán všehomíra, pre ktorého zákony zomierame, vzkriesi nás pre večný život*“ (2 Mach 7,9). Tretí brat, ktorého majú zmrzačiť, vystiera ruky a hovorí: „*Z neba som ich dostal, ale pre Božie zákony ich nepokladám za nič, lebo sa nádejam, že ich znova dostanem od neho*“ (2 Mach 7,11).

Naše presvedčenie o zmŕtvychvstaní je podložené sľubom daným od Boha. Hoci Machabejskí mládenci nevedeli, čo ich čaká po smrti, ale boli presvedčení o zmŕtvychvstaní, a to im dalo odvalu vytrvať pri mučení a smrti. Možno sa niekto chce

spýtať, ako došli k takému silnému presvedčeniu. Pri tejto otázke si musíme pripomenúť, že bolo to v čase prenasledovania. Museli počítať, že môže dôjsť až k umučeniu. Preto príprava na tento krok sa nezačala vo chvíli, keď boli predvedení pred kráľa, ale na tento okamžik sa pripravovali už dávno predtým, keď prijímali učenie o pravom Bohu, a teda aj riziko, ktoré s ich vierou bolo spojené.

Kto pozorne sledoval text, mohol objaviť jednu vážnu vec. Nie je možné veriť v zmŕtvychvstanie, v život večný, ak ho k tomu vedie čisto intelektuálny spôsob zmýšľania, bez osobitného zaangažovania sa a prijatia určitého rizika. Toto sa dotýka každého z nás. Žijeme predsa v časoch a vo svete, ktorý sa snaží prekrútiť a odmietnuť isté duchovné hodnoty. Tento nesúhlas sveta s vierou, ktorú praktizuje dnešný svet, je príčinou, prečo je ťažšie pochopiť tomuto svetu správanie sa siedmich bratov.

Námietky proti viere sú dnes menej viditeľné a násilné, ale sú oveľa nebezpečnejšie. Stretávame sa s popieraním duchovných hodnôt, ktoré sa dajú slušne vysvetliť. A predsa sme svedkami mnohých odpadnutí, ktorým však predchádza zrieknutie sa horlivého prostredia, ale i umenšenia vplyvu Cirkvi na spoločnosť. Táto ľahostajnosť vo viere spôsobuje vážne ťažkosti. Ak vážne nepočúvame a odvážne si neplníme povinnosti viery, ktorá nesie so sebou aj zrieknutie sa vecí tohto sveta, jeho zmýšľania, tak musíme si byť vedomí, že sa môže stať, že čoskoro prestaneme veriť vo zmŕtvychvstanie. Vytrvať vo viere znamená zjednotiť svoju životnú múdrosť s učením Cirkvi.

Svätý Pavol apoštol toto poznal, keď v úryvku svojho Druhého listu Solúnčanom povzbudivo píše, aby vytrvali v modlitbe: „*Napokon, bratia, modlite sa za nás, aby sa Pánovo slovo šírilo a oslávilo tak, ako u vás, a aby sme boli oslobodení od zvrátených a zlých ľudí; lebo nie všetci veria*“ (2 Sol 3,1-2).

Uvedomujeme si, že všetci sme vystavení škodlivým vplyvom ako Solúnčania. Kiež by nás Boh od toho uchránil! Svätý Pavol prosí Boha, aby posilnil veriacich a obdaroval ich vytrvalosťou vo viere.

Doba dušičiek, ktorú prežívame, je vážny čas na uvažovanie o hodnote života, jeho cieľi, a preto nech aj táto chvíľa uvažovania o existencii života po smrti nás posilní.

Nech naša viera rastie a mocnie každým dňom nášho života, aby sme mohli prekonať všetky ťažkosti, lebo môžu prísť ešte väčšie ako tie, ktoré prežívame dnes, ale myšlienka, že sa to všetko raz skončí a príde odmena, nech je pre nás radostnou perspektívou do budúcnosti.

Amen.

Pondelok po 34. nedeli v Období cez rok

Lk 21,1-4

Ježiš chce Všetko dobré praje

Možno ste videli reprezentačné dielo *H i s t o r i a m u n d i - D e j i n y s v e t a*. Opisujú sa tam veľké činy dôležitých ľudí; kráľovské rodokmene, nádhera kráľovských stavieb, nesmierna moc panovníkov, kráľov či cisárov. Akí malí si pripadáme popri nich my, jednoduchí ľudia.

V evanjeliu sme počuli o chudobnej vdove, ktorá vhodila do chrámovej pokladnice len dve leptá a rozpráva o nej celá Cirkev, a bude sa o nej rozprávať až do skončenia sveta.

Prečo? Ukázala nám cestu k najväčšiu pokladu v očiach Ježišových. Sedel v Jeruzalemskom chráme a pozoroval tváre, ruky, skutky. Pozoroval srdcia.

Prichádzalo mnoho boháčov, ktorí nič neskrývali a dávali navonok aj veľa peňazí. Každý mohol vidieť, o akú sumu prišli.

Prichádza aj neschlápá vdova. Nemohla konkurovať s boháčmi. S rozpakmi vhodila do pokladničky dve drobné mince. Viac nemala. Ježiš to videl, zavolať k sebe učeníkov a tento vdovin skutok ohodnotil slovami: „*Táto chudobná vdova vhodila viac ako všetci ostatní*“ (Lk 21,3). Dôvod?

Boháči dávali len z prebytku a nestávali sa chudobnejšími, a dar ich nebolel. Vdova dala však všetko. Nepostupovala nerozumne? Z čoho bude žiť? Preto, že neváhala a dala všetko, Pán Ježiš ju pochválil. Kristus jasne hovorí o našej pravej a najdôležitejšej potrebe: Nie pokrm, nie odev, nie byt, nie dobré kaplánske miesto, ale Boh! Bez Boha ani na okamih nezostali by sme žiť, bez neho sme stratení!

Drahí bratia a sestry, ten istý Ježiš je tajomne prítomný aj medzi nami, hľadá na nás a pozoruje, čo prinášame do pokladnice jeho Cirkvi. Pristupujeme skromne, veď to, čo prinášame, sú len drobné mince, niekoľko peniažtekov podľa miery a noriem tohto sveta. aj o našom zhromaždení platia slová svätého Pavla: „*Len sa pozrite na svoje povolanie, bratia, že tu niet veľa múdrych podľa tela a ani veľa mocných, ani veľa urodzených*“ (1 Kor 1,2).

Aj dnes hľadá Pán Ježiš na to, ako pristupujeme k „pokladnici jeho Srdca“.

Pristupujú deti a prinášajú detskú nevinnosť, úprimnú nábožnosť. Sú to dva haliere v očiach sveta, je to neoceniteľný poklad v Ježišových očiach.

Prichádzajú dvaja mladí a vkladajú do tejto Božej pokladnice svoju manželskú vernosť.

Pristupujú rodičia a vkladajú do pokladnice Srdca Ježišovho svoje deti.

Prichádzajú starší i vdovy, ktorých už život poznačil prácou a križami. Predkladajú svoje dva peniažteky: modlitbu a obeť.

Zomrel otec. Krátko predtým zavolať svoje deti a dal im posledné napomenutie a poučenie:

- *Deti, chcem vám pred svojou smrťou vyzradiť jedno malé tajomstvo. Neraz ste boli nespokojné, že sme vždy trocha predlžovali svoju večernú modlitbu. Viete, že som vždy k ružencu pridával šiesty desiatok a vravel som vám, že je obetovaný na zvláštny úmysel, ktorý som vám neprezradil, ale teraz vám ho poviem. Keď som sa ženil s vašou mamičkou, v deň svadby sme urobili sľub, v ktorom sme sľúbili Pánu Bohu, že každý deň k ružencu pripojíme ešte šiesty desiatok za požehnanie syna-kňaza. Teraz zomieram s dobrým pocitom a myšlienkou, že nie jeden, ale traja ste sa odovzdali Bohu. Nepovedali sme vám to preto, aby sme neovplyvnili vôľu vášho povolania.*

Otec zomrel a synovia ostali verní svojmu povolaniu.

Zo skromných darov buduje Ježiš Božie kráľovstvo. V tom je veľkosť a dôstojnosť kresťanského života. ale to nás aj zaväzuje zakaždým, keď vstupujeme do chrámu Božieho, keď prichádzame sláviť Eucharistiu. Vtedy by sme sa mali skúmať a položiť si otázku:

Prinášam naozaj všetko, čo mám?

Predkladám Bohu ako obetný dar celé živobytie, celý svoj život s jeho radosťami i bolesťami, prácou, námahou i neúspechmi?

Nič rozumnejšie nemôžeme urobiť so svojím životom, než ho vhodiť do pokladnice Božej dobroty a milosrdenstva. Tak si naveky zachová svoju cenu.

Modlime sa preto so svätým Ignácom:

Vezmi, ó Pane, prijmi celú moju slobodu, moju pamäť, rozum a celú moju vôľu. Všetko čo mám, alebo čím vládne. Ty si mi to dal a tebe, Pane, to aj vraciam. Všetko je tvoje, nakladaj s tým úplne podľa svojej vôle. Daj mi len tvoju lásku a milosť, lebo tá mi postačí.

Amen.

Utorok po 34. nedeli v Období cez rok

Lk 21,5-19

Zachránime si život, ak vytrváme s Kristom

Veľa ľudí začalo svoje plány vo všetkých oblastiach života s nadšením, zapálili sa za vec, boli oduševnení, a predsa do konca k úspešnému cieľu neprišli. Možno to poznáme aj z vlastného života. Prečo sa to stáva? Nestačí len začať, ale je potrebné aj vytrvať. Nedať sa znechutiť, odradiť, zviest'. Tým viac, keď sa jedná o niečo tak významné a dôležité pre náš život, ako je náš večný život, spása našej duše, večné stretnutie s Ježišom.

Pretože sme ľudia slabí, sám Pán Ježiš nás chce poučiť, aby sme v započatej ceste vytrvali, keď nám v dnešnom evanjeliu radí: **„Dajte si pozor, aby vás nezviedli. Lebo prídu mnohí a v mojom mene budú hovoriť: To som ja – a: Ten čas je už blízko. Nechod'te za nimi!“** (Lk 21,8).

Pozrime si text evanjelia podrobnejšie. Okolo Pána Ježiša sa zhromaždila skupina ľudí, ktorá obdivovala krásu Jeruzalemského chrámu. Architektúra chrámu a obety, ktoré sa v chráme konali, ich naplňali akousi spokojnosťou. Jeruzalemský chrám je dielom celého národa, pripomína im ich vernosť, ako aj ochranu Najvyššieho Boha. Toto dodáva Židom sebavedomie. A tu k nám prehovorí Pán Ježiš: *„Prídu dni, keď z toho, čo vidíte, nezostane kameň na kameni; všetko bude zborené“* (Lk 21,5).

Môžeme si predstaviť znepokojenie, ktoré p týchto slovách medzi prítomnými nasledovalo. Chrám má byť zničený a čo ochrana Najvyššieho Boha? Čo sľuby vernosti prorokom? Vzhľadom na to zvedavosť a strach rastú na intenzite, a preto sa pýtajú: *„Učiteľ, kedy to bude a aké bude znamenie, keď sa to začne diať?“* (Lk 21,7). Ide tu o vážnu zvedavosť. Treba sa na toto pripraviť, katastrofe zabrániť, prípadne sa nedať ňou prekvapiť. Vidíme však, že Židia veria viac v chrám, ako na prítomnosť Boha. Strachujú sa o svoj chrám, boja sa, že bude zničený.

Zamyslime sa, či aj dnes nepočúvame takéto podobné poplašné správy. Cirkev bude zničená! Vidíme, že vznikajú rôzne akcie v skupinách, ktoré sa chcú poponáhľať pomôcť Cirkvi. Niečo podobné vidíme aj u Židov, ktorí chcú zachrániť chrám. aj dnes chcú niektorí veriaci ratovať Cirkev a jej tradíciu. Pritom si neuvedomujú, že nie oni zachránia Cirkev, ale že Cirkev zachraňuje ich a môžu sa v nej spasiť. Keby bol Pán Ježiš povedal nám, že Cirkev zanikne, zaiste niektorí by sa z toho veľmi tešili, ďalší by zostali ľahostajní, ale bolo by veľa aj takých, ktorí by sa znepokojovali ako dali by sa ovplyvniť rôznymi pravdami.

Po otázkach, ktorým sme dobre rozumeli, Ježiš sa ujíma slova. Nehovorí o čase, kedy dôjde k zničeniu svätyne a aké udalosti budú tomu predchádzať. Pripomeňme si, že Pán Ježiš nikdy neodpovedal na otázky len preto, aby uspokojil ľudskú zvedavosť, či utišil nepokoj. Pán Ježiš pomáha tým, ktorí venujú tomuto pozornosť, aby zostali spokojní, zobrali tento fakt na vedomie a tým vlastne ich vystríha pred nebezpečenstvami, prípadne

pred ťažkosťami. Hneď vzápätí však poukazuje na to, ako správne žiť. Predovšetkým varuje pred nebezpečenstvom, ktoré hrozí zo strany falošných prorokov. Ľudia totiž v tom čase z toho nepokoja začnú okolo seba hľadať kohosi, kto by ich uspokojil. Pán Ježiš ich varuje pred „zázračnými vysvetľovateľmi“ tej doby. Varuje ich pred tými, ktorí budú prekrúcať fakty a ktorí budú stotožňovať vieru s ekonomickými, alebo aj s politickými záležitosťami.

Nepočujeme aj my často znepokojujúce slová? Veriaci majú patriť povinne k ľavičiarom! Čo sa má pod týmto rozumieť? Pán Ježiš hovorí: Nechod'te za nimi! Nikoho neoslovujte Otcom, Učiteľom alebo Pánom.

Ťažko je totiž zveriť sa komusi druhému, aby rozhodoval o tom, čo od nás chce Boh. Pán Ježiš verí, že všetko, čo hovorí, stane sa pre nás jasné a zrozumiteľné. Hneď na to Pán Ježiš varuje pred falošnými poplachmi o konci sveta, pretože takýmto rečiam sa rýchlo uverí. Zmienka o veľkých zemetraseniach, hlade, rôznych hrôzach a o veľkých znameniach na nebi je prevenciou, aby sa ten, ktorý uveril Kristovým slovám, neznepokojoval, keď niečo z týchto slov sa bude diať. Pri týchto udalostiach ešte sa nesmie myslieť, že už nastáva koniec sveta.

Rôzne falošné správy zle pôsobia na správanie sa človeka. Často pod ich tlakom sa človek dopúšťa nerozumností a nedôstojností. Takéto poplašné správy privádzajú svet k rôznym zmenám, ale nemali by sa dotýkať nášho vnútra. Správy o konci sveta spôsobujú, že človek upadá, akoby prestal byť sebou samým.

Spomeňme si na sektu Svedkov Jehovových. Táto sekta už viackrát presne „vedela“, kedy bude koniec sveta. V určený deň čakali pripravení v bielych plachtách. Zdá sa to byť smiešne, ale keď si to človek uváži, je to bolestné, ako dokážu niektoré kruhy ľudí svojimi prorockými pozbavovať iných ľudí ľudskosti. Musíme si uvedomiť, že všetky tieto falošné prorocké o konci sveta, ktoré šíria rôzni sektári, škodia. Takéto prorocké vedú k ľahostajnosti a pomaly, ale isto aj k odpadu od Boha. Toto všetko má teda nedobry vplyv na vnútro veriaceho človeka. Títo falošní proroci teda útočia na to najcennejšie, na to, čo je v nás od Boha.

A o tom hovorí Pán Ježiš v ďalšej časti, keď zdôrazňuje, že skutočný konflikt je v nás, v našom vnútornom zápase so zlými reakciami, ako aj s inými ľuďmi. Každý je predmetom nepravosti, agresivity zo strany iných, najmä tých, ktorí zastávajú rôzne hodnoty a funkcie.

„Ale pred tým všetkým položia na vás ruky a budú vás prenasledovať, vydajú vás synagógam a uväznia vás, budú vás vláčiť pred kráľov a vladárov pre moje meno. Toto sa vám stane, aby ste vydali svedectvo“ (Lk 21,12).

Tu si človek uvedomuje, že môže sa stať objektom, že mu budú chcieť ublížiť tí druhí, často najdrahší: „Budú vás zrádzať aj rodičia, bratia, príbuzní a priatelia a niektorých z vás pripraví o život“ (Lk 21,16). Preto sa každý môže stretnúť s opozíciou, a to často dokonca priam zlomyseľnosťou. Každý sa môže preto cítiť osamotený dokonca v kruhu svojej vlastnej rodiny a pritom cíti v sebe presvedčenie, že nemôže nikomu veriť. Je presvedčený, že mu siahajú na slobodu, že robia na neho silný tlak, a preto sa tým viac bude usilovať od nich oslobodiť. Ten vnútorný boj vyvolalo vlastne stanovisko iných ľudí, ktoré skrýva v sebe istú vec, že sa totiž rúca svätyňa a buduje príbytok Boží. Je potrebné si uvedomiť, že človek sa nesmie utiekať k sebaobrane, ani hľadať víťazné zbrane, pretože to by bola osobná pomsta. Odpovedať agresivitou na agresivitu je predstava, ktorá sa nezhoduje

s duchom Evanjelia. Veriaci človek nebráni sám seba, ale iným spôsobom vydáva svedectvo, to znamená, že svojím správaním a slovami poukazuje na prítomnosť živého Boha. V opačnom prípade si človek pomáha Bohom pre svoje vlastné ciele. Keď človek prestáva myslieť na seba, vtedy sa Boh zjednocuje so svojou obetou a dáva mu „výrečnosť i múdrosť“, ktorej vaši protivníci nebudú môcť odoláť, ani protirečiť.

Teraz si môžeme položiť niekoľko otázok: Ako budeme reagovať na nátlak, ktorý bude pochádzať od iných? Aké stanovisko zaujmeme pri nátlaku na iných? Inými slovami: oslobodiť sa, povzniesť sa nad múdrosťou iných, nad ich autoritou, uvoľniť sa spod ich jarma a uznávať len múdrosť, autoritu a jarmo Krista. Toto si musíme dobre uvedomiť, že iní s nami budú tak zaobchádzať, ako my sa správame ku nim. Môžeme tu hovoriť o skutočnej revolúcii, ktorá chce múdrosťou Evanjelia zvíťaziť nad inými. Ak budeme stále takto postupovať, tak potom ako hovorí Pán Ježiš: „*ale ani vlas sa vám z hlavy nestratí*“ (Lk 21,18).

V druhom čítaní Listu Pavla apoštola Solúnčanom cítime, ako toto učenie apoštol dôkladne vysvetľuje. Zdanlivo sa tu jedná o maličkú skutočnosť z oblasti disciplíny, a predsa vidíme tu istú životnú múdrosť. Pracuje vo dne, v noci, aby nikomu nebol na ťarchu. Tento postup v tomto prípade je spojený s materiálnou oblasťou, ale dá sa použiť aj v iných oblastiach. Cítime, že apoštol Pavol nechce nikoho ničím zaväzovať, ani obmedzovať, ako to poznáme napríklad zo zoológie, keď jeden druh zvierat núti svoju obeť svojimi tykadlami.

Apoštol žije medzi Solúnčanmi, ktorí si často počínajú ako to zvieratko. Nepracujú, ale čas tratia zbytočnosťami a žijú z výdavkov iných: „*Takýmto prikazujeme a vyzývame ich v Pánu Ježišovi Kristovi, aby pokojne pracovali, a tak jedli svoj chlieb*“ (2 Sol 3,12). Toto jeho počínanie vyviera z náuky evanjelia. Každý si musí uvedomiť, že nesmie byť príťažbou pre spoločnosť.

Dnešné liturgické texty chápeme ako istú snahu zničiť nezdravé formy vzťahov, ktoré sa vyskytujú medzi nami, aby sme si neboli súčasne katmi a obetami. Máme teda plne praktizovať učenie lásky, pozbaviť sa uzavretosti a spoločne všetci budovať spoločenstvo Božích detí. To je vlastne aj ten oheň, o ktorom hovorí prorok Malachiáš: „*Lebo, hľa, deň prichádza ako pec a všetci namyslenci a všetci, čo páchajú bezprávie, budú plevou*“ (Mal 3,19).

Sme si vedomí, že máme byť vždy pripravení na stretnutie s Ježišom ako naším Sudcom. Keď žijeme podľa Ježišovho evanjelia, nemusíme sa báť tohto dňa, nemusíme sa obzerať po falošných prorokoch, práve naopak, svojím verným plnením si svojich povinností staviame svoju nádej na pravom mieste. Boh svojich verných nikdy nesklame! Kto vytrvá do konca, bude spasený.

Nedajme sa znechutiť, nedajme sa zviest' zo správnej cesty, pretože veríme v správny cieľ, ktorým je Kristus.

Amen.

Streda po 34. nedeli v Období cez rok

Lk 21,12-19

Kto žije s Kristom, nech nemá strach

Ak chce človek vstúpiť do nejakého klubu či športového oddielu, alebo ak niekto má za úlohu získať ľudí do nejakého spoločenstva, snaží sa záujemcom rozprávať o všetkom pozitívnom, čo ich v budúcnosti čaká. Niekedy sa aj schválne zamlčí realita, nedostatky a ťažké situácie sa ani nespomenú.

Pán Ježiš tak nerobí. On hovorí otvorene: **„Vztiahnu na vás ruky, budú vás prenasledovať, uvrhnú vás do väzenia, pre moje meno vás budú nenávidieť“** (Lk 21,12). A dodáva: **„Lebo ja vám dám výrečnosť i múdrosť, ktorej nebudú môcť všetci vaši protivníci odolať ani protirečiť“** (Lk 21,15).

Na ktorú dobu myslí Pán Ježiš? Bolo tomu tak v prvých kresťanských storočiach, keď bola Cirkev prenasledovaná, ale môžeme povedať, že Kristova Cirkev je vlastne ustavične prenasledovaná, a to raz v jednej, raz v druhej krajine. A Ježišovo slovo akoby sa splňalo i dnes.

Mnoho našich bratov a sestier trpí i medzi nami pre vieru, pre svoje náboženské presvedčenie. Mnohí medzi nami si myslia, že nás musia pozbaviť zaostalosti, náboženských predsudkov a naučiť nás poprednému a vedeckejšiemu mysleniu. A preto tých, ktorí žijú v hlboknej viere, neraz stihne i prenasledovanie. Ale, najmilší v Kristu, je to dôvod k tomu, aby sme opúšťali svoj vzťah ku Kristovi? Je to dôvod na to, aby sme sa zriekli jeho spoločenstva, jeho lásky? Veď načo nám dáva Ježiš prisľúbenie i dnes?

„Lebo ja vám dám výrečnosť i múdrosť, ktorej nebudú môcť všetci vaši protivníci odolať ani protirečiť“ (Lk 21,15).

Bratia a sestry, aby skutočne bolo tomu ak, ako hovorí Pán Ježiš, je potrebné si uvedomiť, že máme byť stopercentní kresťania. Pán Ježiš nám to dáva ako podmienku, aj keď ju priamo nevyslovuje. Duch Svätý nám napomôže vtedy, ak budeme vo svojom živote ľuďmi úplne podľa Krista, ak budeme ľuďmi Kristovho charakteru. Čiže takí, ktorí stoja za Kristom za každú cenu, ktorí sú ochotní za neho aj niečo obetovať. Všetci jednotne: veriaci, biskupi a kňazi sa musia spojiť so Svätým Otcom, podporovať ho modlitbami a vtedy nám aj Duch Svätý bude skutočne pomáhať, ak sa budeme usilovať o uskutočnenie Ježišovej modlitby: Otče, daj, aby všetci jedno boli. Modlitbu, ktorú sa modlil v predvečer svojho utrpenia za nás všetkých.

Povedzte, najmilší v Kristu, je táto jednota a vernosť Kristovi medzi nami úplná? Sme všetci spoločne oddaní veci viery a lásky ku Kristovi? Pokiaľ sa to nedosiahne, budú mať nad jednotlivcami moc. Preto sa takto snažme chápať Ježišovo slovo. Pán nám dáva záruku vnuknutia Ducha Svätého, čo sa týka výrečnosti a múdrosti, a to jeho vlastnej, ale i v nás samých musí byť snaha o spoluprácu s Duchom Svätým na svoju záchranu. Lebo len pre svoju vytrvalosť si zachránil život vo večnosti a šťastnej blaženosti. Avšak pokiaľ bude čo len iskierka vlažnosti alebo slabosti v našom náboženstve, pokiaľ pre nás jediné dobro nebude Kristus, pokiaľ sa budeme deliť a trieštiť, vtedy oslabovanie viery i v nás samých bude mať úspech.

Poučme sa z minulosti. Cirkev trpela v prvých storočiach, trpela v Anglicku za kráľa Henricha VIII., trpela vo Francúzsku počas revolúcie, bola kruto prenasledovaná, ale víťazne z týchto situácií vychádzali tí, ktorí zostali verní Kristovi.

Ako je to dnes u nás? Čo robíme, aby sa prehĺbil náš život s Kristom?

Pousilujme sa, milí bratia a sestry, o úplné zjednotenie vzájomnou modlitbou, prosbou k nebeskému Otcovi. Prosba k Ježišovi Kristovi, aby on, ktorý najviac trpel, bol našou jedinou hľadanou útechou a posilou v našich utrpeniach i duševných úzkostiach. Aby nám on žehnal vždy k správne rozhodnutiu pre vernosť jemu samému. Aby nám on pomáhal v našich rozhodnutiach, ktoré budú pevné a nestrpia nijakú polemiku a špekulácie v otázkach viery a náboženstva.

Ak dokážeme takto uvažovať a konať, bratia a sestry, vtedy sa môžeme spoľahnúť na múdrosť a výrečnosť Ducha Svätého, že on sám nám vnukne vhodné myšlienky a patrične odpovieme i tým, čo sa pomýlili na svojej ceste životom.

Takto môžeme pochopiť, prečo Ježiš nehovorí len o kladoch a ideáloch v jeho Cirkvi, ale i o utrpení a prenasledovaní. Chce totiž, aby sme žili za každých okolností v jedinej pravde, ktorou je Ježiš sám.

Amen.

Štvrtok po 34. nedeli v Období cez rok

Lk 21,20-28

Pripomeňme si blížiacu sa vykúpenie

O Bohu vieme, že je večný. Preto nemôžeme hovoriť o Bohu ako včera, dnes či zajtra. U Boha je neustále teraz.

Hriech priniesol okrem iného i trest starnutia, čakania konca života. Preto náš život je vyplnený začínaním a koncom. Toto si uvedomujeme i dnes, na konci liturgického roka, keď nám texty dnešných čítaní radia zadávať sa do budúcnosti. Keď sa v našom živote končí nejaká etapa, býva zvykom zhodnotiť túto etapu skôr, ako nastúpime na druhú. Pozerajúc dozadu spočítava sa uplynulé a tešíme sa, keď hodnotenie prináša zisk.

Pán Boh však postupuje celkom ináč. Káže nám, aby sme sa neuspokojili so žiadnym pocitom zisku, ale káže nám, aby sme stále napredovali. Nechce nás však strašiť hroznými predpovedami, ale oznamuje, že jeho príchod bude sprevádzať čosi dramatické.

Lukáš to opísal takto: „**Budú znamenia na slnku a mesiaci i na hviezdach a na zemi budú národy plné úzkosti....**“ (Lk 21,25).

Zastavme sa a dajme sa poučiť tým, čo nám evanjelista Lukáš chce povedať. Dostáva sa nám uspokojujúceho vysvetlenia, o ktorých dramaticky hovorí text a vzťahuje sa na zničenie Jeruzalema, ktorý predstavuje Cirkev uprostred sveta.

Sú takí exegeti tohto textu, ktorí v týchto slovách vidia koniec sveta a začiatok Božieho kráľovstva. Iní zasa vysvetľujú tieto slová tak, že ide o pripomenutie, že máme byť stále pripravení na príchod Pána Ježiša, čo chápajú pri smrti každého človeka. Aj my si uvedomme tú skutočnosť, že Pán Ježiš raz skutočne príde. A tento čas, ktorý začíname prežívať, má nás na to aj pripraviť.

Čo sa stane, keď tento čas príde?

Kto z nás si z celého srdca nepraje veľa úspechu a spravodlivosti? Toto prisľúbil Pán Boh Jakubovi a Jeremiáš to pripomína národu, že Pán onedlho splní svoj sľub.

Každý z nás túži po úspechu. Každý sa nazdáva, že mu ho niekto prinesie. Či nie sme svedkami, že sa mnohí obracajú na falošných prorokov, alebo k rôznym prostriedkom, aby konečne zakúsili šťastie? A či nevidíme, ako všeličo vymýšľajú, len aby okúsili radosť? Človek veľmi potrebuje kohosi, kto by mu priniesol radosť, kto by ho viedol, objasňoval mu veci. A tak prichádza Pán, a to preto, že ľudia po ňom túžia, aby z nich vzišiel Spasiteľ sveta.

Zároveň nám pripomína, že máme bedliť, pretože svojím príchodom zaskočí mnohých a prestraší ich, nech budú kdekoľvek na zemi. Lukáš ho nazýva Synom človeka, aby vysvetlil odstup a rozdiel, aký je medzi Synom človeka a nami, aby ukázal, že vlastní všetku moc. Príchod Pána sa predstavuje ako dramatické spojenie a rýchle stretnutie človeka s bohom. Toto zjednocujúce stretnutie človeka s Bohom je príčinou vzniku skutočnej situácie, kde vznikne stav uvoľnenia a získanie novej slobody.

A či nám nehovoria o tom slová Písma, keď sa spomínajú neobyčajné znamenia? Pod vplyvom autorov, ktorí v Starom zákone hovoria o veľkých intervenciách Boha v histórii, evanjelista Lukáš nám hovorí o kozmických znakoch: o slnku, mesiaci, hviezdach, ale i o znakoch na zemi: o úzkostiach národov, vlnobití mora, ale i o smrti zo strachu.

Samozrejme, nikto z nás nebude schopný preskúmať tieto znamenia, o ktorých hovorí svätý Lukáš, predsa mám dojem, že jeho fantastické predpovede sú výsledkom jeho neznalosti, alebo jeho spisovateľskej fantázie. A predsa, povzbudení slovom tohto evanjelia, nemali by sme sa naučiť pozeráť na to, čo sa robí okolo nás a snáď by sme vedeli predvídať príchod Pána Ježiša. Dokážme nájsť príčiny všetkých nedostatkov, či sú to choroby, alebo osobné neúspechy, medzinárodné udalosti, alebo prírodné pohromy. Preto akákoľvek pohroma, experiment, predpoveď vojny, revolučné nepokoje, rýchle uragány, alebo oslňujúce blesky boli znakmi Božej moci otriasajúcej svetom, nedovolili by nám zaspať v spokojnej pohode, a preto nám prikazuje napredovať, aby keď príde koniec, túžili sme prijať Pána Ježiša. Keby sme denne žili s Ježišom, potom takéto predpovede by nás neprekvapili.

Pán Ježiš totiž prichádza stále, prekvapuje nás a chce ihneď odpoveď na pozvanie. Iba od nás záleží, či toto stretnutie bude pokračovať večne. Pán Ježiš prichádza a jeho znamenia všeobecne poznáme. Presviedčajú nás, a predsa máme obavu, že nebudeme schopní si ich uvedomiť. Majme na mysli i to, že jeho príchod nás nemusí obdarovať radosťou a spravodlivosťou.

Môže nám priniesť aj opak, keď nebudeme počúvať, a preto dnes dostávame dve veľmi vážne rady. Prvá rada: „*Dávajte si pozor, aby vaše srdcia neobťaželi*“ a Lukáš upresňuje čím: „*obžerstvom, opilstvom a starosťami o tento život*“ (LK 21,34). Na väčšinu z nás táto rada sa nevzťahuje. Veď kto z nás sa považuje za hýrivca alebo alkoholika? A kto z nás neospravedlňuje svoje starosti, svoju situáciu, zdravie, budúcnosť svojich detí tvrdiac o tom, že plní tým len svoju povinnosť?

Skutočne je hodné diskutovať nad hodnotou rád Lukáša. Jednako vidíme, že Lukáš nám dáva veľmi hodnotnú radu. Máme si plniť povinnosti každého dňa, máme sa pozbaviť ťarbavosti svojho srdca. Ten, kto má ťarbavé srdce, nedokáže rozpoznať znaky príchodu Pána Ježiša. Zaujatý vlastnými starosťami zatvára sa v sebe samom a zaujíma sa len o seba, a všetky záležitosti, udalosti, ale aj ľudí posudzuje podľa svojho úžitku, aký z nich môže dosiahnuť, a preto nemôže počuť ani oslovenie Pána Ježiša.

Nejeden z nás už zažil sklamanie zo svojho uzatvorenia sa do seba samého, muky duchovnej slepoty na všetko, čo mu nepatrí a keď sa chcel z toho dostať, často sa vrhol do víru zábav, aby na to zabudol.

Iba ten bude očakávať s radosťou Pána Ježiša, kto očistí svoje srdce, otvorí ho pre Krista a neuzatvorí sa do seba samého!

Lukáš nám ponúka aj druhú radu: „*Preto bdejte celý ten čas a modlite sa*“ (Lk 21,36). Ak je srdce čisté, len vtedy je schopné počúvať, pretože je oslobodené od všetkého, čo by ho robilo slepým a zhoduje sa so slovami Pavla apoštola, ktorý hovorí, ako máme žiť, aby sme sa páčili Bohu. Potom nebudeme mať strach zo stretnutia s Pánom Ježišom, keď sa splnia slová evanjelia: „*Keď sa to začne diať, vzpriamte sa, zdvihnite hlavu, lebo sa blíži vaše vykúpenie*“ (Lk 21,18).

Túto myšlienku stálej prípravy svojsky, ale dobre pochopil aj muž z nasledujúceho príkladu.

Po každom dobrom skutku si opakoval vetu:

- Ďalšie jablko hodené za plot!

Jedného dňa sa ho istý priateľ spýtal, aký význam majú tieto slová. Dostal odpoveď:

- Nedávno som pozval chlapcov do záhrady a dovolil som im jesť ovocie, koľko len vládali a chceli. Nesmeli si však nič zobráť so sebou, ani schovať do vrečka. Chlapci sa najedli dosýta. Medzitým som však zbadal, ako jeden z chlapcov občas chytil pekné jablko a prehodil ho za plot mojej záhrady, aby si ich potom pozbieral.

A to sa mi stalo veľkým poučením. Začal som takto premýšľať: Rob každému dobre, pretože každý dobrý skutok, ktorý urobíš vo svojom živote, je ako jablko prehodené cez plot. Keď vyjdeš z tohto života, nájdeš pri prechode do večnosti všetky svoje dobré skutky. Oni ti pomôžu dostať sa do blaženého života.

O Bohu vieme, že je večný. My však tu na zemi žijeme len určitý čas. Máme sa osvedčiť, získať čo najviac zásluh, milostí a dobrých skutkov. Využime preto čas života čo najzodpovednejšie.

Koniec liturgického roka nám ponúka nový impulz. Pozerajme do budúcnosti s nádejou a buďme si vedomí toho, že to môže byť i posledný raz v našom živote. Môžeme vidieť znamenia i okolo seba, ba môžeme ich cítiť i na sebe samých.

Amen.

Piatok po 34. nedeli v Období cez rok

Lk 21,29-33

Ježišove slová sa nepominú

Všetci vieme, kto je to kaskadér. Je to človek, ktorý sa za peniaze dá najat' na veci, kde ide často o to najcennejšie – o život. Zastupujú hercov v niektorých krkolomných filmových scénach, ako je neprimeraná a rýchla jazda autom, skoky z horiacich domov a iné nebezpečné scény.

Môžeme si položiť otázku: Ako vyzerá „kaskadér“ v duchovnom živote? Áno, sú i takí, ktorí sa dajú najat' na nebezpečnú hru, v ktorej nejde o pozemský, ale o večný život! Je ním ten, kto neprijme dnešné slová Pána Ježiša.

Ježiš v dnešnom evanjeliu povedal svojim učeníkom, a teda i nám, slová: „**Nebo a zem sa pominú, ale moje slová sa nepominú**“ (Lk 21,33).

Ježišove slová u mnohých snád' vyvolajú aj úsmev. Tým viac sa usmievajú dnes, keď Ježiš hovorí o konci sveta. Atmosféra týchto udalostí už mnohým však nie je cudzia. Ježiš

povedal tieto slová pred dvetisíc rokmi, a to v dobe, kedy si nikto ani nevedel predstaviť možnosť zničenia obrovskej zeme v tak krátkej chvíli. Dnes však vieme, čo dokázala jedna atómová bomba nad Hirošimou! Dnes je vojenský arzenál znásobený na také čísla, že mnohí, ktorí tam pracovali, sa zbláznili.

Lenže nemôžeme prehliadnuť vážnu skutočnosť v Svätom písme. Nikde nečítame, že potom nastane všeobecný koniec. Ježiš hovorí o udalostiach, ktoré v nás právom vyvolávajú hrôzu, ale to nebude koniec. To nebude zánik, vrátenie sa do nebytia. Naopak, Ježiš hovorí o novom živote, o premene tohto sveta do života prvej harmónie, ktorá panovala pred prvým hriechom. Podľa Svätého písma svet má byť vyzdvihnutý na iný, vyšší stupeň života, ktorý bude ako odmena za život podrobený skúške. Toto tvrdil sám Pán Ježiš svojím zmŕtvychvstaním, osláveným telom, ktoré už nepodlieha zmenám života tu na zemi. Hoci si ponecháva materiálny obraz tela, je tým samým, hoci už nie takým, akým bolo.

Tento deň sa týka i nás. O tom dni a o tej hodine nikto nevie: ani anjeli v nebi, ani Syn nevie, iba Boh.

Uvedomme si, že v ten deň už neurobíme krok naviac, nedopovieme vetu a nedokončíme myšlienku. Či necítite aj vy teraz to, že nesmieme hazardovať, byť „kaskadérmi“ v duchovnom živote? Aká škoda, že málo myslíme na túto kresťanskú skutočnosť! Často sa uspokojujeme len s povrchným kresťanským životom. Preto niektorým sa viera stala len zvykom, starožitnosťou, ktorú z času na čas oprášia, pri ktorej si zaspomínajú na roky detstva, na prvé sväté prijímanie, na birmovku – a nič viac. Dávno už zabudli na pravdy viery. Z náboženstva vedia len skromné minimum, s ktorým by neprešli ani v najnižšej triede. A sú ako suché ratolesti na živom strome Cirkvi. Neusilujú sa, ba naopak, sú kaskadérmi. Rodičia plánujú život deťom do budúcnosti, ale len tu na zemi. Kaskadérmi v dušiach sú veriaci mladí ľudia, ktorí sa dajú presvedčiť len tým, čo môžu vidieť, nahmatať a počuť.

Tomášovi Ježiš povedal: „*Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili*“ (Jn 21,29).

Či nie sú kaskadérmi tí, ktorí nerešpektujú rodinné a manželské zväzky? Či neriskujú a nevystavujú svoje šťastie a pokoj, a najmä večnú spásu? Dávajú sa najímať, a nevidia riziko! Či chceme sa raz pred Kristom vyhovárať frázou: Risk-zisk?

Či nehazardujú ľudia, ktorí si už zaslúžia odpočinok a pozorujeme, ako sa pachtia po majetku, aby čo najviac zanechali? Nešetria sa, nepoznajú odpočinok, na zemi si užívajú len pot, mozole a bolesť. Keď ich vidím, ako zabúdajú, že aj oni zomrú a nič si neodnesú, že zabúdajú na svoju dušu, súd, večnosť, pripadá mi to ako v cirkuse, kde klaun chce zabudnúť na život v zákulisí.

Čítal som o jednom misionárovi, ktorý na jednej dedine mal misie. Kázal tak strhujúco, dotýkal sa priamo ľudských srdiec a takmer nikto sa nenašiel, kto by si nebol vykonal misijnú svätú spoveď. Býval na fare a keď ráno odchádzal do kostola, prizeral sa mládeňcovi, ktorý česával u susedov kone. Neušlo jeho pozornosti, že ho nevidel v kostole. Na otázku, či príde na svätú spoveď, mávol iba rukou.

Vtedy mu páter povedal:

- *Bratku, radšej by som chcel byť vaším koňom, o ktorého sa toľko staráte, ako vašou dušou.*

Keď vidím vo filme kaskadérov, cítim napätie. Po jeho skončení sa život vracia do starých koľají. Ale po skončení nášho života, ktorý prežijeme v hazardovaní, odmietnutí Boha, opovrhovaní Boha, sa náš život už nebude môcť napraviť. Aj skúsený kaskadér môže spraviť chybu a odmeny sa nedožije. Aj jediný hriech, jediná urážka Boha môže byť pre kresťana osudná. Ako vieme posúdiť, keď niekto okolo nás preletí rýchlo autom! Skríkneme, zastavíme sa.

A čo naše počínanie? Keby to bolo možné počuť, koľkí spasení nás vyzývajú, aby sme sa zastavili:

Jeden mladík rozpráva:

- *Po pretancovanej noci som sa vrátil domov. Prekvapilo ma, že v našom dome sa ešte svieti. Vari sa niečo stalo? Potichu som prišiel až ku dverám obývacej izby. Boli pootvorené. To, čo som videl a počul, otriaslo mnou ako horúca vlna. Zalomcovalo to celým mojím vnútrom. Moja matka kľáčala na zemi pred Bohom a bojovala o dušu svojho syna! Nikdy nezabudnem na tento obraz. Nikdy!*

Ako ticho som vošiel, tak ticho som aj odišiel. Najradšej by som bol vtedy ušiel do samoty. Až do rána som bojoval so svojím svedomím. Chcel som ujsť pred Bohom... ale slová modlitby mojej matky mi prenikali dušou ako meč: Pane, vytri moje meno z knihy života, ale zachráň môjho syna!

Nakoniec som sa predsa vrhol na kolená a odovzdal som sa na milosť a nemilosť Bohu po celý život. Zmocnila sa ma istota, že Boh mi hriechy odpustil.

Pokoj a radosť zaplavili moje srdce...

Chce ešte niekto z nás byť nerozumným kaskadérom svojej duše? Nech nik už neprechováva takú hroznú myšlienku hazardovať so svojou večnosťou. Odložme odpovede: Nemám čas, neskôršie, zajtra, v dôchodku. Nehazardujme ani pri ponuke, keď ide o materiálne výhody, o zaistenie lepšej budúcnosti tu na zemi. Pozerajme sa na všetky tieto veci nielen ako ľudia tohto sveta, ale aj ako deti Božie.

Pane, v pokore svojho srdca vyznávam, že som bol slabý a často som s vystavil nebezpečenstvu straty tvojho priateľstva. Dnes, Pane, zriekam sa všetkého, čo by ma mohlo obráť o tvoju prítomnosť po celú večnosť.

Amen.

Sobota po 34. nedeli v Období cez rok

Mk 13,33-38

Učme sa bedliť

O svätom Tomášovi vieme, že bol uznávaným odborníkom na duchovný život.

Raz sa ho jeho rodná sestra spýtala:

- *Čo mám robiť, aby som bola spasená?*

Tomáš jej vtedy odpovedal:

- *Musíš chcieť!*

Tieto slová sú poučením aj pre nás. Keď chceš, budeš spasený. Keď budeš robiť pokroky, budeš aj dokonalý. To je najhlavnejšia vec, aby si chcel a naozaj zo srdca po tom aj túžil. Boh ti bude pomáhať. Ježišove slová, ktoré sme pred chvíľou počuli, majú hlboký význam a mnoho nám chcú povedať, a to najmä teraz, na konci cirkevného roka.

„Bdejte celý čas a modlite sa“ (Lk 21,36).

Tieto slová sú pozvaním ku skvalitneniu nášho duchovného života. A duchovný život bez zachovávanía Ježišových slov: Buďte pozorní, bedlite..., nie je možný.

Bedliť – to je sila, ktorá mobilizuje celého človeka a dáva jeho životu skutočnú ľudskú tvár.

Čo to značí bdieť? Je to ochota prijať Pána v každej chvíli a byť pripravený na príchod Pána.

Toto evanjelium má eschatologickú príchut'. Pretože evanjelista tri razy hovorí o bedlivosti, to znamená, že mu na tom veľmi záleží. Je to totiž správa o živote a smrti. Všeobecným významom a adventu je príprava na konečný príchod Ježiša Krista. Musíme si uvedomiť, že ten Ježiš, ktorý sa narodí v tichu polnoci, raz príde vo všetkej moci a sláve, aby súdil živých i mŕtvych. Táto pravda sa uskutoční, pretože bola od večnosti v pláne nebeského Otca. Príde, lebo túži sa s nami stretnúť. Na to nemáme zabúdať a máme si to často aj pripomínať. Tohto stretnutia sa nemáme obávať, ale máme sa naň čestne a zodpovedne pripraviť. Využívajme preto svoje schopnosti a nadanie na konečný cieľ, ktorý bude našou odmenou. Pripomeňme si, že to bude aj stretnutie s tými, ktorí nás predišli do večnosti a zomreli v spojení s Bohom. Či môže byť čosi krajšie ako takéto stretnutie?

Vložme preto všetku svoju ľudskú šikovnosť, svoju nádej v Boha do svojho života a prijmime napomenutie: Bedlite, buďte pozorní!

Človek čakajúci je pripravený na všetko a najmä na Ježiša, ktorý má prísť. Vytrvalo na neho čaká, robí všetko, aby sa mohol raz s Ježišom stretnúť.

Ako vyzerá naša príprava na stretnutie? Nie sme náhodou podobní nerozumným pannám z Matúšovho evanjelia? (por. Mt 25,1-13). Pannám, ktoré síce čakajú na príchod Pána, ale nezobrali si olej do lúč a keď ho šli kúpiť a vrátili sa, bolo už neskoro. Lampa nášho života je viera, preto sa snažme, aby bola vždy pripravená, aby svietila, keď príde Pán. Ježiš príde ako skutočná odmena nebeského Otca pre ľudstvo.

Veď ináč by nemali zmysel ani slová svätého Jána evanjelistu: „*Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho uverí, ale aby mal večný život*“ (Jn 3,16).

Uverme preto dnes týmto slovám. Verme a čakajme! Čakajme, lebo ľudský život je čakaním na čosi lepšie, na kohosi viac.

Hovorí sa, že čím viac niekto miluje a túži po niečom, tým starostlivejšie sa bude pripravovať a usilovať dosiahnuť to. Preto veľa závisí od toho, aby sme veľmi túžili po čnosti a dokonalosti.

Cassian píše, že Mojžiš-opát sa raz v duchovnom rozhovore pýtal svojich mníchov na to, čo chcú dosiahnuť svojou prácou, pôstami, bdením a modlitbou. aký majú cieľ. Odpovedali:

- Nebeské kráľovstvo.

On im vysvetlil, že toto je už konečný cieľ, ktorému musia zákonite predchádzať čiastočné ciele. Aj roľník, ktorý chce mať hojnú úrodu, a to je konečný cieľ, musí tomu predchádzať snaha o spracovanie každej hrudky na roli. Tam je pot, mozole na rukách, tam je často malá mravčia práca.

A to je praktická myšlienka i pre náš duchovný život. Áno, máme túžbu získať raz odmenu v nebi, ale tej musí predchádzať myšlienka z evanjelia: bedliť, bedliť, bedliť a byť pripravený!

Každý máme svoju určenú prácu, svoje miesto, svoje povinnosti od Boha. Máme si ich plniť tak, aby sme v bedlivosti získali čo najviac zásluh.

Tomáš odpovedal nielen svojej sestre, ale i nám: Musíš chcieť! A to chcieť nielen vtedy, keď mám dobrú náladu, chuť, keď sa mi darí. Ale chcieť i v ťažkostiach, pri únave, keď nás iní znechucujú, keď väčšina je proti.

Musíme si uvedomiť, že naším cieľom nie je ten čiastočný tu na zemi, nech je hocijako lákavý a príťažlivý, ale naším skutočným cieľom je Boh a jeho konečný výrok: Poďte, požehnání, do môjho kráľovstva!

Amen.

P . Prof. LUBOMÍR STANČEK, PhD., CM
je slovenský katolícky kňaz, ktorý pôsobením Ducha a svojou jedinečnou neustálou evanjelizáciou zapalať srdcia pre Krista, ako veriacich kresťanov katolíkov, tak inoveriacich i neveriacich na celo svete.

Patrí medzi horlivcov, ktorí v snahe po kresťanskej dokonalosti, nechávajú sa v pokore motivovať a viesť Božím slovom: „Sme neužitoční sluhovia; urobili sme, čo sme boli povinní urobiť“; životnou praxou týchto slov sa stal profesionálom a inšpirujúcim učiteľom kresťanského života pre všetkých, ktorí majú šťastie ho (nielen osobne) spoznávať.

Svojim neustálym záujmom o dianie vo svete a spásu všetkých duší, si uvedomuje svoje poslanie a veľmi usilovne, ekumenickým spôsobom - primerane dobe, využíva všetky svoje dary Ducha a prostriedky, k povzbudeniu k viere všetkých ľudí. Je majstrom slova i ducha - o čom nasvedčuje aj jeho obľúbenosť medzi ľuďmi,

ktorá stále stúpa - i vďaka povzbudivým denným meditáciám, ktoré denne číta a počúva na rôznych www-stránkach tisíce ľudí, rôznych vekových kategórii. Pre ich odber sa môžete prihlásiť aj vy na: evanjelizacia@evanjelizacia.eu
Svoje talenty odovzdáva ďalej i vo forme kvalitnej kresťanskej literatúry, ktorou obohacuje srdcia veriacich. Jednoznačne o tom hovorí nielen kvalita aj počet jeho kníh, ktorých je už viac ako 120 (!) Niektoré z nich si môžete zadarmo celé prečítať na jeho osobnej stránke: WWW.EVANJELIZACIA.EU

Svojimi inšpirujúcimi myšlienkami pobáda ľudí k väčšej viere, a dôvere v Boha; k väčšej láske voči Bohu skrze blížneho. Ako sám vraví, láska k Bohu by mala byť "medová", a kto zakúsi jej sladkosť trňovej koruny, pochopí zmysel svojho života, smerovania a celkovej existencie. Kto blúdi, tomu poukáže na správny smer, kto nevie, tomu poradí, kto nechápe, tomu vysvetlí, kto je slepý, tomu podá duchovné kvapky, kto je smutný, toho povzbudí, kto nepozná, tomu predstaví PÁNA JEŽIŠA.

...a to všetko s láskou a pokorným priznaním:

"Urobil som, čo som bol povinný urobiť."

1 .diel:

- od pondelka

1. adventného

týždňa po

veľkonočnú vigíliu

2. diel:

- od Veľkonočnej

nedele po sobotu

17. týždňa

3. diel:

- od pondelka

18. týždňa po

sobotu 34. týždňa

Omnia
ad maiorem
Dei gloriam